FOKUS

SVJETSKI BESTSELER #1

Žohari

JO NESBØ

VIŠE OD 14 MILIJUNA PRODANIH PRIMJERAKA ŠIROM SVIJETA

Jo Nesbo

Žohari

Naslov izvornika: Kakerlakkene

Među Norvežanima koji žive na Tajlandu kolaju glasine da je norveški veleposlanik koji je početkom šezdesetih godina poginuo u automobilskoj nesreći, zapravo ubijen pod vrlo zagonetnim okolnostima. Ministarstvo vanjskih poslova nije se očitovalo o tome. Tijelo je, bez službene obdukcije, kremirano već nakon nekoliko dana.

Nijedna osoba ili događaj u ovoj knjizi ne smiju se poistovjetiti sa stvarnim osobama ili događajima. Za takvo što stvarnost je suviše nevjerodostojna.

Bangkok, 23. veljače 1998.

Sadržaj:

Glava 1.
Glava 2.
Glava 3.
Glava 4.
Glava 5.
Glava 6.
Glava 7.
Glava 8.
Glava 9.
Glava 10.
Glava 11.
Glava 12.
Glava 13.
Glava 14.
Glava 15.
Glava 16.
Glava 17.
Glava 18.
Glava 19.
Glava 20.
Glava 21.
Glava 22.
Glava 23.
Glava 24.
Glava 25.
Glava 26.
Glava 27.
Glava 28.
Glava 29.
Glava 30.

Glava 31.
Glava 32.
Glava 33.
Glava 34.
Glava 35.
Glava 36.
Glava 37.
Glava 38.
Glava 39.
Glava 40.
Glava 41.
Glava 42.
Glava 43.
Glava 44.
Glava 45.
Glava 46.
Glava 47.
Glava 48.
Glava 49.
Glava 50.
Glava 51.
Glava 52.
Glava 53.
Glava 54.
KRAJ

Glava 1.

Na semaforu se upalilo zeleno svjetlo, a tutnjava automobila, motocikala i tuk-tuka postajala je sve bučnija. Dim je primijetila kako vibriraju stakla Robertson Department Storea. Zatim je i u njihovu traku promet ponovo krenuo, a izlog s dugačkom crvenom svilenom haljinom ostao je iza njih u večernjem mraku.

Pošla je taksijem, ne nekim od pretrpanih autobusa ili zahrđalim tuk-tukom nego vozilom s klima-uređajem i vozačem koji je šutio. Naslonila je glavu na naslon i pokušala uživati u vožnji. Bez problema. Pored njih se tiskao motocikl, a djevojka, koja je sjedila na stražnjem sjedalu i čvrsto se držala za crvenu majicu s kacigom, dobacila im je prazan pogled. Samo se dobro drži, pomislila je Dim.

Na Rama IV. Roadu vozač se ubacio iza kamiona koji je ispuhivao tako guste plinove da Dim nije mogla pročitati čak ni registarsku oznaku. Nakon što su plinovi prošli kroz klima-uređaj, bili su hladni i skoro bez mirisa. Ali samo skoro. Diskretno je zamahnula rukom da pokaže što misli o tome, a vozač je pogledao u retrovizor i ponovo prešao na pretjecajni trak. Bez problema.

No nije uvijek bilo tako. Na siromašnu imanju na kojem je odrasla, bilo ih je šest djevojaka. Šest previše da se pitalo njezina oca. Bilo joj je sedam godina kada je, kašljući i mašući, stajala u žutom pijesku, dok su se kola s najstarijom sestrom udaljavala, kotrljajući se seoskom cestom pored smeđega kanala. Sestra je dobila

čistu odjeću, željezničku kartu za Bangkok i adresu u Patpongu ispisanu na poleđini posjetnice. Plakala je kao kišna godina, premda je Dim tako žustro mahala da joj je zamalo otpala ruka. Majka je pogladila Dim po glavi govoreći da to nije lako, ali ni tako strašno i da će njezina sestra barem biti pošteđena kao *kwai* seliti se od imanja do imanja, kao što je to činila ona prije vjenčanja. Osim toga, miss Wong je obećala da će dobro paziti na nju. Otac je kimnuo glavom, ispljunuo betel kroz crne zube i dodao kako *farangi* u barovima dobro plaćaju za mlade djevojke. Dim nije razumjela što je majka htjela reći s *kwai,* ali nije pitala. Dakako, znala je da *kwai* znači vol. Kao i većina ovdašnjih ljudi nisu imali novca za vlastita vola pa su ga u vrijeme oranja rižinih polja morali unajmiti. Tek poslije saznala je da se djevojke koje prate putujuće goniče volova također nazivaju *kwai, jer* su njihove usluge uključene u cijenu najma vola. Tako je zahtijevala tradicija. Valjda će i sama naći seljaka koji će je htjeti prije negoli bude prestara.

Kad je navršila petnaest godina, jednoga dana zazvao ju je otac dok je kroz rižino polje šljapkao prema njoj sa suncem u leđima i šeširom u ruci. Nije odmah odgovorila, nego se uspravila i pogledom zaokružila zelene brežuljke oko skromnog imanja. Zažmirila je, slušajući cvrkut neke ptice i udisala miris eukaliptusa i gumijevca. Znala je da je sada ona na redu.

Prve godine stanovala je u sobi zajedno s trima djevojkama. Dijelile su sve; postelju, hranu, odjeću. Osobito je bilo važno ovo posljednje, jer bez lijepe odjeće nisi dobivao najbolje mušterije. Naučila je

plesati, osmjehivati se i raspoznavati tko samo želi nešto popiti, a tko je došao radi seksa. Otac je dogovorio s miss Wong da se novac šalje kući, tako da prvih godina nije mnogo vidjela od toga, no miss Wong je njome bila zadovoljna, pa je malo-pomalo ostavljala više za Dim.

Miss Wong imala je dobre razloge za zadovoljstvo. Dim je naporno radila i mušterije su je često častile pićem. Sve u svemu, mogla je biti sretna što je Dim još uvijek tu, jer je već nekoliko puta zamalo otišla. Neki Japanac htio se oženiti Dim, ali se uplašio kada je od njega zatražila novac za avionsku kartu. Drugom zgodom neki je Amerikanac otputovao s njom u Phuket, odgodio svoj povratak i kupio joj dijamantni prsten koji je ona prodala dan poslije njegova odlaska.

Mnogi su odbijali platiti joj te bi je potjerali kada bi prosvjedovala, drugi bi obavijestili miss Wong kada ne bi učinila sve što su od nje zahtijevali. Nitko od njih nije razumio da je Dim bila svoj gospodar tek nakon što bi je otkupili iz bara, jer je tako bio zajamčen udio miss Wong. Svoj gospodar.

Mislila je na crvenu haljinu u izlogu. Majka je imala pravo - nije bilo lako, ali nije bilo ni osobito teško.

Uspjela je sačuvati i svoj nedužni osmijeh i veseli smijeh. Muškarci su to voljeli. Možda je zbog toga dobila posao koji je Wang Lee oglasio u novinama *Thai Rath,* s naslovom G.R.O. ili "Guest Relation Officer". Wang Lee bio je nizak, gotovo tamnoput Kinez, koji je vodio motel na Sukhumyit Roadu. Mušterije su mu gotovo bez iznimke bili stranci s posebnim željama - ali ne tako posebnim da ih ona ne bi mogla ispuniti. Što se

toga tiče, bio joj je draži posao ondje nego višesatno plesanje u baru. Osim toga, Wang Lee je dobro plaćao. Jedini nedostatak bila je poprilična udaljenost motela od njezina stana u Banglaphuu.

Taj prokleti promet! Ponovo se stvorio čep, pa je rekla vozaču da želi izaći, iako je pritom morala prijeći preko šest prometnih traka, da bi stigla do motela s druge strane ceste. Kada je izašla iz taksija, zrak ju je obavio kao topao, vlažan ručnik. Tražila je rupu u koloni vozila i držala ruku ispred nosa znajući, dakako, da od toga nema nikakve koristi, jer je u Bangkoku postojao samo takav zrak. Tako je mogla samo izbjeći smrad.

Provlačila se između automobila, morala je skočiti u stranu ispred kamioneta u čijem je teretnom prostoru sjedila i zviždala skupina mladih, a *toyota* koja se prestrojavala iz jednoga traka u drugi samo što joj nije obrijala listove nogu, no tada je već ipak prešla cestu.

Wang Lee kratko je podignuo pogled kada je stigla do prazne recepcije.

"Mirna večer?" upitala je.

Mrzovoljno je kimnuo. U posljednjih godinu dana to se češće događalo.

"Jesi li jela?"

"Da", slagala je. Imao je dobre namjere, no nisu joj se jeli gnjecavi rezanci koje je kuhao u pomoćnoj prostoriji.

"Danas treba pričekati", rekao je. *"Farang* će prvo odspavati, a onda će nazvati kada bude vrijeme."

Zastenjala je.

"Dobro znaš da se do ponoći moram vratiti u bar,

Lee."

Pogledao je na sat.

"Daj mu sat vremena."

Slegnula je ramenima i sjela. Da se ovo dogodilo prije godinu dana, vjerojatno bi je zbog takve izjave izbacio na ulicu, no sada mu je što prije trebao bilo kakav posao. Naravno da je mogla otići, no tada bi cijeli ovaj dugi put bio uzaludan. Osim toga, dugovala je Leeju pokoju uslugu; on doista nije bio najlošiji od dosadašnjih svodnika.

Nakon što je ugasila treću cigaretu, isprala je usta Leejevim gorkim kineskim čajem i ustala da bi posljednji put provjerila šminku u zrcalu iznad recepcije.

"Idem ga probuditi", rekla je.

"Hm, imaš li klizaljke?"

Podignula je torbicu u zrak.

Potpetice su škripale na šljunku otvorenog prostora između niskih motelskih prostorija. Soba 120 nalazila se sasvim odostrag; ispred sobe nije vidjela auto, ali gorjelo je svjetlo. Dakle, vjerojatno se probudio. Lagani povjetarac zavukao joj se pod kratku haljinicu, ali ju nije nimalo rashladio. Čeznula je za monsunom, za kišom. Kao što je nakon nekoliko tjedana poplava, razmočenih ulica i pljesnive odjeće, čeznula za suhim mjesecima bez vjetra.

Kucnula je na vrata, namjestila zavodljiv osmijeh, a pitanje *"What's your name?"* već joj je titralo na usnama. Nije bilo reakcije. Pokucala je još jednom i pogledala na sat. Da se cjenkala, mogla je ovoj haljini spustiti cijenu za nekoliko stotina bahta, iako ju je

kupila kod Robertsona. Kada je pritisnula kvaku, iznenadila se primijetivši da vrata nisu zaključana.

Ležao je potrbuške na krevetu pa je najprije pomislila da spava. Zatim je ugledala odbljesak svjetlosti u plavkastim stakalcima drška noža koji je stršio iz jarkožutoga prsluka. Teško je reći koja joj je misao prva prostrujala glavom, no jedna od njih bila je da je duga vožnja od Banglaphua ipak bila uzaludna. Napokon je uspjela ovladati svojim glasnicama, no njezin vrisak nadjačalo je zaglušno trubljenje kamiona koji je na Sukhumyit Roadu izbjegavao neopreznog vozača tuk-tuka.

Glava 2.

"Narodno kazalište", najavio je preko zvučnika unjkav, pospan glas prije negoli su se vrata tramvaja kloparajući otvorila i Dagfinn Torhus je izašao u hladno, oporo i tek svanulo zimsko jutro. Svježe izbrijani obrazi bridjeli su mu od hladnoga zraka, a u svjetlosti osloanske štedljive neonske rasvjete vidio je vlastiti dah.

Bio je prvi tjedan siječnja i znao je da se vrijeme tijekom zime stalno poboljšava, jer se Qord zaleđuje i zrak je suši. Hodao je preko Drammensveija prema Ministarstvu vanjskih poslova. Pored njega je prošlo nekoliko usamljenih taksija, no osim toga ulice su bile puste. Golemi reklamni sat, čije se crvenilo isticalo na crnoj podlozi zimskoga neba, pokazivao je tek šest sati.

Ispred vrata je izvadio propusnicu. "Položaj: načelnik uprave", stajalo je iznad slike deset godina mlađega Dagfinna Torhusa koji je, isturene brade i odlučna pogleda, kroz metalne naočale zurio u fotoaparat. Provukao je propusnicu kroz čitač, utipkao šifru i pritisnuo teška staklena vrata terase Victoria.

Nisu se sva vrata otvarala tako lako otkako je kao dvadesetpetogodišnjak stigao ovamo, prije gotovo trideset godina. U Diplomatskoj školi, tečaju za kandidate Ministarstva vanjskih poslova, svojim naglašenim osterdalskim dijalektom i seoskim manirama često je neugodno upadao u oči velegradskim *yuppiejima.* Ostali kandidati bili su politolozi, ekonomisti i pravnici, čiji su roditelji bili fakultetski

obrazovani ljudi ili političari, ako i sami nisu pripadali plemstvu Ministarstva vanjskih poslova, do čije su se časti njihovi potomci sada htjeli uzdići. Bio je seoski sin s diplomom Agronomskoga fakulteta u Asu. Njemu samome to nije mnogo značilo, no znao je da su za daljnju karijeru izuzetno važni pravi prijatelji. Dok si je Dagfinn Torhus pokušavao utuviti u glavu društvene običaje, svoje nedostatke nastojao je nadoknaditi utoliko napornijim radom. Osim nejednake polazišne pozicije, svima im je bilo zajedničko to što su imali tek nejasnu predodžbu o tome što žele od života. Jedino što su znali je to da bi život trebao ići uzlaznim smjerom.

Torhus je uzdahnuo i kimnuo prema stražaru službe osiguranja, koji mu je kroz prozorčić staklene kabine pružio novine i omotnicu.

"Inače, je li već netko...?"

Stražar je odmahnuo glavom.

"Kao i uvijek prvi, Torhus. Omotnica je iz obavještajne službe, sinoć je isporučena."

Torhus je gledao kako se pale i gase brojevi, dok se dizalom vozio na više katove. Činilo mu se kao da svaki kat predstavlja po jedno razdoblje njegove karijere, koja se svakoga jutra iznova prikazivala.

Prvi kat simbolizirao je njegove dvije prve godine u svojstvu kandidata; duge, neobvezne rasprave o politici i povijesti i satove francuskoga s kojim se namučio.

Na drugom katu bio je ured za planiranje i delegiranje. Poslali su ga na dvije godine u Canberru, a poslije na tri godine u Mexico City. Vrlo pristojni gradovi, nije se mogao požaliti. Premda je London i

New York naveo kao svoj prvi izbor, to su ipak bili prestižni centri kamo su svi htjeli otići, pa je odlučio odbijenicu ne smatrati porazom.

Na trećem katu bio je ponovo u Norveškoj, bez izdašnih dodataka za stanarinu i boravak u inozemstvu, koji su mu omogućivali život u trezvenoj raskoši. Bio je upoznao Berit, zatrudnjela je, a kada je ponovo došlo vrijeme za boravak u inozemstvu, na putu je već bilo drugo dijete. Berit je potjecala iz istoga kraja kao i on i svakoga je dana telefonirala majci. Odlučio je malo pričekati pa je radio kao lud, pišući kilometarski duge rasprave o bilateralnoj trgovini sa zemljama u razvoju; za ministra vanjskih poslova sastavljao je govore i dobivao priznanja s viših katova. Nigdje u državnom aparatu nije tako jaka konkurencija kao u Ministarstvu vanjskih poslova, s njegovom vrlo izraženom hijerarhijom. Dagfinn Torhus je svakoga dana dolazio u službu kao vojnik na bojišnicu - uvukao bi glavu, čuvao leđa i zapucao tek kada bi mu se netko našao ispred cijevi. To mu je znalo priskrbiti pokoje tapšanje po ramenu, znao je da je "primijećen" i pokušavao je objasniti Berit da sada vjerojatno može dobiti Pariz ili London, no u njihovu dotad vrlo staloženu braku ona se prvi put usprotivila. Popustio je.

Tako je napredovao do četvrtoga kata, a to znači i do analitičkih izvješća, tajnice i nešto veće plaće, sve dok ga nedavno nisu premjestili u kadrovsku službu na drugom katu.

Dobiti posao u kadrovskoj službi u Ministarstvu vanjskih poslova značilo je nešto posebno; u pravilu to je bio znak da je čovjeku otvoren put prema vrhu. No,

nešto se dogodilo. Zajedno s uredom za planiranje i delegiranje birali su kandidate za inozemne misije, a to je posao koji izravno utječe na karijere drugih ljudi. Možda je svoje ime stavio ispod pogrešnoga imenovanja ili je odbio osobu koja je usprkos tome uspjela i sada je na neki način iznad njega i vuče nevidljive konce koji upravljaju životom Dagfinna Torhusa i svih drugih u Ministarstvu vanjskih poslova.

Naime, njegov je uspon gotovo neprimjetno izostao i iznenada, jednoga dana, promatrajući se u kupaoničkom zrcalu prepoznao je načelnika uprave na slijepom kolosijeku, samo uvjetno utjecajnoga činovnika, koji se u posljednjih deset godina prije mirovine više neće uzdići do petoga kata. Osim ako mu se ne posreći neko neočekivano junačko djelo. No, mana te vrste junačkih djela jest što za posljedicu imaju ili promaknuća ili otkaze.

Usprkos tomu, pokušavao je kao i dosad biti uvijek ispred drugih za dužinu nosa. Svakoga jutra bio je prvi u uredu, pa je mogao na miru pročitati novine i telefakse i već bi donio neke zaključke, dok su ostali u jutarnjim razgovorima još tjerali san s očiju. Činilo se da mu se revnost uvukla pod kožu.

Otključao je vrata ureda i na trenutak zastao prije negoli je upalio svjetlo. I to je imalo svoju pretpovijest, epizodu o naglavnoj svjetiljci. Priča je nažalost izašla u javnost i - koliko je znao - postala omiljenom anegdotom u Ministarstvu vanjskih poslova.

Prije mnogo godina, tadašnji prvi čovjek norveškoga veleposlanstva u SAD-u nekoliko je tjedana boravio u Oslu. Jednoga jutra, ranom zorom, nazvao je

Torhusa i upitao što misli o sinoćnjim izjavama predsjednika Cartera. Kako je tek došao u ured i nije pročitao novine ni telefakse, Torhus je ostao dužan odgovor. To mu je, naravno, pokvarilo dan. Ali, dogodit će se i gore. Idućega jutra veleposlanik je ponovo nazvao kada je Torhus upravo otvorio novine i upitao ga kako će se sinoćnji događaji odraziti na stanje na Bliskom istoku. A sljedećega jutra opet ga je zatekao novim pitanjem. Torhus je mucao isprazne odgovore, neprestano se ograđujući zbog nedovoljne obaviještenosti. Počeo je još ranije dolaziti na posao, no činilo se da veleposlanik ima sedmo čulo, jer bi telefon svakoga jutra zazvonio upravo kada bi sjeo za pisaći stol. U kakvoj je vezi jedno s drugim, shvatio je tek kada je slučajno doznao da veleposlanik, inače okorjeli ranoranilac, boravi u hotelu Lille Aker preko puta, točno nasuprot Ministarstvu vanjskih poslova. Dakako da je morao primijetiti da se svjetlo u Torhusovu uredu pali prije nego u ostalim uredima i vjerojatno se htio malo poigrati s tim, odveć revnim državnim službenikom. Torhus je otišao u trgovinu i kupio naglavnu svjetiljku, pa je sljedećega jutra pročitao sve novine i telefakse prije negoli je upalio svjetlo. To je činio tri tjedna, sve dok veleposlanik napokon nije odustao.

No, u ovom trenutku Torhus je bio više nego ravnodušan prema šaljivome veleposlaniku. Otvorio je omotnicu obavještajne službe, a na dešifriranoj papirnatoj kopiji tajnog faksa ispod pečata "strogo povjerljivo" stajala je vijest zbog koje je prolio kavu na stolu po bilješkama o raznim zemljama. Kratki tekst davao je mnogo prostora mašti, no u bitnome pisalo je

otprilike to da je norveški veleposlanik na Tajlandu, Atle Molnes, pronađen u nekom bordelu u Bangkoku s nožem u leđima.

Torhus je još jednom pročitao vijest prije no što je odložio omotnicu.

Atle Molnes, bivši političar Kršćanske narodne stranke i bivši predsjednik odbora za financije sada je bio potpuno bivši. To je bilo toliko nevjerojatno da je morao pogledati prema hotelu Aker, kako bi se uvjerio da se ondje iza zavjese ništa ne miče. No, pošiljatelj je nesumnjivo bilo norveško veleposlanstvu u Bangkoku.

Torhus je opsovao. Zašto se to moralo dogoditi upravo sada, a još k tomu i u Bangkoku? Bi li prvo trebao obavijestiti Askildsena? Ne, za to i poslije ima vremena. Torhus je pogledao na sat i uzeo slušalicu da bi nazvao ministra vanjskih poslova.

Bjarne Moller oprezno je pokucao i otvorio vrata. Glasovi u sobi za sastanak utihnuli su i sva su se lica okrenula prema njemu.

"Dopustite da vam predstavim Bjarnea Mollera, načelnika Odjela za nasilne zločine", rekla je načelnica policije i pokretom ruke pozvala ga da sjedne.

"Moller, ovo je državni tajnik Bjorn Askildsen iz ureda predsjednika vlade i načelnik uprave Dagfinn Torhus iz Ministarstva vanjskih poslova."

Moller je kimnuo, privukao stolicu i pokušao ugurati nevjerojatno duge noge ispod velikoga, ovalnog hrastovog stola. Činilo mu se da je na televiziji već negdje vidio Askildsenovo mlado glatko lice. Vlada? To je moralo značiti probleme najgore vrste.

"Dobro je što ste uspjeli ovako brzo doći", krkljao je državni tajnik, dok je prstima nestrpljivo bubnjao po stolu. "Hanne, hoćeš li ukratko ispričati što smo do sada dogovorili?"

Moller je prije dvadeset minuta primio poziv načelnice policije koja mu je, bez dodatnih objašnjenja, naložila da se u roku od petnaest minuta stvori u Ministarstvu vanjskih poslova.

"Atle Molnes nađen je u Bangkoku mrtav, vjerojatno ubijen", započela je načelnica policije.

Moller je vidio kako je načelnik uprave s metalnim naočalama zakolutao očima, a njegovu je reakciju shvatio nakon što je čuo ostatak priče. Očito moraš biti policajac da bi tvrdio kako je "vjerojatno ubijen" čovjek kojemu je, uza samu kralježnicu, zaboden nož u leđa koji mu je probio pluća i srce.

"U hotelskoj sobi pronašla ga je neka... žena..."

"U bordelu", prekinuo ju je muškarac s metalnim naočalama. "Neka kurva."

"Već sam razgovarala s kolegom u Bangkoku", rekla je načelnica policije. "Ugodan čovjek. Obećao mi je da će taj podatak neko vrijeme držati u tajnosti."

Moller je u prvom trenutku htio upitati zašto bi čekali s objavom ubojstva; napokon, brz odjek u novinama katkada pomogne u dobivanju konkretnih smjernica, jer se ljudi tada još sjećaju i tragovi su svježi. Ali, nešto mu je govorilo da bi se takvo pitanje protumačilo kao vrlo naivno. Umjesto toga, zanimalo ga je koliko se taj podatak može držati u tajnosti.

"Nadajmo se toliko dugo dok ne budemo imali malo podnošljiviju verziju", rekao je Askildsen.

"Sadašnja je neprihvatljiva."

Sadašnja? Moller se morao osmjehnuti. Dakle, procijenili su istinitu verziju i odbacili je kao neupotrebljivu. Kao još relativno neiskusan načelnik odjela, Moller je do sada bio pošteđen natezanja s političarima, ali je znao da, što se više uspinješ, teže ih je skinuti s vrata.

Načelnica policije uputila je Molleru pogled upozorenja. Državni tajnik mlitavo se smješkao.

"Imamo malo vremena, Moller, no dopustite mi da vam ipak održim brzi tečaj praktične politike. Ovo što ću vam reći, naravno, strogo je povjerljivo."

Instinktivno je popravljao kravatu, a Molleru se učinilo da prepoznaje taj pokret iz televizijskih intervjua.

"Dakle, prvi put u poslijeratnoj povijesti imamo vladu centra, s izvjesnim izgledima za opstanak. I ne samo zato što bi za nju postojala parlamentarna većina, nego zato što se predsjednik vlade, iznenađujuće, prometnuo u jednoga od najmanje nepopularnih političara."

Načelnici policije i načelniku odjela oteo se osmijeh.

"Ta se popularnost, doduše, zasniva na istim klimavim temeljima koji čine kapital svakog političara: na povjerenju. Pritom nije doista bitno je li netko simpatičan ili karizmatičan, najvažnije je povjerenje. Znate li, Moller, zašto je Gro Harlem Brundtland postala tako popularna?"

Moller nije imao pojma.

"Ne zato što je tako šarmantna, nego zato što su

ljudi vjerovali da je onakva kakvom se prikazuje. Povjerenje, to je ključna riječ."

Kimanje glavama oko stola. Dakle, to treba naučiti.

"Atle Molnes i predsjednik vlade tijesno su povezani, s jedne strane svojim prijateljstvom, s druge strane svojim političkim usponom. Zajedno su studirali, ruku pod ruku uspinjali su se na stranačkoj ljestvici, probijali se modernizirajući organizaciju stranačke mladeži, čak su dijelili stan kada su obojica još u mladosti izabrani u parlament. Molnes je bio taj koji je dobrovoljno odstupio jedan korak, kada su obojica bili ravnopravni kandidati stranke. Umjesto toga, svom snagom podržao je predsjednika vlade, pa se mogla izbjeći unutarstranačka borba za vlast. To naravno znači da je predsjednik vlade Molnesov dužnik."

Askildsen je ovlažio usne i pogledao kroz prozor.

"Bit ću jasan; Molnes nije pohađao tečaj za kandidate Ministarstva vanjskih poslova i sigurno ne bi dospio do Bangkoka da u tome nije imao prste predsjednik vlade. To možda zvuči sumnjivo, no vjerojatno je riječ o nekom obliku tolerirane zakulisne igre, koju je svojedobno uvela Radnička stranka i obilato je prakticirala. Ni Reiulf Steen nije bio iskusan u vanjskim poslovima kada je imenovan veleposlanikom u Čileu."

Pogled je odlutao natrag do Mollera, a u očima se naziralo zadovoljno iskrenje.

"Mislim da ne moram spominjati kako bi naštetilo povjerenju u predsjednika vlade kada bi se saznalo da je pouzdanik i stranački prijatelj, kojega je on sam

postavio na položaj u inozemstvu, zatečen u bordelu, k tomu još ubijen!"

Pokretom ruke državni tajnik ponovo je prepustio riječ načelnici policije, no Moller se nije mogao svladati;

"Što je toliko neobično u tome da netko ima prijatelja koji povremeno svrati u bordel?"

Askildsenu se smiješak ukočio u kutu usana, a načelnik uprave s metalnim naočalama nakašljao se:

"Saznali ste što morate znati, Moller. Molim vas, prepustite nama ispravne procjene. Potreban nam je netko tko će se pobrinuti da istraga u ovom slučaju... ne krene neočekivanim tijekom. Naravno da svi želimo da ubojica ili ubojice budu uhvaćeni, no okolnosti ubojstva do daljnjega trebaju ostati tajna. Radi naše zemlje. Shvaćate li?"

Moller je pogledao u ruke. Radi zemlje. Drži jezik za zubima. U njegovoj obitelji nikada se zapravo nisu znali nositi s prijekorima. Otac nikada nije napredovao dalje od policijskoga pozornika.

"Poštovani gospodine načelniće uprave, iskustvo govori da je istinu počesto teško prikriti."

"To je vjerojatno točno. U ime Ministarstva vanjskih poslova preuzet ću odgovornost za operaciju. Kao što shvaćate, riječ je o krajnje osjetljivom slučaju, u kojem je važno da tajlandske vlasti surađuju s nama. Budući da je u to umiješano veleposlanstvo, imamo izvjesnu slobodu, diplomatski imunitet i sve s tim u vezi, ali dakako da nemamo previše manevarskoga prostora. Zato bismo voljeli poslati onamo nekoga s dosta iskustva u međunarodnoj policijskoj suradnji,

nekoga tko iza sebe ima određeni uspjeh."

Zastao je i pogledao Mollera koji se pitao zašto osjeća tako spontanu odbojnost prema tom birokratu agresivne čeljusti. "Možemo ekipu s..."

"Nikakvu ekipu, Moller. Što manje buke, to bolje. Osim toga, načelnica policije upozorila nas je da suradnji s lokalnim policijskim vlastima zasigurno neće koristiti ako dođemo s cijelom postrojbom. Jedan čovjek."

"Jedan čovjek?"

"Načelnica policije već nam je dala jedno ime i to smatramo dobrim prijedlogom. Riječ je o jednom od vaših podređenih, stoga smo vas zamolili da dođete ovamo kako bismo čuli vašu procjenu. Sudeći po razgovorima koje je načelnica policije vodila s kolegom u Sydneyju, navodno se tamo prošle godine znatno angažirao u slučaju Inger Holter."

"Prošle zime o tome sam čitao u novinama", rekao je Askildsen. "Doista impresivno, on bi mogao biti prava osoba za to."

Bjarne Moller progutao je knedlu. Dakle, načelnica policije predložila je da pošalju u Bangkok Harryja Holea, a on bi valjda trebao potvrditi da je Harry Hole najbolje što njegov odjel može dati - savršen čovjek za taj posao.

Pogledao je nazočne. Politika, utjecaj, moć. To je bila igra u koju se nije razumio, ali je shvatio da se na određeni način radi i o njegovu vlastitom probitku. Upravo je osvijestio činjenicu da ono što sada kaže i učini može imati posljedice za njegovu daljnju karijeru. Načelnica policije otišla je tako daleko da je dala ime.

Vjerojatno je netko od nazočnih zamolio da osoba izravno nadređena Holeu potvrdi njegove kvalifikacije. Pogledao je načelnicu, pokušavajući protumačiti njezin pogled. Naravno, moguće je da s Holeom sve glatko prođe. No, što ako im savjetuje da ne pošalju Holea, zar to ne bi bacilo vrlo neobično svjetlo na načelnicu policije? Kada bi ga zamolili da predloži koga drugoga, ne bi li tada jedino i isključivo njegova glava bila na panju, ako bi ta osoba zabrljala?

Moller je podignuo pogled i promatrao portret iznad načelnice. Trygve Lie, glavni tajnik UN-a, molećivo ga je gledao. Još jedan političar. Kroz prozor je gledao krovove najamnih stambenih zgrada obasjanih zimskom svjetlošću. Tvrđava Akershus i vjetrenica na krovu hotela Continental koja je podrhtavala na ledenom vjetru.

Bjarne Moller znao je da je dobar policajac, ali ovo ovdje bilo je nešto drugo; pravila ove igre nije znao.

Što bi mu savjetovao otac? Hm, samo što se pozornik Moller nikada nije morao ravnati prema političkim smjernicama. Doduše, shvatio je što je važno ako želiš napredovati, pa je zabranio sinu pohađanje policijske škole prije nego što završi osnovni studij prava. A poslije i ostatak. Bjarne je učinio ono što je otac od njega zahtijevao, a nakon proslave diplome otac se stalno nakašljavao i neprestano ga tapšao po ramenu, dok ga Bjarne nije zamolio da prestane.

"Dobar prijedlog", čuo je Bjarne Moller sebe kako izgovara glasno i jasno.

"Dobro", rekao je Torhus. "Razlog ovim brzim konzultacijama je taj što je ova stvar, dakako, žurna.

Neka prekine sve druge aktivnosti i već sutra otputuje."

No dobro, možda je Holeu sada potreban upravo takav zadatak, tješio se Moller.

"Žao mi je što iz vaše jedinice moramo povući tako važnog čovjeka", rekao je Askildsen.

Načelnik odjela morao se svladati da ne prasne u smijeh.

Glava 3.

Našli su ga u restoranu *Schreder* u ulici Waldemar Thranes, uglednoj staroj gostionici između zapadnoga i istočnog dijela grada. Više staroj nego uglednoj, budimo iskreni. Ugled starine temeljio se prije svega na tome da je nekome u gradskom uredu za zaštitu spomenika palo na pamet da smeđi, zadimljeni lokal proglasi kulturnom vrednotom. Međutim, zaštita spomenika nije se odnosila i na mušterije, progonjene i gotovo izumrle predstavnike svoje vrste: stari pijanac, vječni student i umorni šarmer, kojima je odavno istekao rok uporabe.

Kada su dva policajca ušla u gostionicu, propuh koji je izvana grunuo kroz vrata na trenutak je rasparao gustu dimnu zavjesu i ugledali su stasiti lik kako sjedi ispod slike crkve u Akeru. Plava, kratko ošišana kosa stršila je poput bodlja, trodnevna brada na mršavom, markantnom licu posijedjela je, premda mu je bilo tek tridesetak godina. Sjedio je sam, uspravan, ogrnut jaknom kao da će svakoga časa poći. Činilo se da velika pivska čaša koja je stajala pred njim na stolu, nije užitak nego posao koji mora obaviti.

"Rekli su nam da ćemo vas ovdje naći", kazao je stariji policajac i sjeo ispred njega na stolicu. "Moje je ime Waaler."

"Vidite li onoga tamo za stolom u kutu?" upitao je Hole, ne podignuvši pogled.

Waaler se osvrnuo i vidio starog, ispijenog muškarca koji se neprestano klatio naprijed-natrag, zureći u čašu vina. Izgledao je kao da se smrzava.

"Zovu ga posljednji Mohikanac."

Hole je podignuo glavu i nacerio im se. U spletu crvenih žilica stajale su oči, poput plavo-bijelih staklenih kugli. Pogled mu je zastao na prsima Waalerove košulje.

"Stari marinac", rekao je, trudeći se razgovijetno izgovoriti.

"Prije nekoliko godina sigurno ih je ovdje bilo još nekoliko, ali sada ih nije ostalo mnogo. U ratu je dvaput torpediran. Misli da je besmrtan. Prošloga tjedna, nakon zatvaranja lokala, našao sam ga kako spava na hrpi snijega u Glückstadgateu. Nigdje ni žive duše, mračno kao u rogu i minus osamnaest. Kada sam ga napokon uspio protresti i probuditi, samo me pogledao i poslao kvragu."

Glasno se nasmijao.

"Slušajte, Hole..."

"Sinoć sam prišao njegovu stolu i upitao ga sjeća li se što se dogodilo one noći. Mislio sam, pa ipak sam ga spasio od smrzavanja. Znate li što mi je odgovorio?"

"Meller želi s vama razgovarati, Hole."

"Rekao je da je besmrtan. I da se pomirio s time da je u ovoj usranoj zemlji nepoželjan ratni veteran. Ali, nepodnošljivo je da čak ni sveti Petar ne želi imati posla s tim čovjekom. Jeste li čuli? Čak ni sveti Petar..."

"Imamo nalog da vas dopratimo u policijsku upravu."

Još jedno pivo bubnulo je na stol ispred Holea.

"Bit će dovoljno, Vera", rekao je.

"280", odgovorila je, ne pogledavši u blok.

"Isuse", promrmljao je mlađi službenik.

"U redu je, Vera".

"Oho, hvala." Nestala je.

"Najbolja usluga u gradu", objasnio je Harry. "Katkada te primijeti iako nisi mahao objema rukama."

Waaler je zategnuo uši prema natrag, pa mu se koža na čelu napela, a žila iskočila kao plavi zmijoliki crv.

"Nemamo vremena slušati vaše cugerske priče, Hole. Predlažem da zadnje pivo ostavite..."

Hole je oprezno prinio čašu ustima i počeo piti.

Waaler se nagnuo preko stola pokušavajući obuzdati glas: "Znam sve o vama. Hole. I ne sviđate mi se. Mislim da ste već odavno trebali izletjeti iz službe. Zbog ljudi poput vas narod gubi poštovanje prema policiji. Ali, nismo ovdje zbog toga. Ovdje smo da bismo vas dopratili. Načelnik odjela dobar je čovjek, možda vam želi dati još jednu priliku."

Hole je podrignuo, a Waaler se trgnuo.

"Priliku, za što?"

"Da biste pokazali koliko vrijedite", rekao je mlađi službenik, pokušavajući se dječački osmjehnuti.

"To vam mogu ovdje pokazati", dodao je Hole smješkajući se, prislonio čašu na usta i zabacio glavu.

"Kvragu, Hole!" Waaler se zacrvenio oko nosa dok su gledali kako na Holeovu neobrijanu vratu poskakuje Adamova jabučica.

"Zadovoljni?" upitao je Hole i spustio praznu čašu ispred sebe.

"Naš posao..."

"... boli me dupe za vaš posao." Zakopčao je jaknu. "Ako Moller hoće nešto od mene, neka me

nazove ili pričeka da sutra dođem na posao. Sada idem kući i idućih dvanaest sati ne želim više vidjeti vaše face. Gospodo..."

Harry je uspravio svojih 190 centimetara i neprimjetno zakoraknuo u stranu, kako bi sačuvao ravnotežu.

"Seronjo bahati", rekao je Waaler njišući se na stolici. "Vi ste jadni gubitnik. Kada bi novinari, koji su nakon onoga u Australiji pisali o vama, znali kakav ste bijedni mekušac..."

"Što su to mekušci, Waaler?" Hole se još uvijek smješkao. "Predmeti kojima se mlati pijane šesnaestogodišnjake zato što nose *irokezice?"'*

Mlađi policijski službenik brzo je pogledao Waalera. Prošle godine policijskom školom kružile su glasine o nekoliko mladih koji su se bespravno uselili u napuštene stanove. Budući da su pili pivo na javnome mjestu, uhićeni su i poslije u ćelijama premlaćeni narančama, zamotanima u mokre ručnike.

"Nikada niste shvatili što je momčadski duh. Hole. Mislite samo na sebe. Svi znaju tko je vozio auto u Blindernu i zašto je dobrom policajcu na onome znaku napuknula lubanja. Zato što ste pijanac i vozili ste pijani. Možete biti sretni što je, iz obzira prema njegovoj obitelji i ugledu policije, ta stvar pometena pod tepih..."

Mlađi policajac bio je još neiskusan i svakoga dana naučio bi nešto novo. Toga je poslijepodneva, na primjer, naučio da je vrlo glupo njihati se na stolici dok nekoga vrijeđaš, jer si posve bespomoćan ako uvrijeđeni napravi korak naprijed, pa te desnim direktom pogodi

ravno među oči. Budući da se kod *Schrodera* često događa da se ljudi sami od sebe prevrnu, samo nekoliko sekundi vladala je tišina prije nego što su se nastavili bučni razgovori.

Mladi policajac pomagao je Waaleru da ustane, gledajući kako Hole žurna koraka nestaje kroz vrata.

"Čovječe, nije loše nakon osam piva, ha?" rekao je, ali se ugrizao za jezik čim je ulovio Waalerov pogled.

Harryjeve noge nehajno su koračale poledicom na Dovregatu. Zglobovi ga nisu boljeli jer bolove i kajanje prima u posjet tek sutra ujutro. Nije pio za radnoga vremena. Još ne. Iako je to već jednom učinio, a doktor Aune je tvrdio da je početak svake nove pukotine ondje gdje prestaje stara.

Sijedom i užasno debelom klonu Petera Ustinova zatresla se od smijeha donja čeljust kad je Harry izjavio da izbjegava svoga starog neprijatelja *Jima Beama* te da pije samo pivo. Znao je da mu pivo baš ne prija.

"Već si bio na dnu, a u trenutku kada otvoriš bocu, opet si tamo. Nema međufaze, Harry."

Kako se uzme. U pravilu je uspijevao doći kući na dvije noge, svući se i idućeg dana otići na posao. Ovo nipošto nije uvijek bilo tako. Harry je govorio o međufazi. Trebao je samo malo nekakvoga omamljujućeg sredstva da bi mogao zaspati, to je bilo sve.

Djevojka u crnoj šubari pozdravila ga je kada su se mimoišli. Poznaje li je? Prošloga proljeća neki su ga pozdravljali, osobito nakon intervjua za *Redakciju 21,* u kojem ga je Anne Grosvold upitala kakav je osjećaj

ubiti serijskog ubojicu.

"Pa, bolji nego sjediti ovdje i odgovarati na ovakva pitanja", odgovorio je nacerivši se. To je tada postao proljetni hit, najcitiranija izjava unazad mnogo vremena.

Harry je gurnuo ključ u bravu. Ulica Sofies. Nije mu bilo sasvim jasno zašto je ujesen preselio ovamo u Bislett. Možda zato što su ga susjedi u Toyenu počeli poprijeko gledati i držati se pomalo na distanci, koju je ispočetka pogrešno shvaćao kao poštovanje.

Okej, ovdje su ga susjedi puštali na miru, premda su i oni znali izaći iz stana da bi vidjeli je li sve u redu, kada bi on, vrlo rijetko, promašio stepenicu pa se unatraške otkotrljao do idućega odmorišta.

Takva tjelovježba počela je tek u listopadu, kada je nakon slučaja sa Sos naišao na posvemašnju šutnju. Tada je na izvjestan način klonuo, a snovi su se vratili. A znao je samo jedan način kako se otarasiti tih snova.

Pokušao se sabrati pa je otputovao sa Sos u Rauland, u njihovu planinsku kolibu, no ona se nakon užasnoga silovanja potpuno zatvorila u sebe i nije se mogla ni nasmijati. Zatim je nekoliko puta nazvao oca, a da zapravo nisu razgovarali, no poziv je trajao dovoljno dugo da bi shvatio kako otac želi da ga ostavi na miru.

Harry je zatvorio za sobom vrata stana, viknuo da je stigao kući te ne dobivši odgovor - zadovoljno kimnuo. Čudovišta nadiru u kojekakvim oblicima, no dokle god ga, kada se vrati, ne sačekaju već u kuhinji, postoje izvjesni izgledi za mirnu noć.

Glava 4.

Kada je izašao na ulicu, hladnoća se sručila na njega tako naglo da je nehotice stao hvatati zrak. Vidio je crvenkasto nebo iznad najamnih stambenih zgrada i otvorio usta da bi izbacio okus žuči i *Colgatea.*

Na Holberg Plassu u zadnji čas je ulovio tramvaj koji se dokotrljao kloparajući niz Welhavensgate. Našao je slobodno mjesto i otvorio novine *Aftenposten.* Ponovni slučaj pedofilije. Već treći takav slučaj posljednjih mjeseci; sve Norvežani koji su na Tajlandu uhvaćeni na djelu.

Novinski komentator podsjećao je na predizborno obećanje predsjednika vlade da će intenzivirati istrage seksualnih zločina, također u inozemstvu, te pitao kada ćemo vidjeti prve rezultate.

Državni tajnik Bjorn Askildsen iz ureda predsjednika vlade izjavio je da se još uvijek radi na sporazumu s tajlandskim vlastima, kako bi se na licu mjesta moglo istraživati norveške pedofile te da računaju s brzim rezultatima čim sporazum bude potpisan.

"Krajnje je vrijeme!" zaključio je urednik *Aftenpostena.* "Ljudi očekuju da se napokon nešto dogodi. Kršćanski predsjednik vlade ne smije biti na glasu kao netko tko ne može stati na kraj tim svinjarijama."

"Naprijed!"

Harry je otvorio vrata i ugledao razjapljena usta Bjarnea Mollera zavaljenoga u stolici, dugih nogu

ispruženih ispod pisaćega stola.

"Gle' ti to! Jučer sam te očekivao, Harry."

"Dobio sam poruku." Harry je sjeo. "Ako sam pio, ne idem na posao. I obratno. Svojevrstan princip koji sam usvojio." Trebalo je zvučati ironično.

"Policajac je dvadeset i četiri sata dnevno u službi, Harry, trijezan ili pijan. Morao sam nagovoriti Waalera da ne podnese izvješće, shvaćaš li?"

Harry je slegnuo ramenima da bi pokazao kako je o toj temi rekao sve što je htio.

"Dobro, Harry, pustimo to. Imam za tebe posao. Posao za koji mislim da ga ne zaslužuješ, ali koji bih ti svejedno volio dati."

"Bi li te obradovalo ako odbijem?" upitao je Harry.

"Nemoj glumiti Marlowa, Harry. Ne pristaje ti", rekao je Moller osorno.

Harry se nacerio. Znao je da ga načelnik odjela voli.

"Još nisam ni rekao o čemu se radi."

"Ako u moje slobodno vrijeme pošalješ po mene auto, vjerojatno se ne radi o regulaciji prometa."

"Točno. Zašto mi onda ne dopustiš da završim?"

Harry se resko nasmijao i nagnuo se naprijed u stolici. "Hoćemo li otvoreno, šefe? Ova mi zagonetnost ide na jetra."

Na koja jetra, bilo je Molleru navrh jezika, ali je samo kimnuo glavom.

"Trenutačno nisam prava osoba za velike zadatke. Mislim da si i sam primijetio kako stvari funkcioniraju. *Ne* funkcioniraju. Barem ne glatko. Odrađujem posao,

rutinske zadatke, pokušavam nikomu ne biti na putu te dolazim i odlazim trijezan. Da sam na tvome mjestu, posao bih povjerio nekom drugom."

Moller je uzdahnuo, s naporom savio koljeno i ustao.

"Ide ti to na jetra, Harry? Kada bi bilo po mome, posao bi dobio netko drugi. Ali, oni su bezuvjetno htjeli tebe. Zato bi mi bilo od velike pomoći, Harry..."

Harry je pozorno podignuo pogled. Lani ga je Bjarne Moller toliko puta vadio iz gabule, da je već pomalo došlo vrijeme da počne otplaćivati dug.

"Čekaj! Tko su to *oni?"*

"Ljudi na visokim položajima. Ljudi koji mi mogu pretvoriti život u pakao ako ne dobiju što žele."

"A što ja dobivam da bih surađivao?"

Moller se namrštio što je jače mogao, no oduvijek mu je bio problem svome vedrom dječačkom licu dati osobito ljutit izgled. "Što ti *dobivaš?* Dobivaš svoju plaću. Dokle god to traje, kvragu!"

"Mislim da pomalo počinjem shvaćati, šefe. Ljudi o kojima govoriš vjerojatno misle da taj Hole, koji je u Sydneyju napravio reda, mora biti vrlo čvrst momak, a tvoja je zadaća samo da ga pridobiješ za zadatak, je li tako?"

"Harry, molim te, ne tjeraj mak na konac."

"Dakle, tako je. Znači da jučer nisam pogriješio s Waalerovom njuškom. Zato sam već prespavao noć i evo moga prijedloga: ja sam milo dijete i stat ću na startnu crtu, a kada budem gotov, dat ćeš mi na dva mjeseca dva službenika u punom radnom vremenu i slobodan pristup svim bazama podataka."

"O čemu govoriš?"

"Znaš o čemu govorim."

"Ako je još uvijek riječ o silovanju tvoje sestre, tada to samo mogu odbiti, Harry. Pretpostavljam da se sjećaš kako je na taj slučaj izričito stavljen *ad acta."*

"Sjećam se, šefe. A sjećam se i izvješća u kojem je pisalo da boluje od *Downova sindroma* i da je stoga sasvim zamislivo da je izmislila silovanje kako bi prikrila da je zatrudnjela sa slučajnim poznanikom. Toga, toga se sjećam."

"Nije bilo tragova..."

"Htjela je to držati u tajnosti. Pobogu, šefe, bio sam u njezinu stanu u Sognu i u košari za rublje u kupaonici slučajno primijetio potpuno krvav grudnjak. Morao sam je prisiliti da mi pokaže grudi. Odrezao joj je bradavicu na dojci i krvarila je duže od tjedan dana. Ona misli da su svi ljudi poput nje, a kada ju je taj *fićfirić* počastio jelom i zatim upitao želi li u njegovoj hotelskoj sobi gledati film, mislila je samo da je vrlo ljubazan. Čak da se i sjeti broja sobe, ona je sigurno već odavno usisana i obrisana. A posteljina je otada promijenjena već najmanje dvadeset puta. Što se tragova tiče, stvari ne stoje dobro."

"Ali nitko se nije sjećao krvavih plahti..."

"Jednom prilikom radio sam u hotelu, Moller. Začudio bi se koliko se krvavih plahti promijeni za samo nekoliko tjedana. Čini se da ljudi ništa drugo ne rade nego krvare."

Moller je energično odmahnuo glavom.

"Oprosti, ali imao si priliku sve dokazati."

"Ne dovoljno dugo, šefe. Nisam imao dovoljno

vremena."

"Nikada nemamo dovoljno vremena. No, u nekom trenutku moramo podvući crtu. S obzirom na naše mogućnosti..."

"Barem mi daj odriješene ruke. Mjesec dana."

Moller je iznenada podignuo pogled i zažmirio na jedno oko. Harry je znao da ga je Moller pročitao.

"Seronjo glupi, otpočetka si želio taj posao i samo si htio vidjeti koliko možeš iskamčiti, zar ne?"

Harry je izbacio donju usnu i klatio glavom. Moller je pogledao kroz prozor i uzdahnuo.

"U redu, Harry. Vidjet ću što mogu učiniti. Ali ako uprskaš stvar, morat ću donijeti neke odluke koje sam, po mišljenju izvjesnih ljudi u ovoj upravi, već odavno trebao donijeti. Znaš o čemu govorim?"

"Da me se naglavačke izbaci odavde, šefe", rekao je Harry cereći se. "O kakvom je poslu riječ?"

"Nadam se da ti je ljetno odijelo čisto i da znaš gdje ti je putovnica. Zrakoplov ti polijeće za dvanaest sati i pred tobom je dug put."

"Što dalje, to bolje, šefe."

Harry je sjedio na stolici pored vrata tijesnoga socijalnog stana u Sognu. Sestra je sjedila uz prozor i na svjetlosti ulične svjetiljke promatrala pahuljice. Nekoliko je puta šmrcnula. Budući da mu je bila okrenuta leđima, Harry nije mogao razabrati je li to zbog rastanka ili zbog prehlade. Već dvije godine živjela je ondje i s obzirom na svoje stanje dobro se snašla. Neposredno nakon njezina silovanja i pobačaja, Harry je spakirao nešto odjeće i higijenski pribor i

doselio se k njoj, ali je ona nakon samo nekoliko dana rekla da je dosta i da je već odrasla djevojka.

"Doći ću uskoro opet. Sos."

"A kada?"

Sjedila je toliko blizu prozoru da se svaki put kada bi progovorila, na prozorskome staklu rascvjetala ruža vodene pare.

Harry je čučnuo iza nje i dotaknuo joj leđa. Po njezinu slabašnu drhtanju shvatio je da će se ubrzo rasplakati.

"Čim uhvatim zločeste dečke. Odmah ću se vratiti kući."

"Je li to..."

"Ne, nije taj. Taj će me poslije čuti. Jesi li danas razgovarala s tatom?"

Odmahnula je glavom. Harry je uzdahnuo.

"Volio bih da ga nazoveš ako on tebe ne nazove. Možeš li to za mene učiniti, Sos?"

"Tata nikada ne govori", prošaptala je.

"Tata je tužan jer je mama umrla, Sos."

"Ali, to je bilo davno."

"Zato je sada vrijeme da ga potaknemo da ponovo govori, Sos, a u tome mi ti moraš pomoći. Hoćeš li? Hoćeš li to učiniti, Sos?" Okrenula se bez riječi, zagrlila ga i zavukla glavu ispod njegova vrata.

Milovao joj je kosu osjećajući kako mu je ovratnik košulje vlažan.

Kovčeg je bio spakiran. Harry je nazvao Aunea i rekao mu da mora na poslovni put u Bangkok. Aune nije o tome imao bogzna što reći, a Harry nije znao zašto ga je uopće nazvao. Možda zato što mu je godilo

nazvati nekoga tko bi se nakon izvjesna vremena mogao zapitati gdje li se samo toliko zadržao. Poslugu kod *Schrodera,* dakako, nije mogao nazvati.

"Uzimaj injekcije vitamina B koje sam ti dao", rekao je Aune.

"Zbog čega?"

"Donekle ti olakšaju život ako poželiš biti trijezan. Nova okolina, Harry, mogla bi biti dobra prigoda."

"Razmislit ću."

"Nije dovoljno samo misliti, Harry."

"Znam. Zbog toga ne moram ponijeti injekcije."

Aune je zabrundao. To je bio njegov smijeh.

"Trebao bi biti komičar, Harry."

"Na najboljem sam putu."

Mladić iz hospicija smještenoga malo niže na ulici, stajao je drhtureći u tankoj traper jakni naslonjen na zid kuće i pušio, kada je Harry stavio kovčeg u prtljažnik taksija.

"Na dalek put?" upitao je.

"Moglo bi se reći."

"Na jug?"

"U Bangkok."

"Sam?"

"Da."

"Say no more..."

Podignuo je palac i namignuo Harryju.

Harry je preuzeo zrakoplovnu kartu od šalterske službenice i okrenuo se.

"Harry Hole?" Muškarac je nosio metalne naočale i gledao ga s tugaljivim osmijehom.

"A tko ste vi?"

"Dagfinn Torhus iz Ministarstva vanjskih poslova. Samo smo vam htjeli zaželjeti sretan put. I uvjeriti se da ste... svjesni delikatnosti zadatka. Napokon, sve se ovo zbilo vrlo, vrlo brzo."

"Hvala na suosjećanju. Da, razumio sam da mi je posao naći ubojicu i ne dizati previše prašine. Moller me podučio."

"Dobro. Najvažnija je diskrecija. Ne vjerujte nikomu. Čak ni onima koji tvrde da su iz Ministarstva vanjskih poslova. Može se dogoditi da su, primjerice, iz *Dagbladeta."*

Torhus je otvorio usta kao da će se nasmijati, no Harry je shvatio da misli ozbiljno.

"Novinari iz *Dagbladeta* ne nose značke Ministarstva vanjskih poslova, gospodine Torhus. Ili baloner usred zime. Osim toga, iz spisa sam saznao da ste mi vi osoba za kontakt s vladom."

Torhus je kimnuo kao samom sebi. Zatim je izbacio čeljust i malo spustio glas.

"Avion vam uskoro polijeće, ne bih vas više zadržavao. Ali, poslušajte barem što vam želim reći."

Izvadio je ruke iz džepova balonera i sklopio ih pred sobom. "Koliko vam je godina, Hole? Trideset i tri? Trideset četiri? Možda je pred vama još uvijek karijera. Naime, raspitao sam se o vama. Talentirani ste i očigledno na višim instancama postoje ljudi koji vas vole. I koji vas štite. Tako može biti i ubuduće, ako sve dobro prođe. No, nisu potrebne velike pogreške da krenete prema dnu, a u takvom padu možete brzo povući za sobom i svoga zaštitnika. Tada ćete shvatiti da su svi vaši takozvani prijatelji netragom nestali.

Dakle, pokušajte ostati na nogama, čak i ako budete sporo napredovali. To je za sve sudionike najbolje rješenje. Ovo je dobronamjeran savjet staroga brzoklizača."

Smješkao se dok su mu oči hladno odmjeravale Harryja. "Znate što, Hole, ovdje u Fornebuu uvijek me obuzme deprimirajući osjećaj zaustavljanja. Zaustavljanja i ponovnoga polaska."

"Ma nemojte reći", odgovorio je Harry, pitajući se ima li vremena za jedno pivo prije nego što zatvore izlaz. "Pa, to katkada može biti i dobro. Mislim, to obnavljanje."

"Nadajmo se", rekao je Torhus. "Nadajmo se."

Glava 5.

Harry Hole namjestio je sunčane naočale na nosu i pogledom kružio po taksijima ispred međunarodne zračne luke Don Muang. Imao je osjećaj da je ušao u kupaonicu u kojoj je netko maloprije zatvorio vruć tuš. Znao je tajnu kako se postupa u slučaju tolike vlage u zraku. Jednostavno, fućka ti se za nju. Pusti neka se znoj cijedi i misli na druge stvari. Veći je problem bila svjetlost. Žarila je kroz jeftinu zatamnjenu plastiku sunčanih naočala, pekla ga u očima oštećenima od alkohola, izazivajući glavobolju koja ga je dotada samo vrebala iza sljepoočnica.

"250 baht or metel taxi, Sil?"

Harry se pokušao usredotočiti na taksista ispred sebe. Let je bio pravi pakao. Knjižara u zračnoj luci u Zürichu prodavala je samo knjige na njemačkom, a u zrakoplovu su prikazivali *Free Willy 2*.

"Može s taksimetrom", rekao je Harry.

Neki brbljavi Danac na mjestu pored njega pristojno je previdio da je Harry pijan, pa ga je obasipao korisnim savjetima kako izbjeći prijevaru na Tajlandu što je, izgleda, neiscrpna tema. Valjda je smatrao da su Norvežani fascinantno naivna stvorenja i da je prirodna dužnost svakoga Danca zaštititi ih od lopovluka.

"Uvijek se morate cjenkati", rekao je. "To je princip, razumijete?"

"A što ako to ne činim?"

"Tada nama ostalima pretvarate život u pakao."

"Kako, molim?"

"Doprinosite tomu da cijene rastu, čineći Tajland skupljim za sve one koji će doći poslije vas."

Harry pažljivije pogleda čovjeka. Nosio je bež košulju od sintetike i nove kožne sandale. Postojao je samo jedan izlaz: još više popiti.

"Surasak Road 111", rekao je Harry. Vozač se nasmiješio, ubacio putne torbe u prtljažnik i pridržao Harryju vrata. Harry se nekako uvukao u auto te ustanovio da je upravljač na desnoj strani.

"U Norveškoj se žalimo da Englezi ustraju na vožnji lijevom stranom", rekao je dok su se vozili prema autocesti. "Ali tek nedavno sam čuo da se na svijetu više vozi lijevom nego desnom stranom, znate li zašto?"

Vozač je pogledao u retrovizor i nasmiješio se još širim osmijehom.

"Surasak Road, yes?"

"Zato što u Kini voze lijevom stranom", promrmljao je Harry, zadovoljan što se autocesta poput ravne, sive strijele probijala kroz tmurni krajobraz nebodera. Osjetio je da će nekoliko oštrih krivina biti dovoljno da *Swissairov* omlet izbace na stražnje sjedalo.

"Zašto nije uključen taksimetar?"

"Surasak Road, 500 baht, yes?"

Harry se naslonio i gledao u nebo. To jest, gledao je uvis jer se zapravo nije vidjelo nebo, samo zavjesa smoga osvijetljena suncem koje također nije mogao vidjeti. Bangkok, "Grad anđela". Anđeli su koristili maske za disanje, nožem rezali zrak i pokušavali sačuvati sjećanje na nekadašnju boju neba.

Vjerojatno je bio zadrijemao jer, kada je otvorio oči, stajali su. Uspravivši se na sjedalu vidio je da su

okruženi automobilima. Malene otvorene trgovine i radionice tiskale su se jedna do druge na pločnicima koji su vrvjeli životom. Izgledalo je da svi znaju kamo žele ići i da je krajnje vrijeme da onamo stignu. Vozač je otvorio prozor i kakofonija gradske buke pomiješala se s brundanjem radija. U užarenom sportskom kupeu vonjalo je na ispušne plinove i znoj.

"Prometni čep?"

Vozač odmahne glavom osmjehnuvši se.

Harryju je krčkalo među zubima. Što je ono pročitao? Da sve olovo koje čovjek udahne prije ili poslije dospije u mozak? I da od toga najvjerojatnije postane zaboravan? Ili psihotičan?

Kao nekim čudom promet se odjednom ponovo pokrenuo. Motocikli i mopedi rojili su se oko njih kao divlje mušice te preziruć smrt ulijetali u svako novo križanje. Harry je nabrojio četiri visoko kvalificirane "zamalo-nesreće".

"Nevjerojatno je da se ovdje ništa ne dogodi", rekao je da bi nešto rekao.

Vozač je pogledao u retrovizor i široko se osmjehnuo. "Dogodi se. Često. Vrlo često."

Kada su se napokon zaustavili ispred policijske postaje u Surasak Roadu, Harry je već donio odluku: ovaj mu se grad ne sviđa. Htio je zadržati dah, obaviti posao te se prvim, ne nužno i najboljim avio-prijevoznikom, vratiti u Oslo.

"Dobro došli u Bangkok, *Harry."*

Šef policije bio je nizak i tamnoput i imao je očiglednu namjeru pokazati da i na Tajlandu znaju

pozdraviti na zapadnjački način. Stisnuo je Harryju ruku i oduševljeno je tresao, široko se osmjehujući.

"Oprostite što nismo mogli doći po vas na aerodrom, ali promet u Bangkoku..." Raširio je ruke i pokazao na prozor iza sebe. "Na planu grada nije daleko, ali..."

"Znam što mislite, *Sir",* rekao je Harry. "U veleposlanstvu su mi to isto rekli."

Stajali su jedan ispred drugoga ne govoreći više ništa. Šef policije smješkao se. Zatim je netko pokucao na vrata.

"Naprijed!"

Izbrijana glava provirila je kroz odškrinuta vrata.

"Uđite, Crumley. Norveški detektiv je ovdje."

"Aha, onaj detektiv."

Glava je dobila tijelo i Harry je morao dvaput pogledati kako bi se uvjerio da dobro vidi: široka ramena, visina gotovo njegova, ćelava glava s jakim mišićima čeljusti i dva intenzivno plava oka iznad ravnih tankih usana. Odjeća se sastojala od svijetloplave košulje koja je pripadala uniformi, para velikih *Nike* tenisica i suknje.

"Liz Crumley, glavna komesarica u Odjelu za ubojstva", rekao je šef policije.

"Priča se da ste ubojito dobar istražitelj, Harry", rekla je s jakim američkim naglaskom i ustobočila se ispred njega s rukama na bokovima.

"Pa sad, ne znam može li se to tako..."

"Ne? Pa ne može biti ni sasvim netočno, ako vas šalju preko pola zemaljske kugle, zar ne?"

"Moguće je."

Harry je napola zažmirio. Sada mu je najmanje trebala pretjerano revna žena.

"Ovdje sam da bih pomogao. *Ako* mogu pomoći." Silom se pokušavao osmjehnuti.

"Onda je možda pravo vrijeme za otrežnjenje, Harry?"

Iza njegovih leđa šef policije ciktao je od smijeha.

"Takvi su oni", rekla je glasno i razgovijetno kao da ga nema. "Čine sve što mogu kako nitko ne bi izgubio ponos. Upravo vam pokušava spasiti ponos, Harry. A to čini praveći se da pričam viceve. Ali, ja ne pričam viceve. Odgovorna sam za Odjel za ubojstva i ako ima nešto što mi ne odgovara, ja kažem. Ovdje se to smatra lošom osobinom, no tako radim već deset godina."

Harry je sasvim zažmirio.

"Po rumenilu vašeg lica zaključujem da vam je ovo neugodno, Harry, ali nisu mi potrebni pijani istražitelji, to sigurno razumijete. Dođite sutra. Pobrinut ću se da vas netko odveze do apartmana u kojem možete stanovati."

Harry je odmahnuo glavom i nakašljao se: "Strah od letenja."

"Molim?"

"Imam strah od letenja. *Gin tonic* pomaže mi suzbiti ga. A lice mi je crveno jer mi ta stvar počinje isparavati kroz pore na koži."

Liz Crumley dugo ga je gledala. Zatim se počešala po ćeli. "Kako vam je to glupo, detektive. A što je s *jet lagom?"*

"Savršeno budan."

"Dobro. Na putu prema mjestu zločina možemo proći pored vašeg stana."

Stan koji mu je osiguralo veleposlanstvo nalazio se u modernome kompleksu apartmana, preko puta hotela Shangri-La. Stan je bio minijaturan i spartanski namješten, ali je imao kupaonicu, ventilator iznad kreveta i pogled na rijeku Chao Praya, koja je protjecala lijena i smeđa. Harry je stao uz prozor. Dugi, uski drveni čamci krstarili su rijekom i motorima postavljenima na duge motke pjenili prljavu riječnu vodu. S druge strane rijeke novoizgrađeni hoteli i poslovne zgrade stršili su uvis iznad nepreglednog mnoštva bijelih kuća. Bilo je teško steći dojam o veličini grada jer se sve što je bilo samo nekoliko ulica dalje utapalo u žutosmeđoj izmaglici, no Harry je pretpostavio da je grad velik. Vrlo velik. Kada je otvorio prozor, zapljusnula ga je zaglušna buka. Nakon duga leta uši su mu se otčepile tek u dizalu i sada je primjećivao koliko je u ovome gradu doista bučno. Crumleyina cestovna krstarica stajala je daleko dolje uz rub ceste kao kakav dječji autić. Otvorio je limenku toplog piva koju je ponio iz zrakoplova i zadovoljno konstatirao da je "Singha" jednako lošega okusa kao i norveško pivo. Ostatak dana sada mu se činio mnogo podnošljivijim.

Glava 6.

Glavna komesarica legla je na trubu. Doslovno. Grudima je pritisnula upravljač velikoga *toyotinog* terenca i truba je zatulila.

"Nije baš tajlandski", rekla je smijući se. "Osim toga, ne pomaže. Ako trubiš, sigurno te neće propustiti. To ima nekakve veze s budizmom. No, ja se toga jednostavno ne mogu osloboditi. Kvragu, ja sam iz Teksasa, kratko i jasno; drugoga sam soja nego ovi ovdje." Ponovo je legla na upravljač dok su vozači desno i lijevo od nje demonstrativno gledali u suprotnom smjeru.

"On, dakle, još uvijek leži u hotelskoj sobi?" upitao je Harry i potisnuo zijevanje.

"Naredba sa samog vrha. U pravilu, odmah započnemo s obdukcijom i idućega ih dana kremiramo. Ali zahtijevali su da vi bacite pogled na njega. Ne pitajte me zašto."

"Pa, ipak sam ja ubojito dobar istražitelj, zar ste već zaboravili?" Pogledala ga je krajičkom oka prije nego se ubacila u desnu kolonu i dala gas.

"Ne budite previše drski, srce. Nije onako kako možda mislite. Tajlanđani vas ne smatraju junakom samo zato što ste *farang,* upravo suprotno."

"Farang?"

"Bijelac, gringo. Dijelom prezirno, dijelom neutralno, zavisi kako gledate na to. Imajte uvijek na umu da je s osjećajem samopoštovanja kod Tajlanđana sve u redu i onda kada ste prema njima ljubazni. Na

vašu sreću danas imam na terenu dva mlada policajca koje možete impresionirati. Barem se tomu nadam u vaše ime. Ako uprskate stvar, to vam može stvoriti velike probleme u daljnjoj suradnji s odjelom."

"Oh, zapravo sam već stekao dojam da vi držite sve konce u rukama."

"To sam i ja mislila."

Izašli su na autocestu i Crumley je odlučno pritisnula papučicu gasa, ne obazirući se na motor koji je protestirao. Polako se spuštala večer i na zapadu je jarkocrveno sunce nestajalo u izmaglici između nebodera.

"Onečišćenost zraka barem nam pruža lijepe zalaske sunca", rekla je Crumley, kao odgovor na njegove misli.

"Pričajte mi o ovdašnjoj prostituciji", rekao je Harry.

"Rasprostranjena je koliko i moped."

"To sam shvatio. Ali, kakva su pravila, kako funkcionira? Postoji li tradicionalna ulična prostitucija sa svodnicima, stalni bordeli s *madame* ili nezavisne prostitutke? Odlaze li u striptiz barove, oglašavaju li se u novinama ili upoznaju mušterije u trgovačkim centrima?"

"Više-manje ima svega. Ne postoji ništa što u Bangkoku još nije iskušano. No, većinom rade u *go-go* barovima u kojima plešu i potiču goste na konzumaciju pića, za što dobivaju postotak. Vlasnik bara nije odgovoran za djevojke, osim što im daje pozornicu na kojoj se mogu nuditi, dok se djevojke obvezuju da će tamo ostati do kraja. Kada mušterija hoće povesti

djevojku, mora je otkupiti za ostatak večeri. Novac ide vlasniku bara, no djevojke su u pravilu zadovoljne što se ne moraju previjati na pozornici do kraja večeri."

"Zvuči kao dobar *deal* za vlasnika bara."

"Ono što djevojka dobije nakon što je otkupljena, ide njoj u džep."

"Što je bilo s onom koja je našla našu osobu? Je li bila iz takvoga bara?"

"Točno. Radi u jednom od *King-Crown* barova u Patpongu. Također znamo da vlasnik motela vodi neku vrstu bordela za strance s posebnim željama. Ali, nije ih tako lako natjerati da progovore, jer je na Tajlandu jednako kažnjivo biti kurva kao i svodnik... Do sada je samo rekla da je stanovala u motelu i da je pogriješila vrata."

Objasnila je da je Atle Molnes vjerojatno naručio ženu pri dolasku u motel, ali da muškarac na recepciji, u ovom slučaju vlasnik, opovrgava da osim iznajmljivanja soba ima bilo kakve veze s ovim slučajem.

"Stigli smo."

Terenac se zaustavio ispred niske, bijele kamene kuće.

"Čini se da najbolji bordeli u Bangkoku naginju grčkom stilu", rekla je mrzovoljno i izašla iz auta. Harry je pogledao veliku neonsku reklamu koja je isticala ime motela: Olympussy. "M" je nemirno žmirkalo dok je žarulja u "L" već ispustila dušu, dajući ovome mjestu otužan izgled, koji je Harryja neodoljivo podsjećao na zalogajnice norveške provincije.

Motel je trebao oponašati američke uzore, s unutrašnjim dvorištem, kružno smještenim

dvokrevetnim sobama i parkirnim mjestom ispred svakih vrata. Uz pročelje se protezala veranda na kojoj su gosti mogli sjediti u sivim pletenim naslonjačima, umrljanima kapljama vode.

"Otužno mjesto."

"Ne biste vjerovali, ali kada je ovo otvoreno, u vrijeme Vijetnamskoga rata, bio je to jedan od posjećenijih bordela. Sagrađen je za pohotne američke R & R vojnike."

"R & R?"

"Rest and Rehabilitation. Od milja također zvani *I & I: Intercourse and Intoxication.* Prevozili su ih ovamo avionima iz Saigona na dvodnevni odmor. Bez američke vojske, industrija seksa danas ne bi bila ovo što jest. Jedna je ulica čak posve službeno dobila naziv Soi Cowboy."

"Zašto onda nisu ostali ovdje? To zvuči gotovo kao da su kod kuće."

"Vojnici koji su najviše čeznuli za domovinom, najradije su to htjeli obavljati na pravi američki način. To jest, ili u autu ili u motelskoj sobi. Zato je sagrađena ova zgrada. U središtu grada mogli su unajmiti američke automobile. U sobama su u to vrijeme imali isključivo američko pivo."

"O, Bože, otkuda sve to znate?"

"Majka mi je pričala."

Harry se okrenuo prema njoj, no iako su joj preostala svijetleća slova "Olympussyja" obasjavala glavu plavičastom svjetlošću, bilo je premračno da bi joj vidio izraz lica. Nataknula je šiltericu prije nego je krenula na recepciju.

Motelska soba bila je skromno namještena, ali je prljava siva svilena tapeta još uvijek otkrivala tragove nekih boljih vremena. Harry se naježio po leđima. Ne zbog žutoga odijela koje je činilo suvišnom točniju identifikaciju pokojnika, jer su samo kršćansko konzervativni političari dobrovoljno nosili takva odijela. Nije ni zbog noža s orijentalnim ukrasima koji je tako čvrsto pritisnuo sako uz leđa da se iznad ramena stvorila ružna izbočina. Razlog je bio vrlo jednostavan; bilo je ledeno hladno. Crumley je objasnila da je rok trajanja leševa u ovoj klimi izuzetno kratak. Kada su saznali da će norveškoga detektiva trebati čekati gotovo dva dana, zapovjedili su da se klima-uređaj stavi na najjače, što znači na deset stupnjeva uz maksimalnu ventilaciju.

No, to nije moglo odvratiti muhe. Zazujale su i poletjele kada je dvoje policajaca oprezno okrenulo leš na bok. Ugasli pogled Atlea Molnesa zurio je preko hrpta nosa, kao da pokušava vidjeti vrhove svojih cipela *Ecco.* Zbog mladenačke *pony* frizure veleposlanik je izgledao mlađe od svoje 52 godine. Kosa izblijedjela od sunca padala mu je preko čela kao da u njemu još ima života.

"Oženjen je i ima kćer tinejdžerske dobi", rekao je Harry. "Nitko od njih nije bio ovdje vidjeti ga?"

"Ne. Obavijestili smo norveško veleposlanstvo koje je informaciju proslijedilo obitelji. Do sada smo samo dobili zapovijed da nitko ne smije ući ovamo."

"Netko iz veleposlanstva?"

"Savjetnica u veleposlanstvu, ali se više ne sjećam imena..."

"Tonje Wiig?"

"Da, tako je. Nije ni trepnula okom dok smo ga okretali kako bi ga mogla identificirati."

Harry je promatrao veleposlanika. Je li bio zgodan muškarac, muškarac od kojega bi, zanemarimo li grozno odijelo i salaste pojasove na trbuhu, srce mlade savjetnice moglo brže zakucati? Njegova preplanula koža imala je žućkast odsjaj, a poplavjeli jezik kao da se htio progurati kroz usne.

Harry je sjeo na stolicu i osvrnuo se. Kada čovjek umre, izgled mu se brzo mijenja, a on se nagledao dosta mrtvaca da bi znao kako nema koristi od dugoga zurenja u njih. Tajne koje su mogle razotkriti osobnost čovjeka, Atle Molnes odavno je ponio sa sobom; ostala je samo prazna, napuštena ljuska.

Harry je privukao stolicu krevetu. Dva mlada policajca nagnula su se iznad njega.

"Što gledate?" upitala je Crumley.

"Gledam norveškoga kurvara koji je slučajno veleposlanik i čiji se ugled iz obzira prema kralju i domovini mora štititi." Iznenađeno je podignula pogled i fiksirala ga.

"Zadah se ne može ukloniti, ma koliko klima dobro radila", rekao je. "Ali, to je moj problem. Što se tiče ovog tipa..."

Harry je mrtvoga veleposlanika povukao za čeljust.

"Rigor mortis. Ukočen je, no mrtvačka ukočenost polako popušta, što je sasvim normalno nakon dva dana. Jezik mu je poplavio, ali nož ne upućuje na smrt gušenjem. To moramo provjeriti."

"Provjereno je", rekla je Crumley. "Veleposlanik

je pio crno vino."

Harry je nešto promrmljao.

"Naš liječnik kaže da je smrt nastupila negdje između 16 i 22 sata", nastavila je. "Veleposlanik je izašao iz svoga ureda u pola devet ujutro, a kada ga je ona žena našla, bila su skoro 23 sata, što donekle sužava vremenski razmak."

"Između 16 i 22 sata? Ali to je šest sati."

"Dobro ste izračunali, detektive." Crumley je prekrižila ruke.

"Dakle", Harry je podignuo pogled prema njoj, "za žrtve koje su mrtve tek nekoliko sati, u Oslu možemo utvrditi vrijeme smrti s točnošću od dvadesetak minuta."

"Jer tamo živite na sjevernom polu. Na trideset i pet stupnjeva tjelesna se temperatura bitno ne snizi. Vrijeme smrti izračunava se na temelju *rigor mortisa,* a to daje tek približan vremenski razmak."

"Što je s mrtvačkim pjegama? Trebale bi se pojaviti otprilike nakon tri sata."

"Sorry. Ali kao što vidite, veleposlanik je obožavao sunce, pa ih ovdje ne nalazimo."

Harry je prešao prstom preko odijela na mjestu uboda. Na noktu mu se nakupila nekakva siva tvar, poput vazelina.

"Što je ovo?"

"Čini se da je nož bio podmazan. Uzeli smo uzorke i poslali ih na analizu."

Harry je na brzinu pretražio džepove pokojnika i izvukao stari smeđi novčanik. Unutra je bila novčanica od 500 bahta, iskaznica Ministarstva vanjskih poslova i

slika nasmiješenog mladića u bolničkom krevetu.

"Jeste li još što našli?"

"Ništa." Crumley je skinula kapu i rastjerivala muhe. "Provjerili smo njegove stvari, ali smo ih sve ovdje ostavili."

Otkopčao mu je remen i spustio hlače te ga ponovo okrenuo na trbuh. Zatim mu je podignuo sako i košulju. "Pogledajte ovdje, tu je krv malo curila niz leđa."

Spustio je i gaće.

"Pa se slila među guzove. Dakle, najvjerojatnije nije uboden dok je ležao u krevetu nego dok je stajao. Izmjerimo li visinu mjesta uboda i kut ubodnog kanala, moći ćemo nešto reći o ubojičinoj visini."

"Pretpostavljamo da su počinitelj ili počiniteljica stajali na istoj visini kao i žrtva", dodala je Crumley. "Ubijeni je mogao biti uboden i na podu. Krv se možda slila dok je stavljan u krevet."

"Tada bi moralo biti krvi na tepihu", rekao je Harry, ponovo navukao hlače na truplo, zategnuo remen, okrenuo se i pogledao je u oči.

"Osim toga, tada ne biste morali nagađati nego biste bili sigurni jer bi, na kraju krajeva, vaš Odjel za izuzimanje tragova na njegovu odijelu sigurno našao vlakna tepiha, zar ne?"

Izbjegla je njegov pogled, no Harry je shvatio da je položio njezin brzopotezni test. Lagano je kimnula glavom, a on se ponovo okrenuo prema truplu:

"Plus još jedan viktimološki detalj, koji možda potvrđuje da je očekivao ženski posjet."

"Je li?"

"Vidite ovaj remen? Prije negoli sam ga otkopčao, bio je za dvije rupice jače stegnut nego inače, što se prepoznaje po ovoj razlokanoj rupi. Stariji muškarci koji su sve širi u struku vole se malo utegnuti prije nego se nađu s mlađim ženama."

Bilo je teško reći jesu li bili impresionirani. Tajlandski policajci klatili su se s noge na nogu, a njihova mlada, skamenjena lica nisu ništa odavala. Crumley si je odgrizla dio nokta i pljunula ga kroz stisnute usnice.

"A ovdje imamo minibar." Harry je otvorio vrata maloga hladnjaka. *Singha, Johnnie Walker i Canadian Club* u minijaturnim bočicama i boca bijelog vina. Čini se da ništa nije taknuto.

"Što još imamo?" Harry se obratio dvojici policajaca.

Pogledali su se prije no što je jedan od njih pokazao prema dvorištu.

"Auto."

Izašli su na otvoreno, gdje je stajao noviji model tamnoplavog *mercedesa* s diplomatskom registracijom. Jedan od policajaca otvorio je vozačeva vrata.

"Ključevi?" upitao je Harry.

"Bili su u džepu sakoa..." Policajac je kimnuo glavom u smjeru motelske sobe.

"Otisci prstiju?"

Tajlanđanin je pomalo rezignirano pogledao šeficu. Nakašljala se: "Naravno da smo uzeli otiske prstiju s ključeva, Hole."

"Nisam pitao *jeste li* ih uzeli, nego što ste našli."

"Njegove vlastite. Da nije tako, to bismo odmah

rekli."

Harry se suzdržao od zajedljiva komentara.

Sjedala i pod u *mercedesu* bili su puni smeća. Harryju je zapelo za oko nekoliko časopisa, kazeta, prazne kutije cigareta, limenka kole i par sandala.

"Što ste još našli?"

Jedan od policajaca izvadio je popis i čitao. Kako se ono zove? Nho? Strana imena tako se teško pamte. Možda je i njima bilo tako s njegovim imenom. Nho je imao vitko, gotovo djevojačko tijelo, kratku kosu i simpatično, vedro lice. Harry je znao da će se taj izraz lica za samo nekoliko godina sasvim promijeniti.

"Stop", rekao je Harry. "Možete li ovo posljednje ponoviti?"

"Listići za konjske utrke, *Sir."*

"Veleposlanik je očigledno odlazio na konjske utrke", rekla je Crumley. "Omiljen sport na Tajlandu."

"A što je ovo?"

Harry se nagnuo preko vozačeva sjedala i podignuo prozirnu plastičnu ampulu koja se zaglavila između podnožja sjedala i otirača.

Policajac je pogledom preletio popis, ali je morao odustati.

"U takvim se ampulama prodaje tekući *ecstasy",* rekla je Crumley, približivši se da bi bolje pogledala.

"Ecstasy?" Harry je odmahnuo glavom. "Kršćanski demokrati u poodmaklim godinama možda se okolo ševe, ali nisu na *ecstasyju."*

"To ćemo ponijeti i analizirati", rekla je Crumley. Harry je vidio koliko joj je neugodno što je previdjela ampulu.

"Zavirimo malo odostraga", rekao je.

Za razliku od prednjega dijela, prtljažnik je bio u savršenom redu.

"Uredan čovjek", rekao je Harry. "Naprijed su vjerojatno šefovale žene iz kuće, ali im nije dao da taknu prtljažnik."

Bogato opremljen kovčeg s alatom bljesnuo je pod svjetlom Crumleyne džepne svjetiljke. Alat se sjajio, a tek malo vapnene prašine na odvijaču odavalo je da je korišten.

"Još malo viktimologije. Kladim se da Molnes nije imao dara za praktične stvari. Ovaj alat nikada nije došao u dodir s automobilskim motorom. Odvijač je u najboljem slučaju upotrijebljen jednom, kod kuće, za vješanje obiteljske slike na zid."

Mušica mu je zazujala tik do uha. Harry ju je pljesnuo i osjetio pod rukom svježinu vlažne kože. Vrućina nije popuštala iako je sunce već zašlo. Osim toga, sada nije bilo ni daška vjetra, pa se činilo kao da vlaga ispod njegovih nogu isparava iz tla i zgušnjava zrak, da ga se gotovo može piti.

Pored rezervnoga kotača stajala je dizalica, po svemu sudeći također nekorištena, te smeđi, uski kožni kovčeg kakav je za očekivati u autu diplomata.

"Što je u kovčegu?" upitao je Harry.

"Zaključan je", rekla je Crumley. "Kako auto u strogom smislu pripada veleposlanstvu te tako ne podliježe našem pravnom poretku, nismo ga pokušali otvoriti. No, budući da Norveška sada ima predstavnika, možda bismo mogli..."

"Žao mi je, ali nemam diplomatski status", rekao

je Harry, izvadio kovčeg iz prtljažnika i spustio ga na tlo. "No, mogu konstatirati da se ovaj kovčeg više ne nalazi na norveškom teritoriju, pa predlažem da ga otvorite dok odem na recepciju i popričam s vlasnikom motela."

Harry je polako hodao unutrašnjim dvorištem. Noge su mu bile natečene od leta, a ispod košulje kotrljala se kaplja znoja, škakljajući ga. Trebalo mu je piće. Inače, uopće nije bio tako loš osjećaj napokon opet pošteno raditi. Posljednji put to je bilo prije mnogo vremena. Ustanovio je da se "M" sada ugasilo.

Glava 7.

Wang Lee, menadžer, stajalo je na posjetnici koju je Harry dobio od čovjeka za pultom, vjerojatno kao svojevrstan naputak da radije svrati neki drugi dan. Koščati muškarac s cvjetnom košuljom imao je plivaću kožicu u kutovima očiju i doimao se kao da sada uistinu ne želi imati posla s Harryjem. Upravo je ponovo počeo prelistavati hrpu papira i stao gunđati podignuvši pogled i vidjevši da Harry još uvijek stoji ondje.

"Vidim da ste zaposlen čovjek", rekao je Harry. "Zato predlažem da ovo što brže obavimo. Najvažnije je da razumijemo jedan drugoga. Ja sam, kao što vidite, stranac, a vi ste Tajlanđanin..."

"Nisam Tajlanđanin nego Kinez", izgovorio je ponovo gunđajući.

"Hm, onda ste i vi stranac. Poanta je..."

Ćulo se kratko dahtanje, što je možda trebalo značiti podrugljiv smijeh. Vlasnik motela barem je zinuo i pokazao niz nasumce raspoređenih smećkastih zuba.

"Nisam stranac, Kinez sam. Mi smo ti koji drže Tajland u pogonu. Nema Kineza, nema biznisa."

"OK, poslovan ste čovjek, Wang. Predložit ću vam posao. Vi ovdje vodite bordel i možete listati po svojim papirima koliko želite, ali tu činjenicu ne možete promijeniti."

Kinez je odlučno odmahnuo glavom.

"Nema kurvi. Motel. Iznajmljivanje soba."

"Smirite se, mene zanima samo ubojstvo, nije

moje da privodim svodnike. Osim ako se iznenada ne zainteresiram za takvo što. Zato bih vam predložio posao. Ovdje na Tajlandu prilično su popustljivi prema ljudima poput vas, zato vas i ima toliko. Ni obična prijava nije dovoljna jer možda plaćate pokoji baht u plavoj kuverti, da biste bili pošteđeni neugodnosti. Zato nas se i ne bojite."

Vlasnik motela ponovo je odmahnuo glavom.

"Nikakav novac. Zabranjeno."

Harry se smješkao.

"Kada sam posljednji put provjeravao, Tajland je bio na trećem mjestu statistike o korupciji u svijetu; ne ponašajte se prema meni kao prema idiotu."

Harry je pazio da ne digne glas. Prijetnje najbolje djeluju kada su izrečene sasvim neutralnim tonom.

"Vaš problem i moj je to što je tip koji je pronađen u sobi vašega motela diplomat iz moje domovine. Budem li izvijestio kako pretpostavljamo da je nađen u bordelu, to brzo može prerasti u političko pitanje. U tom slučaju neće vam više pomoći ni vaši prijatelji u policiji. Vlasti će biti prisiljene zatvoriti ovo mjesto, a Wanga Leeja strpati u zatvor. Da bi pokazale svoju dobru volju i posvjedočile da se zakoni provode, zar ne?"

Na bezizražajnom azijatskom licu nipošto se nije moglo pročitati je li Harry pogodio u srž.

"S druge pak strane, mogao bih napisati da je žena dogovorila susret s muškarcem u sasvim slučajno odabranom motelu."

Kinez je gledao Harryja i žmirkao, stišćući oba oka kao da mu je ušla prašina. Zatim se okrenuo,

razmaknuo deku iza koje su bila vrata i mahnuo Harryju da ga slijedi. Iza deke se nalazila omanja prostorija sa stolom i dvije stolice, pa je Kinez pokazao Harryju da sjedne. Stavio je ispred Harryja šalicu i natočio čaj. Jak miris mente peckao je u očima.

"Nijedna djevojka ne želi raditi dok je leš tamo", rekao je Wang. "Koliko ga brzo možete ukloniti?"

Poslovni ljudi svagdje na svijetu su isti, pomislio je Harry i zapalio cigaretu.

"Zavisi od toga koliko ćemo brzo rasvijetliti događaje."

"Taj je čovjek došao ovamo navečer oko devet sati i rekao da treba sobu. Zatim je prelistao jelovnik i rekao da hoće Dim, ali da bi prvo malo odspavao. Htio je precizirati kada da dođe. Rekao sam mu da sobu u svakom slučaju mora platiti po satu. Pristao je. Tada je dobio ključ."

"A jelovnik?"

Kinez mu je pružio nešto što je doista sličilo na jelovnik. Harry je prelistao. Unutra su bile slike mladih Tajlanđanki u odorama medicinskih sestara, mrežastim čarapama, tijesnim sjajnim korzetima, s bičem, školskim kutama i s pletenicama, pa čak i u policijskoj odori. Ispod slika je pod naslovom "Vital Information" stajala cijena i njihovo podrijetlo. Harry je primijetio da je kod svih navedena dob između 18 i 22 godine. Cijene su se kretale od 1000 do 3000 bahta i gotovo sve djevojke su studirale jezike na sveučilištu ili su bile medicinske sestre.

"Je li bio sam?" upitao je Harry.

"Da."

"Nikoga drugoga u autu?"

Wang je odmahnuo glavom.

"Kako možete biti tako sigurni? *Mercedes* ima zatamnjena stakla, a vi ste bili ovdje u kući."

"U pravilu izađem da bih sve provjerio. Događa se da neki pokušaju prošvercati prijatelja. A ako su dvojica, moraju platiti dvokrevetnu sobu."

"Shvaćam. Dvokrevetna soba, dvostruka cijena?"

"Nije dvostruka." Wang je pokazao rijetke zubiće. "Jeftinije je dijeliti."

"Kada se to dogodilo?"

"Ne znam. Čovjek se odvezao autom do broja 120, gdje i sada leži. To je sasvim otraga, a kada je mračno, ne mogu vidjeti do tamo. Nazvao sam Dim, došla je ovdje i čekala. Nakon izvjesnog vremena poslao sam je k njemu."

"A Dim? Kako je bila odjevena? Kao kondukterka u tramvaju?"

"Ne, ne." Wang je prelistao do posljednje stranice u jelovniku i ponosno pokazao sliku mlade Tajlanđanke u kratkoj suknjici sa šljokicama, bijelim klizaljkama i širokim osmijehom. Jedan gležanj savila je iza drugoga, koljenom lagano klecnula i pružila ruke niz bokove, kao da je upravo izvela uspješnu klizačku točku. Na njezinu tamnoputu licu bile su nacrtane velike rumene pjege.

"A ovo bi trebala...", rekao je Harry u nevjerici i pročitao ime ispod slike.

"Točno, da, da. Tonya Harding. Klizačica koja je pobijedila onu Amerikanku, onu zgodnu. Dim i nju može glumiti, ako želite..."

"Ne, hvala", rekao je Harry.

"To puno traže. Osobito Amerikanci. I plače ako želite." Wang je kažiprstom prešao po obrazima.

"Našla ga je u sobi, s nožem u leđima. Što se zatim događalo?"

"Dim je dotrčala ovamo i vikala kao mahnita."

"S klizaljkama na nogama?"

Wang sažalno pogleda Harryja.

"Klizaljke dolaze u igru tek nakon što odlete gaćice."

Harry je shvatio praktičnost postupka i rukom mu pokazao da nastavi.

"Nema više ništa, gospodine policajče. Još jednom smo otišli u sobu da bismo sve provjerili, zatim sam zaključao i nazvao policiju."

"Dim tvrdi da su vrata bila otključana kada je došla. Je li rekla da su vrata bila pritvorena ili samo nisu bila zaključana?"

Wang je slegnuo ramenima. "Vrata su bila zatvorena, ali ne i zaključana. Je li to važno?"

"Nikad se ne zna. Jeste li te večeri vidjeli još koga u blizini sobe?" Wang je odmahnuo glavom.

"Gdje vam je knjiga gostiju?" upitao je Harry. Sada ga je polako svladavao umor.

Kinez je odjednom podignuo pogled.

"Nema knjige gostiju."

Harry ga je nijemo gledao.

"Nema knjige gostiju", ponovio je Wang. "Zašto bismo je imali? Pa nitko ne bi došao kada bi ovdje morao upisati puno ime i adresu."

"Nisam glup, Wang. Nitko ne misli da će ga netko upisati, ali vi vodite evidenciju radi vlastita uvida. Za

svaki slučaj. Ovamo sigurno dolaze i neki važni ljudi i knjiga gostiju može biti vrlo korisna ako bude kakvih poteškoća i ako se mora udariti šakom o stol." Vlasnik motela žmirkao je kao žaba.

"Nemojte sada komplicirati, Wang. Tko nema nikakve veze s ubojstvom, nema se čega bojati. Pogotovo ne ljudi iz javnoga života. Časna riječ. Hajde, knjigu na stol."

Knjiga je bila omanja bilježnica i Harry je preletio pogledom preko redaka, gusto ispisanih nerazumljivim tajlandskim znakovima.

"Jedan od policajaca načinit će kopiju", rekao je.

Troje policajaca stajalo je uz *mercedes* i čekalo. Farovi su bili upaljeni, a u snopu svjetla ispred automobila ležao je otvoreni kovčeg.

"Jeste li što našli?"

"Izgleda da je veleposlanik imao pomalo nastrane seksualne sklonosti."

"Znam. Tonya Harding, to ja zovem iščašenim."

Harry je stao ispred kovčega kao prikovan. Pod žutim svjetlom automobilskoga fara izranjali su detalji crno-bijelih fotografija. Najednom ga obuzme jeza. Dakako da je čuo za to, čak je o tome pročitao izvješće i razgovarao s kolegama iz Odjela za seksualne delikte, ali Harryju je ovo bilo prvi put da vidi kako odrasla osoba ševi dijete.

Glava 8.

Vozili su se Sukhumvit Roadom uzduž kojega su se s obiju strana nizali hoteli s tri zvjezdice, luksuzne vile i kolibe od valovita lima. Harry nije vidio ništa od toga. Pogled mu je očito bio usmjeren u neku točku ispred njih.

"Promet sada bolje teče", rekla je Crumley.

"O, da."

Nasmiješila se ne pokazujući zube.

"Sorry, u Bangkoku razgovaramo o prometu kao što drugdje razgovaraju o vremenu. Ne morate ovdje dugo živjeti da biste shvatili zašto. Vrijeme se do svibnja više neće mijenjati. Ovisno o stanju monsuna, ljeti će u nekom trenutku početi kišiti. A onda lije tri mjeseca. Više se nema što reći o vremenu. Osim da je toplo. Jedni druge upozoravamo na to tijekom cijele godine, ali se rijetko o tome povede pravi razgovor. Slušate li?"

"Hm."

"Ali zato promet ima veći utjecaj na stanovnike Bangkoka nego nekoliko snažnih tajfuna. Nikada ne znam koliko će mi vremena trebati do posla. Kada ujutro sjednem u auto, sve je moguće, od 40 minuta do četiri sata. Prije deset godina jednom mi je trebalo 25 minuta."

"Što se u međuvremenu dogodilo?"

"Rast. Neprestani rast. Posljednjih 25 godina bio je neprekidni gospodarski rast i Bangkok je postao tajlandsko kukavičje jaje. Ovdje ima posla i ovamo

dolaze ljudi sa sela. Svakoga jutra sve je više onih koji žele posao, sve je više usta koja valja nahraniti, sve je više dobara koja se moraju prevesti. Broj automobila eksplodirao je, no političari nam samo obećavaju nove ceste i trljaju ruke zbog dobrih vremena."

"Ali, u dobrim vremenima nema ničega lošega?"

"Nije da ne bih ljudima u njihovim bambusovim kolibama priuštila televizore u boji, ali sve se odigralo tako luđački brzo. Ako mene pitate, gospodarski rast koji je sam sebi svrha, ima istu logiku kao i stanica raka. Ponekad sam vrlo zadovoljna što smo prošle godine dosegnuli granicu. Nakon devalvacije kao da je netko zamrznuo gospodarstvo i to se već primjećuje na prometu."

"Hoćete reći da je prije bilo još lošije."

"Naravno. Gledajte tamo..."

Crumley je pokazala prema golemom parkiralištu na kojem su stajale stotine kamiona i betonskih miješalica.

"Prije godinu dana to je parkiralište bilo gotovo prazno, ali sada više nitko ne gradi pa je flota usidrena, kao što vidite. U šoping centre ljudi još odlaze samo zato što je ondje klimatizirano. Prestali su kupovati."

Neko vrijeme vozili su se u tišini.

"Što mislite tko stoji iza tog cijelog sranja?" upitao je Harry.

"Valutni špekulanti."

Pogledao ju je ne shvaćajući. "Govorim o fotografijama."

"Oh." Kimnula je. "Nisu vam se svidjele, zar ne?"

Slegnuo je ramenima. "Ja sam netolerantan

čovjek. Ponekad mi se čini da bi imalo smisla ponovo razmotriti uvođenje smrtne kazne."

Komesarica je pogledala na sat. "Na putu prema vašem stanu prolazimo pored dobrog restorana. Što mislite o kratkom tečaju tradicionalne tajlandske kuhinje?"

"Rado. Ali, niste mi odgovorili na pitanje."

"Tko stoji iza onih slika? Harry, Tajland vjerojatno ima najveći postotak perverznjaka na svijetu, ljudi koji su ovamo došli samo zbog toga što imamo seksualnu industriju koja zadovoljava sve potrebe. Pod tim doista mislim *sve* želje. Kako bih, pobogu, znala tko stoji iza nekoliko fotografija dječje pornografije?"

Harry je napravio grimasu i okrenuo glavu da bi opustio vratne mišiće.

"Samo pitam. Nije li se ovdje prije nekoliko godina dignula poprilična prašina zbog nekog pedofilskog zaposlenika u veleposlanstvu?"

"To je točno. Razotkrili smo skupinu koja se bavila dječjom pornografijom i u koju su bili umiješani neki diplomati, među njima i australski veleposlanik. Vrlo neugodna stvar."

"Ali ne i za policiju?"

"Što vam je? Za nas je to bilo kao svjetsko nogometno prvenstvo i dodjela Oscara u jednom. Predsjednik vlade uputio nam je telegram s čestitkama, ministar turizma bio je gotovo ekstatičan, a mi smo bili skoro zatrpani odličjima. Znate, takvo što strahovito koristi vjerodostojnosti policije."

"Što mislite da krenemo odatle?"

"Ne znam. S jedne strane, svi koji su bili u vezi s

tom skupinom ili su iza rešetaka ili su ponovo u inozemstvu. S druge pak strane, doista nisam sigurna imaju li slike ikakve veze s ubojstvom."

Crumley je skrenula na parkiralište na kojem je čuvar pokazao na minijaturne parkirno mjesto između dva automobila. Pritisnula je tipku i elektronika je zujala dok su se spuštala oba velika bočna prozora terenca. Zatim je ubacila u rikverc i stisnula gas.

"Ne vjerujem da...", počeo je Harry, no komesarica se već uparkirala. Bočni retrovizori dvaju susjednih automobila još su se tresli.

"Kako ćemo van?" upitao je.

"Nije dobro toliko se zabrinjavati, detektive."

Primivši se objema rukama za krovni nosač jednim se pokretom izvukla kroz bočni prozor, stala nogom na poklopac motora i skočila s terenca na cestu. Uz nešto napora i Harry je uspio izaći.

"S vremenom ćete naučiti", rekla je i krenula. "Bangkok je tijesan grad."

"A što je s radiom?" Harry je pogledao unatrag prema privlačno otvorenim prozorima. "Zar doista mislite da će još biti tamo kada se vratimo."

Policijsku značku gurnula je pod nos čuvaru, a on se stresao.

"Da."

"Nema otisaka prstiju na nožu", rekla je Crumley zadovoljno mljackajući. *Som-tam,* vrsta zelene salate od papaje, nije imala tako neobičan okus kako se Harry bojao. Ne, zapravo je bila vrlo ukusna. I ljuta.

S čaše je glasno posrkala pivsku pjenu. Pogledao

je prema ostalim gostima, ali se činilo da to nitko ne primjećuje, vjerojatno zato što ju je nadglasavao gudački orkestar koji je na podiju svirao polku i koji se i sam morao boriti s prometnom bukom. Harry je namjeravao popiti dva piva. Ne više. Mogao je na putu do stana kupiti još jedan *sixpack...*

"Ukrasi na dršku noža, upućuju li oni na nešto?"

"Nho misli da bi mogli potjecati sa sjevera, od gorštaka iz provincije Chiang-Rai ili u njenoj blizini. Zbog šarenih stakalaca u dršku. Međutim, nije siguran, no to uistinu nije običan nož koji se može kupiti u bilo kojoj trgovini. Zato ćemo ga sutra poslati profesoru povijesti umjetnosti u muzeju Benchambophit. On zna sve što se može znati o starim noževima."

Liz je mahnula i konobar im je poslužio iz zdjele vruću juhu od kokosova mlijeka.

"Pazite na male bijele. I na male crvene, inače će vas iznutra spaliti", rekla je i pokazala žlicom njegov tanjur. "Da, i na zelene." Harry je skeptično gledao različite sastojke koji su plivali u zdjelici.

"Ima li nešto što mogu pojesti?"

"Galanga korijenje je OK."

"Imate li ikakvu teoriju?" upitao je Harry glasno, da bi nadjačao njezino srkanje.

"Tko bi mogao biti ubojica? Naravno. Mnogi. Prvo bi, dakako, mogla biti prostitutka. Ili vlasnik motela. Ili oboje, zasada sumnjam na njih."

"Koji bi im bio motiv?"

"Novac."

"U Molnesovu novčaniku bilo je 500 bahta."

"Ako je na recepciji izvadio novčanik, a naš

prijatelj Wang primijetio da ima previše novca, što nije nevjerojatno, iskušenje je moglo biti preveliko. Wang nije mogao znati da je čovjek diplomat i da će nastati ovolika strka."

"Kako se sve to odigralo?"

Crumley je podignula vilicu i živahno se nagnula naprijed.

"Sačekaju da veleposlanik uđe u sobu, pokucaju na vrata, a kada se okrene, zariju mu nož u leđa. On padne naprijed na krevet, oni mu isprazne novčanik, ali ostave 500 bahta da ne izgleda kao krađa. Zatim tri sata čekaju, a onda nazovu policiju. Wang sigurno ima pokojeg prijatelja u vlasti, koji će se pobrinuti da sve prođe glatko. Nema motiva, nema osumnjičenih, svima odgovara da stvar koja ima veze s prostitucijom pometu pod tepih. Dakle, makni to od mene i sljedeći, molim."

Najednom je Harry razrogačio oči. Brže-bolje uzeo je čašu i prinio je ustima.

Crumley se smješkala: "Jedna od onih crvenih?"

Došao je do zraka.

"Nije vam loša teorija, gospođo komesarice, ali mislim da je pogrešna", rekao je hrapavim glasom.

Namrštila se.

"Zašto?"

"Kao prvo, slažemo li se da žena nije mogla počiniti ubojstvo bez Wangove pomoći?"

Crumley je razmišljala.

"Da vidimo. Ako Wang nije sudjelovao, moramo pretpostaviti da govori istinu. Dakle, nije mogla ubiti Molnesa prije nego što je sama, oko pola dvanaest, otišla u njegovu sobu. A liječnik je rekao da se to

dogodilo najkasnije oko deset. Slažem se, Hole, nije to mogla sama učiniti."

Ljubavni par za susjednim stolom počeo je piljiti u Crumley. "Dobro. Kao drugo, pretpostavimo da u vrijeme ubojstva Wang nije znao da je Molnes diplomat i da inače ne bi počinio ubojstvo bojeći se strke, zar ne?"

"Da..."

"Stvar ovako stoji: taj tip vodi privatnu knjigu gostiju, bez sumnje krcatu imenima najrazličitijih političara i gradskih službenika. U njoj bilježi datum i vrijeme svakog posjeta, da bi imao sredstvo pritiska ako bi mu itko ikada stvarao probleme. Dođe li netko koga ne pozna, teško da od njega može zatražiti osobnu iskaznicu. Zbog toga, tobože provjeravajući da nitko drugi ne sjedi u autu, izlazi van zajedno s gostom, jasno? Da bi saznao tko mu je gost."

"Sada više ne shvaćam sasvim."

"Zapiše im registraciju, zar ne? Zatim provjeri u evidenciji motornih vozila. Kada je vidio plave registarske oznake na *mercedesu,* odmah je znao da Molnes pripada diplomatskom zboru."

Crumley ga je zamišljeno pogledala. Zatim se izbuljenih očiju iznenada okrenula prema susjednom stolu. Ljubavni par trgnuo se u stolici i odjednom napadno nastojao usredotočiti se na jelo.

Vilicom se počešala po nozi.

"Već tri mjeseca nije pala kiša", rekla je.

"Molim?"

Zatražila je račun.

"Kakve to ima veze s ovim slučajem?" upitao je

Harry.

"Ne baš neke", odgovorila je.

Bila su gotovo tri sata u noći. Gradska buka prigušeno je prodirala kroz ravnomjerno zujanje ventilatora na noćnom ormariću. Usprkos tome, Harry bi s vremena na vrijeme čuo teške kamione kao prelaze preko Taskin Bridgea i tutnjavu brodova koji su isplovIjavali s nekog od lukobrana Chao Phraye.

Kada je stigao u stan, primijetio je da na telefonu treperi crvena lampica pa je, pritišćući nekoliko tipki, uspio preslušati obje poruke. Prva je bila od norveškoga veleposlanstva. Savjetnica u veleposlanstvu Tonje Wiig govorila je pretjerano unjkavo. Zvučala je kao da potječe s imućnoga zapadnog dijela Osla ili barem kao da silno želi potjecati odande. Nazalnim glasom zamolila je Harryja da idućega dana u deset dođe u veleposlanstvo, ali je za vrijeme poruke još jednom promijenila vrijeme, primijetivši da u deset i petnaest ima drugi sastanak.

Druga poruka bila je od Bjarnea Mollera. Zaželio je Harryju sreću, to je bilo sve. Nije zvučao kao da voli ostavljati poruke na sekretarici.

Harry je ostao ležati u krevetu, žmirkajući u mraku. *Sixpack* na kraju ipak nije kupio. Ispostavilo se da su injekcije s B12 ipak bile u koferu. Nakon što se u Sydneyju onako ubio u alkoholu, potpuno je izgubio osjet u nogama, ali je jedna jedina takva injekcija učinila da uskrsne kao Lazar. Uzdahnuo je. Kada je zapravo donio odluku? Onda kada je dobio obavijest o zadatku u Bangkoku? Ne, to je moralo biti ranije; već

prije nekoliko tjedana na izvjestan je način podvukao crtu: na Sosin rođendan. Tko će ga znati zašto je tako odlučio. Možda mu je dozlogrdilo što doista nije prisutan i što dani prolaze, a da mu ne zažele ni dobar dan. Tako nekako. Nije podnosio vječno pitanje zašto Jeppe više ne pije. Svejedno, bilo je kao i uvijek; kada bi Harry donio neku odluku, ona je tada bila čvrsta i neumoljivo konačna. Bez kompromisa, bez iznimki. "Mogu preko noći prestati." Počesto je slušao kako njegova mokra braća kod *Schrodera* sami sebe uvjeravaju kako već odavno nisu čistokrvni alkoholičari. On je to bez sumnje bio, ali je usprkos tomu bio jedini koji je doista mogao prestati kada je htio. Rođendan će biti tek za devet dana, ali kako je Aune imao pravo tvrdeći da je ovo službeno putovanje dobar trenutak, pomaknuo ga je malo unaprijed. Harry je zastenjao i okrenuo se na bok.

Pitao se što Sos sada radi i je li se večeras odvažila izaći. Je li, kao što je obećala, nazvala oca. A ako jest, je li on uspio s njom progovoriti išta drugo osim *da* i *ne.*

Već su prošla tri sata, iako je u Norveškoj bilo tek devet sati, a on već gotovo dan i pol nije čestito spavao i zapravo bi trebao bez problema moći zaspati. No, svaki put kada bi sklopio oči, iskrsnula bi slika gologa tajlandskog dječaka u svjetlu automobilskih farova, pa je radije još neko vrijeme držao otvorene oči. Možda je ipak trebao kupiti taj *sixpack.* Kada je napokon zaspao, jutarnja vreva na Taskin Bridgeu već je počela.

Glava 9.

Nho je ušao na glavni ulaz policijske postaje, ali je zastao ugledavši visokoga plavokosog policajca koji se iz petnih žila trudio sporazumjeti s nasmiješenim čuvarom.

"Dobro jutro, mister Hole, mogu li vam pomoći?"

Harry se osvrnuo. Oči su mu bile sitne i krvave.

Nho je kimnuo prema čuvaru koji se pomaknuo korak u stranu i propustio ih.

"Tvrdio je da me od jučer nije prepoznao", rekao je Harry kada su ušli u dizalo. "Čovječe, pa mora me se sjetiti od danas do sutra."

"Ne nužno. Jeste li sigurni da je baš on jučer bio u službi?"

"U svakom slučaju netko njemu sličan."

Nho je slegnuo ramenima.

"Možda mislite da svi Tajlanđani izgledaju otprilike isto?" Harry je htio nešto odgovoriti kada je primijetio bolan, kiselkast osmijeh na Nhoovim usnama.

"OK. Želite li reći da vama svi bijelci izgledaju isto?"

"Ne, ne sasvim. Uočavamo razliku između Arnolda Schwarzeneggera i Pamele Anderson."

Harry je razvukao usne. Mladi policajac bio mu je simpatičan. "OK, shvatio sam. 1:0 za vas, Nho."

"Nho?"

"Nho, zar vam to nije ime?"

Nho odmahne glavom smješkajući se.

Dizalo je bilo krcato i zaudaralo je. Bio je to

osjećaj kao da se tiskaš u vreći punoj prljave sportske odjeće. Harry je za dvije glave bio viši od ostalih. Neki su dizali pogled prema stasitom Norvežaninu i oduševljeno se smijali. Jedan od njih nešto je upitao Nhoa, a zatim rekao: *"Ah, Norway... that's... that's... I can't remember his name... please help me."*

Harry se osmjehnuo i pokušao raširiti ruke u gestu žaljenja, no za takvo što bilo je pretijesno.

"Yes, yes, very famous!" muškarac je nastavio govoriti.

"Ibsen?" pokušavao je Harry. "Nansen?"

"No, no, more famous."

"Hamsun? Grieg?"

"No, no."

Muškarac ih je napeto promatrao kada su na petom katu izašli iz dizala.

"Ovo je tvoje radno mjesto", rekla je Crumley i pružila ruku.

"Ali tu netko sjedi", uzvratio je Harry.

"Ne tu, tu!"

"Tu?"

Ugledao je praznu stolicu za dugačkim stolom, za kojim su natiskani jedan do drugoga sjedili ljudi i na kojem je bilo mjesta tek za bilježnicu i telefon.

"Vidjet ću mogu li ti naći nešto drugo, ako bi tvoj boravak potrajao."

"Tomu se doista ne nadam", promrmljao je Harry.

Glavna komesarica okupila je u uredu ekipu na jutarnji sastanak. "Ekipu" su, budimo precizni, činili Nho i Sunthorn, dvojica policajaca s kojima se Harry već susreo prethodne večeri te Rangsan, najstariji

policajac u odjelu.

Rangsan se doimao zadubljenim u svoje novine, ali je povremeno ipak davao komentare na tajlandskom, koje je Crumley brižljivo zapisivala u crnu knjižicu.

"OK", rekla je Crumley i zaklopila knjižicu. "Nas petero, dakle, trebamo pokušati istražiti ovaj slučaj. Budući da među nama imamo norveškoga kolegu, od sada ćemo komunicirati na engleskom. Počet ćemo pregledom tragova nađenih na mjestu zločina. Rangsan je naša osoba za kontakt s Odjelom za izuzimanje tragova. Izvoli."

Rangsam je šeprtljavo presavio novine i nakašljao se. Imao je rijetku kosu, a na vrhu nosa njihale su se naočale koje su mu uzicom bile zavezane oko vrata. Kada je pomalo oholim, sarkastičnim pogledom odmjerio nazočne, Harry je i nehotice morao pomisliti na nekog umornog učitelja.

"Razgovarao sam sa Supawadee iz Odjela za kriminalistička vještačenja. Kao što je bilo za očekivati, u motelskoj sobi našli su bezbroj otisaka prstiju, ali nijedan ne pripada ubijenome."

Druge otiske prstiju do sada nisu uspjeli identificirati.

"Što i neće biti jednostavno", rekao je Rangsan. "Premda je Olympussy slabo posjećen, u toj sobi bilo je otisaka prstiju najmanje stotinu osoba."

"Jesu li nađeni kakvi otisci na kvaki vrata?" upitao je Harry.

"Nažalost i previše, ali nijedan cijeli."

Crumley je stavila noge na stol. Nosila je *Nike* tenisice.

"Molnes je vjerojatno odmah legao na krevet, nije imao razloga prešetavati se po sobi i posvuda ostavljati otiske prstiju. Najmanje je dvoje ljudi nakon ubojice pritisnulo kvaku. Dim i Wang."

Kimnula je prema Rangsanu koji se ponovo posvetio svojim novinama.

"Obdukcija potvrđuje ono što smo već pretpostavili, naime, da je ubod nožem uzrok smrti. Oštrica je probila lijevo plućno krilo prije nego je pogodila srce, tako da je osrčje bilo puno krvi."

"Tamponiranje", rekao je Harry.

"Što?"

"Tako se to zove. Kao kada se pamuk nagura u zvono, pa ono tada prestane zvoniti. Srce se ugušilo u vlastitoj krvi."

Crumley se nacerila.

"OK, zanemarimo zasada tehničke detalje i pokušajmo još jednom sagledati cjelinu. Naš norveški kolega već se usprotivio pretpostavci da je riječ o grabežnom umorstvu. Harry, možda nam možete reći što vi mislite?"

Ostali su se okrenuli prema njemu. Harry je odmahnuo glavom.

"Još ništa ne mislim. Samo smatram da ima nekoliko neobičnih činjenica."

"Pretvorili smo se u uho, komesare."

"Pa, *sida je* na Tajlandu prilično rasprostranjena, zar ne?"

Nastao je tajac. Rangsan je proškiljio preko ruba novina. "Prema službenoj statistici pola milijuna zaraženih. Računa se da će taj broj u idućih pet godina

narasti na dva do tri milijuna."

"Hvala. Molnes kod sebe nije imao kondome. Kome bi u Bangkoku palo na pamet leći s prostitutkom, a ne koristiti kondom?" Nitko nije odgovorio. Rangsan je nešto promrmljao na tajlandskom, a ostali su prasnuli u smijeh.

"Više nego što misliš", prevela je Crumley.

"Prije samo nekoliko godina rijetke su prostitutke u Bangkoku znale što je *sida",* rekao je Nho. "No, sada ih većina kondome nosi sa sobom."

"OK, ali obiteljski čovjek poput Molnesa ne bi riskirao i ponio bi svoje vlastite."

Sunthorn je otpuhnuo kroz nos: "Kada bih ja bio obiteljski čovjek, uopće ne bih išao *sopheniji."*

"Kurvi", objasnila je Crumley.

"Naravno da ne bi", rekao je Harry i olovkom diskretno kucnuo po naslonu stolice.

"Čini li vam se još nešto neobičnim, Hole?"

"Da. Novac."

"Novac?"

"Kod sebe je imao samo 500 bahta, dakle otprilike deset američkih dolara. A žena koju je izabrao koštala je 1500 bahta."

Na trenutak je zavladala tišina.

"Dobro zapažanje", rekla je Crumley. "No, možda je uzela svoj honorar kada je pronašla mrtvaca i tek tada oglasila uzbunu."

"Možda. Možemo li s njom razgovarati?"

"Danas poslijepodne." Crumley se naslonila u stolici. "Ako više nitko nema što primijetiti, završila bih ovaj sastanak kako biste mogli nastaviti s radom."

Nitko nije imao što reći.

Slušajući Nhoov savjet, Harry je računao s tri četvrt sata vožnje do veleposlanstva. Spuštajući se u pretrpanom dizalu začuo je poznat glas: *"I know now, I know now! Solskjaer! Solskjaer!"*

Harry je okrenuo glavu na stranu i odobravajući kimnuo glavom.

To je, dakle, bio najslavniji Norvežanin na svijetu. Nogometaš koji je u momčadi nekog engleskog industrijskog grada bio u drugoj postavi napada, potisnuo je sve izumitelje, slikare i pisce ove zemlje. Nakon zrela razmišljanja Harry je zaključio da čovjek vjerojatno ima pravo.

Glava 10.

Iza hrastovih vrata i dva samostojeća detektora metala Harry je na 18. katu ugledao metalnu pločicu s norveškim kraljevskim lavom. Gospođica na prijamnom pultu, mlada zanosna Tajlanđanka majušnih usta, još manjega nosa i s dva baršunasto smeđa oka na oblu licu, silno se mrštila dok je proučavala njegovu iskaznicu. Zatim je uzela telefon, nešto šapnula i spustila slušalicu.

"Ured gospođice Wiig, druga vrata desno", rekla je tako ozarenim osmijehom da se Harry pitao treba li se odmah zaljubiti.

"Naprijed", začulo se nakon Harryjeva kucanja. Unutra je sjedila Tonje Wiig nagnuta nad veliki pisaći stol od tikovine. Očigledno je vrlo žurno morala nešto zapisati. Podignula je pogled i nasmiješila se, vitka i mršava u bijeloj svilenoj haljini te poletno skočila sa stolice i prišla mu pružajući ruku.

Tonje Wiig bila je puka suprotnost gospođici na prijamnome pultu. Na duguljastu licu nos, usta i oči borili su se za prevlast i činilo se kako nos pobjeđuje. Podsjećao je na kvrgavo korjenasto povrće, ali je barem osiguravao izvjestan razmak između krupnih, debelo našminkanih očiju. No, gospođica Wiig nije bila istinski ružna; neki bi muškarci zacijelo tvrdili da posjeduje izvjesnu klasičnu ljepotu.

"Odlično da ste napokon stigli, gospodine komesare. Šteta samo što je razlog tako tužan."

Harry joj je jedva uspio dotaknuti koščate prste, a ona je već povukla ruku. Zanimalo ju je je li u stanu

veleposlanstva, u kojem je boravio, sve u redu te ga je naposljetku zamolila da se javi zatreba li pomoć od nje ili od koga drugoga iz veleposlanstva.

"Željeli bismo ovu stvar što prije zaboraviti", rekla je i oprezno protrljala nosnice da si ne razmaže šminku.

"Razumijem."

"Ovo su za nas bili teški dani i, premda može zvučati okrutno, život ide dalje i mi s njim. Neki vjeruju da se mi kao zaposlenici veleposlanstva samo zabavljamo na prijamima, ali vas uvjeravam da to nema gotovo nikakve veze s istinom. Trenutačno imam osam norveških državljana u bolnici i šest u zatvoru, od toga četvero zbog posjedovanja droge. Norveški žuti tisak svakodnevno naziva. Zatim se ispostavilo da je tu i jedna trudnica. A prošloga mjeseca neki je Norvežanin poginuo u Pattayi. Pao je kroz prozor. Već drugi put ove godine. Svaki put užasna strka."

Rezignirano je vrtjela glavom.

"Pijani mornari i šverceri heroina. Poznajete li ovdašnje zatvore? Strašno. A kada netko izgubi putovnicu, mislite li da imaju putno osiguranje ili novac za povratak? Ništa nemaju, za sve se mi moramo pobrinuti. Stoga razumijete koliko je važno da se ovdje ponovo primimo posla."

"Ako sam dobro razumio, nakon smrti veleposlanika ovdje ste sada vi odgovorni?"

"Da, ja sam chargee d'affaires."

"Koliko će potrajati dok ne bude imenovan novi veleposlanik?"

"Nadam se ne dugo. Obično traje mjesec ili dva."

"I ne smeta vam tako dugo snositi svu

odgovornost?"

Tonje Wiig razvukla je usta u iskrivljeni osmijeh.

"Nisam to htjela reći, napokon, bila sam pola godine *chargee d'affaires* prije nego što je Molnes uopće došao ovamo. Samo bih željela što prije neko trajno rješenje."

"Računate s time da ćete preuzeti veleposlanstvo?"

"Hm." Visoko je razvukla kutove usana. "To ne bi bilo neobično. No, tko pozna norveško Ministarstvo vanjskih poslova, zna da nikada ne možeš biti siguran."

U prostoriju se ušuljala sjena i ispred Harryja se odjednom stvorila šalica.

"Pijete li *chaa rawn?"* upitala je gospođica Wiig.

"Nemam pojma."

"Oprostite", rekla je kroza smijeh. "Tako brzo zaboravljam da su drugi ovdje još novi. Tajlandski crni čaj. Ovdje preferiram *high tea,* razumijete? Premda bi, prema engleskoj tradiciji, taj čaj trebalo piti iza 14 sati."

Harry je uzeo šalicu i zahvalio, a kada je idući put spustio pogled, netko je već dotočio.

"Mislio sam da su ove tradicije nestale s kolonijalnom gospodom."

"Tajland nikada nije bio kolonija", rekla je smješkajući se. "Ni pod Engleskom ni pod Francuskom, za razliku od susjednih zemalja. Tajlanđani se time veoma ponose, čak i malo previše, ako mene pitate. Malo engleskoga utjecaja još nikomu nije naškodilo."

Harry je izvadio bilježnicu i upitao je li moguće da je veleposlanik bio umiješan u sumnjive poslove.

"Kako to mislite, gospodine komesare?"

Ukratko je objasnio što misli pod sumnjivim poslovima, kao to da su žrtve ubojstava u više od 79 posto slučajeva umiješane u nekakve nepravilnosti.

"Nepravilnosti? Molnes?" Energično je odmahnula glavom. "Za takvo što nije bio... taj tip."

"Je li imao neprijatelje?"

"To doista ne mogu zamisliti. Zašto to pitate? Nemoguće da je riječ o atentatu."

"O tome zasad znamo vrlo malo, zato sve opcije držimo otvorenima."

Gospođica Wiig ispričala je da je Molnes onoga ponedjeljka kada je ubijen neposredno nakon ručka otišao na sastanak. Nije rekao kamo, ali to nije ništa neobično.

"Sa sobom je uvijek imao mobitel, da ga možemo dobiti ako iskrsne kakav problem."

Harry je zamolio da pogleda njegov ured. Gospođica Wiig morala je zbog toga otključati još dvoja vrata koja su bila ugrađena "iz sigurnosnih razloga". U toj prostoriji ništa nije dirano, upravo onako kako je Harry zamolio prije odlaska iz Osla. Posvuda su bili dokumenti, mape i suveniri koji još nisu bili složeni na police ili obješeni na zidove.

Iznad hrpa papira norveški je kraljevski par odozgo dostojanstveno gledao na njih i kroz prozor s kojega je pucao pogled na The Queen's Regent Park, kako ga je Wiig obavijestila.

Harry je našao kalendar, no u njemu je bilo vrlo malo zabilješki. Pogledao je pod datumom ubojstva, no ondje je bilo zapisano samo "Man U", često korištena kratica za Manchester United, ako se ne vara. Možda

televizijski prijenos nogometne utakmice koju nije htio propustiti, pomislio je Harry i disciplinirano izvukao nekoliko ladica, ali je ubrzo shvatio da jedan jedini čovjek ne može pretresti veleposlanikov ured ne znajući što traži.

"Ne vidim ovdje mobitel", rekao je Harry.

"Kao što sam rekla - uvijek ga je nosio sa sobom."

"Na mjestu zločina nismo našli mobitel. A ne vjerujem da je počinitelj bio lopov."

Gospođica Wiig slegnula je ramenima.

"Možda ga je zaplijenio netko od vaših tajlandskih kolega." Harry to nije želio komentirati, nego je upitao je li toga dana netko iz veleposlanstva nazvao Molnesa. Izrazila je sumnju u to, ali je htjela provjeriti. Harry se posljednji put osvrnuo.

"Tko je iz veleposlanstva posljednji vidio Molnesa?" Razmišljala je.

"Najvjerojatnije Sanphet, vozač. On i veleposlanik sprijateljili su se. Ovo ga je pogodilo pa sam mu dala nekoliko slobodnih dana."

"Zašto na dan ubojstva nije vozio veleposlanika ako je bio njegov vozač?"

Slegnula je ramenima.

"To sam se i ja pitala. Veleposlanik nije volio sam voziti po Bangkoku."

"Hm. Što mi možete reći o vozaču?"

"O Sanphetu? On je odavno ovdje. Nikada nije bio u Norveškoj, ali zna napamet sve gradove. I redoslijed kraljeva. Da, i voli Griega. Ne znam ima li kod kuće gramofon, ali mislim da ima sve ploče. Zaista je vrlo drag stari Tajlanđanin."

Nagnula je glavu u stranu, otvorenih usta pokazujući desni. Harry ju je upitao zna li gdje može naći Hilde Molnes.

"Kod kuće je. Strašno je utučena, bojim se. Mislim da bi bilo bolje još malo pričekati s ispitivanjem."

"Hvala vam na savjetu, gospođice Wiig, ali čekanje je luksuz koji si ne možemo priuštiti. Je li vam problem nazvati je i najaviti moj dolazak?"

"Shvaćam. Oprostite."

Okrenuo se prema njoj.

"Odakle ste, gospođice Wiig?"

Tonje Wiig iznenađeno ga je pogledala. Zatim se piskutavo i pomalo izvještačeno nasmijala. "Je li ovo saslušanje, komesare?" Harry nije odgovorio.

"Ako to svakako želite znati - odrasla sam u Frederikstadu."

"Tako sam i pretpostavio", rekao je namignuvši.

Nježna ženica na prijamnom pultu naslonila se u stolici držeći ispod nosa nekakav sprej. Kada se Harry diskretno nakašljao, trgnula se i iznenađeno nasmijala očiju punih suza.

"Oprostite, zrak u Bangkoku jako je loš", objasnila je.

"To sam već primijetio. Možete li mi pomoći? Trebam vozačev broj telefona."

Odmahnula je glavom šmrcajući. "Nema telefon."

"No dobro. Ali negdje valjda stanuje?"

To je trebala biti šala, ali je na njoj mogao primijetiti da joj se nije svidjela. Napisala mu je adresu i na rastanku mu uputila diskretan osmijeh.

Glava 11.

Sluga je već stajao na vratima i čekao dok je Harry prilazio veleposlanikovoj vili. Kroz dvije prostrane, bambusom i tikovinom ukusno namještene prostorije, poveo ga je prema vratima terase koja su vodila u vrt iza kuće. Orhideje su blistale u plavoj i žutoj boji, a ispod velikih, sjenovitih vrba lepršali su leptiri kao šareni papirići. Uz bazen u obliku pješčanika zatekli su Hildu Molnes, veleposlanikovu ženu. Ogrnuta ružičastim negližeom sjedila je u pletenom naslonjaču. Ispred nje na stolu stajao je koktel koji je bio u skladu s okolnim bojama. Sunčane naočale Hilde Molnes prekrivale su pola lica.

"Vi ste sigurno komesar Hole", rekla je tvrdim sunnmoreskim dijalektom. "Tonje me je nazvala i najavila vaš dolazak. Jeste li za piće, gospodine komesare?"

"Ne, hvala."

"Ma, dajte. Na ovoj vrućini treba nešto popiti, to je važno. Mislite na razinu tekućine u organizmu i kada niste žedni. Ovdje ćete dehidrirati brže negoli vas tijelo može na to upozoriti."

Skinula je sunčane naočale i Harry je ugledao smeđe oči kakve je i zamišljao, s obzirom na crnu kosu i tamnu put. Bile su živahne, ali uz rubove crvenkaste. Žalovanje ili prijepodnevni kokteli, pomislio je Harry. Ili jedno i drugo.

Procijenio je da je u srednjim četrdesetima, ali se dobro drži. Pomalo ostarjela, ponešto izblijedjela ljepota

više srednje klase kakvu je jednom zgodom već vidio.

Sjeo je u drugi pleteni naslonjač koji mu se priljubio uz tijelo kao da je samo čekao njegov dolazak.

"Ako je to tako, onda bih čašu vode, gospođo Molnes."

Dala je upute slugi i otpravila ga pokretom ruke.

"Jesu li vas obavijestili da sada smijete vidjeti supruga?"

"Da, hvala", rekla je. Harry je čuo prikrivenu mrzovolju. "Tek sada me puštaju k njemu. Čovjeku s kojim sam bila u braku dvadeset godina."

Smeđe oči postale su crne i Harry je pomislio da su vjerojatno istinite legende o brojnim španjolskim i portugalskim brodolomcima koji su na obali Sunnmora izvučeni na kopno.

"Žao mi je, ali vam moram postaviti nekoliko pitanja", rekao je.

"Onda to učinite prije nego džin počne djelovati."

Vitku, preplanulu i očito svježe depiliranu nogu prebacila je preko druge noge.

Harry je izvadio bilježnicu, ne zato jer je doista trebao bilješke, nego je ovako nije morao gledati dok odgovara. To mu je najčešće olakšavalo situaciju kada bi morao razgovarati s rodbinom.

Rekla je da je muž ujutro izašao iz kuće, ne kazavši da će se kasno vratiti. No, nije bilo ništa neobično da svako malo nešto iskrsne. Kada se u deset sati navečer još uvijek nije javio, pokušala ga je nazvati, ali ga nije dobila ni u uredu ni na mobitel. Usprkos tome još se nije zabrinjavala. Malo poslije ponoći nazvala ju je Tonje Wiig i obavijestila da joj je muž nađen mrtav u

sobi motela.

Harry je proučavao lice Hildi Molnes. Govorila je čvrstim glasom, bez dramske kićenosti.

Tonje Wiig tvrdila je Hildi Molnes da još nema saznanja o točnom uzroku smrti. Idućeg dana ju je savjetnik u veleposlanstvu obavijestio da je veleposlanik ubijen, ali da je Oslo naložilo apsolutnu šutnju o točnom uzroku smrti. To se odnosi i na Hilde Molnes, premda nije zaposlenica veleposlanstva, jer se svim norveškim državljanima može nametnuti obveza šutnje poradi "sigurnosti kraljevine". Ovo posljednje rekla je puna gorčine, dignula čašu i nazdravila mu.

Harry je samo kimnuo glavom zapisujući. Upitao ju je da li je sigurna da nije ostavio mobitel kod kuće, što je ona odlučno potvrdila. Najednom mu padne na pamet da je upita kakav je mobitel imao. Rekla je da nije sigurna, ali misli da je imao nekakav finski uređaj.

Nije mogla imenovati ljude koji bi eventualno imali motiva željeti veleposlanikovu smrt.

Olovkom je lupkao po bilježnici.

"Je li vaš muž volio djecu?"

"O, itekako!" spontano je izletjelo Hildi Molnes, a on je prvi put primijetio da joj je glas zadrhtao.

"Morate znati da je Atle bio najbolji otac na svijetu."

Harry se ponovo morao zagledati u bilježnicu. Ni po čemu u njezinu pogledu nije se moglo zaključiti da je shvatila dvoznačnost njegova pitanja. Bio je gotovo siguran da ona ništa ne zna. Ali je također znao da mu je posao, kvragu, učiniti i idući korak i bez okolišanja je upitati zna li da je veleposlanik posjedovao dječju

pornografiju.

Prešao je rukom preko lica. Osjećao se kao kirurg koji u ruci drži skalpel, ali nije u stanju učiniti prvi rez. Ljutilo ga je što ne može nadvladati tu unutrašnju slabost kada je teško i kada nedužnim ljudima mora otvoriti oči za njihove najmilije i to detaljima koje nisu tražili i koje sigurno nisu zaslužili.

Hilde Molnes preduhitrila ga je.

"Toliko je volio djecu da smo već razmišljali o posvojenju djevojčice." Na oči su joj navrle suze.

"Siromašnu djevojčicu, izbjeglicu iz Burme. Da, u veleposlanstvu paze da kažu Mianmar kako nikoga ne bi uvrijedili, no dovoljno sam stara da mogu reći Burma."

Oporo se nasmijala kroza suze i ponovo pribrala. Harry je odvratio pogled. Crveni kolibrić kao sićušni model helikoptera mirno je lebdio u zraku ispred orhideje.

To je dovoljno, zaključio je. Ona ni za što ne zna. Pokaže li se da je to ipak bitno, poslije će se još jednom vratiti na tu temu. U suprotnom, toga će je poštedjeti.

Harry je upitao koliko su se dugo poznavali, a ona mu je sama počela pričati kako su se upoznali kada je Alte Molnes kao netom diplomirani ekonomist došao za Božić kući u Orst. Obitelj Molnes bila je vrlo bogata, posjedovali su dvije tvornice namještaja, a mladi nasljednik je svakoj djevojci u selu bio dobra prilika pa nije nedostajalo konkurencije.

"Bila sam tek Hilde Melle s imanja Melleovih, ali sam bila najljepša", rekla je istim onim oporim smijehom. Lice joj je najednom poprimilo bolan izraz i ona brzo prinese čašu ustima.

Harryju nije bilo teško zamisliti tu udovicu kao pravu mladu ljepoticu, pogotovo kad se njezina slika i prilika u tom trenutku utjelovila na otvorenim kliznim vratima terase.

"Runa, draga, to si ti! Ovaj mladi gospodin zove se Harry Hole, norveški policijski komesar koji će pomoći rasvijetliti što se dogodilo s ocem."

Kći ju je jedva letimice pogledala i ništa ne odgovorivši otišla na drugi kraj bazena. Imala je majčinu tamnu kosu i preplanulu put, a Harry je to vitko tijelo dugih nogu, u pripijenu kupaćem kostimu, procijenio na približno sedamnaest godina. Zapravo bi to morao znati jer je pisalo u izvješću koje je dobio prije puta.

Djevojka bi, kao i njezina majka, bila besprijekorna ljepotica da nije bilo detalja koji se u izvješću nije spominjao. Kada je obišla oko bazena i u tri laka ljupka koraka stala na odskočnu dasku, prije nego je sastavila stopala i odrazila se, Harryju se zgrčio želudac. Iz njezina lijevog ramena stršio je tanak batrljak ruke koji je tijelu, pri izvođenju salta sa *šraubom,* davao neobično asimetričan oblik - poput zrakoplova kojemu se odlomilo krilo. Čuo se samo tihi "buć" kada je probila zelenu površinu vode i nestala. Na površinu su isplivali mjehurići zraka.

"Runa se bavi umjetničkim skokovima u vodu", rekla je Hilde Molnes, posve suvišno.

Pogled mu je još uvijek bio usmjeren prema mjestu na kojem je nestala pod vodom kada se pored stuba na drugoj strani bazena pojavila ljudska prilika. Dok se penjala ljestvama, primijetio je njezina mišićava

leđa. Sunce je svjetlucalo u kapljicama vode na koži, a crna se mokra kosa sjajila. Batrljak ruke visio je kao kokošje krilo. Iz vode je izašla jednako bešumno kao što je zaronila i bez riječi nestala kroz vrata terase.

"Sigurno nije znala da ste ovdje", rekla je Hilde Molnes ispričavajući se. "Ne voli kada je nepoznati ljudi vide bez proteze, shvaćate."

"Jasno. Kako se nosi s onim što se dogodilo?"

"Hm." Hilde Molnes odsutno ju je slijedila pogledom. "U dobi je kada ne mogu ništa saznati od nje, niti mogu drugi." Podignula je čašu. "Bojim se da je Runa pomalo osebujna djevojka."

Harry je ustao, zahvalio na informacijama i rekao da će se ponovo javiti. Hilde Molnes podsjetila ga je da nije ni taknuo vodu, no on se naklonio zamolivši da mu je sačuva do idućeg susreta. Shvatio je da je posljednji komentar bio možda neprimjeren, no ona je to primila nasmijavši se i nazdravila mu na rastanku.

Dok je išao prema vratima, kroz kolni ulaz prošao je crveni *porsche* kabriolet. Uspio je primijetiti tek plavu poni-frizuru iznad sunčanih naočala *Ray-Ban* i sivo *Armanijevo* odijelo, prije no što ga je auto zaobišao i nestao u hladu ispred kuće.

Glava 12.

Glavna komesarica Crumley nije bila u policijskoj upravi kada se Harry vratio, ali je Nho dignuo palac u zrak i rekao "OK, primljeno", kada ga je Harry ljubazno zamolio da stupi u vezu s telefonskom kompanijom i provjeri sve odlazne i dolazne pozive koji su na dan ubojstva zabilježeni na veleposlanikovu mobitelu.

Tek malo prije pet sati Harry je uspio razgovarati s komesaricom. Budući da je već bilo kasno, predložila je da nastave razgovor na nekom od brodova, razgledaju kanale i, kako je rekla, na taj način "obave turistički program".

Na rijeci Pieru ponudili su im mjesta na jednom od dugačkih riječnih brodova, po cijeni od 600 bahta, no cijena se munjevitom brzinom prepolovila kada je Crumley na tajlandskom zarežala na prodavača.

Neko vrijeme plovili su nizvodno Chao Prayom, prije negoli su skrenuli u jedan od uskih bočnih kanala. Ruševne daščare grčevito su se držale za stupove u rijeci, a iznad vode lebdio je smrad jela, kanalizacije i benzina. Harry je imao osjećaj da prolazi ravno kroz sobe ljudi koji ondje žive. Samo su nizovi tropskih biljaka zaklanjali izravan pogled, no činilo se da to nikomu ne smeta, dapače, domahivali su im smiješeći se.

Na molu su sjedila tri posve mokra dječaka u kratkim hlačicama, koji su netom izašli iz te smeđe kaše i nešto im dovikivali. Crumley im je veselo zaprijetila šakom, a kormilar se smijao.

"Što su vikali?" upitao je Harry.

Pokazala je na svoju glavu:

"Mae ehu. To znači svećenica ili časna sestra. Časne sestre na Tajlandu briju glave. Da imam još bijeli plašt, sigurno bi mi se obraćali s više poštovanja", rekla je smijući se.

"Zaista? Reklo bi se da već sada uživate veliko poštovanje. Vaši suradnici..."

"Jer ih poštujem", prekinula ga je. "I znam svoj posao." Nakašljala se i pljunula preko ograde broda. "No, možda vas to čudi zato što sam žena?"

"To nisam rekao."

"Mnogi se stranci iznenade kada otkriju da žena u ovoj zemlji može ostvariti karijeru i nešto postići. Kultura mačizma nije toliko raširena, najveći mi je problem što sam strankinja."

Lagani povjetarac malo je osvježio vlažni zrak, a s nekoliko stabala čuli su pjesmu zrikavaca dok su kao i prošle večeri zurili u ono isto, krvavocrveno sunce.

"Što vas je navelo da dođete ovamo?"

Harry je slutio da je tim pitanjem prešao nevidljivu granicu, ali je prihvatio rizik.

"Majka mi je Tajlanđanka", rekla je nakon kraće stanke. "Otac je tijekom Vijetnamskoga rata bio raspoređen u Saigonu i upoznao ju je 1967. ovdje u Bangkoku."

Nasmijala se i pod leđa stavila jastuk.

"Majka tvrdi da je ostala trudna već prve noći koju su proveli zajedno."

"S vama?"

Kimnula je.

"Nakon kapitulacije poveo nas je sa sobom u SAD, u Fort Lauderdale, gdje je služio u činu pukovnika. Kada smo stigli onamo, majka je otkrila da je već bio oženjen kad su se upoznali. Čim je saznao da je trudna, pisao je kući i dogovorio rastavu."

Vrtjela je glavom.

"Da je htio, mogao ju je u Bangkoku bez problema ostaviti na cjedilu. Možda je u dubini duše i htio. Tko zna."

"Niste ga pitale?"

"Na takvo što čovjek doista ne želi iskren odgovor, zar ne? Osim toga, znam da nikada ne bih dobila pravi odgovor. On jednostavno nije bio takav."

"Bio?"

"Da. Pokojni je."

Okrenula se prema njemu.

"Smeta li vam što govorim o svojoj obitelji?"

Harry je zagrizao filtar cigarete.

"Ni najmanje."

"Otac zapravo nikada nije želio da jednostavno pobjegne, uvijek je bio vrlo odgovoran. Kada mi je bilo jedanaest godina, dobila sam dopuštenje da od susjeda u Fort Lauderdaleu uzmem macu. Otac mi je to dopustio, nakon podosta natezanja, uz uvjet da se o njoj dobro brinem. Dva tjedna poslije, izgubila sam volju i pitala mogu li vratiti macu. Tada je otac mene i mačku odveo u garažu. 'Čovjek ne može bježati od odgovornosti', rekao je. 'To je temelj naše civilizacije.' Uzeo je službeni pištolj i 12-milimetarskim metkom prosvirao maci glavu. Poslije sam još morala donijeti vodu i sapun i izribati pod garaže. Takav je bio. Zato..."

Skinula je sunčane naočale, izvukla iz hlača rub košulje, obrisala njime naočale i promatrala sunce na zalasku.

"Zato nije mogao prihvatiti da se Amerika povukla iz Vijetnama. Majka i ja doselile smo ovamo kada mi je bilo osamnaest godina." Harry je kimnuo.

"Mogu zamisliti da vašoj majci kao Azijatkinji nije bilo jednostavno doći poslije rata u američku vojnu bazu."

"Vojna baza uopće nije bila loša. No, ostali Amerikanci koji nisu bili u Vijetnamu, ali su tamo možda izgubili sina ili voljenu osobu, mrzili su nas. Za njih su svi kosooki bili *Charlies."*

Čovjek u odijelu sjedio je ispred izgorjele daščare i pušio cigaru. "I tada ste otišli u policijsku školu, postali komesarica i obrijali glavu?"

"Ne baš tim redoslijedom. I nisam se ošišala na ćelavo. Kada mi je bilo sedamnaest godina, kosa mi je otpala za samo tjedan dana. Rijedak oblik alopecije. Ali je praktično za ovo podneblje." Pogladila se po glavi i umorno osmjehnula. Harry do tog trenutka nije primijetio da ona nema ni obrve ni trepavice, baš ništa.

Drugi riječni brod tiskao se pored njih. Bio je do vrha ograde natovaren žutim slamnatim šeširima, a starica je pokazivala njihove glave pa šešire. Crumley se ljubazno osmjehnula, otklonila ponudu i uputila joj nekoliko riječi. Prije no što se starica ponovo otisnula, nagnula se preko ograde i pružila Harryju bijeli cvijet. Pokazala je Crumley smijući se.

"Kako se na tajlandskom kaže hvala?"

"Khawp khun khrap", *rekla je Crumley.*

"Kako da ne. Vi joj to recite." Prolazili su pored hrama, *wata,* koji se nalazio na kraju kanala i kroz otvorena vrata čuli su mrmljanje redovnika. Ljudi su u molitvi, sklopljenih ruku, sjedili na stubama ispred zdanja.

"Za što mole?" upitao je.

"Ne znam. Za mir. Za ljubav, bolji život, sada ili u budućem životu. Iste stvari koje ljudi priželjkuju svagdje u svijetu."

"Ne vjerujem da je Atle Molnes čekao kurvu. Mislim da je čekao nekoga drugoga."

Nastavili su plovidbu, a iza njih je utihnulo mrmljanje redovnika. "Koga?"

"Nemam pojma."

"Otkuda vam to?"

"Imao je dovoljno novca samo za najam sobe i zato bih se mogao kladiti da nije mislio ni na kakvu kurvu. U tom motelu bio je nepoželjan osim, dakako, ako se nije htio s nekim susresti, zar ne? Wang tvrdi da su vrata bila otključana kad su ga našli. Zar to nije neobično? U motelu je dovoljno samo zalupiti vrata sobe da bi se zaključala. Gumb na kvaki morao je pritisnuti posve svjesno da bi vrata ostala otključana. Ubojica nije imao razloga pritisnuti taj gumb i, napuštajući sobu, on ili ona sigurno nisu znali da su vrata ostala otključana. Zašto je Molnes to učinio? Ljudi koji odsjednu u takvom prenoćištu, većinom bi voljeli spavati iza zaključanih vrata. Što vi mislite?"

Klatila je glavu s jedne na drugu stranu.

"Kada je legao, možda se bojao da ne prečuje kucanje na vratima kada dođe onaj koga je čekao?"

"Točno. I nije bilo razloga ostaviti vrata otvorena za Tonyu Harding, jer se prema dogovoru trebao javiti telefonom. OK?"

U žaru objašnjavanja Harry se naslonio na jednu stranu broda, pa mu je kormilar doviknuo da se drži sredine kako ne bi izgubili ravnotežu.

"Mislim da je htio prikriti koga je čekao. Vjerojatno je zato bilo važno da motel bude izvan grada. Najprikladnije mjesto za tajni susret, mjesto na kojem se ne vodi službena knjiga gostiju."

"Hm. Mislite na fotografije?"

"Teško je na njih ne misliti."

"Takve se slike u Bangkoku mogu kupiti bilo gdje."

"Možda je otišao korak dalje. Možda imamo posla s dječjom prostitucijom."

"Možda. Nastavite."

"Mobitel. Nije ga bilo kada smo pronašli veleposlanika, a nema ga ni u njegovu uredu ni u kući."

"Ubojica ga je mogao odnijeti."

"Da, ali zašto? Ako je bio lopov, zašto nije uzeo i novac i auto?" Crumley se počešala po uhu.

"Tragovi", rekao je Harry. "Ubojica je dobro pazio da ne ostavi tragove. Možda je uzeo mobitel jer bi to bio važan trag?"

"Što bi to moglo biti?"

"Što radi tipičan korisnik mobitela dok čeka nekoga u motelskoj sobi? Nekoga tko također ima mobitel i probija se kroz nepredvidljivu prometnu džunglu Bangkoka?"

"Nazove ga i pita je li daleko." Crumley je još

uvijek izgledala kao da ne razumije na što on cilja.

"Molnes je imao Nokijin telefon, kao i ja."

Harry je izvadio svoj mobitel.

"Kao i većina mobitela, pamti pet do deset posljednjih biranih brojeva. Možda su Molnes i njegov ubojica razgovarali neposredno prije susreta pa je ubojica znao da bi mu se preko mobitela moglo ući u trag."

"Hm", rekla je, po svemu sudeći ne osobito impresionirana. "Mogao je jednostavno izbrisati taj broj i vratiti mobitel na mjesto. Ovako nam je ostavio neizravan trag da se sigurno radi o nekome koga je Molnes poznavao."

"A što ako je mobitel bio isključen? Hilde Molnes pokušala je nazvati muža, ali ga nije dobila. Bez PIN-a ubojica nije mogao izbrisati broj."

"U redu. No, sada jednostavno možemo stupiti u kontakt s telefonskom kompanijom i zatražiti ispis brojeva koje je Molnes nazvao te večeri. Oni koji nam u ovakvim slučajevima pomažu, sada više nisu na poslu, no nazvat ću ih sutra ujutro."

Harry se počešao po bradi.

"Nije potrebno. Razgovarao sam s Nhoom i on se bavi time."

"Ah, da", rekla je. "Postoji li neki poseban razlog zašto nisam upoznata s time?"

U njezinu glasu nije čuo prizvuk ljutnje. Pitala je to jer je Nho bio njezin zaposlenik, a Harry je djelovao mimo svih linija zapovijedanja. Nije se radilo o tome tko je šef, a tko nije, nego o tome da istragu treba voditi učinkovito. A to je bilo u njezinoj nadležnosti. "Nije vas

bilo, Crumley. Oprostite ako sam trčao pred rudo."

"U redu je, Harry. Sami ste rekli nije me bilo. I mogli bismo prijeći na ti. Liz..."

Sada su već dobar komad puta plovili uzvodno. Komesarica je pokazala kuću iza velikoga vrta.

"Tamo ti stanuje zemljak", rekla je.

"Kako znaš?"

"U novinama se dignula poprilična prašina kada je gradio tu kuću. Vidiš i sam da izgleda kao hram. Budisti su se pobunili što nevjernik tako živi, njima je to bogohulno. Osim toga, ispostavilo se da je kuća sagrađena materijalom iz burmanskoga hrama koji' se nalazi u jednom tajlandskom spornom graničnom području. U to vrijeme bilo je mnogo napetosti, pucnjave i sličnih stvari, pa su ljudi odande odselili. Taj Norvežanin kupio je hram za smiješno mali novac, a kako je cjelokupna unutrašnjost tamošnjih hramova načinjena od tikovine, mogao je sve rastaviti i prenijeti ovamo u Bangkok."

"Vrlo neobično", rekao je Harry. "Kako se zove?"

"Ove Klipra, jedan od najvećih građevinskih poduzetnika u Bangkoku. Mislim da ćeš još čuti za njega, ostaneš li ovdje malo duže."

Zamolila je kormilara da okrene brod.

"Nho bi uskoro trebao dobiti onaj ispis. Što misliš o *Take-awayu?"*

Dobili su ispis i Harryjeva se teorija srušila kao kula od karata.

"Posljednji poziv zabilježen je u 17.55", rekao je Nho. "Drugim riječima, nakon dolaska u motel više nije

telefonirao."

Harry je zurio u juhu s rezancima u plastičnoj zdjelici. Bijeli crvići nalikovali su blijedoj, mršavoj varijanti špageta, a kada bi štapićima za jelo potegnuo rezance, uznemiravalo ga je što se juha micala na najneobičnijim mjestima.

"Ubojica svejedno može biti na popisu", rekla je Liz punih usta. "Zašto bi inače ponio mobitel?"

Rangsan je ušao i priopćio im da su doveli Tonyu Harding kako bi joj uzeli otiske prstiju.

"Možete s njom razgovarati ako želite. I još nešto: Supawadee je rekao da upravo analiziraju onu plastičnu ampulu i da ćemo sutra imati rezultate. Svim predmetima koje su dobili od nas dali su najviši prioritet."

"Pozdravite ih i recite *kop kon krap",* rekao je Harry.

"Što da im kažem?"

"Recite im hvala."

Harry se zbunjeno nasmiješio, a Liz je dobila takav napadaj kašlja da je riža frcala sve do suprotnoga zida.

Glava 13.

Harry nije znao koliko je prostitutki saslušavao u dosadašnjoj praksi, ali je znao da ih je bilo mnogo. Izgledalo je da se u slučajevima ubojstava pojavljuju jednako očekivano kao muhe na kravljoj balezi. Ne zato što su morale s time biti u nekakvoj vezi, nego zato što su gotovo uvijek imale što ispričati.

Naslušao se njihova smijeha, kletvi i plača, sklapao je s njima prijateljstva i s njima se razilazio, postizao dogovore, kršio obećanja, pljuvale su ga i tukle. Pa ipak, te žene imale su nešto; bile su zanimljive i same okolnosti koje su ih formirale i za koje je mislio da ih prepoznaje i razumije. Ono što nije razumio, bio je njihov nepopravljivi optimizam: premda su toliko puta zavirile u ponore ljudske duše, činilo se da nikada nisu prestale vjerovati da još ima dobrih ljudi. Upoznao je podosta policajaca koji više nisu vjerovali u to.

Zato je Harry kucnuo Dim po ramenu i prije početka saslušanja ponudio joj cigaretu, ne zato što je vjerovao da će time išta postići, nego zato što je izgledala kao da bi joj godila cigareta.

Oči su joj iskrile i ničim nije ostavljala dojam plahe osobe, no toga trenutka sjedila je na stolici ispred omanjega stola od ultrapasa, nervozno lomila ruke u krilu i izgledala kao da će se svakog časa rasplakati.

"Pen yangai?" upitao je. Kako je? Liz ga je naučila te dvije tajlandske riječi prije nego je ušao u sobu za saslušanja.

Nho je preveo odgovor. Noću loše spava i više ne

želi raditi u motelu.

Harry je sjeo ispred nje, spustio ruke na stol i pokušao uloviti njezin pogled. Ramena su joj se malo spustila, ali je još bila odmaknuta od njega, prekriženih ruku.

Dio po dio pretresali su događaje, no nije mu mogla reći ništa novo. Potvrdila je da su vrata motelske sobe bila zatvorena, ali ne i zaključana. Nije vidjela mobitel. Niti ikakve osobe koje ne rade u motelu, kako pri njezinu dolasku, tako i pri odlasku.

Kada je Harry spomenuo *mercedes* i upitao je li primijetila diplomatske oznake, odmahnula je glavom. Nije vidjela auto. Razgovor je zapeo, pa je Harry zapalio cigaretu i reda radi upitao tko bi po njezinu mišljenju mogao biti počinitelj. Nho je preveo, a on joj je na licu pročitao da je pitanje pun pogodak.

"Što kaže?"

"Kaže da je nož Khun Saov znak."

"Što to znači?"

"Niste čuli za Khuna Saa?" Nho ga je sumnjičavo pogledao.

Harry je odmahnuo glavom.

"Khun Sa je najmoćniji trgovac heroinom svih vremena. Zajedno s vladama u Indokini i s CIA-om, od pedesetih godina naovamo, upravljao je trgovanjem opijumom u Zlatnom trokutu. Amerikanci su dobivali novac kako bi ga pustili da operira u regiji. Taj je tip gore u džungli imao vlastitu vojsku."

Harryju je sinulo da je ipak čuo za azijskoga Escobara. "Prije dvije godine Khun Sa predao se burmanskim vlastima i otada je u kućnom pritvoru,

vjerojatno u nekoj od raskošnih kuća. Navodno financira nove turističke hotele u Burmi, a neki su uvjereni da je još uvijek glava opijumske mafije na sjeveru. Khun Sa znači da je ona uvjerena kako iza ubojstva stoji mafija. Zato se toliko boji."

Harry ju je zamišljeno pogledao prije nego je kimnuo prema Nhou.

"Pustit ćemo je", rekao je.

Dim je iznenađeno saslušala Nhoov prijevod, okrenula se, ulovila Harryjev pogled pa sastavila dlanove u visini lica i lagano se naklonila. Harry je shvatio kako je mislila da je uhićena zbog prostitucije.

Uzvratio joj je osmijeh. Nagnula se preko stola.

"You like ice-skating, Sil?"

"Khun Sa? CIA?"

Pucketalo je na telefonskoj vezi s Oslom, a zbog jeke Harry je čuo sebe kako neprestano upada Torhusu u riječ.

"Oprostite, gospodine komesare, je li vama sunce udarilo u glavu? Čovjek je nađen proboden nožem kakav se vjerojatno može kupiti bilo gdje na sjeveru Tajlanda, molili smo vas da postupate oprezno, a vi mi sada mrtvi ozbiljni želite reći kako se namjeravate boriti protiv organiziranoga kriminala u jugoistočnoj Aziji?"

"Ne." Harry je stavio noge na stol. "Ne namjeravam ništa poduzeti, Torhuse. Samo kažem, stručnjak iz nekog tamo muzeja potvrdio je da je riječ o rijetkom nožu koji vjerojatno potječe od naroda Shan i koji se ne može naći u običnom antikvarijatu. Ovdašnja policija misli da bi to moglo biti upozorenje opijumske

mafije da se okanimo toga slučaja, ali ne vjerujem. Ako nam mafija nešto hoće reći, ima jednostavnijih načina od žrtvovanja antiknoga noža."

"I što ćete sada?"

"Samo kažem da tragovi zasad vode u tom smjeru. No, ovdašnji šef policije potpuno je pošizio kada sam spomenuo riječ opijum. Što se toga tiče, čini se da ovdje vlada potpuni kaos. Ispričao mi je da je vlada sve donedavno držala tu stvar koliko-toliko pod nadzorom. Zajamčeni su novčani poticaji najsiromašnijim uzgajivačima opijuma, kako ne bi izgubili previše novca kada počnu uzgajati druge biljke, uz dopuštenje uzgoja opijuma za vlastite potrebe."

"Vlastite potrebe?"

"Da, da, planinska plemena to smiju. Već generacijama puše opijum i tu se valjda ništa ne može promijeniti. Problem je što je prestao uvoz opijuma iz Laosa i Myanmara, zbog čega su cijene skočile, a proizvodnja se na Tajlandu gotovo udvostručila da bi zadovoljila potražnju. U optjecaju je strašno mnogo novca i postoji sva sila novih aktera koji se guraju na tržište, pa je cijelu stvar trenutačno teško kontrolirati. Ovdašnji šef policije, jednostavno rečeno, nema previše volje u ovom trenutku gurnuti ruke u osinje gnijezdo. Zbog toga sam odlučio zasad isključiti neke stvari. Primjerice, da je veleposlanik bio osobno umiješan u neke kriminalne radnje, između ostaloga, u dječju pornografiju."

Na drugom kraju žice zavladao je muk.

"Nemamo razloga pret...", zaustio je Torhus, no ostatak rečenice zaglušila je buka.

"Molim vas, ponovite."

"Nemamo razloga pretpostaviti da je veleposlanik bio pedofil, ako to mislite."

"Hej? Nemamo razloga pretpostaviti? Ne razgovarate s novinarima, Torhuse. Moram te stvari znati da bih mogao napredovati."

Ponovo je nastala stanka i Harry je na trenutak pomislio da se veza prekinula. Zatim je opet čuo Torhusov glas, no usprkos lošoj vezi s drugim krajem svijeta, Harry je u njemu osjetio hladnoću.

"Reći ću vam sve što morate znati, Hole. Važno je samo to da pronađete ubojicu, ma tko to bio, i fućka mi se u što je sve veleposlanik bio umiješan. Što se mene tiče, mogao je biti i krijumčar heroina i pederast, sve dok novinari ili netko drugi za to ne saznaju. Svaki skandal, što god to bilo, ravan je katastrofi za koju ćete osobno polagati račune. Jesam li bio jasan. Hole? Ili vas još nešto zanima?"

Torhus ni jednom nije uzeo zraka.

Harry je tresnuo nogom u stol da je telefon poletio, a kolege za susjednim stolom poskakali su na noge.

"Posve sam vas razumio", rekao je Harry stišćući zube. "No, poslušajte me na trenutak." Zastao je i duboko udahnuo. Pivo, samo *jedno* pivo. Stavio je cigaretu u usta i pokušao odagnati tu misao.

"Ako je Molnes bio umiješan u nešto, sigurno nije jedini Norvežanin. Čisto sumnjam da je za kratko vrijeme, koliko je proveo ovdje, mogao uspostaviti tako dobre veze s tajlandskim podzemljem. Osim toga, saznao sam da se ovdje u Bangkoku većinom kretao u

norveškim krugovima. Nema razloga pretpostaviti da većina tih ljudi nisu čestiti građani, no svi su oni iz nekog razloga napustili domovinu, a neki su razlozi sigurno bolji od drugih. Problemi s policijom u pravilu su iznimno dobar razlog za brzu selidbu u neku zemlju ugodnoga podneblja, koja s Norveškom nema sporazum o izručenju. Jeste li čitali o Norvežaninu koji je u hotelskoj sobi u Patayi zatečen *in flagranti* s onim dječakom? Naslovnice *VG-a* i *Dagbladeta?* Ovdašnja policija voli takve stvari. To ima dobar odjek u novinama, a lakše je pohvatati pedofile nego heroinske bande. Pretpostavimo da tajlandske vlasti već sada njuše lak plijen, ali će pričekati s obradom toga slučaja dok ne završi slučaj Molnes i ja otputujem, pa će vjerojatno za nekoliko mjeseci razotkriti pedofilski lanac u koji su umiješani Norvežani. Što mislite, što će se tada dogoditi? Norveške novine poslat će ovamo čitavu hordu novinara i prije nego se okrenete oko svoje osi, veleposlanikovo ime izaći će u javnost. Ako te momke uhvatimo sada, dok surađujemo s tajlandskom policijom i dok imaju izvjesno razumijevanje za našu želju za diskrecijom, možda ćemo izbjeći takav skandal."

Harry je u Torhusovu glasu čuo da je shvatio situaciju.

"Što želite?"

"Želim znati ono što mi niste rekli. Što znate o Molnesu? U što je bio umiješan?"

"Znate ono što morate znati. Nema ništa više, je li to tako teško shvatiti?" Torhus je zastenjao. "Što zapravo želite postići, Hole? Mislio sam da jednako kao mi žudite za tim da što prije riješite taj predmet."

"Policajac sam i samo pokušavam raditi svoj posao, Torhuse."

Torhus se nasmijao. "Oh, kako dirljivo, Hole. Ali ne zaboravite da znam neke stvari o vama i da mi ne možete prodati svoju predstavu o poštenom policajcu."

Harry se nakašljao u slušalicu, a jeka mu se vratila poput prigušenog pucnja iz pištolja. Nešto je promrmljao.

"Molim?"

"Kažem, veza je loša. Razmislite malo, Torhuse, pa me nazovite kada mi budete imali što reći."

Harry se prenuo, iskobeljao iz kreveta i u zadnji čas domogao kupaonice, prije nego je povratio. Sjeo je na dasku, a sada je šikljalo iz oba otvora. Iz pora mu se cijedio znoj, iako je u prostoriji bilo hladno.

Prošli put bilo je gore, tješio se. Bit će bolje. Mnogo bolje, nadao se.

Prije spavanja dao si je injekciju vitamina B i to ga je vraški zapeklo. Nije volio injekcije, od njih mu se uvijek vrtjelo u glavi.

Morao je misliti na Veru, kurvu u Oslu, koja je već petnaest godina ovisnica o heroinu. Jednom mu je pripovijedala kako se još uvijek gotovo onesvijesti kada si ubrizga *šut.*

Vidio je kako se nešto miče u polumraku, pored umivaonika, par ticala koja su titrala. Žohar. Bio je veličine palca s narančastom crtom preko leđa. Takvu gamad u životu nije vidio, no to možda i nije bilo čudno pročitao je da postoji više od tri tisuće vrsta žohara. Pročitao je također da se skrivaju kada osjete vibracije

čovjeka koji se približava i da je sa svakim žoharom kojega ugledaš, deset drugih već šmugnulo. To znači da su posvuda. Koliko žohar teži? Deset grama? Ako ih se više od stotinu skriva u pukotinama i ispod ploča stola, znači da u prostoriji ima više od kile žohara. Naježio se po leđima. Bila mu je slaba utjeha što su se oni vjerojatno kudikamo više bojali njega nego on njih. Katkada je imao osjećaj da mu alkohol polako čini više dobra nego zla. Zažmirio je i pokušao ne misliti.

Glava 14.

Napokon su parkirali auto i krenuli pješice tražiti adresu. Nho je pokušavao objasniti Harryju dobro osmišljen sustav kućnih adresa u Bangkoku, a Harry je shvatio da postoje glavne ulice i numerirane sporedne ulice - *soi*. No, problem je bio u tome što brojevi kuća nisu rasli u nizu, jer su novosagrađene kuće dobivale idući slobodan broj, bez obzira na to gdje su se u ulici nalazile.

Prolazili su uskim uličicama na čijim su pločnicima ljudi čitali novine, radili za šivaćim strojevima na nožni pogon, spravljali jelo ili se prepuštali podnevnom drijemežu. Nekoliko djevojčica u školskim uniformama nešto im je dobacilo hihoćući se, a Nho je pokazao na Harryja i doviknuo im odgovor. Djevojčice su zaciktale od smijeha i rukom prekrile usta.

Nho je popričao sa ženom za šivaćim strojem, a ona je pokazala prema nekim vratima. Pokucali su i nakon nekoliko trenutaka Tajlanđanin im je otvorio. Na sebi je imao kratke hlače kaki boje i raskopčanu košulju. Harry je procijenio da mu je šezdesetak godina, no samo su mu oči i bore odavale dob. Ravna začešljana crna kosa imala je tek nekoliko sjedina, a mršavo žilavo tijelo moglo je pripadati i tridesetogodišnjaku.

Nho je rekao nekoliko riječi i čovjek je kimnuo, zagledavši se u Harryja. Zatim se ispričao i nestao u unutrašnjosti stana. Vratio se nakon minute, odjeven u svježe izglačanu bijelu košulju kratkih rukava i duge

hlače.

U rukama je držao dvije stolice koje je spustio na pločnik. Na iznenađujuće dobrom engleskom ponudio je Harryja da sjedne te je i sam sjeo na drugu stolicu. Nho je stajao sa strane i jedva primjetno odmahnuo glavom, kada mu je Harry dao znak da može sjesti na stube.

"Dobar dan, gospodine Sanphet. Zovem se Harry Hole, šalje me norveška policija. Postavio bih vam nekoliko pitanja o gospodinu Molnesu."

"Mislite o gospodinu veleposlaniku Molnesu?"

Harry je pogledao starca. Sjedio je tako uspravno kao da je progutao metlu, a pjegave ruke počivale su mu u krilu.

"Naravno. O veleposlaniku Molnesu. Ako sam dobro obaviješten, već gotovo trideset godina radite kao vozač norveškoga veleposlanstva?"

Sanphet je potvrdno zažmirio.

"I cijenili ste veleposlanika?"

"Veleposlanik Molnes bio je divan čovjek. Plemenit čovjek široka srca. I veliki znalac."

Prstom je dotaknuo čelo i pogledao Harryja kao da ga upozorava. Harry se naježio kada mu se kapljica znoja skotrljala niz leđa u hlače. Pogledom je tražio sjenovito mjesto kamo bi mogli prenijeti stolice, no sunce je stajalo visoko iznad niskih kućica.

"Došli smo k vama jer ste najbolje poznavali veleposlanikove navike, gdje je boravio, s kim je razgovarao. I zato što ste se s njim očito i osobno dobro slagali. Što se dogodilo na dan njegove pogibije?"

Sanphet je ukipljeno pripovijedao da se veleposlanik odvezao na ručak ne rekavši kamo, no da

se htio onamo sam odvesti, što je za radnoga vremena bilo vrlo neobično, jer on kao vozač nema drugih obveza. U veleposlanstvu je bio do pet sati, a onda se odvezao kući.

"Živite sami?"

"Žena mi je prije četrnaest godina poginula u prometnoj nesreći." Nešto je govorilo Harryju da bi mu ovaj čovjek znao reći i točan broj mjeseci i dana. Nisu imali djece.

"Na koja ste mjesta vozili veleposlanika?"

"U druga veleposlanstva. Na sjednice. U posjete drugim Norvežanima."

"Kojim Norvežanima?"

"Svima živima. Ljudi iz Statoila, Hydra, Jotuna i Statskonsulta." Imena je izgovorio savršeno točnim naglaskom.

"Je li vam poznato neko od ovih imena?" upitao je Harry i pružio mu popis. "To su osobe s kojima je veleposlanik razgovarao mobitelom na dan svoje smrti. Dobili smo ih od telefonske kompanije."

Sanphet je izvadio naočale, ali je svejedno morao odmaknuti papir dok je glasno čitao:

"11.10. Bangkok Betting Service."

Pogledao je preko naočala.

"Veleposlanik se volio kladiti na konje." Sa smiješkom je dodao: "Znalo se dogoditi da nešto i dobije."

Nho je prebacio težinu na drugu nogu.

"11.34. Doktor Sigmund Johansen."

"Tko je to?"

"Vrlo bogat čovjek. Dovoljno bogat da je prije

nekoliko godina u Engleskoj mogao kupiti titulu lorda. Osobni prijatelj tajlandske kraljevske obitelji. Što znači Worachak Road?"

"Dolazni poziv iz telefonske govornice. Molim vas, nastavite pregledavati popis."

"11.55. Norveško veleposlanstvo."

"Najzanimljivije je to što smo jutros nazvali veleposlanstvo i pitali, no nitko se ne sjeća da je toga jutra s njim razgovarao, čak ni gospođa na prijamnom pultu."

Sanphet je slegnuo ramenima, a Harry mu je dao znak da nastavi.

"12.50. Ove Klipra. Za njega ste sigurno već čuli."

"Možda."

"Jedan od najbogatijih ljudi u Bangkoku. U novinama sam pročitao da je nedavno prodao Laosu hidrocentralu. Živi u hramu." Sanphet se zabavljao.

"Veleposlanik i on su se otprije poznavali, bili su rodom iz istoga kraja. Znači li vam što Alesund? Veleposlanik ga je poz..."

Raširio je ruke. O tome sada nije morao govoriti. Ponovo je podignuo papir.

"13.15. Jens Brekke. Nepoznat. 15.55. Mangkon Road?"

"Ponovo poziv iz telefonske govornice."

Na popisu više nije bilo imena. Harry je u sebi opsovao. Nije točno znao što je očekivao, no vozač mu nije rekao ništa što već nije saznao prije sat vremena od Tonje Wiig.

"Bolujete li od astme, gospodine Sanphet?"

"Astme? Ne, zašto?"

"U autu smo pronašli polupraznu plastičnu ampulu. U laboratoriju je provjerena na droge. Bez brige, gospodine Sanphet. Ispostavilo se da je riječ o običnom lijeku za astmu. No, nitko u obitelji Molnes ne boluje od astme. Znate li komu bi to moglo pripadati?"

Sanphet je odmahnuo glavom.

Harry se sa stolicom primaknuo vozaču. Nije bio naviknut voditi obavijesne razgovore nasred ceste i imao je osjećaj da svi sa strane prisluškuju. Rekao je tišim glasom:

"Gospodine Sanphet, uz dužno poštovanje, ali lažete. Na svoje sam oči vidio kako gospođa na prijamnom pultu u veleposlanstvu koristi sprej za astmu. Vi pola dana prosjedite u veleposlanstvu, i tako već trideset godina. Ondje vjerojatno ne mogu promijeniti ni rolu WC papira, a da vi to ne primijetite. Doista želite reći da niste znali kako boluje od astme?"

Sanphet ga je pogledao spokojnim hladnim pogledom.

"Samo kažem da ne znam tko je mogao staviti u *auto* ampulu za astmu, Sir. U Bangkoku mnogi boluju od astme, a neki od njih sigurno su sjedili u veleposlanikovu automobilu. No, koliko znam, gospođica Ao nije među njima."

Harry ga pogleda. Kako samo može sjediti bez ijednoga graška znoja na čelu, dok sunce na nebu žeže kao drhtavi cimbal od mjedi? Harry je pogledao u bilježnicu kao da će u njoj naći iduće pitanje.

"Što je s djecom?"

"Gospodine komesare?"

"Jeste li katkada vozili djecu? Odvezli ih u vrtić i

tome slično? Shvaćate?"

Sanphet je trznuo licem, ali su mu se leđa za nijansu raširila.

"Shvaćam. Veleposlanik nije bio takav", rekao je.

"Zašto mislite da znate?"

Neki čovjek podignuo je pogled s novina i Harry je shvatio da je postao glasan. Sanphet se naklonio.

Harry se osjećao glupo. Glupo, bijedno i uznojeno. Tim redoslijedom.

"Oprostite", rekao je. "Nisam vas htio uvrijediti."

Stari vozač gledao je pored njih, praveći se da ga ne čuje. Harry je ustao.

"Poći ćemo. Čuo sam da volite Griega. Zato sam vam ovo donio." Pružio mu je kazetu. "To je Griegova simfonija u c-molu. Praizvedena je tek 1981. godine pa sam mislio da je možda još nemate. Svako tko voli Griega trebao bi je imati. Izvolite."

Sanphet je ustao, začuđeno uzeo kazetu i stojeći zurio u nju. "Doviđenja", rekao je Harry, izveo nespretan ali dobronamjeran *wai* pozdrav i dao Nhou znak za polazak.

"Čekajte", rekao je starac. Pogled mu je još bio prikovan za kazetu. "Veleposlanik je bio dobar čovjek. Ali, nije bio sretan. Imao je jednu slabost. Ne želim okaljati uspomenu na njega, no bojim se da je, kladeći se na konje, više izgubio nego dobio."

"Većina to čini", rekao je Harry.

"Ali ne na pet milijuna bahta."

Harry je pokušao preračunati napamet. Nho je priskočio u pomoć.

"Sto tisuća dolara."

Harry je zazviždao. "Pa, je li si to mogao priuštiti?"

"Nije si to mogao priuštiti", rekao je Sanphet. "Novac je posudio od lihvara ovdje u Bangkoku. U posljednjem tjednu više puta su ga nazivali."

Pogledao je Harryja. Bilo je teško protumačiti azijatske oči. "Osobno smatram da kockarske dugove treba podmiriti, ali ako ga je netko ubio zbog tog novca, mora biti kažnjen."

"Veleposlanik, dakle, nije bio sretan čovjek?"

"Život mu nije bio lak."

Harry se najednom nečega sjetio. "Znači li vam što *Man U?"* Starac ga je pogledao ne shvaćajući.

"To je stajalo u veleposlanikovu kalendaru na dan ubojstva. Provjerio sam sve televizijske postaje, no toga dana nije bilo prijenosa utakmice Manchester Uniteda."

"Oh, Manchester United", viknuo je Sanphet sa smiješkom. "To je Klipra. Veleposlanik ga je zvao Mister Man U. Leti u Englesku na utakmice svoje momčadi i kupio je gomilu dionica kluba. Vrlo neobičan čovjek."

"Vidjet ćemo, još ću s njim popričati."

"Ako do njega dođete."

"Kako to mislite?"

"Klipru se ne nalazi. On nalazi vas."

Samo nam je još to trebalo, pomislio je Harry. Lik iz stripa.

"Ti kockarski dugovi najednom bacaju sasvim novo svjetlo na ovaj predmet", rekao je Nho kada su sjeli u auto.

"Možda", rekao je Harry. "Tri četvrt milijuna kruna velik je novac, no je li to dovoljno?"

"U Bangkoku se ljudi ubijaju i za manje", objasnio je Nho. "Za mnogo manje, vjerujte mi."

"Ne mislim na lihvare, nego na Atlea Molnesa. Taj tip ipak potječe iz neobično bogate obitelji. Sigurno je bio u stanju to platiti, osobito ako se radilo o životu i smrti. Nešto tu ne štima. Što mislite o gospodinu Sanphetu?"

"Lagao je kada je govorio o dami na prijamnom pultu, gospođici Ao."

"Oh, zašto to mislite?"

Nho nije odgovorio, nego se samo zagonetno nasmiješio i pokazao na svoju glavu.

"Što mi želite reći, Nho? Da znate kad ljudi lažu?"

"Naučio sam to od majke. Tijekom Vijetnamskoga rata preživljavala je igrajući poker na prvom katu Soi Cowboya."

"Glupost. Znam policajce koji su cijeli život saslušavali ljude i svi tvrde isto: dobrog lažljivca nemoguće je pročitati."

"Treba samo imati oči u glavi. To se vidi na sitnicama. Na primjer, niste posve otvorili usta kada ste rekli da svatko tko voli Griega treba imati snimku toga koncerta."

Harry je osjetio kako mu rumenilo nadire u lice. "Kazeta mi je slučajno ostala u *walkmanu. Jedan* australski policajac pričao mi je o Griegovoj simfoniji u c-molu. Kazetu sam kupio kao svojevrsnu uspomenu na njega."

"U svakom slučaju, djelovalo je."

Nho je upravo izbjegao kamion koji se zaletio prema njima.

"Kvragu!" Harry više nije mogao ni progutati knedlu. "Bio je u pogrešnoj traci!"

Nho je slegnuo ramenima. "Bio je veći od mene."

Harry je pogledao na sat. "Moramo se vratiti u policijsku upravu, a ja još moram stići na pogreb." S užasom je pomislio na topli sako koji je visio u ormaru ispred njegova "ureda".

"Samo se nadam da u crkvi imaju klimu. Zašto je bilo nužno da po ovoj pasjoj vrućini sjedimo vani na ulici? Zar nas stari nije mogao pozvati u kuću?"

"Ponos", rekao je Nho.

"Ponos?"

"Živi u sobici koja ima malo što zajedničko s autom koji vozi ili s njegovim radnim mjestom. Nije nas htio pozvati u kuću jer je moglo biti neugodno ne samo njemu nego i nama."

"Neobičan čovjek."

"To je Tajland", rekao je Nho. "Ne bih vas ni ja pozvao k sebi. Poslužio bih vam čaj na stubištu."

Naglo je skrenuo desno, a nekoliko vozača tuk-tuk trokolica preplašeno je izbjeglo sudar. Harry je instinktivno pružio ruke ispred sebe.

"Ja sam..."

"... veći od njih. Hvala, Nho, sad sam skužio princip."

Glava 15.

"Malo dima i to je to", rekao je čovjek pored Harryja i prekrižio se. Bio je naočit tip, preplanuo i svijetloplavih očiju. Harry je i nehotice morao pomisliti na bajcane trupce i isprane traperice. Svilena košulja bila je raskopčana ispod vrata, oko kojega je visio debeo zlatni lanac. Nos je bio prošaran tankom mrežom žilica, a preplanulo tjeme virilo je ispod rijetke kose kao sjajna biljarska kugla. Roald Bork imao je živahne oči zbog kojih se doimao mlađe od svojih sedamdeset godina.

Govorio je glasno, očito se nimalo ne ustručavajući zbog činjenice da se nalazi na sprovodu. Njegov nordlandski dijalekt odzvanjao je ispod crkvenih svodova, ali se nitko od nazočnih nije osvrnuo da bi ga ukorio pogledom.

Kada su izašli iz krematorija, Harry se predstavio.

"Krasno, sve vrijeme pored mene stoji policajac, a ja to ne znam. Dobro da nisam rekao nešto što bi me moglo skupo stajati."

Zvonko se nasmijao i pružio mu suhu, koščatu staračku ruku.

"Roald Bork, umirovljenik." Ironija nije doprla do njegovih očiju.

"Tonje Wiig mi je rekla da ste svojevrstan idejni predvodnik ovdašnje norveške zajednice."

"Morat ću vas razočarati. Kao što vidite, ja sam slabašan starac, a ne predvodnik čopora. Osim toga, selidba me je poprilično bacila na periferiju, u prenesenom i u doslovnom smislu."

"A, da?"

"U moralnu kaljužu, u tajlandsku Sodomu."

"Pattaya?"

"Točno. Tamo živi još nekoliko Norvežana koje nastojim držati na oku."

"Dopustite mi da odmah prijeđem na stvar, Bork. Maloprije smo pokušali nazvati Ovea Klipru, ali smo dobili samo portira koji je tvrdio da ne zna gdje je i kada će se vratiti."

Bork se zabavljao. "Da, to je slično Oveu."

"Razumio sam da radije sam stupa u kontakt s drugima, ali usred istrage smo i imam vrlo malo vremena. Ako sam dobro obaviješten, vi ste Kliprin bliski prijatelj, neka vrsta poveznice s vanjskim svijetom?"

Bork je nagnuo glavu u stranu. "Nisam pobočnik, ako to mislite. Ali je točno utoliko što povremeno posredujem u kontaktima. Klipra nerado razgovara s ljudima koje ne poznaje."

"Jeste li posredovali u ostvarivanju kontakta između Klipre i veleposlanika?"

"Prvi put, da. No, Klipri je veleposlanik drag pa su se s vremenom zbližili. Veleposlanik je također bio rodom iz Sunnmora, premda je bio sa sela, a ne kao Klipra iz Alesunda."

"Čudno je što danas nije ovdje, zar ne?"

"Klipra je stalno na putu. Već nekoliko dana nije se javio telefonom, vjerojatno provjerava svoja postrojenja u Laosu ili Vijetnamu, možda čak još ne zna da je veleposlanik mrtav. Ta stvar nije baš osobito medijski odjeknula."

"To se rijetko i dogodi kada netko umre od zastoja srca", rekao je Harry.

"A ipak je norveška policija ovdje?" upitao je Bork i velikim bijelim rupcem obrisao znoj sa zatiljka.

"Rutinski postupak kada veleposlanici umru u inozemstvu", rekao je Harry i na poleđini posjetnice zapisao svoj telefonski broj u policijskoj upravi.

"Možete me dobiti na ovaj broj kada se Klipra pojavi."

Bork je proučavao posjetnicu i činilo se kao da želi nešto reći, ali je odustao i kimnuvši stavio posjetnicu u džep košulje.

"Tako u svakom slučaju imam vaš broj", rekao je, pozdravio i krenuo prema starom *landroveru.* Iza njega, dopola na pločniku blistao se svježe oprani lak crvene boje. Bio je to onaj isti *porsche* koji je Harry vidio kako ulazi na Molnesovo imanje.

Prišla mu je Tonje Wiig. "Nadam se da vam je Bork bio od koristi?"

"Ne baš."

"Što je rekao o Klipri? Zna li gdje je?"

"Ne."

Zastala je i Harry je osjetio da nešto čeka. U jednom paranoidnom trenutku ugledao je Torhusov pogled u zračnoj luci Fornebu

- "Bez skandala, jasno?" Je li moguće da je dobila nalog da ga drži na oku i izvijesti kada prijeđe granicu dopuštenoga? Pogledao ju je, ali je odmah odbacio pomisao.

"Kome pripada crveni *porsche?"* upitao je.

"Porsche?"

"Onaj ondje. Mislio sam da se sve djevojke iz Ostfolda razumiju u aute i prije nego navrše šesnaestu?"

"To je Jensov auto."

"Tko je Jens?"

"Jens Brekke. *Currency* broker. Prije nekoliko godina prešao je iz DnB-a u Barclay Thailand. Stoji tamo ispred."

Harry se osvrnuo. Na vrhu stubišta stajala je Hilde Molnes u dramatično crnoj svilenoj haljini, a do nje vrlo ozbiljni Sanphet u tamnom odijelu. Iza njih mlađi plavokosi muškarac. Harry ga je primijetio u crkvi. Iako je termometar pokazivao 35 stupnjeva, ispod sakoa je nosio prsluk. Oči su mu bile skrivene iza naizgled skupih sunčanih naočala, dok je tiho razgovarao s nekom ženom, također u crnini. Harry ju je netremice gledao; kao da je osjetila na sebi njegov pogled, okrenula se prema njemu. Nije odmah prepoznao Runu Molnes, a sada je vidio i zašto. Nije bilo neobične asimetrije. Bila je viša od ostalih na vrhu stubišta. Pogled joj je bio površan i nije odavao osjećaje, samo dosadu.

Harry se ispričao i popeo stubama da bi izrazio sućut Hildi Molnes. Njezina ruka u njegovoj bila je bezvoljna i mlohava. Pogledala ga je mutna pogleda, a miris teškoga parfema gotovo je prekrio miris džina.

Zatim se obratio Runi. Držala je ruku iznad očiju i žmirkajući gledala kao da ga je tek sada primijetila.

"Bog", pozdravila je. "Napokon netko u ovoj pigmejskoj zemlji tko je viši od mene. Niste li vi onaj detektiv koji je bio kod nas?"

Glas joj je imao agresivan prizvuk, usiljenu

tinejdžersku samouvjerenost. Njezin stisak ruke bio je snažan i čvrst. Harryjev pogled automatski je skliznuo u potrazi za drugom rukom, voštanom protezom koja je virila iz crnoga rukava.

"Detektiv?"

To je pitanje postavio Jens Brekke.

Skinuo je sunčane naočale i žmirkajući gledao Harryja. Imao je vedro mladenačko lice, a neposlušna plavokosa pony-frizura neprestano mu je padala na gotovo prozirne plave oči. Iz obla lica još nije posve nestala tinejdžerska punašnost, no bore oko očiju otkrivale su da je vjerojatno već prevalio tridesetu. *Armanijevo* odijelo ponešto je odskakalo od klasičnoga *Armanijeva* stila, a ručno šivane crne cipele *Bally* sjajile su se poput zrcala. Pa ipak, na Harryja je ostavio dojam dvanaestogodišnjega klipana koji je uskočio u odjeću odrasle osobe.

"Norveška policija poslala me da na licu mjesta obavim nekoliko rutinskih provjera."

"Je li? To je uobičajeno?"

"Razgovarali ste s veleposlanikom onoga dana kada je ubijen, zar ne?"

Brekke je pogledao Harryja prilično iznenađeno.

"Točno. Kako znate?"

"Našli smo njegov mobitel. Vaš je broj jedan od posljednjih pet koje je nazvao."

Harry ga je pažljivo pogledao, no lice mu nije odavalo ni nesigurnost ni zbunjenost, nego samo iskrenu iznenađenost.

"Možemo li razgovarati?" upitao je Harry.

"Svratite", rekao je Brekke te neopazice odnekud

izvukao i pružio mu posjetnicu, držeći je između kažiprsta i srednjaka.

"Kod kuće ili na poslu?"

"Kod kuće spavam", rekao je Brekke.

Nije se mogao vidjeti tračak smiješka koji mu je titrao oko usana, no Harry ga je ipak osjećao. Kao da je činjenica što razgovaraju s policijskim komesarom svima bila nešto napeto i neobično.

"Ispričat ćete me."

Brekke je šapnuo nešto Runi na uho, kimnuo Hildi Molnes i požurio prema *porscheu.* Mjesto se polako praznilo, Sanphet je pratio Hildu Molnes do automobila veleposlanstva, a Harry je stajao sam s Runom.

"U veleposlanstvu je domjenak", rekao je.

"Znam. Majka nema volje za to."

"Ah, da. Sigurno vam je u posjetu rodbina."

"Ne", odgovorila je šturo.

Harry je vidio kako Sanphet zatvara vrata iza Hilde Molnes i obilazi oko auta.

"Pa, možete se sa mnom povesti taksijem ako želite."

Harry je osjetio kako mu se zacrvenjela usna resica kada je shvatio kako je to zvučalo. Mislio je "ako želite ići na domjenak u veleposlanstvu".

Pogledala ga je. Oči su joj bile crne i nije znao što vidi.

"Ne želim." Krenula je prema automobilu veleposlanstva.

Glava 16.

Vladala je potištenost i zbunjena šutnja. Tonje Wiig osobno je zamolila Harryja da dođe. Stajali su u kutu i u ruci vrtjeli čaše. Tonje Wiig ispijala je svoj drugi martini, dok je Harry umjesto naručene čaše vode dobio sladak i ljepljiv sok od naranče.

"Znači da kod kuće imaš obitelj?"

"Moglo bi se reći", rekao je Harry, pitajući se koja je svrha iznenadne promjene teme i prelaska na *ti*.

"I ja", rekla je. "Roditelje, braću i sestre. Nekoliko ujaka i ujni. Baku i djeda nemam. To je sve, a ti?"

"Vrlo slično."

Gospođica Ao prošla je pored njih s pladnjem punim pića. Na sebi je imala jednostavnu tradicionalnu tajlandsku haljinu s dugim prorezom na boku. Gledao ju je. Bilo je itekako zamislivo da je veleposlanik podlegao tom iskušenju.

Na drugom kraju prostorije neki je muškarac stajao sam raširenih nogu ispred velike karte svijeta, njišući se na petama. Imao je ravna leđa, široka ramena i srebrnasto sijedu kosu jednako kratko ošišanu kao i u Harryja. Oči su mu duboko upale u lice, mišići čeljusti titrali su ispod kože, a ruke na leđima bile su položene jedna u drugu. Već izdaleka mirisao je na vojsku.

"Tko je to?"

"Ivar Loken. Veleposlanik ga je zvao samo LM."

"Loken? Baš zgodno. Nije ga bilo na popisu zaposlenika koji sam dobio u Oslu. Čime se ovdje bavi?"

"Dobro pitanje." Zahihotala se i otpila gutljaj. "Žao mi je Harry, smijem li te zvati Harry? Sigurno misliš da sam malo čudna, no posljednjih sam dana mnogo radila i malo spavala. Stigao je prošle godine, kratko nakon Molnesa. Da se malo grublje izrazim, on pripada onom dijelu Ministarstva vanjskih poslova kojemu više nema mjesta."

"Što to znači?"

"Da mu je karijera zapela u slijepoj ulici. Prije je imao nekakav posao u obrani, ali se u određenom trenutku uz njegovo ime vezalo malo previše 'alija'."

"Alija?"

"Zar još nisi čuo kako ljudi u Ministarstvu vanjskih poslova opisuju jedni druge ? 'Dobar je on diplomat, *ali* pije, *ali* ima previše ljubavnih afera' i tako dalje. Mnogo je važnije ono što slijedi nakon 'ali', nego ono što je rečeno prije toga. To je čimbenik koji doista odlučuje o tome koliko će tko napredovati u Ministarstvu. Zato je na šefovskome katu toliko dvoličnih mediokriteta."

"Koji su njegovi 'aliji' i zašto je ovdje?"

"Iskreno govoreći, ne znam. Znam da ide na sastanke i povremeno napiše nekakvo izvješće koje pošalje u Oslo, ali ga ne viđamo često. Mislim da najviše voli biti sam. Ponekad uzme šator i tablete protiv malarije, napuni naprtnjaču fotografskom opremom i krstari Vijetnamom, Laosom ili Kambodžom. Sam samcat. Znaš takve tipove."

"Valjda. Kakva to izvješća piše?"

"Nemam pojma. To je bila veleposlanikova nadležnost."

"Nemaš pojma? Pa niste tako brojni u ovom veleposlanstvu? Ima li to kakve veze s obavještajnom službom?"

"Kakvu bi to imalo svrhu?"

"Pa, Bangkok je ipak čvorište cijele Azije."

Pogledala ga je i lukavo se osmjehnula. "Ah, kad bismo se barem bavili nečim tako uzbudljivim. Prije bih rekla da ga je Ministarstvo vanjskih poslova zaposlilo ovdje kao zahvalu za dugogodišnju službu kralju i domovini. Osim toga, sigurno se i na mene odnosi obveza čuvanja poslovne tajne."

Ponovo se zahihotala i dotaknula dlanom Harryjevu ruku. "Zar nećemo promijeniti temu?"

Harry je promijenio temu i otišao po još jedno piće. Gotovo šezdeset posto ljudskoga tijela sastoji se od vode, a on je imao osjećaj da mu je tijekom dana većina toga ishlapjela u modrosivo nebo.

Gospođica Ao stajala je u dnu prostorije, pokraj Sanpheta koji mu je odmjereno kimnuo.

"Voda?" upitao je Harry.

Ao mu je dodala čašu.

"Što znači LM?"

Sanphet je podignuo obrve.

"Mislite na gospodina Lokeha?"

"Da."

"Zašto ga sami ne pitate?"

"To bi moglo biti nešto što ste rekli samo njemu iza leđa?"

Sanphet se morao nasmiješiti. "L znači *Living,* M znači *Morphine.* To je stari nadimak koji je dobio radeći za UN koncem Vijetnamskog rata."

"Vijetnam?"

Sanphet je jedva primjetno kimnuo i Ao je nestala.

"Loken je 1975. bio u vijetnamskoj postrojbi koja je čekala helikopter u zoni slijetanja kada ih je napala vojna ophodnja Vijetkonga. Došlo je do krvavog obračuna i Loken je bio među ranjenima. Imao je prostrijelnu ranu zatiljnoga mišića. Amerikanci su odavno povukli svoje postrojbe iz Vijetnama, no ondje su još ostali pripadnici vojnoga saniteta, koji su trčali kroz visoki šaš pružajući prvu pomoć. Kredom su pisali po kacigama ranjenika, to je valjda bio svojevrstan bolesnički karton. Kada bi napisali D, značilo je da je taj mrtav, tako da ljudi s nosilima ne gube vrijeme još jednom sve provjeravajući. L je značilo da je ranjenik još živ, a ako bi napisali M, značilo je da su mu dali morfij. To su činili kako bi izbjegli da isti ranjenik dobije više injekcija i eventualno umre od predoziranja."

Sanphet je kimnuo u smjeru Lokena.

"Kada su ga našli, već je bio u nesvijesti pa mu nisu dali morfij, nego su mu na kacigu samo nažvrljali L i zajedno s drugima ukrcali ga u helikopter. Kada se probudio od vlastitih jauka, prvo nije znao gdje je. No kad je sa sebe zgurao mrtvaca koji je ležao na njemu i ugledao čovjeka s bijelim povezom oko ruke, kako se sprema nekom ranjeniku dati injekciju, sve je shvatio i zatražio morfij. Jedan od pripadnika saniteta kucnuo mu je po kacigi i rekao: *'Sorry buddy, pun si ga kao šipak koštica.'* Loken nije mogao povjerovati i strgnuo je kacigu s glave. Tamo je doista stajalo L i M. Samo što to nije bila njegova kaciga. Ponovo je pogledao prema

vojniku kojemu su upravo u tom trenutku davali injekciju. Na ranjenikovoj glavi vidio je kacigu sa slovom L, prepoznao ispod remena zgnječenu kutiju cigareta i oznaku UN i odmah shvatio što se dogodilo. Ranjenik koji je bio u najtežem stanju zamijenio je kacige kako bi si osigurao još jednu dozu morfija. Vikao je, no povike je zaglušila tutnjava motora u trenutku polijetanja. Loken je pola sata ležao vičući, sve dok nisu sletjeli na igralište za golf."

"Igralište za golf?"

"Tabor. Tako smo ga zvali."

"Znači da ste i vi bili tamo?"

Sanphet je kimnuo.

"Zato tako dobro znate priču?"

"Bio sam dragovoljac u sanitetu i radio na prihvatu ranjenika."

"Što je dalje bilo?"

"Loken, eno, tamo stoji. Onaj drugi nikada se nije probudio."

"Predoziranje?"

"Od prostrijelne rane na trbuhu sigurno ne bi umro."

Harry je odmahnuo glavom. "A sada vi i Loken radite na istome mjestu."

"Slučajnost."

"Kolika je vjerojatnost za to?"

"Svijet je mali", odgovorio je Sanphet.

"LM", rekao je Harry, prije nego je ispio čašu. Promrmljao je da mu je potrebno još tekućine i dao se u potragu za gospođicom Ao.

"Nedostaje li vam veleposlanik?" upitao je,

našavši je u kuhinji. Zamatala je čaše u ubruse i vezivala ih gumicama.

Začuđeno ga je pogledala i kimnula.

Harry je u ruci držao praznu čašu.

"Koliko ste dugo bili u vezi?"

Vidio je kako se njezina lijepa ustašca otvaraju i oblikuju odgovor na koji mozak još uopće nije spreman, potom se zatvaraju pa ponovo otvaraju, kao u zlatne ribice. Kada joj je bijes grunuo u oči, a on gotovo očekivao pljusku, iskre u njima ponovo su se ugasile. Umjesto toga, na oči su navrle suze.

"Oprostite", rekao je Harry ne zvučeći potreseno.

"Vi..."

"Žao mi je, ali moramo pitati."

"Ali ja..."

Nakašljala se, podignula i spustila ramena, kao da želi otresti kakvu zlu misao.

"Veleposlanik je bio oženjen. A ja..."

"Jeste li i vi u braku?"

Harry ju je nježno primio ispod ruke i odmaknuo od kuhinjskih vrata. Okrenula se prema njemu. Bijes joj se vratio u pogled.

"Slušajte, gospođice Ao, veleposlanik je nađen u motelu. Znate što to znači. Jednostavno rečeno, to znači da niste bili jedina koju je povalio." Pogledao ju je da bi vidio kako su te riječi utjecale na nju.

"Istražujemo ubojstvo. Nemate razloga biti odani tom čovjeku, shvaćate li?"

Zastenjala je pa je postao svjestan da joj trese ruku. Pustio ju je. Pogledala ga je. Zjenice su joj bile velike i crne.

"Strah vas je? Je li to u pitanju?"

Grudi su joj se nadimale.

"Hoće li vam pomoći ako vam obećam da nitko neće saznati ako vaša veza nema nikakve veze s ubojstvom?"

"Nismo bili u vezi!"

Harry ju je pogledao, ali jedino što je vidio bile su dvije crne zjenice. Poželio je da je Nho tu.

"U redu. Što mlada djevojka poput vas radi u automobilu oženjenog veleposlanika? Osim što uzima lijek za astmu?"

Harry je spustio praznu čašu na pladanj i otišao. U čaši je stajala prazna ampula. Bila je to idiotska gesta, no Harry je bio spreman na idiotske poteze, samo da bi se napokon nešto dogodilo. Bilo što.

Glava 17.

Elizabeth Dorothea Crumley bila je mrzovoljna.

"Sranje! Stranac u motelu s nožem zabijenim u leđa, nema otisaka prstiju i nema osumnjičenika, čak ni najmanjeg traga! Samo mafija, dame s prijamnog pulta, Tonye Harding i vlasnik motela. Jesam li što zaboravila?"

"Lihvare", rekao je Rangsan skriven iza *Bangkok Posta.*

"I oni su mafija", gunđala je komesarica.

"Ali ne i lihvar čije je usluge koristio veleposlanik Molnes", rekao je Rangsan.

"Kako to misliš?"

Rangsan je odložio novine.

"Harry, spomenuli ste vozačevu izjavu kako je veleposlanik imao dugove kod lihvara. Što radi zajmodavac kada mu je dužnik mrtav? Pokuša novac utjerati od rodbine, zar ne?"

Liz ga je sumnjičavo pogledala.

"Zašto? Kockarski dugovi njegova su osobna stvar i zapravo nemaju veze s obitelji."

"No, sigurno još ima ljudi kojima je stalo do ugleda obiteljskog imena, a lihvari su poslovni ljudi koji, dakako, pokušavaju nabaviti novac ondje gdje ga mogu dobiti."

"To zvuči prilično iskonstruirano", rekla je Liz i naprćila nos.

Rangsan je ponovo uzeo novine.

"Usprkos tome, u posljednja tri dana triput sam

našao telefonski broj tvrtke Thai Indo Travellers na popisu poziva upućenih obitelji Molnes."

Liz se oglasila tihim zviždukom, a ostali su kimali glavom.

"Što?" upitao je Harry primijetivši da mu tu nešto nije sasvim jasno.

"Thai Indo Travellers je službeno putnička agencija", objasnila je Liz. "No, na prvom katu poslovnice vode još jedan posao, baveći se posudbom novca ljudima koji inače nigdje drugdje ne mogu posuditi. Ubiru visoke kamate i imaju djelotvoran i brutalan način utjerivanja dugova. Već ih neko vrijeme promatramo."

"I nemate nikakvih dokaza protiv njih?"

"Vjerojatno bismo imali da smo ih doista pritisnuli do daske. No, mislimo da je još mnogo gora konkurencija koja bi preuzela tržište, kada bismo zatvorili Thai Indo. Uspjeli su opstati pored mafije, a ako smo dobro obaviješteni, ne plaćaju ni reket. Da je netko od njih ubio veleposlanika, to bi bilo prvi put da su gazili preko leševa."

"Možda je već bilo vrijeme da se krene sa zastrašivanjem", predložio je Nho.

"Prvo ubiti čovjeka, a zatim nazvati njegovu obitelj radi utjerivanja duga? Ne zvuči li vam to malo neobično?" upitao je Harry.

"Zašto? Tko god je trebao saznati što se događa neredovitim platišama, saznao je", rekao je Rangsan i polako okrenuo stranicu. "A ako povrh toga dobiju i novac, kud ćeš bolje?"

"U redu", rekla je Liz. "Nho i Harry, možete ih

službeno posjetiti. I još nešto, maloprije sam razgovarala s Odjelom za izuzimanje tragova. Što se tiče ulja za podmazivanje oružja, koje smo našli pored mjesta uboda na Molnesovu sakou, nemaju nikakvu ideju. Misle da je organskog podrijetla, možda životinjskoga. Okej, to je sve, na posao."

Dok su išli prema liftu, Rangsan je prišao Harryju i Nhou.

"Budite oprezni, ti su tipovi opasni. Čuo sam da kod ljudi koji ne žele platiti koriste i vijak."

"Vijak?"

"Odvezu ih čamcem, privežu za stup, ubace u rikverc i podignu propeler iz vode, dok polako klize unatrag. Možete li to zamisliti?" Harry je mogao zamisliti.

"Prije nekoliko godina našli smo tipa koji je umro od srčanog udara. Lice mu je bilo doslovno oderano. Trebao je takav hodati gradom, kao zastrašujuće upozorenje i opomena ostalim dužnicima. No, vjerojatno je za njegovo srce bilo previše kada je čuo buku motora i vidio kako mu se približava brodski vijak koji se vrti."

Nho je kimnuo. "Nije dobro. Bolje platiti."

"Amazing Thailand" pisalo je masnim slovima iznad živopisne slike tajlandskih plesača. Plakat je visio na zidu minijaturna turističkog ureda u uličici Sampeng u Chinatownu. Osim Harryja i Nhoa te muškarca i žene koji su sjedili za pultom, spartanski namješteni ured bio je prazan. Muškarac je imao naočale s tako debelim staklima, da je izgledalo kao da ih promatra iz

unutrašnjosti akvarijske kugle.

Nho mu je upravo pokazao policijsku značku.

"Što kaže?"

"Da je policija uvijek dobrodošla i da za njegova putovanja dobiva posebne cijene."

"Molim vas besplatno putovanje na prvi kat."

Nho je rekao nekoliko riječi, a akvarijska kugla uzela je u ruku telefonsku slušalicu.

"Gospodin Sorensen još nije popio čaj", rekao je na engleskom.

Harry je htio nešto odgovoriti, ali ga je Nhoov prijekorni pogled opametio. Sjeli su i pričekali. Nakon nekoliko minuta Harry je pokazao prema ugašenom stropnom ventilatoru. Akvarijska kugla zavrtjela je glavom smješkajući se.

"Pokvaren."

Harry je osjetio kako ga je zasvrbjelo tjeme. Nakon nekoliko minuta akvarijskoj kugli zazvonio je telefon, pa ih je zamolio da pođu s njim. U podnožju stubišta zamolio ih je da se izuju. Harry je pomislio na svoje poderane znojne sportske čarape i rekao kako bi za sve bilo najbolje da se ne izuje, ali Nho je lagano odmahnuo glavom. Psujući kroza zube Harry je izuo cipele i popeo se stubama.

Akvarijska kugla pokucala je na vrata koja su se tako naglo otvorila da je Harry ustuknuo dva koraka. Mišićavo brdo mesa potpuno je ispunilo okvir vrata. Brdo je imalo dvije uske crtice umjesto očiju, crne tuljanske brkove i izbrijanu glavu, zanemarimo li čupavi pramen koji je bočno visio s glave. Glava je izgledala kao obojena kugla za *bowling,* tijelo nije imalo ni vrata

ni ramena, samo užasno debeli zatiljak koji je počinjao iza ušiju i sezao do ogromnih nadlaktica koje su visjele kao da su vijcima pričvršćene za tijelo. Harry u životu nije vidio takvu ljudeskaru.

"Zove se Woo", šapnuo mu je Nho. "Gorila koji radi kao slobodnjak. Na vrlo je lošem glasu. Kinez iz Mandžurije. Ondje su poznati po snazi..."

Rolete su bile spuštene, ali je Harry u polumračnoj prostoriji ipak mogao razabrati obrise čovjeka iza široka pisaćeg stola. Na stropu je zujao ventilator, a sa zida na njih je frktala preparirana tigrova glava. Balkonska vrata bila su otvorena pa je bilo bučno kao da tramvaji prolaze ravno kroz sobu. Do vrata je sjedila treća osoba. Woo se spustio na posljednju praznu stolicu u sobi. Harry i Nho stajali su nasred prostorije.

"Kako mogu pomoći gospodi?"

Glas iza pisaćeg stola bio je dubok, a njegov engleski zvučao je gotovo oksfordski. Podignuo je ruku, a prstenje bljesnuo. Nho je pogledao Harryja.

"Pa, gospodine Sorensen, mi smo iz policije..."

"To znam."

"Veleposlaniku Molnesu posudili ste novac. On je mrtav, a vi ste pokušali nazvati njegovu ženu da biste od nje dobili novac koji vam je dugovao."

"Nemamo potraživanja prema nijednom veleposlaniku. Osim toga, ne bavimo se takvim... kreditnim poslovima, gospodine..."

"Hole. Lažete, gospodine Sorensen."

"Ponovite to još jednom, gospodine Hole?"

Sorensen se nagnuo preko stola. Imao je tajlandske crte lice, ali koža i kosa bili su bijeli kao

snijeg, a sjajne oči prozirno plave.

Nho je povukao Harryja za rukav, no on je trgnuo ruku natrag i izdržao Sorensenov pogled. Znao je da je maloprije otišao korak predaleko, da je zaprijetio i da su pravila igre sada zahtijevala od gospodina Sorensena da ne prizna ni najmanju sitnicu, jer bi u suprotnome izgubio obraz. No, Harry je stajao u čarapama, znojio se kao životinja i fućkalo mu se za obraz, takt i diplomaciju.

"Ovdje ste u Chinatownu, gospodine Hole, niste u zemlji *faranga.* Nemam nesporazuma sa šefom policije u Bangkoku. Predložio bih da porazgovarate s njim prije nego još nešto kažete, a zauzvrat ću obećati da ću zaboraviti vaš ispad."

"U pravilu je policija ta koja upoznaje lupeže s njihovim pravom na šutnju i odvjetnika, a ne obratno."

Sorensenovi zubi zabijelili su se između vlažnih rumenih usana. "O da, *you have the right to remain silent* i tako dalje. No, izgleda da je ovaj put obratno. Woo, molim te, isprati gospodu. *Gentlemen?"*

"Ovdje se bave poslovima kojima smeta dnevno svjetlo, a čini se da isto vrijedi i za vas, gospodine Sorensen. Na vašem mjestu pod hitno bih kupio kremu za sunčanje s visokim zaštitnim faktorom. Naime, u zatvoru je ne dijele za vrijeme šetnje dvorištem." Sorensenov glas zazvučao je još malo dublje.

"Ne izazivajte me, gospodine Hole. Bojim se da su moji boravci u inozemstvu pomalo načeli moje silno tajlandsko strpljenje."

"Nakon nekoliko godina iza rešetaka ponovo ćete ga steći."

"Isprati gospodina Holea *van,* Woo."

Veliko tijelo kretalo se iznenađujuće brzo. Harry je osjetio kiselkasti miris *curryja* i prije nego je uspio dignuti ruke, našao se u zraku u čvrstom zagrljaju, poput plišane igračke koju je netko upravo osvojio u lunaparku. Harry se pokušao osloboditi, ali čelični stisak pri svakom je izdahu bivao sve čvršći. Osjećao se kao da ga guši omča i pred očima mu se smračilo, no prometna buka postala je glasnija. Stisak je napokon popustio, a Harry je lebdio u zraku. Kada je ponovo otvorio oči, shvatio je da se sigurno na trenutak onesvijestio; kao da je sanjao. Vidio je natpis s kineskim slovima, splet električnih vodova između dva telefonska stupa, sivkasto nebo i lice koje ga je odozgo gledalo. Zatim su se zvukovi vratili, a iz usta na tom licu začuo je bujicu psovki. Čovjek je pokazivao prema balkonu pa na krov tuk-tuka koji je bio gadno udubljen.

"Kako si, Harry?" Nho je odgurnuo u stranu vozača tuk-tuka. Harry je spustio pogled prema nogama. Leđa su ga boljela, a poderane bijele sportske čarape na prljavom sivom asfaltu djelovale su neizrecivo žalosno.

"Hm. Kod *Schrodera* ne bih ušao ovakav. Jesi li ponio moje cipele?"

Harry je bio uvjeren kako se Nho morao grdno svladavati da ne pukne od smijeha.

"Sorensen me zamolio da idući put ponesem uhidbeni nalog", rekao je Nho kada su sjeli u auto. "Sada imamo barem nešto protiv njih: nasilje nad službenom osobom."

Harry je prešao prstom preko ogrebotine na nozi. "Ne protiv njih, samo protiv onog brda mesa. Ali,

možda nam on može nešto reći. Zašto vas Tajlanđane muči visina? Tonje Wiig kaže da sam treći Norvežanin koji je u posljednje vrijeme izbačen kroz prozor."

"Stara mafijaška metoda, više vole to nego ubijati ljude. Kada nekoga nađu ispod prozora, policija ne može isključiti da je *možda* riječ o nezgodi. Nešto novca promijeni vlasnika i na stvar se stavi *ad acta,* a da nitko konkretan nije odgovoran za to. I svi su zadovoljni. Prostrijelne rane samo zakompliciraju stvar."

Stajali su ispred semafora na crvenom. Stara pogrbljena Kineskinja sjedila je na prekrivaču na pločniku i kesila im se, pokazujući trule krhotine zuba. Lice joj je treperilo u modrom drhtavom zraku.

Glava 18.

Auneova žena dignula je slušalicu.

"Kasno je", rekla je pospano.

"Rano je", ispravio ju je Harry. "Oprosti ako zovem u nezgodno vrijeme, htio sam uloviti Oddgeira prije nego ode na posao."

"Upravo smo namjeravali ustati, Harry. Samo malo, dat ću ti ga."

"Harry? Što hoćeš?"

"Trebam tvoju pomoć. Što je to pedofil?"

Harry je čuo kako Oddgeir Aune gunđa i vrti se u krevetu. "Pedofil? Ovo je sjajan početak dana. Ukratko, to je osoba koju spolno privlače maloljetnici."

"A malo kraće?"

"Ima mnogo toga što još ne znamo, ali upitaš li seksologa, vjerojatno će razlikovati preferencijalno i situacijski uvjetovane pedofile. Klasičan muškarac s vrećicom bombona u parku pripada preferencijalno uvjetovanima. Njegova pedofilska sklonost često ima ishodište u mladosti, a da nužno ne pokazuje neke vanjske konflikte. Poistovjećuje se s djetetom, prilagođavajući ponašanje dječjoj dobi, a katkada može preuzeti ulogu pseudo roditelja. Seksualne radnje u pravilu su unaprijed pomno isplanirane i predstavljaju pokušaj rješavanja njegovog životnog problema. Reci mi, hoće li mi tko platiti ove analize?"

"A situacijski uvjetovani pedofil?"

"To je nešto lakša skupina. Oni su spolno primarno zainteresirani za odrasle osobe, a dijete je

često nadomjestak za nekoga s kim je pedofil u sukobu. Dok je klasični pedofil često pederast, to jest zanima se za dječake, ova druga skupina najčešće se zanima za djevojčice. U toj skupini nalazimo mnoge slučajeve incesta."

"Radije mi reci nešto o muškarcu s vrećicom bombona. Kako on funkcionira?"

"Kao ti i ja, Harry, osim nekoliko manjih iznimaka."

"A to su?"

"S jedne strane važno je ne generalizirati, jer je ovdje riječ o ljudima. S druge strane, to nije moje uže područje, Harry."

"Znaš više od mene."

"Dakle, pedofili često imaju lošu sliku o sebi i, kako se to kaže, krhku seksualnost. To znači da su nesigurni i ne podnose seksualnost odrasle osobe, ali pritom imaju osjećaj uskraćenosti. Samo u nazočnosti djece imaju dojam da vladaju situacijom i da mogu zadovoljiti svoje strasti."

"A one bi bile?"

"Raspon je jednako velik kao i seksualne požude svih ostalih. Od tjelesno bezazlenog maženja, do silovanja i ubojstva. To ovisi o mnogočemu."

"I sve to ima ishodište u mladosti i okolini?"

"Nije neobično da su počinitelji u djetinjstvu i sami bili žrtve spolnoga zlostavljanja. Isto doživljavamo kod ljudi koji su u djetinjstvu bili izloženi nasilju u kući. I oni mogu postati nasilni prema svojim bračnim drugovima i djeci. Ponavljaju obrazac vlastitoga djetinjstva."

"Zašto?"

"Zvuči suludo, no to vjerojatno ima nekakve veze sa shvaćanjem uloge odraslih i njihove sigurnosti da je to ono na što su naviknuli."

"Kako se takvo što otkriva?"

"Kako to misliš?"

"Kakve specijalne znakove trebam tražiti?"

Aune je gunđao.

"Žao mi je, Harry, ali ne vjerujem da oni doista upadaju u oči. U pravilu je riječ o muškarcima koji često žive sami i imaju vrlo skromne društvene kontakte. No, iako im je narušena seksualnost, mogu izvrsno funkcionirati na ostalim životnim područjima. Vjerojatno ćeš ih naći posvuda."

"Posvuda? Po tvome mišljenju, koliko takvih ima u Norveškoj?"

"To je sasvim nemoguće pitanje. Zavisi od toga gdje povučeš granicu. U Španjolskoj se maloljetnicima smatraju samo djeca mlađa od dvanaest godina i kako, na primjer, u tom slučaju nazvati *efebofila,* dakle nekoga koga privlače samo djevojčice adolescentske dobi. Ili muškarca kojemu dob nije bitna, sve dok njegov seksualni partner ima tjelesne osobine djeteta, primjerice tijelo bez dlačica i meku put?"

"Shvaćam. Javljaju se pod svim mogućim krinkama, brojni su i ima ih svagdje."

"Sram pretvara te ljude u majstore prikrivanja. Većina ih cijeloga života vježba kako prikriti žudnju pred drugima. Zato ti samo mogu reći da ih na ulici ima mnogo više od onih koje policija uhićuje zbog bilo kojih prijestupa."

"Na svakog uhićenog dolazi deset drugih."
"Što si rekao?"
"Ništa. Hvala, Oddgeir. Inače, začepio sam bocu."
"Oh, prije koliko dana?"
"Osamdeset sati."
"Naporno?"
"Hm. Čudovišta su još uvijek ispod kreveta. Mislio sam da će biti gore."
"Tek je počelo. Misli na to da dolaze još teži dani."
"Zar nije uvijek tako?"

Bila je večer i taksist mu je dao omanju brošuru u boji, kada ga je zamolio da ga odveze u Patpong.
"Masaža, Sil? Dobra masaža. Odvezem vas."
Pod slabim svjetlom vidio je slike nasmiješenih tajlandskih djevojaka. Izgledale su jednako nevino kao i djevojke na reklami *Thai Aira.*
"Ne, hvala, želim samo večerati." Harry mu je vratio brošuru, iako je njegovim bolnim leđima prijedlog zvučao sjajno. Kada je iz znatiželje upitao o kakvoj je masaži riječ, taksist se izrazio međunarodno poznatim znakom, oblikujući palcem i kažiprstom rupu kroz koju je gurnuo kažiprst druge ruke.
Liz je preporučila restoran *Le Boucheron* u Patpongu, a jelo je izgledalo doista dobro, samo što Harry baš nije imao teka. Kada je konobarica došla po tanjur, uputio joj je osmijeh isprike i dao obilnu napojnicu, kako bi shvatila da nije nezadovoljan. Zatim je izašao u histerični život ulica Patponga. *Soi 1* zatvoren je za promet, ali je zato bio toliko pretrpan

ljudima koji su poput uzburkane rijeke nadirali pored štandova i barova. Iz svakoga otvora u zidu treštala je glazba, znojni muškarci i žene hitali su pločnicima, a mirisi ljudi, kanalizacije i jela otimali su se za njegovu pozornost. Dok je prolazio, netko je povukao zavjesu u stranu i na pozornici je vidio plesačice u obveznim tanga gaćicama i štiklama.

"Ne naplaćuje se *couvert,* devedeset bahta za piće", kriknuo mu je netko na uho. Nastavio je hodati, ali mu se činilo kao da stoji jer se prizor neprestano ponavljao, cijelom dužinom prenapučenih ulica.

U trbuhu je osjetio pulsiranje i nije znao je li to glazba, njegovo srce ili potmula tutnjava nekog od građevinskih strojeva, koji su dan i noć zabijali u tlo Bangkoka potpornje nove autoceste preko Silom Roada.

U baru s uličnim šankom djevojka u jarko crvenoj svilenoj haljini ulovila mu je pogled i pokazala praznu stolicu pored sebe. Harry je nastavio hodati gotovo s osjećajem opijenosti. Čuo je tutnjavu iz nekog uličnog bara. U kutu je visio televizor na kojem je bio u tijeku prijenos nogometne utakmice i očigledno je pao gol. "Blowing bubbles...", pjevala su dva Engleza ružičastih zatiljaka, nazdravljajući.

"Uđi, plavokosi!"

Visoka vitka žena zatreptala mu je dugim trepavicama, isprsivši bujne, jedre grudi i tako prekrižila noge da njezine tijesne hlače nisu baš ništa prepuštale mašti.

"Ona je *katoy",* rekao je glas na norveškom, a Harry se osvrnuo.

Bio je to Jens Brekke. Mala Tajlanđanka u uskoj

kožnoj haljini držala ga je ispod ruke.

"Zapravo je to doista vrijedno divljenja, sve je tu: obline, grudi i vagina. Neki muškarci doista daju prednost *katoyima* pred pravim ženama. Zašto da ne?" Brekke je pokazao niz bijelih zuba na preplanulom dječjem licu.

"Jedini je problem što se operacijom stvorena vagina ne čisti sama kao u pravih žena. Ako i za to nađu rješenje, jednom ću probati i *katoya.* Što kažete, komesare?"

Harry je pogledao visoku ženu koja im je okrenula leđa, ljutito frknuvši kroz nos, kada je čula riječ *katoy.*

"Hm. Uopće mi nije palo na pamet da neke žene ovdje nisu prave žene."

"Nevješto oko može se lako prevariti, no možete ih prepoznati po Adamovoj jabučici, jer je u pravilu ne uspiju operativno ukloniti. Osim toga, obično su za glavu previsoke, za nijansu preizazovno odjevene i malo preagresivno očijukaju. I prelijepe su. Najčešće ih to razotkrije. Ne mogu se suzdržati, moraju u svemu pretjerivati." Rečenica je ostala visjeti u zraku, kao da je htio dati nekakav naputak, no ako je doista bilo tako, Harry ga nije mogao poslušati. *"A propos,* jeste li i vi na neki način pretjerali? Vidim da šepate."

"Pretjerana vjera u zapadnjačke tehnike konverzacije. Ali, polako prolazi."

"Što? Vjera ili ozljeda?"

Brekke je pogledao Harryja istim onim neprimjetnim osmijehom koji mu je upao u oči na pogrebu. Kao da je to igra koju igra s Harryjem. No, Harry nije imao volje za bilo kakve igrice. "Oboje,

nadam se. Upravo sam krenuo kući."

"Već?" Neonsko svjetlo treperilo je na Brekkeovu znojnom čelu. "Onda računam s time da ću vas sutra vidjeti u dobroj formi, komesare."

Na Surawong Roadu Harry je uspio zaustaviti taksi.

"Masaža, Sil?"

Glava 19.

Kada je Nho došao po Harryja ispred River Gardena, sunce je tek izašlo i još ih je milosrdno obasjavalo među niskim kućama.

U Barclay Thailand stigli su već prije osam, a nasmiješeni čuvar s frizurom *a la* Jimi Hendrix i *walkmanom* u ušima pustio ih je u podzemnu garažu. Nho je napokon našao slobodno parkirno mjesto za posjetitelje među *BMW*-ima i *mercedesima,* odmah pored dizala.

Nho bi najradije pričekao u autu jer mu je znanje norveškoga bilo ograničeno na "hvala", što ga je Harry naučio u pauzi za kavu. Liz je napola podrugljivo primijetila da je "hvala" uvijek prva riječ koju bijelac pokušava naučiti domoroce.

Osim toga, Nhou se nije svidjelo susjedstvo; mnoštvo skupocjenih limuzina sigurno je privlačilo lopove. Iako je podzemna garaža bila opremljena videonadzorom, nije imao previše povjerenja u čuvare koji su pucketali prstima u ritmu glazbe dok su otvarali i zatvarali rampu.

Harry se dizalom odvezao na deseti kat i prišao prijamnom pultu Barclay Thailanda. Predstavio se i pogledao na sat. Gotovo je očekivao da će morati čekati Brekkea, no gospođa zadužena za prijam gostiju odvela ga je natrag do dizala, provukla karticu kroz čitač i pritisnula tipku "P" koja je, kako je objasnila, značila "penthouse". Potom je žurno izašla, a Harry se sam odvezao nebu pod oblake.

Kada su se vrata dizala otvorila, ugledao je Brekkea kako stoji na uglačanom smeđem parketu. Bio je naslonjen na veliki stol od mahagonija, držeći na uhu telefonsku slušalicu dok mu je druga visjela preko ramena. Ostatak prostorije bio je od stakla: zidovi, strop, klupski stolić, čak i stolice. "Tome, hajdemo o tome još jednom popričati. Pazi da tijekom dana i sam ne izgoriš. I kao što rekoh, u velikom luku izbjegavaj rupi."

Osmjehnuo se Harryju ispričavajući se, uzeo drugu slušalicu, bacio pogled na burzovni telegraf koji se ispisivao na ekranu, rekao kratko i jasno "da" i spustio slušalicu.

"Što je to bilo?" upitao je Harry.

"To je bio moj posao."

"A ovo ovdje?"

"Upravo sam jednom klijentu osigurao dolarski dug."

"Visoki iznosi?" Harry je promatrao Bangkok koji je ležao ispod njih, napola skriven u magli.

"Zavisi. Rekao bih da otprilike odgovara prosječnom norveškom općinskom proračunu."

Telefon je zazujao i Brekke je pritisnuo tipku spikerfona: "Shena, primaj poruke, ne mogu sada." Otpustio je tipku ne čekajući potvrdu.

"Mnogo posla?"

Brekke se nasmijao.

"Ne čitate novine? Valutno se tržište urušava u cijeloj Aziji. Ovdje se svima tresu gaće i glavom bez obzira traže spas u dolaru. Svakoga dana banke i davatelji financijskih usluga odlaze u stečaj, a ljudi

počinju skakati kroz prozore."

"Samo vi ne?" upitao je Harry i nesvjesno se počešao po leđima.

"Ja? Ja sam bankar, financijski mešetar, ja pripadam strvinarima." Nekoliko je puta zamahnuo rukama kao krilima i iskesio zube. "Novac zarađujemo na ovaj ili onaj način, dokle god se stvari kreću ljudi trguju. *Show time is good time,* a trenutačno je *show time,* i to dvadeset i četiri sata na dan."

"Vi ste, dakle, krupje u ovoj igri?"

"Yes! Ova vam je dobra, to moram zapamtiti. A drugi idioti su igrači."

"Idioti?"

"Pa naravno."

"Mislio sam da su ulagači relativno lukavi momci?"

"Jesu lukavi, ali su svejedno idioti. To je vječiti paradoks, no što su lukaviji, to strasnije špekuliraju na valutnom tržištu. Pritom bi morali znati bolje od drugih da se na tom ruletu ne mogu zaraditi novci na dulje staze. I sam sam relativno glup, ali sam to shvatio."

"Vi, dakle, nikada sami ne sudjelujete u tom ruletu, Brekke?"

"Ponekad se kladim."

"Zar vas to ne pretvara u jednog od onih idiota?"

Brekke mu je pružio kutiju s cigaretama, no Harry je odbio.

"Pametno. Imaju okus po pitonu. Pušim ih samo zato što mislim da moram. I zato što si to mogu priuštiti." Zavrtio je glavom i stavio cigaru u usta. "Jeste li gledali *Casino,* komesare? Film s Robertom de Nirom

i Sharon Stone?"

Harry je kimnuo.

"Sjećate li se scene u kojoj Joe Pesci priča o onom jednom jedinom tipu za kojeg zna da kockanjem sustavno zarađuje novac? Ali, to zapravo nije kockanje nego klađenje. Konjske kladionice, košarkaške utakmice i slično. To je nešto sasvim drukčije nego rulet." Brekke je stavio pred Harryja staklenu stolicu i sjeo mu sučelice. "Igranje ima neke veze sa srećom, klađenje nema. Kod klađenja važne su dvije stvari: psihologija i informacija. Najlukaviji dobiva. Uzmite onoga tipa iz *Casina.* Treba mu sve vrijeme ovog svijeta da prikupi informacije o rodovnicima konja, o tome kako su prošloga tjedna trenirali, kakvu su hranu dobili, koliko je džokej ujutro težio - sve informacije koje ostali ne žele ili ne mogu pribaviti. Zatim sve to sastavi, stvori nekakvu sliku o tome kakve će kvote dobiti pojedini konji te pazi što rade ostali igrači. Dobije li neki konj previsoke kvote, uložit će na njega bez obzira vjeruje li u pobjedu ili ne. Tako zarađuje novac na duge staze. A ostali gube."

"To je tako jednostavno?"

Brekke je podignuo ruku u zrak kao da se brani i pogledao na sat.

"Znao sam da japanski investitor Asahi Banke sinoć želi otići u Patpong. Uspio sam ga pronaći na *Soi 4.* Napio sam ga i do tri ujutro iz njega izvukao sve informacije, zatim sam ga prepustio svojoj curi i otišao kući. Jutros sam već u šest bio u uredu i otada kupujem bahte. On će uskoro doći u poslovnicu i trebat će kupiti bahte u vrijednosti četiri milijarde kruna. Tada ću ih

ponovo prodati."

"Zvuči kao velika zarada, ali i pomalo nezakonito."

"Skoro da jest, Harry. Ali samo skoro." Brekke je sada bio u elementu, zvučao je kao dječak koji želi pokazati svoju novu igračku. "To nije pitanje morala. Ako želite igrati u napadu, morate cijelo vrijeme stajati na granici zaleđa. Morate neprestano pokušavati malo rastegnuti pravila."

"A pobjeđuje onaj tko najbolje zna zaobilaziti pravila?"

"Kada je Maradona u utakmici s Engleskom postigao pogodak rukom, ljudi su to prihvatili kao dio igre. Sve što sudac ne primijeti, na neki je način u redu."

Brekke je podignuo prst u zrak.

"No, kako god ih izvrtali i izvrdavali, moramo ući u izvjestan rizik i staviti svoj ulog. Katkada izgubimo, no ako je kvota dobra, na duge staze ćemo zaraditi."

Brekke je ugasio cigaru i nacerio se.

"Danas je taj Japanac odredio što moram činiti, no znate li što je najbolje? Kada sami upravljate igrom. Na primjer, neposredno prije objave stope inflacije u Sjedinjenim Državama možete pustiti glasinu da je predsjednik Centralne banke SAD-a u privatnom razgovoru rekao da se kamate moraju povisiti. Tako možete zbuniti protivnike i zgrnuti doista veliku dobit. To je čak bolje od seksa." Brekke se smijao i oduševljeno toptao nogama po podu. "Devizno tržište majka je svih tržišta, Harry, Formula 1. To je jednako opojno koliko i opasno. Znam da je to perverzno, ali ja sam jedan od onih *kontrol-frikova* koji moraju znati da

su krivi ako su zaribali."

Harry se osvrnuo. Luckasti profesor u staklenom kavezu.

"A ako vas ulove u prekoračenju brzine?"

"Dokle god zarađujem i krećem se unutar svojih granica, svi su zadovoljni. Osim toga, to me drži na prvom mjestu po primanjima u tvrtki. Vidite li ovaj ured? Tu je nekoć sjedio direktor Barclay Thailanda. Možda se pitate zašto ovdje sjedi sasvim normalan broker poput mene? Zato što je u tvrtki poput naše bitna samo jedna stvar; koliko zarađuješ. Sve ostalo samo je ukras. Šefovi su tek puki administratori i da bi zadržali svoj posao i plaću, ovise o nama koji smo na tržištu. Moj šef sada se preselio u zgodan ured, kat niže, jer sam zaprijetio da ću prijeći konkurenciji i povući sa sobom svu klijentelu ako ne dobijem viši bonus i ovaj ured."

Raskopčao je sako i objesio ga na jednu od staklenih stolica. "Dosta o meni. Kako vam mogu pomoći, Harry?"

"Pitam se o čemu ste razgovarali telefonom s veleposlanikom na dan njegove smrti."

"Nazvao me da mu potvrdim naš susret. To sam i učinio."

"I onda?"

"Došao je ovamo oko četiri popodne, kao što smo se dogovorili. Možda u četiri i pet. Shena na prijamu zna točno u koliko sati, jer je najprije bio tamo da bi se upisao."

"O čemu ste razgovarali?"

"O novcu. Imao je nešto novca koji je htio uložiti."

Nijedan mišić na njegovu licu nije otkrivao laže li. "Ovdje smo sjedili do pet. Zatim sam ga otpratio dolje u garažu, gdje mu je bio parkiran auto."

"Stajao je tamo gdje smo mi sada parkirani?"

"Ako ste se parkirali na mjestu za posjetitelje, onda jest."

"Poslije toga više ga niste vidjeli?"

"Točno."

"Hvala, to je sve", rekao je Harry.

"O, Bože, prevalili ste toliki put samo za to."

"Kao što sam rekao, riječ je samo o rutinskoj provjeri."

"Da, da, umro je od zastoja srca, zar ne?" Jens Brekke ponovo je imao tračak osmijeha na usnama.

"Tako se čini", rekao je Harry.

"Prijatelj sam obitelji", rekao je Jens. "Nitko ništa ne priča, ali ja razumijem znakove. Samo neka se to još i izgovori."

Kada je Harry ustao, otvorila su se vrata dizala, a dama s prijamnoga pulta donijela je pladanj s čašama i dvije boce.

"Još malo vode prije nego odete, Harry? To mi stiže jednom mjesečno zračnom poštom."

Čaše je napunio mineralnom vodom *Farris* iz Larvika.

"Inače, Harry, nije točan vremenski podatak koji ste jučer naveli u vezi s onim telefonskim razgovorom."

Otvorio je vrata u zidu i Harry je ugledao nešto što je sličilo na bankomat. Brekke je utipkao nekakav broj.

"Bilo je trinaest sati i trinaest minuta, ne trinaest i

petnaest. To možda ništa ne znači, ali sam mislio da biste možda htjeli precizno znati."

"Podatak o vremenu dobili smo od telefonske kompanije. Zašto mislite da je vaše vrijeme točno?"

"Ono *jest* točno." Zubi su bljesnuli. "Ovaj uređaj snima sve moje telefonske razgovore. Koštao je pola milijuna kruna i ima sat kojim upravlja satelit. Vjerujte mi, točan je."

Harry je podignuo obrve. "Tko bi pobogu dao pola milijuna kruna za magnetofon?"

"Više ljudi nego što mislite. Među inima i većina deviznih brokera. Izbije li spor sa suparnikom je li tko na telefonu rekao kupiti ili prodati, pola milijuna kruna najednom su mačji kašalj. Snimač uza svaki razgovor automatski zapisuje digitalnu vremensku šifru." Podignuo je uvis vrpcu koja je izgledala kao videokazeta. "Vremenskom šifrom ne može se manipulirati i kada je razgovor jednom snimljen, snimka se ne može mijenjati, a da se ne uništi vremenska šifra. Jedino što se može učiniti, jest sakriti vrpcu, no tada bi drugi mogli primijetiti da nedostaje snimka za određeno razdoblje. Razlog ovakvoj temeljitosti jest to što se ove vrpce u eventualnom sudskom sporu priznaju kao dokazno sredstvo."

"Hoćete reći da imate snimku svoga razgovora s veleposlanikom Molnesom?"

"Naravno..."

"Možemo li..."

"Samo trenutak, molim."

Bilo je neobično čuti vrlo živahan glas čovjeka kojega si maloprije vidio mrtvoga, s nožem u leđima.

"Onda u tri", rekao je veleposlanik.

Zvučao je promuklo, gotovo tužno. Zatim je spustio slušalicu.

Glava 20.

"Kako leđa?" zabrinuto je upitala Liz kada je Harry ušepesao u ured na jutarnji sastanak.

"Bolje", slagao je i poprijeko se spustio na stolicu.

Nho mu je dao cigaretu, no Rangsan se iza novina nakašljao pa Harry nije zapalio.

"Ima nekoliko novosti koje će ti možda popraviti raspoloženje", rekla je Liz.

"Nisam neraspoložen."

"Kao prvo, odlučili smo privesti Wooa. Vidjet ćemo što možemo izvući iz njega kada mu priprijetimo s tri godine zatvora za fizički napad na policajca u službi. Gospodin Sorensen tvrdi da već nekoliko dana nije vidio Wooa jer je, navodno, samo vanjski suradnik. Nemamo njegovu adresu, ali znamo da obično jede u restoranu pored Ratchadamnoena, boksačke arene. Tamo se stavljaju veliki ulozi i lihvari se rado vrzmaju da bi stekli nove mušterije i nadzirali druge koji su im dužnici. Druga dobra vijest je da se Sunthorn malo raspitao u hotelima koji, kako vjerujemo, nude prostitutke. Čini se da je u jednome od njih veleposlanik bio stalni gost. Sjetili su se automobila, zbog diplomatskih oznaka. Rekli su da je s njim bila neka žena."

"Dobro."

Liz je bila pomalo razočarana Harryjevom umornom reakcijom.

"Dobro?"

"Odveo je u hotel gospođicu Ao i povalio, pa što?

Valjda ga nije htjela pozvati k sebi. Ako sam dobro shvatio, time smo samo dobili motiv za Hildu Molnes da zadavi muža ili za Aoina dečka, ako ga ima."

"I gospođica Ao mogla je imati motiv ako je se Molnes zasitio", rekao je Nho.

"Pregršt dobrih prijedloga", rekla je Liz. "Gdje ćemo početi?"

Gospođica Ao sjedila je u veleposlanstvu u sobi za sastanke i uplakanih očiju gledala Harryja i Nhoa. Glatko je zanijekala odlaske u hotel i ispripovijedala kako živi sa sestrom i majkom, ali da one večeri kada se dogodilo ubojstvo nije bila kod kuće. Nije susrela nikoga koga poznaje, rekla je, i kasno se vratila kući, otprilike nakon ponoći. Tek kada ju je Nho upitao gdje je bila, briznula je u plač.

"Bolje je da nam to sada kažete, gospođice Ao", rekao je Harry i navukao zavjesu prema hodniku. "Već ste nam jednom slagali. Sada stvari postaju ozbiljne. Tvrdite da one večeri kada se dogodilo ubojstvo niste bili kod kuće, ali da niste sreli nikoga tko to može potvrditi."

"Moja majka i sestra..."

"Mogu potvrditi da ste se vratili negdje iza ponoći. To vam ne pomaže, gospođice Ao."

Suze su oblijevale njezino lice, ljupko kao u lutkice. Harry je uzdahnuo.

"Moramo vas privesti", rekao je. "Osim ako se ne predomislite i ne kažete nam gdje ste bili."

Odmahnula je glavom, a Harry i Nho su se pogledali. Nho je slegnuo ramenima i nježno je primio

ispod ruke, no ona je jecajući pritisnula glavu na stol. U tom trenutku na vratima se začulo kucanje. Harry ih je odškrinuo. Pred vratima je stajao Sanphet.

"Gospodine Sanphet, mi..."

Vozač je stavio prst na usta. "Znam", šapnuo je i dao Harryju znak da izađe na hodnik.

Harry je zatvorio vrata za sobom. "Da?"

"Želite ispitati gospođicu Ao. Pitajte je gdje je bila u trenutku ubojstva."

Harry nije odgovorio. Sanphet se nakašljao i ispravio leđa.

"Lagao sam. Gospođica Ao bila je u veleposlanikovu automobilu."

"Je li?" rekao je Harry pomalo začuđeno.

"Nekoliko puta."

"Dakle, znali ste za nju i veleposlanika?"

"Nije veleposlanik."

Prošlo je nekoliko sekundi prije nego je Harryju sinulo i zaprepašteno je pogledao starca.

"Vi, Sanphet? Vi i gospođica Ao?"

"To je duga priča i bojim se da nećete sve shvatiti." Znatiželjno je pogledao Harryja. "One večeri kada je veleposlanik preminuo, gospođica Ao bila je kod mene. Ona to nikada neće izjaviti, jer bi nas oboje stajalo radnoga mjesta. Kontakti između zaposlenika ne toleriraju se."

Harry si je neprestano rukom gladio kosu.

"Znam što mislite, gospodine komesare. Ja sam starac, a ona je još mlada djevojka."

"Hm. Da, bojim se da to baš ne razumijem."

Sanphet se blago nasmiješio.

"Njezina majka i ja nekoć smo se voljeli, prije mnogo, mnogo vremena, puno prije nego je Ao došla na svijet. U Tajlandu postoji nešto što zovemo *phii.* Možda to možete prevesti kao senioritet, običaj da je starija osoba nadređena mlađoj. Ali, u tome ima mnogo više. To također znači da je starija osoba odgovorna za mlađu. Gospođica Ao dobila je ovdje posao po mojoj preporuci, a ona je srdačna, zahvalna žena."

"Zahvalna?" izletjelo je Harryju. "Koliko joj je bilo godina..." Zaustavio se. "Što na to kaže njezina majka?"

Sanphet se tužno osmjehnuo.

"Mojih je godina i shvaća. Gospođicu Ao posudio sam samo na kraće vrijeme. Dok ne nađe muža s kojim će zasnovati obitelj. To nije ništa neobično..."

Harry je ispustio dah zastenjavši. "Vi ste joj, dakle, alibi? I znate da gospođica Ao nije osoba koju je veleposlanik vodio u one hotele?"

"Ako je veleposlanik doista odsjedao u nekakvim hotelima, to nije bilo s Ao."

Harry je podignuo prst.

"Već ste nam jednom lagali i mogao bih vas prijaviti zbog ometanja istrage. Ako nam imate još što reći, učinite to sada."

Stare smeđe oči pogledale su Harryja ne trepćući. "Gospodin Molnes bio mi je drag. Bio mi je prijatelj. Nadam se da će njegov ubojica biti kažnjen. I nitko drugi."

Harry je htio nešto reći, ali se suzdržao.

Glava 21.

Sunce je bilo krvavocrveno s crtama narančaste boje. Balansiralo je visoko gore iznad sive siluete Bangkoka kao nekakav novi planet koji se iznenada pojavio na nebu.

"Ovdje je naš boksački centar Ratchadamnoen", rekla je Liz kada je *toyota* s Harryjem, Nhoom i Sunthornom skrenula pred sivu zgradu od cigle. Na licima nekolicine turobnih švercera zasjao je tračak nade, no Liz im je rukom dala znak da odstupe. "Možda ne izgleda osobito impresivno, no ovo ovdje bangkoška je verzija velikoga sna. Ovdje svatko ima priliku postati bog, ako ima dovoljno brze noge i ruke. Zdravo, Ricki!"

Jedan od vratara prišao je autu, a Liz je u tren oka postala vrckavo šarmantna. Harry nije vjerovao da je sposobna za takvu preobrazbu. Nakon kraćega razgovora i obilja smijeha okrenula se prema ostalima, smiješeći se;

"Hajdemo sada brzo uhititi toga Wooa. Upravo sam sebi i našem turistu osigurala mjesta uz ring. Ivan večeras boksa u sedmoj borbi, moglo bi biti zabavno."

Restoran je očito pripadao skromnijoj kategoriji stolovi s ultrapasom, muhe i jedan jedini ventilator koji je miris hrane iz kuhinje tjerao u prostor za goste. Iznad šanka visjeli su portreti tajlandske kraljevske obitelji.

Samo za jednim stolom sjedili su gosti, no Wooa nije bilo. Nho i Sunthorn sjeli su pokraj vrata za dva odvojena stola, dok su se Liz i Harry smjestili na sasvim drugom kraju restorana. Harry je naručio proljetnu

rolicu i - sigurnosti radi - dezinficirajuću kolu.

"Rick mi je bio trener dok sam aktivno trenirala tajlandski boks", objasnila je Liz. "Bila sam gotovo dvostruko teža od svojih muških sparing-partnera i za tri glave viša, ali sam usprkos tome svaki put dobila batina. Ovdje tajlandski boks posišu s majčinim mlijekom. Ipak, nije im se sviđalo tući ženu", rekla je. "No, ne mogu reći da bih to ikada primijetila."

"Kakve veze s tim ima ovo kraljevsko paradiranje?" upitao je Harry i pokazao prema šanku. "Čini mi se da tu sliku posvuda vidim."

"Pa, naciji su potrebni junaci. Kraljevska obitelj nije bila prirasla ljudima za srce sve dok kralj u Drugom svjetskom ratu nije najprije uspio sklopiti savezništvo s Japancima, a zatim, kada su prešli u defenzivu, s Amerikancima. Vjerojatno je naciju poštedio krvoprolića."

Harry je podignuo šalicu čaja i nazdravio slici. "Reklo bi se da je bio lukav momak."

"Moraš znati, Harry, da postoje dvije stvari s kojima se na Tajlandu ne šali..."

"Kraljevska obitelj i Buddha. Hvala, to sam već naučio."

Vrata su se otvorila.

"Oho", šapnula je Liz i podignula obrve bez dlačica. "U naravi se najčešće doimaju nižima."

Harry se nije osvrnuo. Nakanili su pričekati dok Woou ne posluže jelo. Sa štapićima u ruci čovjeku u pravilu treba više vremena da se eventualno maši oružja.

"Sjeo je", rekla je Liz. "Isuse, trebalo bi ga

zatvoriti već zbog izgleda. Bit ćemo zadovoljni ako ga budemo mogli zadržati dovoljno dugo da mu postavimo nekoliko pitanja."

"Kako to misliš? Pa taj je tip izbacio policajca s prvoga kata kroz prozor."

"Znam, ali te svejedno upozoravam da ne očekuješ previše. 'Kuhar' Woo nije bilo tko. Radi za jedan od klanova, a oni imaju dobre odvjetnike. Računamo da je ubio najmanje desetak ljudi i deseterostruko više osakatio, no unatoč tome u dosjeu nema ni najmanje mrlje."

"'Kuhar'?" Harry se bacio na vruću proljetnu rolicu koja mu je upravo poslužena.

"Nadimak je dobio prije nekoliko godina. Jedna od Wooovih žrtava završila je na obdukcijskome stolu; radila sam na tom slučaju i bila nazočna kada je počela obdukcija. Tijelo je nekoliko dana ležalo vani i toliko se nadulo da je sličilo na plavocrnu nogometnu loptu. Taj je plin otrovan pa nas je patolog udaljio iz prostorije, a on je stavio plinsku masku prije nego je zarezao. Stajala sam uz prozor i gledala. Koža na trbuhu zatreperila je kada je razrezao leš i mogao si vidjeti zelenkasto svjetlucanje plina koji istječe."

Uvrijeđena izraza lica Harry je vratio proljetnu rolicu na tanjur, no Liz nije ništa primijetila.

"Međutim, šokantno je zapravo bilo to što je u njemu sve vrvjelo od života. Patolog je uplašeno ustuknuo prema zidu kada su iz želuca izmigoljile crne beštijice, šmugnule na pod i na hitrim nožicama nestale u kutu prostorije."

Prstima je načinila rog na čelu. "Vražje bube."

"Bube?" Harry se nacerio. "Mislio sam da ne idu na leševe."

"Kada smo ga našli, pokojnik je u ždrijelu imao plastičnu cjevčicu."

"On..."

"U Chinatownu pečene su bube poslastica. Woo je tog jadnika našopao."

"Samo je preskočio prženje?"

Harry je odgurnuo tanjur.

"Ti kukci fantastična su stvorenja", rekla je Liz. "Možeš li zamisliti kako te bube mogu preživjeti u želucu uza sav taj otrovni plin?"

"Ne, i najradije ne bih o tome razmišljao."

"Preljuto?"

Trebalo je nekoliko sekundi da Harry shvati kako je mislila na jelo. Odgurao je tanjur do ruba stola.

"Naviknut ćeš se, Harry, stvar je u tome da polako pojačavaš. Jesi li znao da u tajlandskoj kuhinji ima više od tristo tradicionalnih jela. Savjetovala bih ti da poneseš nekoliko recepata, kako bi svojoj dragoj imponirao u kuhinji kada se vratiš kući."

Harry se nakašljao.

"Ili mami", rekla je Liz.

Harry je odmahnuo glavom. "Žao mi je, ali ni to ne mogu učiniti."

"Ne, *meni je* žao", rekla je i bujica njezinih riječi odjednom je presušila. Woou je stizalo jelo.

Izvukla je crni službeni pištolj iz futrole i otkočila ga.

"Smith & Wesson 650", rekao je Harry. "Kakva pljuca!"

"Budi mi iza leđa", rekla je Liz i ustala.

Woo nije ni trznuo kada je podignuo glavu i pred sobom ugledao cijev pištolja. Štapiće je držao u lijevoj ruci, a desna je skrivena ležala u krilu. Liz mu je nešto prosiktala na tajlandskom, no on se ponašao kao da je ne čuje. Ne mičući glavu, kružio je pogledom po prostoriji. Primijetio je Nhoa i Sunthorna prije nego mu se pogled zaustavio na Harryju. Jedva primjetan smiješak zatitrao mu je na usnama.

Liz je još jednom viknula, a Harry je osjetio kako mu se kosa na zatiljku naježila. Okidač pištolja zategnuo se, a Wooova desna ruka pojavila se pored ruba stola. Prazna. Harry je čuo kako Lizin dah šišti kroza zube. Wooov pogled još uvijek je bio prikovan na Harryja, dok su mu Nho i Sunthorn stavljali lisičine. Kad su ga odvodili, sličilo je na cirkusku predstavu sa snagatorom i patuljcima.

Liz je vratila pištolj u futrolu. "Mislim da te ne voli", rekla je i pokazala na štapiće koji su ostali okomito zabodeni u rižu.

"Je li?"

"To je stari tajlandski znak da ti želi smrt."

"Onda mora stati na kraj reda." Harry je pomislio kako bi trebao zatražiti oružje.

"Trebali bismo poći. Možda ćemo imati još malo akcije prije nego pođemo na spavanje", rekla je Liz.

Dok su išli prema boksačkoj dvorani, do njih je dopirala dreka ekstatičnoga mnoštva i glazbenoga trija koji je zvučao kao napušeni školski orkestar.

Dva boksača sa šarenim vrpcama oko čela i krpicama tkanine oko obje ruke upravo su ulazila u ring.

"Onaj u plavim gaćicama, to je naš tip, Ivan", rekla je Liz. Ispred dvorane olakšala je Harryja za sav novac koji je imao u džepovima i njime usrećila kladioničara.

Pronašli su svoja mjesta u prvome redu iza suca u ringu i Liz je zadovoljno pucnula jezikom. Izmijenila je nekoliko riječi s čovjekom pored sebe. "Tako sam i mislila", rekla je. "Još ništa nismo propustili. Ako želiš vidjeti doista dobre borbe, moraš doći utorkom. Ili četvrtkom otići u Lumphini". Inače su to samo... Ma, znaš već."

"Jušni par. Tako mi to zovemo u Norveškoj. Kada se dva loša brzoklizača bore jedan protiv drugoga."

"Jušni?"

"Da, tada odeš po vruću juhu."

Kada se Liz smijala, oči bi joj se stisnule u dva uska, svjetlucava proreza. Harry je primijetio da mu se sviđa njezin smijeh.

Dvojica boksača skinula su poveze s čela, kružila po ringu i izvodila svojevrstan ritual spuštanjem glave na stup u kutu ringa, klečanjem i izvođenjem plesnih koraka.

"To se zove raw *muay",* rekla je Liz. "Pleše u čast svoga osobnoga *khruua,* gurua i zaštitnika tajlandskog boksa."

Glazba je utihnula i Ivan je otišao u svoj kut. Treneri su prislonili glave i spojili dlanove.

"Mole se", rekla je Liz.

"Je li mu to potrebno?" upitao je Harry zabrinuto. Mislio je kako je u džepovima imao lijepu svotu novca.

"Ne, ako opravda svoje ime."

"Ivan?"

"Svi boksači smiju si sami odabrati ime. Ivan se nazvao po Ivanu Hippolytu, Nizozemcu koji je 1995. godine dobio borbu u boksačkome centru Lumphini."

"Samo jednu borbu?"

"On je jedini stranac koji je pobijedio u Lumphiniju. Ikada."

Harry se okrenuo na stranu da bi vidio ima li na njezinu licu izraza dvoznačnosti, no oglasio se gong i borba je počela.

Boksači su se oprezno približili, isprva se držeći na pristojnoj udaljenosti i kružili jedan oko drugoga. Kroše je jednostavno pariran, a kontra nogom završila je u zraku. Glazbeni sastav ponovo je glasnije zasvirao, potpomognut bodrenjem publike.

"Prvo se moraju zagrijati", viknula je Liz.

Zatim su jurnuli jedan na drugoga. Munjevito brzo i u metežu ruku i nogu. Borba je bila toliko brza da je Harry jedva što vidio, no Liz je stenjala. Ivan je već krvario iz nosa.

"Dobio je udarac laktom", rekla je.

"Laktom? Zar to sudac u ringu nije vidio?"

Liz se osmjehnula.

"Udarci laktom nisu zabranjeni. Dapače. Udarci rukama ili nogama donose bodove, ali u pravilu se laktom ili koljenom postiže nokaut."

"Vjerojatno zato što nemaju tako dobru nožnu tehniku kao ljudi koji se bave karateom."

"Tu bih bila oprezna, Harry. Prije nekoliko godina Hong Kong je poslao u Bangkok pet svojih najboljih kung-fu boraca, da bi bili načisto koji je stil efikasniji.

Zagrijavanje i ceremonije trajali su nešto duže od sat vremena, no pet borbi ukupno je trajalo samo šest i pol minuta. Zatim je pet vozila hitne pomoći bilo na putu u bolnicu. Pogodi tko je tamo ležao."

"Toga se večeras valjda ne moramo bojati." Harry je demonstrativno zijevnuo. "To je... Oh, sranje!"

Ivan je uspio protivnika uhvatiti za zatiljak i munjevitim pokretom gurnuti mu glavu prema dolje, dok mu je desno koljeno poput katapulta sijevnulo uvis. Protivnik se prevalio natraške ali se uspio rukama uhvatiti za užad, pa je ostao visjeti ravno ispred Harryja i Liz. Krv je šikljala i pljuskala na pod kao da je negdje puknula cijev. Harry je čuo kako ljudi iza njega protestiraju i shvatio da je ustao. Liz ga je povukla natrag na stolicu.

"Super!" povikala je. "Jesi li vidio kako je Ivan bio brz? Rekla sam ti da će biti zabavno, zar ne?"

Boksač u crvenim gaćicama okrenuo je glavu u stranu, tako da ga je Harry mogao vidjeti iz profila. Vidio je kako mu se koža na oku pomiče dok ispod navire krv. Izgledalo je kao napuhani zračni jastuk.

Harry je imao neobično mučan *deja-vu* kada je Ivan prišao bespomoćnom protivniku koji sigurno više nije znao da je u boksačkom ringu. Ivan je oklijevao i proučavao protivnika kao gurman koji se pita hoće li pile načeti od batka ili od prsa. Harry je u pozadini primijetio suca koji je nagnuo glavu malo u stranu, dok su mu ruke bile opuštene. Harry je shvatio da čovjek ne namjerava intervenirati i osjetio je kako mu srce udara u rebra. Tročlani orkestar više nije svirao kao u povorci 17. svibnja, sada su puhali i bubnjali u potpunoj ekstazi.

"Stani", pomislio je Harry i u istom trenutku čuo vlastiti glas; "Sad ga razbij!"

Ivan je udario.

Harry nije brojio zajedno sa sucem. Nije vidio kako je sudac visoko podignuo Ivanovu ruku niti naklon pobjednika na sve četiri strane svijeta. Zurio je u mokri, ispucani betonski pod ispod svojih nogu, na kojem se sićušni kukac pokušavao iskobeljati iz crvene kaplje krvi. Uhvaćen u metežu zbivanja i slučajnosti i do koljena gazeći u krvi. Vratio se u neku drugu zemlju, neko drugo vrijeme i probudio se tek kada ga je nečija ruka pogodila između lopatica.

"Pobijedili smo", zaurlala mu je Liz na uho.

Stajali su u redu ispred kladioničara čekajući isplatu, kada je Harry začuo poznati glas kako na norveškom kaže:

"Nešto mi govori da je komesar dobro uložio novac i da se nije pouzdao samo u sreću. U tom slučaju, čestitam."

"Pa", rekao je Harry i okrenuo se. "Glavna komesarica Crumley tvrdi da je ekspert i to vjerojatno nije daleko od istine." Komesarici je predstavio Jensa Brekkea.

"I vi ste se kladili?" upitala je Liz.

"Prijatelj mi je prišapnuo da je Ivanov protivnik malo prehlađen. Neugodna bolest. Čudo jedno kako se to može odraziti, zar ne, gospođice Crumley?" Brekke se široko nacerio i okrenuo prema Harryju.

"Odlučio sam biti tako drzak i upitati vas možete li me izvući iz male neprilike, Hole. Poveo sam ovamo Molnesovu kćer i zapravo bih je sada trebao odvesti

kući, ali upravo me na mobitel nazvao jedan od najvažnijih klijenata. Moram u ured. Tamo vlada potpuni kaos, dolar skače nebu pod oblake, a on se mora riješiti još nekoliko kamiona bahta."

Harry je pogledao u smjeru u kojem je Brekke kimnuo. Zaklonjena iza nekoliko muškaraca koji su žurno napuštali stadion, stajala je Runa Molnes u *Adidas* majici dugih rukava, naslonjena na zid. Gledala je u suprotnom smjeru.

"Kada sam vas ugledao, sjetio sam se da živite u stanu veleposlanstva dolje uz rijeku. Bilo bi vam gotovo usput ako biste zajedno uzeli taksi. Obećao sam njezinoj majci i tako dalje..."

Brekke je odmahnuo rukom da bi naznačio kako je ta vrsta majčinske brige, dakako, pretjerana, ali da je ipak najbolje udovoljiti takvim željama.

Harry je pogledao na sat.

"Naravno da će to učiniti", rekla je Liz. "Jadna djevojka. I razumljivo je da joj je majka sada malo u strahu."

"Naravno", rekao je Harry nasilu se osmjehnuvši.

"Sjajno", uzvratio je Brekke. "Ah, da, još nešto. Biste li bili tako ljubazni da podignete i moj dobitak? To bi trebalo biti dovoljno za taksi. Ako nešto preostane, sigurno postoji kakav policijski fond za udovice ili tome slično."

Dao je Liz potvrdu i nestao. Razrogačila je oči ugledavši brojke.

"Samo je pitanje ima li zaista toliko mnogo udovica", rekla je.

Glava 22.

Runu Moines nije osobito obradovalo da je netko vraća kući. "Hvala, snaći ću se", rekla je. "Bangkok je opasan koliko i središte Orste u ponedjeljak navečer."

Harry koji nikada nije bio u Orsti u ponedjeljak navečer, zaustavio je taksi i otvorio joj vrata. Nevoljko je ušla, promrmljala adresu i zurila kroz prozor.

"Rekla sam mu neka vozi do River Gardena", kazala je nakon nekog vremena. "Tamo idete, zar ne?"

"Draga gospođice, mislim da je uputa glasila da prvo vas odvezemo kući."

"Gospođica?" Nasmijala se i pogledala ga majčinim garavim očima. Gotovo srasle obrve davale su joj vilinski izgled.

"Zvučite kao moja teta. Koliko vam je zapravo godina?"

"Čovjek je uvijek onoliko star kako se osjeća", rekao je Harry. "To znači da bih morao imati šezdesetak godina."

Sada ga je znatiželjno pogledala.

"Žedna sam", rekla je iznenada. "Platite mi piće pa me poslije možete odvesti kući."

Harry je pronašao Molnesovu adresu u kalendaru štedionice koji je svake godine za Božić dobivao od oca, pa je sada pokušavao vozačevu pozornost usmjeriti na sebe.

"Zaboravite", rekla je. "Inzistirat ću na River Gardenu, a on će pomisliti da me samo pokušavate nekamo odvući i stat će na moju stranu. Zar želite

scenu?"

Kada je Harry kucnuo vozača po ramenu, Runa je stala tako vrištati da je vozač nagazio na kočnicu, a Harry udario glavom. Vozač se okrenuo, a Runa se spremala na još jedno vrištanje. Harry je dignuo ruke na predaju.

"U redu, u redu. Kamo onda? Patpong nam je usput?"

"Patpong?" Prevrnula je očima. "Zbilja ste stari. Tamo odlaze još samo starkelje i turisti. Hajdemo na Siam Square."

Izmijenila je s vozačem nekoliko riječi koje su Harryju zvučale kao besprijekoran tajlandski.

"Imate djevojku?" upitala je, kada je nakon ponovne prijetnje scenom dobila na stol pivo.

Sjedili su u velikom kafiću na otvorenom, na vrhu velebnoga stubišta punog mladih ljudi; studenti, pomislio je Harry koji su pozornost usmjerili na prometnu gužvu i druge ljude na stubištu. Sumnjičavo je pogledala Harryjev sok od naranče, no vjerojatno je u takvoj obitelji bila naviknuta na apstinenciju. Ili možda nije. Harry je sumnjao da se u obitelji Molnes ne poštuje svako nepisano stranačko pravilo.

"Ne", odgovorio je Harry i dodao; "Zašto, kvragu, svi žele to znati?"

"'Kvragu'? Zar je to takav problem?" Udobno se smjestila na stolici. "To vjerojatno pitaju samo djevojke?"

Gunđao je zabavljajući se. "Pokušavate me dovesti u nepriliku? Radije mi pričajte o svojim

ljubavnicima."

"O kojem?" Lijevu ruku držala je skrivenu u krilu, a desnom je dignula čašu piva. Uz vragolasti osmijeh zabacila je glavu, no i dalje ga je gledala.

"Nisam više djevica, ako ste to mislili."

Harry je od iznenađenja gotovo ispljunuo sok na stol.

"Zašto i bih?" upitala je i prinijela čašu ustima.

Ne, zašto bi, pomislio je Harry, gledajući kako joj podrhtava koža na jabučici dok je gutala. Palo mu je na pamet kako je Jens Brekke rekao za Adamovu jabučicu da se u pravilu ne može operativno odstraniti.

"Zašto i bih?" Zvonilo je kao jeka pa je požurio dodati: "I ja sam počeo negdje u vašoj dobi."

"Da, ali ne s trinaest", rekla je.

Harry je duboko udahnuo, razmislio i polako kroza zube ispustio zrak. Sada je mogao prekinuti tu temu.

"Aha. I koliko mu je bilo godina?"

"To je tajna." Sada je opet imala onaj izazovni izraz lica. "Radije mi pričajte zašto nemate djevojku."

Zamalo joj je to i rekao, iz čistog inata, možda i zato da bi joj se osvetio za šok koji mu je priredila. Kao i to da su obje žene koje je mogao se zakleti volio iz dubine srca, mrtve. Jedna od vlastite ruke, druga od ubojičine.

"Duga je to priča", rekao je. "Izgubio sam ih."

"Njih? Ima ih više? Vjerojatno su prekinule jer ste bili prežestoki, zar ne?"

Harry je u njezinu glasu i smijehu čuo dječji žar. Nije smogao snage upitati je u kakvom je odnosu s

Jensom Brekkeom.

"Ne", rekao je. "Jednostavno nisam dovoljno dobro pazio."

"Sada ste se jako uozbiljili."

"Žao mi je."

Neko vrijeme sjedili su u tišini. Prstima je lupkala po naljepnici na pivskoj boci. Pogledala je Harryja. Izgledalo je da se odlučila. Naljepnica se odlijepila.

"Dođite", rekla je i primila ga za ruku. "Nešto ću vam pokazati." Spustili su se stubama između studenata i stigli na uzak pješački most ispod kojega je prolazila široka avenija. Zastala je na sredini mosta.

"Pogledajte", rekla je. "Zar nije lijepo?"

Pogledao je promet koji je tekao prema njima i iščezavao ispod njih. Cesta se prostirala dokle god mu je pogled sezao, a svjetla automobila, motocikala i tuk-tuka izgledala su kao rijeka lave koja se u daljini pretvarala u nepomičnu žutu prugu.

"Sliči na vijugavu zmiju sa svijetim uzorkom na leđima, vidite?" Nagnula se preko ograde. "Znate li što je najsmješnije? Znam da u ovom gradu ima ljudi koji bi bez ikakvih skrupula ubili za ono malo novca što ga večeras imam u džepu. A usprkos tome ovdje me nikada nije doista strah. U Norveškoj smo vikendom odlazili u svoju kolibu. Napamet znam taj ljetnikovac i sve putove. Tijekom praznika uvijek smo odlazili u Orstu gdje svatko svakoga zna i gdje obična krađa u trgovini idućeg dana zauzme duplericu u novinama. No, usprkos tome ovdje se osjećam najsigurnije. Ovdje gdje posvuda ima ljudi i nikoga ne poznam, nije li to neobično?" Harry nije znao što bi rekao.

"Kada bih mogla birati, ovdje bih provela ostatak života. Dolazila bih ovamo barem jednom tjedno, tu bih samo stajala i uživala u pogledu."

"U pogledu na promet?"

"Na promet. Volim promet." Iznenada se okrenula prema njemu. Oči su joj bile tužne. "Vi ne?"

Harry je odmahnuo glavom. Glavu je ponovo okrenula prema cesti.

"Šteta. Možete li procijeniti koliko automobila u ovom trenutku prometuje ulicama Bangkoka? Tri milijuna. I svakoga dana ima ih tisuću više. Vozač automobila u Bangkoku u prosjeku dnevno provede dva do tri sata u autu. Jeste li možda čuli za Comfort 100? Može ih se dobiti na benzinskim postajama; to su vrećice u koje se može piškiti ako čovjek zapne u prometu. Mislite li da Eskimi imaju riječ za promet? Ili Mauri?"

Harry je slegnuo ramenima.

"Pomislite samo što sve propuštaju", rekla je. "Kada čovjek živi na mjestima na kojima se ne može kupati u moru ljudi kao ovdje. Podignite ruku visoko u zrak..."

Uzela ga je za ruku i podignula je u zrak.

"Osjećate li kako vibrira? To je energija svih ovih ljudi oko nas. U zraku je. Ako mislite da ćete umrijeti i da vas nitko ne može spasiti, možete jednostavno izaći, dignuti ruke u zrak i upiti malo te energije. Možete dosegnuti vječni život. To je istina!"

Oči su joj se sjajile, cijelo se lice ozarilo i prislonila je Harryjevu ruku uz svoj obraz.

"Mogu osjetiti da ćete imati dug život. Veoma

dug. Još duži od moga."

"Ne govorite takvo što", rekao je Harry. Koža joj se žarila na njegovu dlanu. "To donosi nesreću."

"Bolje nesreću nego baš nikakvu sreću. To je tata uvijek govorio." Spustio je njezinu ruku.

"Zar ne želite vječni život?" šapnula je.

Sklopio je oči i znao da njegov mozak u tom trenutku snima fotografiju sebe i nje, na pješačkome mostu punom užurbanih ljudi sa svjetlucavim zmajem ispod njih. Kao kada čovjek snima mjesta koja posjećuje, dobro znajući da neće dugo ostati. Imao je u tome iskustva; bezbrižnu noć na bazenu Frogner, neku drugu noć u Sidneyju, kada je crveni pramen kose lepršao na vjetru te hladno poslijepodne u veljači, na aerodromu Fornebu, kada je Sos stajala pod kišom bljeskalica novinskih fotografa koji su ga čekali. Znao je da će te slike uvijek moći ponovo dozvati, ma što se dogodilo, one neće izblijedjeti nego će s godinama imati sve više dubine i ukusa.

Toga trenutka na licu je osjetio kap. Zatim još jednu. Začuđeno je pogledao uvis.

"Netko mi je rekao da prije svibnja ne pada kiša", rekao je.

"Mango-pljusak", objasnila je Runa i okrenula lice prema nebu. "Događa se ponekad. To znači da su plodovi manga sazreli. Sada će pljusnuti kao iz kabla. Dođite brzo."

Glava 23.

Harry je tonuo u san. Zvukovi više nisu bili tako prodorni, a osim toga, počeo je primjećivati da postoji izvjestan ritam prometa, svojevrsna predvidljivost. Prve noći budilo ga je iznenadno trubljenje, no nakon nekoliko noći vjerojatno bi se probudio da trubljenja nije bilo. Treštanje pokvarenog auspuha nije se pojavljivalo slučajno, već je imalo svoje čvrsto mjesto u tobožnjem kaosu. Trebalo je samo određeno vrijeme da se čovjek na to navikne, kao na valjanje broda za vrijeme plovidbe.

S Runom se dogovorio da se idućega dana nađu u kafiću na sveučilištu, kako bi joj postavio nekoliko pitanja o ocu. Dok je te večeri izlazila iz taksija, s kose joj je još uvijek kapala kiša.

Prvi put nakon dugo vremena sanjao je Birgittu i njezinu kosu slijepljenu uz blijedu put. Ali, smješkala se i bila je živa.

Odvjetniku su trebala četiri sata da izvuče Wooa iz istražnoga pritvora.

"Dr. Ling, radi za Sorensena", rekla je Liz na jutarnjem sastanku i uzdahnula. "Nho je tek uspio upitati Wooa gdje je bio u noći ubojstva, i to je bio kraj."

"I što je hodajući detektor laži mogao zaključiti iz odgovora?" upitao je Harry.

"Ništa", rekao je Nho. "Ništa nam nije htio reći."

"Ništa? Sranje, a ja sam mislio da su vama ovdje

vrlo bliske metode mučenja vodom i elektrošokovima."

"Hoće li netko biti tako ljubazan i reći mi da ima i dobrih vijesti?"

Zašuškao je novinski papir.

"Jučer sam još jednom nazvao hotel Maradiz. Prvi s kojim sam razgovarao rekao mi je samo to da je neki *farang* redovito dolazio diplomatskim vozilom i u pratnji te žene. Onaj s kojim sam jutros razgovarao rekao je da je žena bila bjelkinja i da su međusobno razgovarali na jeziku koji bi mogao biti njemački ili nizozemski."

"Norveški", rekao je Harry.

"Pokušao sam dobiti osobni opis tih dviju osoba, ali znate već kako je to..."

Nho i Sunthorn gledali su u pod smijuljeći se. Šutjeli su.

"Što je?" siktao je Harry.

"Svi izgledamo isto", uzdahnula je Liz. "Sunthorne, otiđi tamo s nekoliko fotografija i pitaj prepoznaju li veleposlanika i njegovu ženu."

Harry je naprćio nos.

"Muškarac i žena koji za dvjesto dolara traže ljubavno gnijezdo, nekoliko kilometara od svoga stana? Ne zvuči li to malo perverzno?"

"Prema onome što mi je taj tip rekao, tamo su provodili vikende", rekao je Rangsan. "Imam neke podatke."

"Kladim se u svoj jučerašnji dobitak da mu to nije bila žena", rekao je Harry.

"Možda nije", rekla je Liz. "Ali ionako nije previše vjerojatno da će nam to doista pomoći u istrazi."

Sastanak je završila informacijom da se danas mogu baviti papirologijom, koja je ostala neriješena otkako su ubojstvu norveškoga veleposlanika dali najviši prioritet. Kada su ostali otišli, Harry je sjeo.

"Dakle, opet smo na početku?" upitao je.

"Izgleda da zapravo nikada nismo ni bili drugdje", rekla je Liz. "Možda ćete dobiti ono što želite."

"Ono što želimo?"

"Jutros sam pričala s načelnikom policije. Jučer je razgovarao s izvjesnim gospodinom Torhusom, koji se raspitivao koliko ćemo dugo još raditi na tom slučaju. Norveške vlasti, rekao je, mole da ovaj predmet okončamo do kraja tjedna, ako nemamo ništa konkretno. Načelnik mu je objasnio da je taj slučaj u nadležnosti tajlandskoga pravosuđa i da na slučajeve ubojstva ne stavljamo samo tako *ad acta.* No, malo poslije nazvali su ga iz našeg Ministarstva pravosuđa. Dobro je, Harry, što smo obavili turistički razgled dok smo za to još imali vremena. Čini se da bi svoj povratak kući mogao planirati već za petak. Osim, dakako, ako ne nađemo nešto konkretno."

"Harry!"

Tonje Wiig prišla mu je u glavnome holu zgrade, zajapurena od žurbe i tako rumena osmijeha da je Harry posumnjao kako je trenutak prije svježe našminkala usne.

"Treba nam čaj", rekla je. "Ao!"

Vidjevši ga kako dolazi, Ao ga je plaho pogledala. No, iako je požurio uvjeriti je kako nije došao radi nje, primijetio je njezin pogled - poput antilope na pojilištu

koja mora piti, netremice motreći na lavove. Okrenula im je leđa i otišla.

"Zgodna djevojka", rekla je Tonje promatrajući Harryja.

"Dražesna", rekao je. "Mlada."

Činilo se da je Tonje zadovoljna odgovorom, pa ga je uvela u svoj ured.

"Sinoć sam te pokušala dobiti na telefon", rekla je, "ali valjda nisi bio kod kuće".

Harry je vidio da čeka njegovo pitanje zašto ga je nazvala, ali je odšutio. Ao je donijela čaj, a Harry je pričekao da izađe.

"Trebam nekoliko informacija", rekao je.

"Da?"

"Budući da si tijekom veleposlanikovih izbivanja bila *charge d'affaires,* pretpostavljam da imaš uvid u to kada je bio odsutan."

"Naravno."

Pročitao joj je četiri datuma koja je usporedila sa svojim kalendarom. U svim tim terminima veleposlanik je bio na putu. Triput u Chang Maiju i jednom u Vijetnamu. Harry je polako zapisivao hvatajući zalet za iduću rečenicu.

"Je li veleposlanik, osim svoje žene, poznavao i druge Norvežanke u Bangkoku?"

"Ne.. rekla je Tonje. "Ne, koliko znam. Dakako, osim mene."

Harry je pričekao da spusti šalicu čaja prije negoli ju je upitao: "Što ćeš reći ako ti kažem da mislim kako ste ti i veleposlanik bili u vezi?"

Tonje Wiig je zinula. Bila je školski primjer

norveške stomatologije.

"O, moj Bože!" rekla je bez imalo ironije.

Harry se nakašljao. "Mislim da ste ti i veleposlanik dane, o kojima smo maloprije govorili, provodili u hotelu Maradiz. Ako je to točno, moram te zamoliti da priznaš vašu vezu i kažeš mi gdje si bila onoga dana kada je ubijen."

Bilo je iznenađujuće vidjeti da tako bljedolika osoba poput Tonje Wiig može još jače problijedjeti.

"Trebam li pozvati odvjetnika?" upitala je naposljetku.

"Ne, ako nemaš što skrivati."

Vidio je da joj se u kutu oka pojavila suza.

"Nemam što skrivati", rekla je.

"Onda možeš sa mnom razgovarati."

Ubrusom je oprezno dotaknula oko, kako si ne bi razmazala maskaru.

"Znate, ponekad sam ga doista poželjela ubiti."

Harry je primijetio da mu sada ponovo govori *vi* i strpljivo je čekao.

"Čak toliko da me gotovo obradovala vijest o njegovoj smrti." Čuo je kako joj naviru riječi. Sada je bilo važno ne reći ništa glupo i nečim prekinuti bujicu njezinih riječi. Priznanje rijetko dolazi samo od sebe.

"Zato što nije htio napustiti ženu?"

"Ne!" Odmahnula je glavom. "Krivo me shvaćate. Zato što mi je sve upropastio! Sve što..."

Prvi jecaj zvučao je tako nježno da je Harryju postalo jasno kako je na nešto naletio. Sabrala se, obrisala oči i nakašljala se:

"To je bilo političko imenovanje, uopće nije bio

kvalificiran za taj posao. Bila sam već dobila signale da sam potencijalna kandidatkinja za mjesto veleposlanika, kada sam primila vijest o njegovu imenovanju. Poslali su ga brže-bolje ovamo, kao da su jedva dočekali da ga maknu iz Norveške. Ključeve ureda veleposlanika morala sam predati nekomu tko čak nije znao razliku između savjetnika u veleposlanstvu i atašea. I nikada nismo bili u vezi, to bi mi bila posve apsurdna pomisao, zar ne shvaćate?"

"Što se zatim dogodilo?"

"Kada su me pozvali da ga identificiram, najednom sam zaboravila tu priču s imenovanjem, čak nisam ni pomislila da mi se sada pruža nova prilika. Neprestano sam mislila na to kako je bio drag i ljubazan čovjek. Doista je bio takav!"

Rekla je to kao da je Harry protestirao.

"Iako mislim da kao veleposlanik nije bio bogzna kakav. Znate, otada sam mnogo razmišljala kako u životu možda nisam uvijek dobro određivala prioritete i kako postoje stvari koje su važnije od karijere i posla. Možda se uopće neću kandidirati za veleposlaničko mjesto. Vidjet ćemo. Moram o mnogočemu razmisliti. Da, ne, još ne mogu sa sigurnošću reći."

Šmrcnula je nekoliko puta i činilo se da se ponovo pribrala. "Znate, veoma je neobično da savjetnik u veleposlanstvu bude u tom istom veleposlanstvu imenovan veleposlanikom. Koliko mi je poznato, to se još nikada nije dogodilo."

Otvorila je priručno ogledalce i provjerila da joj se šminka nije razmazala, a zatim je rekla kao za sebe; "No, jednom mora biti prvi put."

Dok je sjedio u taksiju, vozeći se natrag u policijsku upravu, Harry je odlučio maknuti Toniju Wiig s popisa sumnjivih. Djelomice zato što ga je uvjerila, djelomice zato što je mogla dokazati da je onih dana, kada je veleposlanik bio u hotelu Maradiz, boravila na drugim mjestima. Tonje je također potvrdila da vrlo malo Norvežanki sa stalnim boravištem u Bangkokku dolazi u obzir. Zato ga je pogodilo kao šakom u oko kada je iznenada došao na nezamislivu ideju. Jer, zapravo, uopće nije bila tako nezamisliva.

Djevojka koja je ušla na vrata *Hard Rock Cafea* posve se razlikovala od one djevojke koju je vidio u vrtu i na pogrebu, djevojke odsutna i nepristupačna govora tijela i anoreksična, prkosna izraza lica. Ugledavši ga kako sjedi s praznom bočicom kole i novinama ispred sebe. Runa mu se blistavo osmjehnula. Na sebi je imala haljinu kratkih rukava s cvjetnim uzorkom. Poput savršene iluzionistkinje, držala je protezu tako da je bila jedva uočljiva.

"Čekali ste", konstatirala je oduševljeno.

"Teško je procijeniti promet", rekao je. "Nisam htio zakasniti." Sjela je i naručila ledeni čaj.

"Jučer, vaša majka..."

"Već je spavala", rekla je kratko. Tako kratko da je Harry naslutio kako bi to moglo biti upozorenje. Ali, više nije imao vremena za silna okolišanja.

"Drugim riječima, pijana?"

Pogledala ga je. Veseli osmijeh najednom je iščezao.

"Želite razgovarati o mojoj majci?"

"Između ostaloga i o njoj. U kakvim su odnosima

bili vaši roditelji?"

"Zašto to ne pitate mamu?"

"Zato što mislim da vi lošije lažete", odgovorio je iskreno.

"Je li? Ako je tako, odnosi su im bili fantastični." Lice je ponovo poprimilo prkosan izraz.

"Tako loši?"

Gnijezdila se u stolici, osjećajući silnu nelagodu.

"Žao mi je, Runa, ali to mi je posao."

Slegnula je ramenima. "Majka i ja ne slažemo se baš najbolje. Tata i ja bili smo najbolji prijatelji. Mislim da je bila ljubomorna."

"Na koga od vas?"

"Na oboje. Na njega. Ne znam."

"Zašto na njega?"

"Nije ju trebao. Bila je za njega zrak..."

"Je li se događalo da je vaš otac povede u neki hotel, Runa? U Maradiz, na primjer?"

Primijetio je zbunjeni izraz lica. "Kako to mislite? Zašto bi to učinio?"

Gledao je u novine koje su stajale na stolu, ali se prisilio ponovo podignuti pogled.

"Bah!" eksplodirala je ljutito i bacila žličicu u šalicu čaja, tako da je prsnuo. "Mislim da govorite besmislice. Što hoćete reći?"

"OK, Runa, shvaćam da je teško, ali mislim da je vaš otac učinio nešto zbog čega se trebao kajati."

"Tata? Tata se stalno zbog nečega kajao. Zbog nečeg bi se pokajao, preuzeo krivnju, slušao žalopojke i... Ali vještica mu nije dala mira. Stalno ga je ponižavala, nisi ovo, nisi ono, uvukao si me u tu stvar i

tako dalje. Mislila je da to neću čuti, ali jesam. Svaku riječ. Da nije stvorena da bi živjela s eunuhom, da je žena od krvi i mesa. Rekla sam mu neka ode od nje, ali je ostao. Radi mene. Nije to rekao, ali znam da sam ja bila razlog."

Harry je imao osjećaj da je posljednja dva dana plivao u rijeci suza, no sada ih nije bilo.

"Ono što pokušavam reći", rekao je i sagnuo glavu da bi joj uhvatio pogled, "jest da vaš otac nije imao seksualne užitke poput ostalih."

"Jeste li zato pod tako strašnim stresom? Mislite da nisam znala da mi je otac bio drugačije orijentacije?"

Harry se suzdržao da ne razjapi usta.

"Što točno mislite pod tim?" upitao je.

"Da je b*io gay,* homoseksualac, topli brat, peder. Ja sam rezultat jedne od rijetkih prigoda kada je vještica s tatom imala spolni odnos. Njemu je to bilo odvratno."

"Je li baš *tako* rekao?"

"Bio je previše pragmatičan da bi se tako izrazio. Ali, znala sam. Bila sam mu najbolja prijateljica. I *to je* rekao. Katkada se činilo da sam jedina. 'Ti i konji, vi ste jedino što volim', rekao mi je jednom zgodom. Ja i konji, sjajno, zar ne? Mislim da je u studentskim danima imao ljubavnika - dakle dečka, prije nego što je upoznao mamu. Ali, tip ga je ostavio i nije htio priznati da su bili u vezi. To je bilo u redu jer ni tata to ne bi želio. Davno je to bilo, tada su stvari bile drugačije."

Rekla je to nepokolebljivom tinejdžerskom sigurnošću. Harry je uzeo čašu i pijuckao. Morao je dobiti na vremenu, razgovor se nije razvijao onako kako je očekivao.

"Želite li znati tko je bio u hotelu Maradiz?" upitala je.

Odgovorio je samo kimnuvši glavom.

"Majka i njezin ljubavnik."

Glava 24.

Bijele smrznute grane stršile su u blijedo zimsko nebo iznad parka koji je pripadao dvorcu. Dagfinn Torhus stajao je uz prozor i promatrao čovjeka koji se, drhtureći na hladnoći, penjao ulicom Haakon VII. Gate i pokušavao uvući glavu u ramena. Zazvonio je telefon. Pogledom je pratio čovjeka sve dok nije zamaknuo iza postaje podzemne željeznice, a zatim je podignuo slušalicu i javio se. Šumjelo je i krčalo prije nego je čuo glas.

"Dajem vam još jednu šansu, Torhuse. Ako je ne iskoristite, pobrinut ću se da Ministarstvo vanjskih poslova raspiše natječaj za vaše radno mjesto, prije nego što uspijete izgovoriti *Načenik uprave u Ministarstvu vanjskih poslova svjesno obmanuo norveškoga policajca* ili *Veleposlanik Molnes žrtva homoseksualnog ubojstva?* I jedno i drugo zvuči kao dobar novinski naslov, zar ne?"

Torhus je sjeo.

"Gdje ste, Hole?" upitao je jer mu ništa bolje nije palo na pamet.

"Maloprije sam imao poduži razgovor s Bjarneom Mollerom. Na petnaest različitih načina pitao sam ga što je taj Atle Molnes uopće tražio u Bangkoku. Jer sve što sam do sada saznao upućuje na to da taj čovjek zapravo nije smio biti ovdje. Od Mollera nisam uspio ništa izvući, ali sam zaključio da se ima što izvući. Njega obvezuje poslovna tajna, to sam shvatio, i uputio me na vas. Moje je pitanje isto kao i prošli put. Što znate, a ja

ne znam? Samo za vašu informaciju, pored mene su telefaks i papirić s brojevima redakcija *Aftenpostena, Dagbladeta* i VG-a."

Torhusov glas prenio je zimsku hladnoću sve do Bangkoka. "Oni ne objavljuju sulude tvrdnje pijanog policajca, Hole."

"Ako se radi o slavnom pijanom policajcu, onda objavljuju." Torhus nije odgovorio.

"Ah, da, mislim da će to objaviti i u *Sunnmorspostenu"*

"Obvezuje vas poslovna tajna", rekao je Torhus slabašnim glasom. "Zbog toga ćete završiti na sudu."

Hole se nasmijao.

"Da biram između dva zla? Znati ono što znam, a ne istraživati dalje u tom smjeru, bila bi povreda službene dužnosti. Znate li da je i to kažnjivo? Sve mi se čini da mogu izgubiti manje nego vi, ako se ogriješim o poslovnu tajnu."

"Kakvo jamstvo...", počeo je Torhus, ali ga je prekinulo pucketanje u slušalici. "Halo?"

"Još sam tu."

"Kakvo jamstvo imam da ćete ono što vam kažem zadržati za sebe?"

"Nikakvo." Činilo se kao da jeka u slušalici želi triput naglasiti njegov odgovor.

Nastao je muk.

"Imajte povjerenja u mene", rekao je Harry.

Torhus je glasno disao. "Zašto bih?"

"Zato što nemate drugog izbora."

Načelnik uprave pogledao je na sat. Zakasnit će na ručak. Sendviči od *rostbifa* u kantini već su sigurno

prodani, ali to nije bilo važno jer je izgubio apetit.

"To ne smije izaći u javnost", rekao je. "Mislim ozbiljno."

"Doista, nije najvažnije da se priča plasira u javnost."

"OK, Hole, za koliko ste dosada skandala čuli u Kršćanskoj narodnoj stranci?"

"Ne mnogo."

"Točno. To je godinama bila mala, simpatična stranka, za koju se zapravo nikada nitko nije uistinu zanimao. Dok su se novinari bavili vlastodršcima u Radničkoj stranci i skorojevićima u Stranci napretka, zastupnici Kršćanske narodne stranke mogli su voditi uglavnom miran život. Promjenom vlasti sve se promijenilo. Kada su ponovo promiješane karte za novu vladu, ubrzo je postalo jasno da Atle Moines, usprkos nepobitnim kvalitetama i dugom stažu u norveškom parlamentu, ne dolazi u obzir kao državni tajnik. Mogućnost da bi njegov privatni život mogao izaći u javnost, sadržavala je rizik u koji se Kršćanska stranka s etičkim načelima nije smjela upustiti. Ne možeš zabraniti imenovanje homoseksualnih župnika, ako sam postavljaš homoseksualne državne tajnike. Mislim da je to i Molnes uvidio. No, kada su objavljena imena novoga kabineta, reagirali su neki predstavnici tiska. Zašto Atle Molnes nije dobio nikakvu dužnost? Nakon što je odstupio prije izvjesnoga vremena, kako bi premijer mogao postati i predsjednik stranke, većina je smatrala da će on biti drugi čovjek u državi ili barem treći ili četvrti. Počeli su postavljati pitanja i ponovo su oživjele glasine o homoseksualnosti, koje su se prvi put

pojavile kada je odstupio kao predsjednik stranke. Znamo, doduše, da u parlamentu ima nekoliko homoseksualnih zastupnika, pa se možda pitate zašto je to onda bilo tako važno. Eh, u cijeloj je priči bilo zanimljivo to što Molnes nije bio samo kandidat Kršćanske narodne stranke nego i premijerov bliski prijatelj; zajedno su studirali i živjeli u istom stanu. Bilo je samo pitanje vremena kada će se novinari toga dočepati. Molnes, doduše, nije bio član vlade, ali svejedno, ne bi dugo potrajalo prije nego što bi premijeru postao teret. Svima je bilo poznato da su premijer i Molnes od samoga početka bili najvažniji politički partneri i tko bi povjerovao njegovoj tvrdnji da svih tih godina nije ništa znao o prijateljevim seksualnim sklonostima? Što bi tada rekli birači i biračice koji su premijera podržali zbog njegova jasnog stava o izvanbračnim zajednicama i ostalim svinjarijama? Ako on sam hrani guju u njedrima, da se izrazimo riječima Biblije. Kako bi se to odrazilo na povjerenje koje je dobio? Premijerova osobna popularnost do tada je bila najvažnije jamstvo kontinuiteta manjinske vlade i najmanje je bio potreban nekakav skandal. Bilo je jasno da Molnesa treba što prije maknuti iz zemlje. Imenovanje veleposlanikom u inozemstvu bilo je najbolji način, jer se tada premijera nije moglo optužiti da je marginalizirao dugogodišnjega vjernog stranačkog kolegu. U tom trenutku stupili su u kontakt sa mnom. Brzo smo djelovali. Veleposlaničko mjestu u Bangkoku formalno još nije bilo popunjeno, a tamo je bio dovoljno daleko da bi ga novinari pustili na miru."

Torhus je zastao.

"O, Bože", rekao je Harry nakon nekog vremena.

"I ja to kažem", dodao je Torhus.

"Jeste li znali da njegova žena ima ljubavnika?"

Torhus se tiho hihotao.

"Ne, ali biste mi morali obećati strašno visoku kvotu kako bih se kladio da ga nema."

"Zašto?"

"S jedne strane zato što pretpostavljam da je muž homoseksualac spreman zažmiriti na jedno oko. S druge strane zato što izgleda da je stupanje u izvanbračne veze dio radne kulture u vanjskim poslovima. Da, na taj način katkada nastaju čak novi brakovi. Ovdje u Ministarstvu vanjskih poslova čovjek se ne može ni okrenuti, a da ne naleti na bivšega bračnog druga, bivšu ljubavnicu ili sadašnjega životnog suputnika. Ovo je ministarstvo na zlu glasu po svojoj, gotovo incestuoznoj zatvorenosti; što se toga tiče, gori smo i od Norveške televizije NRK."

Torhus se i dalje hihotao.

"Ljubavnik ne pripada vanjskim poslovima", rekao je Harry. "Norvežanin je, pravi ovdašnji lokalni Gekko, *big-time* broker deviznoga tržišta. Jens Brekke. Prvo sam mislio da nešto muti s kćeri, no ispostavilo se da je riječ o Hildi Molnes. Upoznali su se gotovo odmah po dolasku obitelji ovamo i po mišljenju kćeri, to je više od usputne veze. Čini se vrlo ozbiljnim i kći računa s time da će prije ili poslije živjeti zajedno."

"To mi je novost."

"U svakom slučaju to daje motiv supruzi. I njezinu ljubavniku."

"Zato što im je Molnes stajao na putu?"

"Ne, naprotiv. Njihova kći tvrdi da je Hilde Molnes bila ta koja se svih ovih godina protivila tomu da je muž napusti. Nakon što je zatomio svoje političke ambicije, izgleda da mu više nije bila potrebna prividna zaštita, koju mu je pružao taj, naizgled funkcionalni brak. Vjerojatno je kao sredstvo pritiska koristila roditeljsko pravo na kćer. Tako se to radi, zar ne? Ne, motiv je sigurno manje plemenit. Obitelji Molnes navodno pripada pola Orste."

"Točno."

"Zamolio sam Mollera da provjeri postoji li oporuka i je li Atle Molnes posjedovao obiteljske dionice ili druge vrijednosne papire."

"Eh, to doista nije moje područje, Hole, ali niste li sada malo zakomplicirali stvar? Mogao je jednostavno biti neki luđak koji je veleposlaniku pokucao na vrata i ubio ga nožem?"

"Možda. Imate li načelno nešto protiv toga da taj luđak bude Norvežanin?"

"Kako to mislite?"

"Pravi ubojice iz pohote ne zabodu žrtvi nož u leđa i zatim uklone sve tragove na mjestu zločina. Pravi luđaci ostave nešto da bi se s policijom mogli igrati mačke i miša. U ovom slučaju nemam ništa baš ništa. Vjerujte mi, ovdje je riječ o najpreciznije isplaniranom ubojstvu koje je počinio, ne nekakav zaigrani ubojica, nego netko tko je htio izvršiti taj čin i zatim čekati da zbog nedostatka dokaza bude stavljena *ad acta.* No, tko zna možda je potrebna jednako velika ludost da se počini takvo ubojstvo. A jedini luđaci na koje sam do

sada nabasao u ovom predmetu govorili su norveški."

Glava 25.

Harry je na *Soi* 1 u Patpongu napokon našao ulaz između dva striptiz-bara. Popeo se stubama i ušao u polumračnu prostoriju, na stropu koje se polako vrtio ogromni ventilator. Ispod moćnih krila ventilatora Harry je spontano uvukao vrat. Već je primijetio da ovdašnje visine stropova i ulaznih vrata nisu projektirane za njegovih 190 centimetara.

Hilde Molnes sjedila je za stolom u dnu restorana. Harry je pretpostavio da su je u restoranu već svi uočili, zbog sunčanih naočala koje je stavila vjerojatno zato da bi ostala anonimna.

"Zapravo ne volim rižinu rakiju", rekla je i iskapila čašu. "Osim *Mekonga.* Smijem li vas ponuditi čašicom, gospodine komesare?"

Harry je odmahnuo glavom. Pucnula je prstima i konobar joj je natočio.

"Ovdje me znaju", rekla je. "Sami prestanu točiti kada misle da mi je dovoljno. Tada mi u pravilu i bude dovoljno." Promuklo se nasmijala. "Nadam se da nemate ništa protiv što smo se sastali ovdje. Kod kuće je trenutačno tako... tužno. O čemu želite razgovarati sa mnom, gospodine komesare?"

Riječi je izgovarala malo prenaglašeno, što je tipično za ljude koji po navici pokušavaju prikriti da su pili.

"Upravo nam je stigla potvrda da ste vi i Jens Brekke bili redoviti gosti hotela Maradiz."

"Ma, gle' ti to!" rekla je Hilde Molnes. "Napokon

netko tko radi svoj posao. Ako ovdje popričate s konobarom, reći će vam da smo Jens Brekke i ja i ovdje *redoviti* gosti." Riječi je gotovo pljuckala. "Mračno, anonimno, nema drugih Norvežana i, povrh svega, najbolji *plaa lot* u gradu. Volite li jegulju, gospodine Hole? Morsku jegulju?"

Harry se sjetio čovjeka kojega su kod Drobaka izvukli iz mora. Nekoliko dana ležao je u vodi i njegovo blijedo mrtvačko lice gledalo ih je izrazom začuđena djeteta. Nešto mu je bilo pojelo očne kapke. No, ono što im je doista privuklo pozornost, bila je jegulja. Rep joj je virio čovjeku iz usta i mahao kao crni bič. Harry je još uvijek osjećao miris soli u zraku; znači da je to morala biti morska jegulja.

"Moj djed gotovo ništa drugo nije jeo", rekla je. "Od predratnih vremena pa sve do smrti. Šopao se njome i nikada mu nije bilo dosta."

"Imam i neke informacije u vezi s oporukom."

"Znate li zašto je jeo toliko jegulja? Isuse, pa otkud biste to znali!? Bio je ribar, ali tada, prije rata, ljudi u Orsti nisu htjeli jesti jegulje. Znate zašto?"

Kao i onoga dana u vrtu, vidio je bolan trzaj na licu Hilde Molnes.

"Gospođo Molnes..."

"Pitala sam vas, zašto?"

Harry je odmahnuo glavom.

Hilde Molnes spustila je glas i pri svakoj riječi kvrcnula bi po stolu crveno nalakiranim noktom:

"Pa, te je zime po vedrom zimskom danu bez vjetra i na samo nekoliko stotina metara od obale ribarica doživjela brodolom, no bilo je tako hladno da

nitko od devetorice članova posade nije izvukao živu glavu. Na mjestu nesreće na morskome se dnu nalazi jarak, tako da nitko od brodolomaca nikada nije pronađen. Poslije su ljudi tvrdili da se u fjordu okupilo mnogo jegulja. Shvaćate, to je značilo da jegulje jedu brodolomce. Mnogi nastradali imali su rodbinu u Orsti, pa je prodaja jegulja najednom posve stala. Ljudi su se čak ustručavali da ih netko vidi kako se s jeguljom u torbi vraćaju kući. Djed je tada shvatio da se isplati prodavati sve druge ribe, a sam jesti jegulje. Pravi pravcati Sunnmorčanin, shvaćate..."

Uzela je čašu s pladnja i stavila je na stol. Stolom se širio tamni krug.

"Zatim se pozabavio okusom. 'Bilo je samo devet ribara', objašnjavao je djed govoreći kako to ne može biti razlog za tolike jegulje. 'Možda sam pojeo jednu ili dvije koje su se naužile nekoga od tih nesretnika, ako uopće jesu. U svakom slučaju, nisam osjetio nikakvu razliku u okusu!' Nikakvu razliku u okusu, ta mu je dobra, zar ne?"

Zvučalo je kao odjek nečega.

"Što vi mislite, Hole? Jesu li jegulje pojele brodolomce?"

Harry se počešao iza uha. "Pa, govori se i da su skuše ljudožderi. Ne znam. Mogu zamisliti da svi malo gricnu, mislim na ribe."

Hilde Molnes slavodobitno je podignula čašu. "Znate, to i ja mislim! Svatko si uzme svoj dio!"

Harry ju je pustio da iskapi.

"Jedan moj kolega iz Osla maloprije je razgovarao s odvjetnikom vašega muža, Bjornom Hardeidom iz

Alesunda. Kao što možda znate, odvjetnike se može osloboditi obveze čuvanja poslovne tajne, ako su im klijenti preminuli i ako smatraju da informacije neće naštetiti ugledu njihova klijenta."

"Ne, nisam to znala."

"No, Bjorn Hardeid nije htio ništa reći. Zato je moj kolega nazvao brata Atlea Molnesa, ali se ni od njega nije moglo bogznašto saznati. Osobito se ušutio kada je moj kolega iznio pretpostavku da Atle Molnes uopće nije raspolagao tako velikim dijelovima obiteljskog imetka, kao što se općenito misli."

"Otkuda vam ta ideja?"

"Čovjek koji nije u stanju podmiriti kockarske dugove u visini od 750.000 kruna, ne mora nužno biti siromašan, već vjerojatno nema pristup 25 posto obiteljskoga imetka od gotovo 200 milijuna kruna."

"Kako..."

"Kolega se preko registra Bronnoysund telefonski raspitao o bilancama tvrtke Molnes Mobel AS. Vlastiti kapital iskazan u knjigovodstvu dakako da je manji, no otkrio je da je društvo upisano u SMB listu osloanske burze, pa je nazvao brokera i zamolio ga da mu izračuna burzovnu vrijednost. Molnes holding, obiteljsko poduzeće, ima četiri dioničara - tri brata i sestru. Sva braća i sestre članovi su uprave Molnes Mobel AS i nema naznaka prodaje dionica, otkako su dionice Molnesa starijega prenesene na holding. Dakle, ako vaš muž nije prenio svoj udio na nekoga od braće i sestara, trebao bi raspolagati iznosom od lijepih... Harry je zavirio u bilježnicu u koju je zapisao sadržaj telefonskoga razgovora.

".. pedeset milijuna."

"Moram reći da ste doista bili temeljiti."

"Ne razumijem pola od toga što sam maloprije ispričao, samo znam da je netko zadržao novac vašega muža i volio bih znati zašto."

Hilde Molnes pogledala ga je preko čaše. "Doista to želite znati?"

"Zašto da ne?"

"Nisam baš sigurna da je onaj koji vas je poslao imao predodžbu da ćete na taj način duboko zadirati u... veleposlanikov privatni život."

"Što se toga tiče, ionako već previše znam, gospođo Molnes."

"Znate da..."

"Znam."

"Ah, da..."

Napravila je stanku i ispila svoj *Mekong*. Konobar je donio još, ali je odbila.

"Ako komesar sazna i to da obitelj Molnes generacijama puni klecala Unutarnje misije, član je Kršćanske narodne stranke, ostatak možda može zamisliti."

"Možda. Ali bih cijenio kada biste mi vi to rekli."

Naježila se kao da je tek sada postala svjesna užasnog okusa rižine rakije.

"Atleov je otac tako odredio. Kada su u javnost dospjele glasine u vezi s izborom predsjednika stranke, Atle je sve ispričao ocu. Tjedan dana poslije, otac je izmijenio oporuku. Sada u njoj stoji da je Atleov udio u obiteljskom imetku upisan na njegovo ime, ali da pravo raspolaganja ima Runa koja je tada bila tek rođena. To

pravo stupa na snagu na njezin dvadeset i treći rođendan."

"A tko do tada ima pristup novcu?"

"Nitko. Što znači da novac i dalje ostaje u tvrtki."

"Što sada, kada vam je muž pokojni?"

"U tom slučaju", rekla je Hilde Molnes i prstom povukla po rubu čaše, "Runa sve nasljeđuje. Pravo upravljanja imovinom prenosi se na onoga tko ima roditeljsko pravo do njezine dvadeset i treće godine života."

"Ako sam vas dobro razumio, znači da su sredstva sada deblokirana i da možete njima raspolagati."

"Da, tako se čini. Dok Runa ne navrši dvadeset i treću."

"Što točno znači takvo pravo raspolaganja?"

Hilde Molnes slegnula je ramenima. "O tome doista još nisam razmišljala. To sam saznala tek prije nekoliko dana. Od odvjetnika Hardeida."

"Dakle, niste prije ništa znali o klauzuli kojom se pravo raspolaganja prenosi na vas?"

"Možda je to netko nekada spomenuo, znala sam potpisivati svakakve papire, no to su strašno komplicirane stvari, ne čini li vam se? Osim toga, to mi tada uopće nije bilo važno."

"Ne?" upitao je Harry površno. "Mislim da ste upravo rekli nešto o soju ljudi iz Sunnmora?"

Blijedo se osmjehnula. "Oduvijek sam bila loša Sunnmorka." Harry ju je pogledao. Pretvara li se da je pijanija nego što jest? Počešao se po bradi.

"Jens Brekke i vi, koliko se dugo poznajete?"

"Mislite reći, koliko već dugo spavamo zajedno?"

"Da, ako vam je tako draže."

"Dakle, krenimo redom. Da razmislim..." Hilde Molnes skupila je obrve i žmirkajući zurila u strop. Pokušala je podbočiti bradu, ali joj je skliznula s ruke i Harry je shvatio da se prevario. Bila je pijana kao deva.

"Upoznali smo se na jednom prijamu dobrodošlice, upriličenom dva dana po Atleovu dolasku u Bangkok. Prijam je počeo u osam sati navečer i bila je pozvana cijela norveška zajednica. Sve se događalo u vrtu ispred veleposlanikova stana. Poševio me u garaži, otprilike dva do tri sata kasnije. Izrazila sam se tako pasivno jer sam u tom trenutku vjerojatno bila već toliko pijana, da mu moja suradnja nije bila potrebna. Ili moja suglasnost. Ali ju je dobio idući put. Ili nakon toga, ne znam više točno. U svakom slučaju, upoznali smo se nakon nekoliko rundi, to ste htjeli znati, je li tako? Da, i otada se znamo. U međuvremenu čak prilično dobro. Je li vam to dovoljno, komesare?"

Harry je osjetio da je iziritiran. Možda zbog načina na koji je iskazivala svoju ravnodušnost i samoprijezir. U svakom slučaju, nije mu dala razloga da i dalje razgovara u rukavicama.

"Izjavili ste da ste onoga dana kada vam je muž ubijen bili kod kuće. Gdje ste točno bili od pet sati poslijepodne do trenutka kada ste primili vijest da je nađen mrtav?"

"Ne sjećam se!"

Zakriještala je, zvučalo je kao graktanje gavrana u šumi u spokojno jutro i Harry je primijetio da privlače pozornost gostiju. Izgledalo je kao da će se prevrnuti sa stolice, ali je onda ponovo uspostavila ravnotežu.

"Ne bojte se, komesare. Naime, imam alibi, tako se to zove, zar ne? Da, da, divan alibi. To vam mogu reći. Moja će vam kći sigurno s užitkom potvrditi da te večeri više nisam bila u stanju samostalno se kretati. Sjećam se da sam poslije večere otvorila bocu džina i procjenjujem da sam u nekom trenutku zaspala pa se ponovo probudila, zatim opet pila, zaspala, probudila se i tako dalje. Sigurno razumijete."

Harry je razumio.

"Želite li još nešto znati, komesare Hole?"

Samoglasnike u njegovu imenu razvlačila je, ne previše, ali dovoljno da ga to provocira.

"Samo to jeste li ubili svoga muža, gospođo Molnes."

Zaprepašćujuće brzim i gipkim pokretom zgrabila je čašu i prije nego ju je uspio zaustaviti, čuo je kako mu je prozujala pored uha i rasprsnula se na zidu iza njegovih leđa. Nacerila se.

"Možda mi sada nećete vjerovati, ali bila sam najbolji strijelac ženske kadetske rukometne ekipe u Orsti." Glas joj je bio smiren kao da je već zaboravila to što se maloprije dogodilo. Harry je gledao zgrožena lica koja su se okretala prema njima.

"Tada mi je bilo šesnaest godina, bilo je to strašno davno. Bila sam najzgodnija djevojka u... Ali, sigurno sam vam to već ispričala. I imala sam obline, a ne kao sada. Zajedno s prijateljicom uvijek bih, kao sasvim slučajno, samo s malim ručnikom u ruci, ušla u sudačku svlačionicu. To smo opravdavale time da smo nakon tuširanja promašile vrata. Dakako, sve za našu momčad. Ali, ne vjerujem da se to doista odražavalo na suđenje.

Sigurno su se pitali što radimo ispod tuša prije utakmice."

Najednom je ustala od stola i povikala: "Momci Orste haj, momci Orste haj, momci Orste haj, haj, haj!" Zatim se ponovo zavalila u stolicu. U restoranu je nastao tajac.

"Naš borbeni poklič, ne ide to s 'djevojke Orste', shvaćate? Zbog ritma, ali tko zna, možda smo samo htjele biti u centru pažnje."

Harry ju je primio pod ruku, pomažući joj niza stube. Taksistu je rekao adresu, dao mu novčanicu od pet dolara i zamolio ga da se pobrine da uđe u kuću. Očito nije razumio mnogo od onoga što mu je Harry govorio, ali se činilo da je shvatio značenje njegovih riječi.

Na *Soi* 2, nedaleko od hotela Silom, ušao je u bar. Šank je bio gotovo prazan, a na pozornici je stajalo nekoliko go-go plesačica koje te večeri još nisu bile otkupljene i činilo se da u tom pogledu više i ne gaje prevelike nade. Izgledale su kao da peru suđe dok su marljivo tresle nogama, a grudi im poskakivale uz taktove *When Susannah Cries.* Harry nije mogao reći što je od toga izgledalo tužnije.

Ispred njega stvorilo se pivo koje nije naručio. Ostavio ga je netaknuto, platio i s telefona pored muškoga zahoda nazvao policijsku upravu. Vrata ženskoga zahoda nije vidio.

Glava 26.

Povjetarac mu je strujio kroz kratku kosu. Harry je stajao na zidiću na rubu krova i promatrao grad. Kada bi stisnuo oči, slika se pretvarala u jedinstveni svjetlosni tepih koji je bljeskao i treperio. "Siđi", rekao je glas iza njegovih leđa. "Činiš me nervoznom." Liz je sjedila u sklopivoj stolici s limenkom piva u ruci. Harry se vratio u upravu i našao je zatrpanu hrpom izvješća koja je trebala pročitati. Bila je gotovo ponoć i shvatila je da je za taj dan već bilo vrijeme da odustane. Zaključala je ured i dizalom su se odvezli na dvanaesti kat. Vrata krovne terase bila su zaključana, pa su izašli kroz prozor i požarnim ljestvama popeli se na krov.

Kroz prometnu buku najednom je zatulila brodska sirena.

"Jesi li čuo?" upitala je Liz. "Kada sam bila mala, otac je govorio da u Bangkoku možeš čuti kako se slonovi dozivaju dok ih ukrcavaju na brodove. Stizali su iz Malezije jer su šume u Borneu iskrčene. Životinje su lancima bile privezane na palubama brodova koji su plovili prema šumama na sjeveru Tajlanda. Kada sam došla ovamo, dugo sam vjerovala da ti zvukovi potječu od slonova." Jeka je zamrla.

"Gospođa Molnes ima motiv, no je li nam to dovoljno?" upitao je Harry i skočio unatrag. "Bi li ti nekoga ubila da bi tijekom šest godina mogla raspolagati s pedeset milijuna kruna?"

"Zavisi koga bih morala ubiti", rekla je Liz. "Znam neke ljude koje bih mogla koknuti i za manje."

"Mislim: je li pedeset milijuna tijekom šest godina isto što i pet milijuna tijekom šezdeset godina?"

"Nije."

"Jasno. Kvragu!"

"Volio bi da je to ona? Gospođa Molnes?"

"Najradije nitko. Samo želim da nađemo ubojicu, kako bih se mogao vratiti kući, u svoj pakao."

Liz je moćno podrignula, kimnula glavom odajući si priznanje i spustila limenku piva.

"Jadna kći. Zove se Runa, zar ne? Zamisli da majka bude osuđena zato što je ubila oca zbog novca."

"Znam, ali ona je na svu sreću jaka djevojka."

"Jesi li baš sasvim siguran?"

Slegnuo je ramenima i ispružio ruku prema nebu.

"Što radiš?" upitala je.

"Razmišljam."

"Mislim, to s rukom, što ti je to?"

"Energija. Primam energiju svih tih ljudi. To čovjeku na neki način treba podariti vječni život. Vjeruješ li u takvo što?"

"Vjeru u vječni život izgubila sam već sa šesnaest godina, Harry." Harry se okrenuo, ali joj u tami noći nije vidio lice.

"Tvoj otac?" upitao je.

Vidio je kako je oštri obris njezine glave kimnuo.

"Aha. Nosio je svijet na svojim ramenima. Moj otac. Samo šteta što je svijet bio tako težak."

"Kako..." Zaustavio se.

Krenulo je kada je zdrobila pivsku limenku.

"To je samo još jedna priča o vijetnamskom veteranu, Harry. Našli smo ga u garaži, u svečanoj

vojnoj odori, sa službenim pištoljem pored sebe. Napisao je dugačko pismo, ne nama nego vojsci SAD-a. U njemu je pisalo da nije mogao podnijeti to što je pobjegao od odgovornosti. Shvatio je to dok je još stajao na vratima helikoptera koji je 1973. poletio s krova američkoga veleposlanstva u Saigonu, a on je ispod sebe gledao kako očajni Južnovijetnamci opsjedaju veleposlanstvo, tražeći zaštitu od vojnih postrojba koje su ulazile u grad. Napisao je da je odgovoran koliko i vojna policija, koja je navalu tog mnoštva pokušavala odbiti kundacima. Svima njima bili su obećali da će dobiti rat, obećali su im demokraciju. Kao časnik smatrao se suodgovornim što je američka vojska dala prvenstvo izvlačenju vlastitoga ljudstva na račun Vijetnamaca koji su zajedno s njima ratovali. Ovima posljednjima otac je posvetio svoj vojnički angažman, izražavajući žaljenje što nije bio dorastao toj odgovornosti. Na kraju je još dodao najljepše pozdrave majci i meni i poručio da ga pokušamo što prije zaboraviti."

Harry je osjetio želju za cigaretom.

"Bila je ogromna odgovornost koju je preuzeo", rekao je.

"Da, ali mislim da je katkada lakše preuzeti odgovornost za mrtve nego za žive. Mi ostali moramo se za njih brinuti, Harry. Za žive. Unatoč svemu, to je odgovornost koja nas pokreće."

Odgovornost. Ako je posljednjih godina postojalo nešto što je pokušavao pokopati, onda je to bila odgovornost. Bilo za žive bilo za mrtve, za sebe samoga ili za druge. Samo je stvarala osjećaj krivnje i nikada

nije doista nagrađena. Ne, nije mogao reći da ga pokreće odgovornost. Možda je Torhus imao pravo, možda njegovi motivi da pruži šansu pravednosti ipak nisu sasvim plemeniti. Možda je to bila samo glupa ambicija koja ga je sprječavala da prihvati kako je na slučaj stavljen *ad acta* i koja ga je pokretala da nekoga uhiti, bilo koga, samo da bi se donijela presuda i da bi se slučaj mogao zaključiti. Jesu li mu svi oni novinski napisi i tapšanja po ramenu, kojima su ga obasipali po povratku iz Australije, doista bili tako nevažni kako je mislio? Je li ideja da prezre sve i svakoga, kako bi se što prije ponovo posvetio Sosinom slučaju, bila tek izgovor? Zato što mu je postalo tako silno važno biti uspješan?

Na trenutak je bilo gotovo tiho, zvučalo je kao da Bangkok hvata zrak. Zatim je ona ista brodska sirena još jednom rasparala zrak. Tugaljivo. Kao glasanje nekog vrlo usamljenog slona, pomislio je Harry. A onda su automobili ponovo zatrubili.

Kada se vratio u stan, na otiraču je ležao papirić. "Na bazenu sam. Runa."

Harry je primijetio da je na tlocrtu katova pored brojke 5 pisalo "bazen", a izašavši ondje iz dizala, doista je osjetio miris klora. Iza ugla hodnika nalazila se terasa s bazenom, okružena zidovima kuća s balkonima. Voda se mirno ljeskala na mjesečini. Čučnuo je uz rub i zaronio ruku u vodu.

"Unutra se osjećate kao kod kuće, zar ne?"

Runa nije odgovorila već je snažno zamahnula nogom i plivajući prošla pored njega prije nego je

ponovo zaronila. Njezina odjeća i ručna proteza ležali su nabacani na ležaljci.

"Znate li koliko je sati?" upitao je.

Izronila je ravno ispred njega, primila ga rukom iza vrata, privukla noge i lagano se odgurnula od ruba bazena. Bio je sasvim nepripremljen, izgubio je ravnotežu, a ruke su mu naišle na glatku golu kožu kada je, s njom ispod sebe, skliznuo u vodu. Nisu stvorili nikakav šum, samo su razmaknuli vodu kao tešku toplu deku i utonuli pod nju. Harryju je u ušima klokotalo i golicalo ga i glava mu se počela širiti. Dotaknuli su dno, a on se odbacio nogama i oboje ih iznio na površinu.

"Ludi ste", ispuhnuo je.

Zahihotala se i brzim potezima otplivala od njega.

Kada je izašla, ležao je uz rub bazena, a s odjeće mu se cijedila voda. Otvorivši oči, vidio je da u rukama drži mrežicu za čišćenje bazena, pokušavajući dohvatiti velikoga vilinog konjica koji je plutao na površini.

"Ovo je čudo", rekao je Harry. "Doista sam mislio da su žohari jedini kukci koji mogu preživjeti u ovom gradu."

"Nekoliko dobrih uvijek preživi", rekla je i oprezno podignula mrežicu. Otpetljala je konjica iz očica, a on je zujeći odletio.

"Zar žohari ne pripadaju onima dobrima?"

"Bah, odvratni su!"

"Ali zbog toga ne moraju biti loši."

"Možda ne. Ali ne vjerujem da su doista dobri. Jednostavno su tu."

"Jednostavno su tu", ponovio je Harry, ne sarkastično nego zamišljeno.

"Takvima su stvoreni. Tako da dobijemo volju zgaziti ih. Inače bi ih bilo previše."

"Zanimljiva teorija."

"Slušajte", šapnula je.

"Svi spavaju."

"Bangkok nikada ne spava."

"Naprotiv, slušajte. To su zvukovi sna."

Mrežica za čišćenje bazena bila je spojena na šuplju aluminijsku cijev kroz koju je Runa sada puhnula. Zvučalo je kao *didgeridoo.* Pozorno je slušao. Imala je pravo.

Otišla je k njemu na tuširanje. Već je stajao na hodniku i pozvao lift kada je izašla iz kupaonice zamotana u ručnik.

"Odjeća vam je na krevetu", rekao je i zatvorio vrata.

Poslije su oboje stajali na hodniku i čekali lift. Svijetleći crveni broj iznad vrata lifta otpočeo je odbrojavanje.

"Kada putujete?" upitala je.

"Uskoro. Ako ne iskrsne ništa novo."

"Znam da ste se predvečer htjeli naći s majkom."

Harry je zabio ruke u džepove hlača i gledao si nokte na nogama. Rekla je da ih treba podrezati. Vrata lifta otvorila su se, a on je stao u otvor.

"Vaša majka tvrdi da je bila kod kuće kada vam je otac ubijen te da vi to možete potvrditi."

Zastenjala je. "Iskreno govoreći, želite li doista da vam na to odgovorim?"

"Možda ne", rekao je. Stupio je korak natrag. Gledali su se, čekajući da se vrata dizala zatvore.

"Što mislite, tko je to učinio?" upitao je naposljetku.

Još uvijek ga je gledala dok su se vrata polako zatvarala.

Glava 27.

Usred Jimijeve gitarističke solo dionice u *All Along The Watchtower* iznenada prestala, a Jim Love trgnuo se shvativši da mu je netko upravo skinuo slušalice.

Okrenuo se na stolici, a visoki, plavokosi momak, koji je sasvim sigurno zaboravio upotrijebiti kremu za sunčanje, nadvio se nad njim u tijesnoj čuvarskoj kućici. Oči su mu bile zaklonjene iza pilotskih sunčanih naočala sumnjive kvalitete. Jim je imao oko za takve stvari; njegove naočale stajale su ga tjedne plaće.

"Zdravo", rekao je dugonja. "Pitao sam govorite li engleski." Momak je govorio neodređenim akcentom, a Jim je odgovarao na bruklinškom slengu:

"U svakom slučaju bolje nego tajlandski. Kako vam mogu pomoći? U koju tvrtku želite?"

"Danas ne želim ni u jednu tvrtku. Želim razgovarati s vama."

"Sa mnom? Valjda niste nadzornik sigurnosne službe, zar ne? Ako jeste, mogu objasniti ovo s *walkmanom.."*

"Nisam iz sigurnosne službe. Iz policije sam. Zovem se Hole. Moj kolega Nho..."

Maknuo se korak u stranu i iza njega se na vratima pojavio Tajlanđanin, s uobičajenom izbrijanom vojničkom frizurom i svježe izglačanom bijelom košuljom. Jim zato ni u jednom trenutku nije sumnjao u autentičnost iskaznice koju mu je pokazao ovaj čovjek. Zaškiljio je.

"Policija, je li...? Recite mi, molim vas, zar vi svi idete istom frizeru? Kako se nitko ne sjeti isprobati nešto novo? Na primjer, nešto ovakvo." Jim je pokazao vlastitu kosmatu glavurdu i prasnuo u smijeh.

Dugonja je razvukao lice u osmijeh. "Čini se da *retro-look* iz sedamdesetih još nije stigao do policijske uprave."

"Kakav *look?*

"Zaboravite. Može li vas tko zamijeniti i možemo li negdje popričati?"

Jim je ispričao da je prije četiri godine, za vrijeme praznika, došao u Tajland zajedno s nekoliko prijatelja. Unajmili su motore i putovali na sjever, a u nekom mjestašcu na obali Mekonga, uza samu granicu s Laosom, jedan od njih bio je toliko glup da je kupio malo opijuma i strpao ga u džep prtljage. Na povratku su naišli na policijsku kontrolu i na toj prašnjavoj cesti usred Tajlanda odjednom su postali svjesni da jednoga od njih očekuje izuzetno dug boravak u zatvoru.

"Jeste li znali da prema slovu zakona mogu čak pogubiti ljude koji krijumčare to sranje. A nas trojica, koji s tim nismo imali nikakve veze, mislili smo, dakako, da ćemo zbog pomaganja ili nečega sličnoga, također imati problema. Kvragu, čovječe, kao tamnoputi Amerikanac savršeno se uklapam u sliku tipičnoga krijumčara heroina, zar ne? Kukali smo i preklinjali i nismo ništa kapirali, sve dok nam jedan od policajaca nije spomenuo da kaznu mogu preinačiti u novčanu. Dakle, sakupili smo svu lovu koju smo imali, oni su oduzeli opijum i pustili nas. Bili smo presretni. Problem je bio jedino u tome što je to bio novac koji nam je

trebao za povratak u SAD. Dakle..."

Jim je nadugačko i naširoko objašnjavao kako je jedno dovelo do drugoga, kako je neko vrijeme životario radeći kao vodič za američke turiste, zatim je imao problema s boravišnom dozvolom pa se ponašao što neprimjetnije dok se o njemu brinula mlada Tajlanđanka koju je upoznao, a onda, kada su se ostali spremali na povratak u domovinu, odlučio je ostati. Nakon izvjesnog natezanja, napokon je dobio radnu dozvolu jer mu je ponuđen posao čuvara parkirališta - zbog zgrada u kojima su smještene međunarodne tvrtke trebali su osobe koje govore engleski.

Iz Jima je navirala nezaustavljiva bujica riječi pa ga je Harry napokon morao prekinuti.

"Kvragu, samo se nadam da vaš tajlandski prijatelj ne govori engleski", rekao je Jim i nervozno pogledao Nhoa. "Dečki koje smo tamo potplatili..

"Bez brige, Jime. Ovdje smo sasvim drugim poslom. Tamnoplavi *mercedes* s diplomatskim oznakama navodno je bio ovdje 3. siječnja oko četiri sata. Govori li vam to nešto?"

Jim je zinuo. "Da ste me pitali koju sam pjesmu Jimija Hendrixa tada slušao, možda bih vam mogao odgovoriti, čovječe. Ali auti koji ovamo dolaze i odlaze..." Rezigniranim pokretom raširio je ruke.

"Kada smo bili ovdje, dobili smo parkirnu kartu. Zar ne možete ništa provjeriti, registracijski broj ili slično?"

Jim je zavrtio glavom. "Nismo u tome tako precizni. Najveći je dio garaže pod videonadzorom tako da, ako se što dogodi, možemo naknadno pogledati."

"Naknadno? Hoćete reći da se to snima?"

"Pa, naravno."

"Nisam vidio monitore."

"Zato što ih nema. Garaža ima šest katova, tako da ne bismo ni mogli sve nadzirati. Čovječe, većina lopova zbriše čim vide kameru i pomisle da ih netko promatra. Tako smo ono najvažnije već postigli. Ako bi netko ipak bio toliko drzak i nešto ukrao iz automobila, imamo cijelu snimku na filmu, pa se momci poput vas mogu odmah dati na posao."

"Koliko dugo čuvate filmove?"

"Deset dana. Većina ljudi do tada primijeti nedostaje li im što u autu, a zatim vrpce ponovo presnimimo."

"To znači da imate snimku od 3. siječnja između 16.00 i 17.00 sati?"

Jim je bacio pogled na zidni kalendar.

"Naravno."

Sišli su stubištem i ušli u vrući, vlažni podrum. Jim je upalio samotnu žarulju i otključao jedan od čeličnih ormarića na zidu. Videovrpce su bile brižljivo složene jedna do druge.

"To su vrpce ako želite provjeriti cijelu garažu."

"Dovoljno je parkiralište za posjetitelje", rekao je Harry.

Jim je tražio. Činilo se da svaka kamera ima svoju policu, a datumi su bili ispisani olovkom na poleđini kazeta. Jim je izvukao kazetu.

"Showtime."

Otvorio je drugi ormar u kojem se nalazio videorekorder s monitorom, ubacio kazetu i nakon

nekoliko sekundi na ekranu se pojavila crno-bijela slika. Harry je odmah prepoznao parkiralište za posjetitelje; snimka je očito bila načinjena kamerom koja mu je posljednji put zapela za oko. Šifra u donjem kutu pokazivala je mjesec, dan i sat. Prevrtjeli su snimku do 15 sati i 50 minuta. Na slici se nije vidjelo nikakvo diplomatsko vozilo. Čekali su. Izgledalo je kao zamrznuta slika, ništa se nije događalo.

"Možemo staviti na brzo premotavanje", rekao je Jim.

Osim što se sat u kutu brže okretao, nije se primjećivala nikakva razlika. Bilo je pet i petnaest. Projurilo je nekoliko automobila, ostavljajući mokre tragove na asfaltu. Bilo je 17.40 i vidjeli su kako se tragovi polako suše i nestaju, ali veleposlanikovu *mercedesu* još uvijek ni traga. Na 17.50 Harry ga je zamolio da isključi videorekorder.

"Na parkiralištu za posjetitelje trebalo je stajati diplomatsko vozilo", rekao je Harry.

"Žao mi je", rekao je Jim. "Izgleda da ste dobili pogrešnu informaciju."

"Je li mogao negdje drugdje parkirati?"

"Naravno. Ali svi bez stalnoga mjesta upućuju se ovim putem, pored kamere i tada bismo barem vidjeli auto kako prolazi."

"Voljeli bismo pogledati i drugi video", rekao je Harry.

"Da, koji?"

Nho je kopao po džepovima. "Znate li koje parkirno mjesto ima auto s ovom registarskom oznakom?" upitao je i pružio mu papirić. Jim je

sumnjičavo pogledao.

"Čovječe, pa vi govorite engleski."

"Riječ je o *crvenom porscheu",* rekao je Nho.

Jim mu je vratio papirić. "To uopće ne moram provjeravati. Nema *nijednog porschea* na stalno unajmljenom parkirnom mjestu."

"Faen!" izletjelo je Harryju.

"Kako, molim?" upitao je Jim cereći se.

"Norveška psovka koju zapravo ne želite naučiti."

Izašli su na sunce.

"Za mali novac mogu vam nabaviti prave", rekao je Jim i pokazao na Harryjeve sunčane naočale.

"Ne, hvala."

"Ili, ako trebate što drugo?" Jim mu je namignuo smijući se. Već je počeo pucketati prstima, radujući se svome *walkmanu.*

"Hej, komesare!" povikao je za njim kada su otišli. Harry se okrenuo.

"Fa-an!"

Čuli su ga sve do auta kako se smije.

"Dakle, što znamo?" upitala je Liz i stavila noge na pisaći stol.

"Znam da Brekke laže", rekao je Harry. "Tvrdio je da je nakon njihova susreta otpratio veleposlanika u garažu do auta."

"Zašto bi baš oko toga lagao?"

"Na telefonu veleposlanik samo traži potvrdu da će se naći u 16 sati. Nema sumnje da je veleposlanik bio u uredu. Razgovarali smo sa službenicom na prijamnom šalteru i potvrdila je. Također može potvrditi da su

zajedno izašli iz ureda jer je Brekke svratio k njoj i dao joj zadatak. Toga se točno sjeća, zato što je bilo oko 17 sati, pa je i sama htjela završiti s poslom."

"Dobro da se barem netko nečega sjeća."

"Ali ne znamo što su Brekke i veleposlanik poslije toga radili."

"Gdje je bio auto? Ne mogu vjerovati da je riskirao parkirati ga na području Bangkoka, negdje uz rub ceste", rekla je Liz.

"Možda su se dogovorili da se odvezu na još neko mjesto, tako da je veleposlanik nekoga zamolio da mu pripazi auto dok ode gore po Brekkea", predložio je Nho.

Rangsan se tiho nakašljao i okrenuo stranicu:

"Na mjestu na kojem sve vrvi od sitnih lopova koji samo to čekaju?"

"To i ja mislim", rekla je Liz. "Nelogično je da se nije odvezao u podzemnu garažu, to je najjednostavnije i najsigurnije. Tamo je mogao parkirati doslovno pored lifta."

Malim prstom svrdlala je po uhu, a lice joj je poprimalo ekstatičan izraz.

"Druga stvar je što se pitam kamo zapravo smjeramo", rekla je.

Harry je rezignirano raširio ruke.

"Nadao sam se kako ćemo moći dokazati da je Brekke taj dan izašao iz ureda kada je oko 17 sati otišao zajedno s veleposlanikom i s njim se odvezao njegovim automobilom. I da će videosnimka pokazati kako je njegov crveni *porsche* preko noći ostao u garaži. Nisam mislio da Brekke ne dolazi autom na posao."

"Hajdemo nakratko zaboraviti automobile", rekla je Liz. "Ono što znamo jest da Brekke laže. I što ćemo sada?" Pucnula je prstima prema Rangsanovim novinama.

"Provjeriti alibi", čulo se s druge strane.

Glava 28.

Prilikom uhićenja ljudske su reakcije različite, koliko i nepredvidive.

Harry je mislio da je većinu varijanti već vidio i stoga nije bio osobito iznenađen kada je ugledao sivilo na preplanulom licu Jensa Brekkea, primijetivši da mu se oči cakle kao u životinje stjerane u kut. Govor tijela promijenio se, pa mu više nije dobro stajalo ni *Armanijevo* odijelo sašiveno po mjeri. Brekke je ponosno držao glavu, ali je ipak izgledao kao da se nekako skvrčio.

Brekke zapravo nije bio uhićen, nego samo doveden na ispitivanje, no za nekoga po koga nikada prije nisu došla dva naoružana policijska službenika, koji nisu ni pitali odgovara li mu vrijeme, ta je razlika bila posve akademske naravi. Kada je Harry vidio toga čovjeka u sobi za ispitivanje, misao da bi Brekke nekoga hladnokrvno ubio nožem, učinila mu se apsurdnom. No, takvu je misao već jednom imao i prevario se.

"Prisiljeni smo ovo ispitivanje voditi na engleskom jeziku", rekao je Harry i sjeo ispred njega. "Snima se na vrpcu." Pokazao je mikrofon ispred sebe.

"OK." Brekke se pokušao osmjehnuti. To je izgledalo kao da mu netko željeznim kukama razvlači kutove usana.

"Morao sam se izboriti za vođenje ovog ispitivanja", rekao je Harry. "Budući da se snima, ispitivanje bi, strogo uzevši, morala voditi tajlandska

policija, no budući da ste norveški državljanin, načelnik policije pristao je."

"Hvala."

"Pa, ne znam trebate li zahvaljivati na tome. Jeste li upoznati s time da imate pravo pozvati odvjetnika?"

"Da."

Harry je htio pitati kako to da ne koristi tu mogućnost, ali je odustao. Zašto bi mu dao priliku da se predomisli? Tajlandski pravni sustav sličio je norveškomu, pa nije bilo razloga pretpostaviti da su odvjetnici drugačiji. A ako je to bilo točno, njihova prva službena radnja sigurno bi bila nagovoriti klijenta da ne pristane na davanje iskaza. No, sve je bilo po propisu, pa je smio početi.

Harry je dao znak da mogu uključiti magnetofon. Nho je ušao i pročitao nekoliko formalnosti koje se moraju spomenuti na početku snimke. Zatim je otišao.

"Je li točno da ste u vezi s Hildom Molnes, suprugom ubijenoga Atlea Molnesa?"

"Što?" Dva zaprepaštena, razrogačena oka buljila su u njega s druge strane stola.

"Razgovarao sam s gospođom Molnes i predlažem vam da kažete istinu."

Uslijedila je stanka.

"Da."

"Malo glasnije, molim."

"Da!"

"Koliko dugo postoji ta veza?"

"Ne znam. Dugo."

"Od prijama dobrodošlice za veleposlanika, prije godine i pol?"

"Hm..."

"Hm?"

"Da, moglo bi biti."

"Jeste li znali da bi gospođa Molnes raspolagala velikim imetkom kada bi joj muž umro?"

"Imetkom?"

"Zar se izražavam nejasno?"

Brekke je puhnuo zrak kroz usnice tako da je zašištalo. "To mi je novost. Imao sam osjećaj da su njihova financijska sredstva relativno ograničena."

"Da? Kada sam posljednji put razgovarao s vama, rekli ste mi da je u razgovoru, koji ste 3. siječnja vodili s Molnesom u svome uredu, bilo riječi o novčanim ulaganjima. Osim toga, znamo da je Molnes imao velike dugove. Meni to ne ide jedno s drugim." Uslijedila je još jedna stanka. Brekke je htio nešto reći, ali se suzdržao.

"Lagao sam", rekao je napokon.

"Sada imate priliku reći istinu."

"Došao je k meni da bismo razgovarali o odnosu s Hildom... njegovom ženom. Htio je da to prestane."

"Posve razumljiva želja, zar ne?"

Brekke je slegnuo ramenima. "Ne znam koliko znate o Molnesu."

"Pođite od toga da ne znamo ništa."

"Dopustite mi da se ovako izrazim: njegove seksualne sklonosti zapravo ne pristaju braku."

Podignuo je pogled. Harry je kimnuo i dao mu znak da nastavi. "No, nije mu zbog ljubomore bilo toliko stalo da se više ne viđamo. To je bilo samo iz obzira prema izvjesnim glasinama, koje su navodno

kružile po Norveškoj. Rekao je da bi dodatno potaknulo glasine kada bi taj odnos postao javan i da bi to naštetilo, ne samo njemu nego i drugim, posve nedužnim ljudima na važnim položajima. Pokušao sam ga ispitivati, ali mi više ništa nije htio reći."

"Čime je prijetio?"

"Prijetio? Kako to mislite?"

"Pa, vjerojatno vas nije tek ljubazno zamolio da se raziđete s njegovom ženom koja vam je, pretpostavljam, draga?"

"Ne, ne, doista. Čak mislim da je upotrijebio tu riječ."

"Koju riječ?"

"Najljubaznije." Brekke je na stolu sklopio ruke ispred sebe. "Bio je neobičan čovjek. Najljubaznije." Mlitavo se osmjehnuo.

"Da, pretpostavljam da u svojoj branši tu riječ ne čujete prečesto?"

"Vjerojatno ni vi u svojoj, zar ne?"

Harry ga je pogledao, ali u Brekkeovu pogledu nije bilo provokacije.

"Jeste li uspjeli što dogovoriti?"

"Ne. Rekao sam da moram razmisliti o tome. Što sam mogao reći? Čovjek je izgledao kao da će zaplakati."

"Jeste li razmišljali o tome da prekinete vezu?"

Brekke je skupio obrve kao da mu je ta misao nova.

"Ne, ja... doista bih teško podnio da je više ne vidim."

"Rekli ste mi da ste nakon sastanka, zajedno s

veleposlanikom, otišli u podzemnu garažu u kojoj se nalazio njegov automobil. Želite li sada promijeniti taj iskaz?"

"Ne..." Brekke ga je začuđeno pogledao.

"Provjerili smo videosnimku za taj dan, od 15.50 do 17.15. Veleposlanikov auto nije stajao na parkiralištu za posjetitelje. Želite li promijeniti iskaz?"

"Promijeniti...?" Brekke ga je gledao s nevjericom. "Ne, pobogu, izašli smo iz lifta i vidjeli ondje njegov automobil. Obojica moramo biti na snimci. Čak se sjećam da smo izmijenili još nekoliko riječi prije nego što je ušao u auto. Obećao sam veleposlaniku da Hildi neću reći ništa o našem razgovoru."

"Ali mi možemo dokazati da nije bilo tako. Posljednji put, želite li promijeniti iskaz?"

"Ne!"

Harry je u Brekkeovu glasu čuo odlučnost, koje nije bilo na početku ispitivanja.

"Što ste radili nakon što ste, kao što tvrdite, otpratili veleposlanika u podzemnu garažu?"

Brekke je objasnio da se vratio u ured, kako bi dovršio neka privremena izvješća, da je ondje bio otprilike do ponoći i zatim se taksijem odvezao kući. Harry je upitao je li za to vrijeme netko došao k njemu ili ga nazvao, no Brekke mu je objasnio da nitko bez kodirane kartice ne može ući u njegov ured te da je isključio telefon kako bi mogao na miru raditi. I da to često učini kada se bavi izvješćima.

"Nema nikoga tko bi vam mogao pružiti alibi? Netko tko vas je vidio da dolazite kući, na primjer?"

"Ben, kućepazitelj. Možda se sjeća. U pravilu primijeti kada kasno navečer u odijelu dođem kući."

"Čuvar koji vas je vidio kako oko ponoći dolazite kući, to je sve?"

Brekke je pokušavao razmišljati.

"Bojim se da jest."

"OK", rekao je Harry. "Sada će drugi nastaviti. Hoćete li što popiti? Kavu? Vodu?"

"Ne, hvala."

Harry je ustao i krenuo.

"Harry?"

Osvrnuo se. "Bolje je ako me zovete Hole. Ili komesar."

"OK. Jesam li u problemima?" Upitao je na norveškom.

Harry je stisnuo oči. Brekke je bio otužan prizor, sjedio je kao pokisla kokoš.

"Da sam na vašem mjestu, mislim da bih sada nazvao odvjetnika."

"Shvaćam. Hvala."

Harry je zastao na vratima. "Ah, da, što je bilo s obećanjem koje ste dali veleposlaniku u podzemnoj garaži, jeste li ga održali?"

Brekke ga je pogledao, gotovo se ispričavajući. "Idiotski. Već sam namjeravao ispričati to Hildi, mislim, morao sam. Ali kada sam saznao da je mrtav, tada... Da, bio je vrlo neobičan čovjek, pa sam mislio da moram održati obećanje. To više nije imalo nikakvo praktično značenje."

"Trenutak, prebacit ću telefon na zvučnike."

"Halo?"

"Čujemo te, Harry, pričaj."

Bjarne Moller, Dagfinn Torhus i načelnica policije saslušali su Harryjevo telefonsko izvješće, ne prekidajući ga.

Potom je Torhus uzeo riječ.

"Imamo, dakle, Norvežanina koji sjedi u istražnom pritvoru zbog sumnje u ubojstvo. Pitanje je koliko dugo možemo to skrivati od medija?"

Načelnica policije nakašljala se. "Budući da novinari za sada ne znaju za ubojstvo, policija nije pod pritiskom da mora naći ubojicu. Naknadno ću obaviti telefonski razgovor. Mislim da imamo još nekoliko dana, osobito zato što protiv Brekkea zasad nemate nikakvih drugih argumenata, osim motiva i jedne lažne izjave. Budete li ga morali pustiti, možda je bolje da nitko ne sazna za uhićenje."

"Harry, čuješ li me?" Sada je ponovo govorio Moller. Čuo se sferičan šum koji je on protumačio kao potvrdan odgovor. "Je li tip kriv, Harry? Je li on to učinio?"

Ponovo se umjesto odgovora čuo šum, pa je Moller uzeo u ruku telefonsku slušalicu u uredu načelnice policije.

"Što si rekao, Harry ...čno? Točno. Pa, razgovarat ćemo ovdje o tome i biti u kontaktu."

Spustio je slušalicu.

"Što je rekao?"

"Da ne zna."

Kada se Harry vratio u stan, bilo je kasno. U *Le*

Boucheronu je bila gužva pa je večerao u nekom restoranu na *Soi* 4 u Patpongu, u ulici *gayeva.* Za vrijeme glavnoga jela njegovu stolu prišao je muškarac i pristojno ga upitao želi li da mu ga popuši, a kada je Harry odmahnuo glavom, diskretno se povukao.

Harry je izašao iz lifta na petom katu. Nije bilo nikoga i svjetla na bazenu bila su ugašena. Skinuo je odjeću i skočio u bazen. Voda ga je osvježila. Otplivao je nekoliko staza osjećajući otpor vode. Runa je rekla da nijedan bazen nije sličan drugomu i da svaka voda ima svoje osobine, svoju konzistentnost, boju, miris. Taj bazen miriše na vaniliju, rekla je. Slatkasto i pomalo viskozno. Udahnuo je, ali je osjetio samo miris klora i Bangkoka. Okrenuo se na leđa i zažmirio. Šum vlastita daha ispod vode stvarao mu je osjećaj zatvorenosti u malom prostoru. Otvorio je oči. U jednom od stanova svjetlo se ugasilo. Između dviju zvijezda polako se kretao satelit. Motocikl s rupom u prigušivaču pokušavao je otići. Zatim mu je pogled ponovo odlutao prema onome stanu. Još jednom je prebrojio katove. Gutnuo je vodu. Stan u kojem se ugasilo svjetlo bio je njegov.

Harry je munjevitom brzinom izašao iz vode, navukao hlače i uzalud se osvrtao za nečim što bi mu moglo poslužiti kao oružje. Uzeo je mrežu za čišćenje bazena koja je visjela na zidu, pretrčao onih nekoliko metara do lifta i pritisnuo tipku. Vrata lifta otvorila su se, ušao je i osjetio slab miris *curryja.* Potom kao da mu je netko iz života izrezao jednu sekundu, a kada se ponovo pribrao, ležao je na leđima na hladnome, kamenom podu. Udarac ga je nasreću pogodio samo u

čelo, ali je iznad njega stajala grdosija od čovjeka

Harry je istoga časa shvatio da mu se loše piše. Udario je drškom mreže i pogodio noge malo iznad koljena, no lagani aluminijski držak nije pokazivao osobitu učinkovitost. Harry je uspio izbjeći prvi udarac nogom i kleknuti, ali ga je drugi pogodio u rame i prevrnuo. Leđa su ga zaboljela, no to je potaknulo adrenalin pa je skočio bolno kriknuvši. U svjetlosti otvorenoga lifta vidio je pletenicu kako se klati na izbrijanoj glavi. U tom trenutku sijevnula je šaka, pogodivši ga iznad oka i Harry je zateturao prema bazenu. Spodoba je krenula za njim, a Harry je nagovijestio udarac ljevicom prije negoli je desnicom udario ondje gdje je pretpostavio da je lice. Osjećaj je bio kao da je šakom udario u granit i pritom ozlijedio više sebe nego protivnika. Sagnuo se i izmaknuo glavu u stranu, osjetivši struju zraka promašenog udarca i bolan strah u prsima. Napipao je remen na hlačama, našao lisičine i uspio ih uhvatiti s tri prsta. Čekao je da se spodoba približi, pouzdao se u to da neće uslijediti kroše, pa se sagnuo. Zatim je navalio, hvatajući zamah bedrom i ramenom, unoseći u udarac svu svoju težinu. U luđačkome očaju jurišao je naprijed, sve dok šaka ojačana željezom nije pogodila meso i kosti. Začuo se škrgut i nešto je popustilo. Udario je još jednom i osjetio kako željezo prolazi kroz kožu. Topla i ljepljiva krv cijedila mu se između prstiju. Nije znao je li njegova ili tuđa, ali je zamahnuo šakom da bi ponovo udario, još više zaprepašten što se onaj još nije srušio na tlo. Tada začu tih, grleni smijeh i kamion natovaren betonom sruči mu se na glavu. Sve crno postalo je još

crnje i više nije znao što je gore, a što dolje.

Glava 29.

Harryja je probudila voda, instinktivno je udahnuo, no već u idućem trenutku netko ga je potopio. Branio se, ali nije bilo koristi. Voda je pojačala metalni škljocaj brave, a ruka koja ga je držala najednom je nestala. Otvorio je oči; sve oko njega bilo je tirkizno plavo, a ispod sebe je ugledao keramičke pločice bazena. Odbacio se nogama, no trzaj na ručnome zglobu rekao mu je ono što mu je mozak, unatoč njegovu protivljenju, već pokušao objasniti da će se utopiti i da ga je Woo njegovim vlastitim lisičinama privezao za ispust na dnu bazena.

Pogledao je uvis. Mjesec ga je obasjavao kroz vodeni filtar. Ispružio je slobodnu ruku iznad vode. Kvragu, bazen je ovdje dubok samo metar! Harry je ispod sebe zgrčio noge i pokušao ustati, upirući se svom silom. Lisičine su mu se urezivale u palac, ali nedostajalo je samo dvadeset centimetara da mu usta dosegnu površinu vode. Primijetio je da se sjena na vrhu bazena udaljila. Kvragu! Samo bez panike, pomislio je, panika troši strašno mnogo kisika.

Spustio se na dno i prstima provjerio rešetku odvoda. Bila je od čelika i neumoljivo čvrsta; čak kada je objema rukama trzao i vukao, nije popuštala. Koliko je dugo mogao zadržati dah? Minutu? Dvije? Mišići su ga već boljeli, osjećao je pucketanje u sljepoočnicama, a pred očima su mu titrale crvene zvjezdice. Ponovo se pokušao otrgnuti, dobro znajući da tjelesni napor samo još brže troši kisik. Usta su mu bila suha od straha,

mozak je slao slike za koje je znao da su halucinacije: premalo goriva, premalo vode. Na pamet mu je pala apsurdna pomisao - kada bi pio najviše što može, možda bi se razina vode dovoljno spustila da uspije gurnuti glavu iznad površine? Slobodnom rukom pljesnuo je po rubu bazena, ali ga nitko nije mogao čuti. Iako je svijet ovdje pod vodom bio posve tih, ondje gore, Bangkok je ravnodušno tutnjao svojom stoljetnom bukom, nadjačavajući sve zvukove. Što da ga je netko ipak čuo? Jedino što su mogli učiniti jest ispratiti ga u smrt. Glava mu se počela žariti i spremao se na ono što svi utopljenici prije ili poslije moraju pokušati: udahnuti vodu. Slobodna ruka dotaknula je metal. Mrežicu za čišćenje bazena. Ležala je na rubu. Harry ju je zgrabio i privukao. Runa je svirala *didgeridoo.* Šupljina. Zrak. Stavio je u usta kraj aluminijske cijevi i udahnuo. Voda mu je ušla u usta, progutao je i gotovo se ugušio, osjetivši na jeziku uginule, osušene kukce. Boreći se protiv nadražaja kašlja, zagrizao je aluminij. Zašto se to zove kisik? Uopće nije kiselo, slatko je; čak je i u Bangkoku zrak sladak kao med. Udisao je otpatke i krhotine aluminija koji su mu se taložili na sluznici grla, ali nije to osjećao. Udisao je i izdisao takvim intenzitetom kao da trči maraton.

Mozak mu je ponovo proradio. Zato je znao da je to samo odgoda. Kisik se u krvi pretvarao u ugljični dioksid, ispušni plin vlastita tijela, a cijev je bila preduga da bi ispuhao smrtonosni plin. Zbog toga je opet udahnuo ispuhnuti zrak, još i još, u mješavini sa sve manje kisika i sve više smrtonosnoga CO2. To se zove *hiperkapnija* i uskoro će od nje umrijeti. Najgore

je što tako brzo diše, to će samo ubrzati proces. Nakon nekog vremena postat će pospan, mozak će izgubiti volju za disanjem, uzimat će sve manje zraka i naposljetku će posve prestati disati.

Kako samotno, pomislio je Harry. Svezan. Kao slonovi na riječnim brodovima. Iz sve snage puhnuo je u cijev.

Anne Verk stanovala je već tri godine u Bangkoku. Muž joj je bio direktor Shell Thailanda, nisu imali djece, bili su prosječno nesretni i još bi nekoliko godina izdržali jedno s drugim. Zatim bi se ona vratila u Nizozemsku, dovršila studij i dala se u potragu za novim muškarcem. Iz puke dosade prijavila se za mjesto nastavnice volonterke u projektu "Empire" i na svoje iznenađenje dobila posao. "Empire" je bio projekt koji je bezbrojnim mladim prostitutkama nudio nastavu, napose iz engleskoga jezika. Anne Verk učila ih je ono što im je bilo potrebno u njihovoj svakodnevici u barovima i zato su dolazile. Sjedile su u klupama nasmiješene, plahe mlade djevojke koje su se hihotale kada bi tražila da ponavljaju za njom. "Mogu li vam zapaliti cigaru, Sir?" ili "Još sam djevica. No, vi ste naočit gospodin, *Sir.* Hoćete li platiti piće?"

Danas je jedna od djevojaka imala novu crvenu haljinu kojom se vidno ponosila. Haljina je, kako je objasnila svojim kolegicama na mucavom engleskom, kupljena u Robertson Department Storeu... Katkada je bilo teško zamisliti da te djevojke rade kao kurve u jednoj od najgorih bangkoških četvrti.

Kao većina Nizozemaca, govorila je izrazito dobar

engleski, pa je jednu večer u tjednu podučavala i neke nastavnike. Na petom katu izašla je iz lifta. Bila je to iznimno naporna večer sa žučnim raspravama o nastavnim metodama, pa je čeznula da u svome prostranom stanu od dvjesto kvadrata izuje cipele, no tad je začula neobično promukle zvukove. Prvo je pomislila da zvukovi dopiru s rijeke, ali je onda shvatila da dolaze iz bazena. Našla je prekidač za svjetlo i trebalo joj je nekoliko sekundi da sagleda i shvati prizor s čovjekom ispod vode i cijevi koja strši iznad površine. Zatim je potrčala.

Harry je vidio kako se pali svjetlo i osobu kako stoji na rubu bazena. Zatim je nestala. Izgledala je kao žena. Je li ju obuzela panika? Harry je osjećao prve znake *hiperkapnije.* Teoretski je trebalo biti gotovo ugodno, kao da toneš u narkotički san, no osjećao je kako mu strah teče žilama, poput vode s glečera. Pokušao se usredotočiti, mirno disati, ni previše ni premalo, ali bilo je sve teže.

Zbog toga nije primijetio da se razina vode počela spuštati, a kada je žena skočila u bazen i pridignula ga, bio je siguran da je to anđeo koji je došao po njega.

Ostatak noći Harryja je najviše mučila glavobolja. Sjedio je na stolici u svome stanu, stigao je liječnik, izvadio mu krv i objasnio koliko je imao sreće. Kao da mu je potreban netko da mu to objasni! Poslije je pored njega stajala Liz, zapisujući što se dogodilo.

"Što je htio u stanu?" pitala je.

"Nemam pojma. Zastrašiti me, možda?"

"Je li što odnio?"

Osvrnuo se.

"Ne, ako mi je četkica za zube još u kupaonici."
"Tikvane! Kako se osjećaš?"
"Mamurno."
"Odmah ću izdati tjeralicu."
"Zaboravi to. Odi lijepo kući i malo odspavaj."
"Kako si odjednom velikodušan."
"Dobro glumim, zar ne?" Rukama je protrljao lice.
"To nije za šalu, Harry. Je li ti jasno da si se otrovao ugljičnim dioksidom?"
"Liječnik kaže da nije ništa više od svakog prosječnog stanovnika Bangkoka. Doista, Liz. Odi kući, ne mogu sada s tobom razgovarati. Sutra ću opet biti u formi."
"Sutra ćeš uzeti slobodan dan."
"Kako hoćeš. Ali, sada idi."

Harry je popio tablete koje mu je dao liječnik, spavao je bez snova i probudio se tek kada ga je tijekom prijepodneva nazvala Liz, raspitujući se kako mu je. Promrmljao je nekakav odgovor. "Ne želim te danas vidjeti", rekla je.
"I ja tebe volim", rekao je, spustio slušalicu i ustao da se odjene.

To je bio do tada najtopliji dan u godini, pa su se u policijskoj upravi natjecali tko će više stenjati. Ni u Lizinom uredu više nije pomagao klima-uredaj. Harryju se počeo ljuštiti nos i izgledao je kao neka varijanta soba Rudolfa. Njegova treća litrena boca vode već je bila poluprazna.
"Ako je ovo hladno godišnje doba, kakvo je onda..."

"Molim te, Harry!" Liz nije smatrala da će vrućina biti podnošljivija ako se o tome govori.

"Što je s Wooom, Nho? Nekakav trag?"

"Ništa. Imao sam vrlo ozbiljan razgovor s gospodinom Sorensenom iz Indo Thai Travellersa. Kaže da ne zna gdje je Woo koji, tvrdi, više ne radi u njihovoj tvrtki."

Liz je uzdahnula. "I još uvijek nemamo pojma što je tražio u Harryjevu stanu. Zbilja zgodno. Što je s Brekkeom?"

Sunthorn je ispitao čuvara u Brekkeovoj stambenoj zgradi. Doista se sjetio da je Norvežanin te večeri došao kući malo iza ponoći, ali nije mogao navesti točno vrijeme.

Liz ih je obavijestila da je Odjel za kriminalistička vještačenja već pretražio Brekkeov stan i ured. Osobito ispituju odjeću i cipele, da bi provjerili hoće li naći krv, kosu, vlakna ili bilo što, što bi Brekkea moglo povezati s pokojnikom ili mjestom zločina.

"U međuvremenu", rekao je Rangsan, "rekao bih nešto o fotografijama koje smo našli u Molnesovoj aktovci."

Tri uvećane fotografije pričvrstio je na ploču pored vrata. Iako su te slike već dovoljno dugo kružile Harryjevom glavom, izgubivši ponešto od neposredno šokantnog učinka, ipak je osjetio kako mu se želudac buni.

"Poslali smo ih u Odjel za seksualne delikte, da bismo čuli njihovo mišljenje. Nisu uspjeli povezati te fotografije ni s jednim poznatim lancem dječje pornografije." Rangsan je okrenuo jednu od fotografija.

"Kao prvo, razvijene su na njemačkom fotopapiru koji se u Tajlandu ne prodaje. Kao drugo, malo su mutne i na prvi pogled podsjećaju na privatne amaterske fotografije koje nisu namijenjene širem krugu. Odjel za kriminalistička vještačenja razgovarao je sa stručnjakom za fotografiju koji smatra da su snimke napravljene s velike udaljenosti, uz pomoć teleobjektiva, vjerojatno s pozicije izvan kuće. Misli da je ovo ovdje prozorska daska." Rangsan je pokazao na sivu sjenu na rubu slike. "No, o tome da su fotografije ipak donekle profesionalne, možda govori činjenica da je riječ o novoj potražnji na tržištu dječje pornografije koju treba zadovoljiti - voajeri."

"Da, i?"

"Porno-industrija u SAD-u zarađuje grdnu lovu na takozvanim privatnim amaterskim snimkama koje zapravo potječu od profesionalnih glumaca i fotografa. Svjesno ih rade da izgledaju amaterski, koristeći jednostavnu opremu i fotomodele koji izgledaju što prirodnije. Pokazalo se da su ljudi spremni platiti više, ako vjeruju da dobivaju autentične snimke iz tuđih spavaćih soba. Isto vrijedi za fotografije i filmove koji stvaraju privid da su snimljeni s druge strane ulice, bez znanja i pristanka glavnog lika. Ovi posljednji osobito se obraćaju voajerima, dakle ljudima koji se pale na pritajeno promatranje drugih ljudi. Mislimo da ove fotogrfije pripadaju toj kategoriji."

"Ili", dodao je Harry, "moguće je da slike nisu bile namijenjene raspačavanju nego ucjenjivanju."

Rangsan je odmahnuo glavom. "I na to smo mislili, ali tada bi se odrasla osoba na fotografiji morala

moći identificirati. Za dječju pornografiju tipično je da se lica počinitelja ne mogu prepoznati, baš kao ovdje."

Pokazao je tri slike. Vidjela se stražnjica i donji dio leđa osobe. Osim što je gore na sebi imala nekakav crveni komad odjeće na kojem se mogao prepoznati donji dio brojki 2 i 0, osoba je bila gola.

"A što ako je to ipak trebala biti ucjena, ali fotograf jednostavno nije uspio snimiti lice", upitao je Harry, "ili je žrtvi ucjene pokazao samo slike na kojoj se ona ne može identificirati?"

"Prestanite!" Liz je mahnula rukom. "Što želiš reći, Harry? Da je muškarac na fotografiji Molnes?"

"To je jedna teorija. Da je bio ucijenjen, ali da zbog svojih kockarskih dugova nije mogao platiti."

"Pa što ako i jest?" upitao je Rangsan. "To ucjenjivačima ne daje motiv da ubiju Molnesa."

"Možda je zaprijetio ucjenjivaču da će ga prijaviti policiji."

"Prijavio bi ucjenjivača, da bi potom sam bio optužen za pedofiliju?" Rangsan je zakolutao očima, a Sunthorn i Nho bezuspješno su pokušavali ne smješkati se.

Harry je dignuo ruke uvis.

"Kao što sam rekao, to je samo moguća teorija i nemam ništa protiv da je odbacimo. Druga je teorija da je Molnes ucjenjivač..."

"... a Brekke počinitelj." Liz je podbočila bradu i zamišljeno zurila u zrak. "Hm, Molnesu je bio potreban novac, a to bi Brekkeu dalo motiv za ubojstvo. Ali, ionako ga je imao, ni to nas, dakle, ne vodi nikamo. Što misliš, Rangsane, može li se isključiti da je muškarac na

fotografiji Brekke?"

Odmahnuo je glavom.

"Slike su tako mutne da ništa ne možemo isključiti, osim ako Brekke nema neka određena, vrlo posebna obilježja."

"Tko se dobrovoljno javlja da obavi inspekciju Brekkeove guzice?" upitala je Liz i nasmijala ih.

Sunthorn se diskretno nakašljao: "Ako je Brekke ubio Molnesa zbog fotografija, zašto ih je ostavio?"

Na trenutak je zavladala tišina.

"Imam li samo ja osjećaj da ovdje mlatimo praznu slamu?" upitala je napokon Liz.

Klima-uređaj je klokotao i Harry je pomislio da će dan biti jednako dug, koliko i vruć.

Harry je zastao na otvorenim vratima terase veleposlanikova stana koja su vodila u vrt.

"Harry?" Runa je trepćući stresla vodu iz očiju i izašla iz bazena.

"Zdravo", pozdravio ju je. "Vaša majka spava?"

Slegnula je ramenima.

"Uhitili smo Jensa Brekkea."

Očekivao je da će nešto reći, upitati ga za razlog, no šutjela je. Uzdahnuo je: "Ne želim vas mučiti tim stvarima, Runa. Ali, do grla sam u tome kao i vi i zato mislim da bi bilo najbolje kada bismo jedno drugom pomogli."

"E, pa onda", rekla je. Harry je pokušao zaključiti nešto iz njezina tona. Odlučio je ne okolišati.

"Moram pokušati saznati nešto više o njemu: kakav je tip, je li onakav kakvim se prikazuje i tako

dalje. Htio sam započeti njegovim odnosom s vašom majkom. Naime, među njima je sasvim pristojna razlika u godinama..."

"Pitate se je li ju iskorištavao?"

"Na neki način, da."

"Moguće je da je moja majka iskorištavala njega, ali obratno?" Harry je sjeo na jednu od stolica ispod vrbe, a Runa je stajala. "Majka ne voli da sam u blizini kada su zajedno, pa ga zapravo nisam dobro upoznala."

"Poznajete ga bolje nego ja."

"Doista? Hm. Djeluje prilično uglađeno, no možda je to samo privid. U svakom slučaju, prema meni pokušava biti ljubazan pa je, na primjer, bila njegova ideja da me odvede na tajlandski boks. Valjda misli da me zanima sport zato što se bavim umjetničkim skokovima u vodu. Iskorištava li je? Ne znam. Žao mi je, to vam sigurno ne pomaže, ali ne znam kako razmišljaju muškarci u tim godinama, ne pokazujete bogzna kakve osjećaje..."

Harry je namjestio sunčane naočale na nosu. "Hvala, to je već nešto. Runa. Možete li zamoliti majku da me nazove kada se probudi?"

Stala je na rub bazena, leđima okrenuta vodi i odskočila te ravnih leđa i zabačene glave izvela u zraku još jednu figuru za njega. Kada se okrenuo u namjeri da pođe, vidio je kako mjehurići izlaze na površinu.

Brekkeov šef u Barclay Thailandu bio je ćelav i s borama na licu. Kašljao je i kašljao i triput zamolio Harryja da se ponovo predstavi. Harry se osvrnuo po uredu i ustanovio da Brekke nije lagao: ured je bio

manji od njegova.

"Brekke je jedan od naših najboljih brokera", rekao je šef. "Dobro pamti brojeve."

"Ah, da."

"Lukavstvo, da, to mu je posao."

"OK."

"To jest, katkada zna biti brutalan, ali ga nitko od naših klijenata nikada nije optužio za nekorektnost."

"Kakav je kao osoba?"

"Nisam li vam upravo rekao?"

Iz policijske uprave Harry je nazvao Torea Boa, voditelja valutnoga odjela DnB-a. Spomenuo je da je Brekke bio u kratkoj vezi s tajnicom odjela, no veza je iznenada puknula, vjerojatno na njezin poticaj. Mislio je da bi to mogao biti razlog zašto je Brekke ubrzo nakon toga dao otkaz i prihvatio posao u Bangkoku.

"Naravno, osim same premije za prelazak i više plaće", dodao je.

Nakon ručka, Harry i Nho spustili su se liftom na drugi kat, gdje su u društvenoj prostoriji držali Brekkea koji je čekao premještaj u istražni zatvor u Pratunamu.

Brekke je još uvijek imao na sebi odijelo koje je nosio prilikom uhićenja, ali je košulju otkopčao pri vrhu i zasukao rukave, pa više nije izgledao kao bankar. Znojna kosa lijepila mu se za čelo i nekako začuđeno zurio je u ruke koje je spustio na stol ispred sebe.

"Ovo je gospodin Nho, moj kolega", rekao je Harry.

Brekke je podignuo pogled, hrabro se nasmiješio i kimnuo glavom.

"Zapravo imam samo jedno pitanje", rekao je Nho. "Jeste li u ponedjeljak, 3. siječnja oko 17 sati otpratili veleposlanika u podzemnu garažu gdje mu je stajao auto?"

Brekke je pogledao Harryja, zatim Nhoa.

"Da", rekao je.

Nho je pogledao Harryja i kimnuo.

"Hvala", rekao je Harry. "To je sve."

Glava 30.

Promet se vukao puževim korakom, Harryja je boljela glava, a klima-uređaj opasno je zviždao. Nho je zaustavio auto ispred rampe Barclay Thailanda, spustio prozorsko staklo i od Tajlanđanina spljoštena lica, u svježe izglačanoj košulji, saznao da Jim Love nije na poslu.

Nho je pokazao policijsku značku i objasnio da bi voljeli pogledati jednu od videokazeta, no čuvar je samo odmahnuo glavom i rekao da moraju nazvati sigurnosnu službu. Nho se okrenuo prema Harryju i slegnuo ramenima.

"Objasni mu da je riječ o ubojstvu", rekao je Harry.

"Već jesam."

"Onda mu to moramo bolje objasniti."

Harry je izašao iz auta. Vrućina i vlaga ošinule su ga po licu, kao da je netko skinuo poklopac s lonca kipuće vode. Ispravio se, polako obišao oko auta i već osjetio kako ga hvata lagana omaglica. Čuvar se namrštio kada su mu se približila dva metra zajapurenog *faranga* držeći ruku na futroli pištolja.

Harry se ustobočio iznad njega, iskesio zube i lijevom ga rukom zgrabio za remen. Čuvar je kriknuo, ali se nije uspio obraniti prije negoli mu je Harry izvukao remen i zavukao desnu ruku iza pojasa hlača. Kada je potegnuo, čuvar je odskočio od tla. Praćene zvukom paranja, gaće su se razderale. Nho je viknuo, ali bilo je prekasno. Harry je u ispruženoj ruci slavodobitno

držao bijele bokserice. Idućega trenutka odletjele su preko čuvarske kućice u grmlje. Zatim je polako opet obišao oko auta i sjeo.

"Stari gimnazijski trik", rekao je Nhou koji je u njega razrogačio oči. "Sada možeš nastaviti pregovore. Kvragu, kako je vruće..

Nho je izletio iz auta i nakon kraćega razgovora gurnuo je glavu kroz prozor kimajući. Harry ih je slijedio u podrumsku prostoriju, a čuvar ga je bijesno pogledavao, nepovjerljivo pazeći da uvijek bude na sigurnoj udaljenosti.

Elektromotor videorekordera počeo je zujati, a Harry je zapalio cigaretu. Umislio si je da nikotin u izvjesnim situacijama stimulira misli. Na primjer, upravo tada kada poželi cigaretu.

"Tako, znači", rekao je Harry. "Ti, dakle, misliš da Brekke govori istinu?"

"To i ti misliš", rekao je Nho. "Inače me ne bi poveo ovamo."

"Točno." Harryja je dim peckao u očima. "A sada vidiš zašto mislim da govori istinu."

Nho je zurio u slike, ali je morao odustati i zavrtjeti glavom.

"Ovo je kazeta od ponedjeljka, desetoga siječnja", rekao je Harry, "oko deset sati navečer."

"Pogrešno", rekao je Nho. "To je ista snimka koju smo posljednji put gledali, od dana ubojstva, trećega siječnja. Datum je dolje u kutu."

Harry je otpuhnuo kolut dima, koji se zbog propuha odmah rasplinuo.

"To je ista snimka, ali je datum sve vrijeme bio

pogrešan. Kladim se da nam ovaj naš gologuzi prijatelj može potvrditi da se datum i vrijeme snimke mogu lako preprogramirati, tako da se promijene u kutu slike."

Nho je pogledao čuvara koji je kimajući glavom slegnuo ramenima.

"Ali, to ne objašnjava kako znaš kada je nastala ova snimka", rekao je Nho.

Harry je kimnuo glavom u smjeru ekrana. "Sinulo mi je jutros kada me probudila buka prometa na Taksin Bridgeu u blizini moga stana. Naime, na snimci je premalo prometa. To je podzemna garaža na šest katova u vrlo živahnoj poslovnoj zgradi i navodno je između četiri i pet sati, a mi za sat vremena vidimo *dva* auta?"

Harry je otresao pepeo cigarete. "Iduće na što sam pomislio jest ovo ovdje."

Ustao je i pokazao crne crte na asfaltu. "Tragovi mokrih kotača. Na oba auta. Kada su posljednji put ulice u Bangkoku bile mokre?"

"Prije dva mjeseca, ako ne i duže."

"Pogrešno. Prije četiri dana, desetoga siječnja, između deset i pola jedanaest navečer pao je mango-pljusak. Znam jer sam pokisnuo kao miš."

"He, to je točno", rekao je Nho. Namrštio se. "Ali, ovi videouređaji trebaju neprekidno snimati. Ako ova snimka nije od trećega nego od desetoga siječnja, znači da je kazeta, koja je u to vrijeme trebala biti u uređaju, izvađena iz njega."

Harry je zamolio čuvara da potraži kazetu na kojoj piše deseti siječnja i, trideset sekundi poslije, mogli su konstatirati da se snimka na toj kazeti zaustavlja u 21.30. Zatim je slijedilo pet sekundi neprekidnoga

snijega, prije nego se slika ponovo stabilizirala.

"Ovdje je kazeta izvađena iz snimača", rekao je Harry. "Ono što sada gledamo, već je prije bilo na vrpci."

Pokazao je na datum. "Prvi siječnja, 5 sati i 25 minuta."

Harry je zamolio čuvara da zaustavi sliku. Ostali su sjediti, zureći u ekran, dok je Harry dovršavao cigaretu.

Nho je dlanovima pokrio usta. "Netko je, dakle, montirao kazetu da bi izgledalo kao da veleposlanikov auto nije bio u garaži. Ali zašto?"

Harry nije odgovorio. Pogledao je na vrijeme. Pet sati i dvadeset i pet, trideset i pet minuta, prije nego je Nova godina stigla u Oslo. Gdje je tada bio? Što je radio? Je li sjedio u *Schroderu?* Ne, sigurno su već bili zatvoreni. Vjerojatno je spavao. Vatrometa se u svakom slučaju nije mogao sjetiti.

Sigurnosna služba mogla je potvrditi da je Jim Love desetoga siječnja bio u noćnoj smjeni i ne trepnuvši okom dali su im njegovu adresu i broj telefona. Nho je nazvao da vidi hoće li kod Lovea netko podignuti slušalicu, ali uzalud.

"Pošalji ophodnju, neka provjere", rekla je Liz. Činilo se da joj je laknulo što napokon imaju nekakav trag.

Sunthorn je došao u ured i pružio joj nekakvu mapu.

"Jim Love nema dosje", rekao je. "Ali Maisan, jedan od istražitelja iz Odjela za narkotike, sjetio se

nečega u vezi s njegovim opisom. Ako je to isti tip, nekoliko je puta uočen u *Miss Duyen'su."*

"Što to znači?" upitao je Harry.

"To znači da u priči o opijumu koju je spominjao možda ipak nije bio tako nevin", rekao je Nho.

"Miss Duyen's je opijumski kafić u Chinatownu", objasnila je Liz.

"Opijumski kafić? Zar to nije... ovaj, zabranjeno?"

"Naravno."

"Oprosti, glupo pitanje", rekao je Harry. "Stvarno sam mislio da policija suzbija takve stvari."

"Ne znam kako to radite tamo odakle dolaziš, Harry, no mi ovdje pokušavamo svemu tome pristupati što pragmatičnije. Lako možemo zatvoriti *Miss Duyen's,* ali će se tjedan dana poslije negdje drugdje otvoriti opijumski kafić. Ili će jadni momci nastaviti raditi to na ulici. Prednost *Miss Duyen'sa* je ta što imamo uvid, što naši istražitelji mogu doći i otići kada žele i što oni koji su odlučili opijumom razoriti mozak, čine to u koliko-toliko pristojnom okruženju." Netko se nakašljao.

"I što *Miss Duyen's* sigurno dobro plaća", promrmljao je netko iza *Bangkok Posta.*

Liz se pravila da nije čula.

"Budući da se nije pojavio na poslu, a nije ni kod kuće, kladim se da leži na nekoj od bambusovih prostirki u *Miss Duyen'su.* Predlažem, Nho, da odeš onamo s Harryjem. Razgovaraj s Maisanom, može vam pomoći. Našeg turista sigurno će zanimati da malo razgleda grad."

Maisan i Harry ušli su u usku uličicu u kojoj je

vrući vjetar raznosio smeće uzduž siromaških kućica. Nho je ostao u autu jer je Maisan smatrao da je izdaleka prepoznatljiv kao policajac. Osim toga, bojao se da bi u *Miss Duyen'su* mogli postati sumnjičavi ako odjednom uđu sva trojica.

"Pušenje opijuma nije socijalno pitanje", objasnio je Maisan, s izrazitim američkim akcentom. Harry se pitao nije li to, u kombinaciji s majicom Doorsa, malo prenaglašeno za prikrivenog istražitelja. Maisan je zastao ispred otvorenoga kolnog ulaza od kovanog željeza koji je služio kao ulazna vrata, visokom petom čizme pokušavajući na asfaltu ugasiti opušak cigarete, pa je ušao sagnuvši se.

Nakon sunčane ulice unutra je bilo tako mračno da Harry isprva nije ništa vidio, ali je čuo tiho mrmljanje i slijedio dvoja leđa ispred sebe, koja su se kretala prema unutrašnjosti prostorije.

"Faen!" Harry je udario čelom u okvir vrata i okrenuo se kada je začuo poznati smijeh. Učinilo mu se da vidi kako u mraku uza zid sjedi nekakva ljudeskara, ali bilo je moguće da se prevario. Požurio je da ne izgubi dvojicu ispred sebe. Silazili su stubama i Harry je žurio iza njih. Nekoliko novčanica promijenilo je vlasnika i vrata su se odškrinula toliko da su se mogli provući.

Unutra je vonjalo na zemlju, mokraću, dim i slatki opijum.

Harryjeva neodređena predodžba o opijumskoj rupetini potjecala je iz filma Sergija Leonea, u kojem Robert De Niro, obasjan nježnom žućkastom svjetlošću, leži na debelim jastucima dok mu ugađaju žene u

svilenim saronzima. U njegovu sjećanju sve je imalo gotovo sakralni ugođaj. Osim što je svjetlost i ovdje bila prigušena, malo je što podsjećalo na Hollywood. Prašina u zraku otežavala je disanje, a osim nekoliko kreveta uvučenih u zidne niše, ljudi su ležali na dekama i bambusovim prostirkama, na tvrdo ugaženom podu od ilovače.

Tama i prašnjavi zrak ispunjen kašljucanjem i iskašljavanjem, isprva su naveli Harryja na pomisao da je u prostoriji tek šačica ljudi, no kada se priviknuo na mrak, vidio je da je to velika, otvorena prostorija, u kojoj se nalazi čak nekoliko stotina ljudi, gotovo bez iznimke muškaraca. Osim kašljucanja, bilo je neobično tiho. Većina je izgledala kao da spava, drugi su se sporo kretali. Vidio je starca kako objema rukama grčevito stišće lulu, uvlačeći zrak tako silovito da mu se zategnula naborana koža na jagodicama.

Ludilo je bilo organizirano; uredno su ležali u redovima, podijeljeni u kvadrate između kojih se moglo hodati, otprilike kao na groblju. Harry je slijedio Maisana gore-dolje između redova, gledajući lica i pokušavajući zadržati dah.

"Vidiš li negdje svoga tipa?" šapnuo je istražitelj.

Harry je odmahnuo glavom. "Ovdje je užasno mračno."

Maisan se nacerio. "Neko vrijeme pokušavali su ovdje držati neonske svjetiljke da bi spriječili krađe. No, ljudi su tada prestali dolaziti. Većinom su i sami lopovi."

Maisan je nestao u dubini prostorije. Nakon nekog vremena ponovo je izronio iz polumraka i pokazao

prema izlazu. "Saznao sam da crnac povremeno odlazi u *Yupa House,* tu blizu u ulici. Neki ponesu opijum da bi ga tamo pušili. Vlasnik ih pušta na miru." Upravo kada su se Harryjeve zjenice dovoljno proširile da bi vidjele u mraku, ponovo ih je zabljesnula golema zubarska svjetiljka koja je vani još uvijek vjerno stajala na nebu. Odmah je stavio sunčane naočale.

"Čuj, znam mjesto gdje ima jeftinih..."

"Ne, hvala, ove su mi dobre."

Otišli su po Nhoa. U *Yupa Houseu* trebat će im tajlandska policijska iskaznica da bi dobili uvid u knjigu gostiju, a Maisan se na tom području nije želio razotkriti.

"Hvala", rekao je Harry.

"Budite oprezni", rekao je Maisan i zavukao se u hlad.

Glava 31.

Portir *Yupa Housea* izgledao je kao odraz u nekom od onih vašarskih zrcala koje čovjeka prikazuju tanjim. Između uskih spuštenih ramena stajalo je duguljasto lice na štrkljastu vratu. Bio je proćelav, nadolje ukošenih očiju i nosio je tanku kozju bradicu. Bio je vrlo korektan i uljudan i u svome crnom odijelu podsjećao je Harryja na pogrebnika.

Uvjeravao je Harryja i Nhoa da tu nema nikoga po imenu Love. Kada su mu ga opisali, samo je razvukao još širi osmijeh i odmahnuo glavom. Iznad šanka je visjela ploča s jednostavnim kućnim redom hotela; nema oružja, nema smrdljivih predmeta i nema pušenja u krevetu.

"Ispričajte nas na trenutak", rekao je Harry portiru i poveo Nhoa prema ulaznim vratima.

"I?"

"Teško", rekao je Nho. "Vijetnamac je."

"Pa što?"

"Zar ne znaš što je Nguyen Cao Ky u Vijetnamskom ratu rekao o svojim sunarodnjacima? Rekao je da su Vijetnamci rođeni lažljivci, da im je to u genima jer su generacijama učili da im istina donosi samo nesreću."

"Hoćeš reći da ovaj laže?"

"Samo to da nemam pojma. Dobar je."

Harry se okrenuo, još jednom prišao prijamnome pultu i zatražio glavni ključ. Portir se zbunjeno nasmiješio.

Harry je lagano podignuo glas slovkajući izraz *master key* smiješeći se stisnutih zuba.

"Pretražit ćemo zgradu, sobu po sobu. Shvaćate li? Nađemo li nepravilnosti, bit ćemo, dakako, prisiljeni zatvoriti hotel radi daljnje istrage, ali na takve probleme ovdje sigurno nećemo naići." Portir je odmahnuo glavom i najednom je imao velikih problema s razumijevanjem engleskoga jezika.

"Rekao sam da vjerojatno nećemo naići na takvo što, napokon, iza vas visi ploča na kojoj piše da je pušenje u krevetu zabranjeno." Harry je strgnuo ploču i tresnuo njome na pult.

Vijetnamac je dugo zurio u kućni red. Nešto se pokrenulo ispod kože njegova štrkljastog vrata.

"U sobi 304 živi muškarac po imenu Jones", rekao je. "Možda je to on."

Harry se s osmijehom okrenuo prema Nhou koji je slegnuo ramenima.

"Je li gospodin Jones u svojoj sobi?"

"Otkako se prijavio u hotel, nije izašao iz sobe."

Portir je pošao s njima na kat. Pokucali su, ali nitko nije odgovarao. Nho je dao znak portiru da otključa vrata, pa je iz nožne futrole izvukao 35-milimetarsku berettu koju je repetirao i otkočio. Portiru se glava počela lagano trzati kao u kokoši. Okrenuo je ključ i brzo se povukao nekoliko koraka unatrag. Harry je oprezno gurnuo vrata. Zavjese su bile navučene pa je u sobi bilo gotovo mračno. Pipao je po unutrašnjoj strani zida i upalio svjetlo. Na krevetu je ležao Jim Love, nepomičan, sklopljenih očiju i sa slušalicama na ušima. Ventilator na stropu zujao je i vrtio se, lagano

pomičući zavjese. Na niskome stoliću pored kreveta stajala je vodena lula. "Jim Love!" viknuo je Harry, ali Jim Love nije reagirao.

Ili spava ili je toliko glasno navio *Walkman,* pomislio je Harry i osvrnuo se po sobi da bi se uvjerio kako je Jim sam. Tek kada je vidio kako muha nehajno plazi iz Jimove desne nosnice, shvatio je da Jim više ne diše. Harry je prišao krevetu i stavio ruku na Jimovo čelo. Bilo je hladno kao mramor.

Harry je sjedio na neudobnoj stolici hotelske sobe i čekao. Pjevušio je nekakvu pjesmu, ali se nije mogao sjetiti naziva.

Liječnik je došao i utvrdio da je Love mrtav najmanje dvanaest sati. To mu je, doduše, i Harry mogao reći. A kada je liječnik, na pitanje koliko će dugo morati čekati obdukcijski nalaz, samo slegnuo ramenima, Harry je znao da je odgovor isti: najmanje dvanaest sati.

Svi osim Rangsana našli su se navečer u Lizinom uredu. Dobro raspoloženje koje je još ujutro držalo komesaricu, kao da je netragom nestalo.

"Recite mi da imamo bilo što", molila je prijeteći.

"Odjel za izuzimanje tragova pronašao je mnogo toga", rekao je Nho. "Bilo ih je ondje troje i pronašli su mnoštvo otisaka prstiju i vlakana. Kažu kako je moguće da *Yupa House* najmanje pola godine nije nitko čistio."

Sunthorn i Harry nasmijali su se, no Liz ih je samo mrzovoljno pogledala.

"Nema tragova koji bi bili u vezi s ubojstvom?"

"Još ne znamo je li to bilo ubojstvo", rekao je

Harry.

"Naravno, kvragu", zasiktala je Liz. "Ljudi koji su pod sumnjom da su sudjelovali u ubojstvu, ne umiru slučajno od predoziranja, nekoliko sati prije nego što ih uhitimo."

"Komu su suđena vješala, taj se neće utopiti", rekao je Harry.

"Što?"

"Samo kažem da imaš pravo."

Nho je dodao da je smrtonosno predoziranje kod pušača opijuma vrlo neobično. U pravilu izgube svijest prije negoli uspiju toliko konzumirati. Vrata su se otvorila i ušao je Rangsan.

"Ima novosti", rekao je i uzeo novine. "Otkrili su uzrok smrti."

"Mislio sam da će nalazi obdukcije biti poznati najranije sutra ujutro", rekao je Nho.

"Ne nužno. U Odjelu za kriminalistička vještačenja našli su na opijumu cijanovodičnu kiselinu, tanak sloj koji je sigurno netko nanio. Tip je morao biti mrtav već nakon prvog udisaja."

Za stolom je nastao tajac.

"Dovedi mi ovamo Maisana!" Liz je ponovo bila u elementu. "Moramo otkriti odakle je Love nabavio opijum."

"Ne bih bio pretjerano optimističan", upozorio je Rangsan. "Maisan je razgovarao s Loveovim uobičajenim dilerom, ali on ga već neko vrijeme nije vidio."

"OK", rekao je Harry. "Ali sada je u svakom slučaju jasno da je netko vrlo svjesno pokušao prikazati

Brekkea kao ubojicu."

"To nam neće pomoći", rekla je Liz.

"Ne znam", odgovorio je Harry. "Nije sigurno da je Brekke sasvim slučajno odabran za žrtvenoga jarca; možda je ubojica imao motiv da na njega svali krivnju, neke još neriješene račune."

"I što sada?"

"Ako pustimo Brekkea, stvari će se možda pokrenuti. Možda možemo izmamiti ubojicu iz skrovišta."

"Sorry", rekla je Liz. Gledala je u ploču stola. "Ostajemo kod Brekkea."

"Što?" Harry nije vjerovao svojim ušima.

"Zapovijed načelnika policije."

"Ali.. "

"To je tako."

"Osim toga, imamo novu indiciju koja upućuje u smjeru Norveške", rekao je Rangsan. "Odjel za kriminalistička vještačenja poslao je norveškim kolegama uzorak masti s noža da čuju njihovo mišljenje. Otkrili su da se radi o sobovoj masti, a toga ovdje u Tajlandu nema baš često. Netko iz Odjela za krim-vještačenja predložio je da uhitimo Djeda Mraza." Nho i Sunthorn hihotali su se.

"Ali, onda su u Oslu rekli da sobovu mast obično koriste Laponci, da bi zaštitili oštrice noževa."

"Tajlandski nož i norveška mast", rekla je Liz. "Ovo postaje sve zanimljivije."

Harry ju je zadržao pored lifta i zamolio objašnjenje.

"Slušaj, Harry, na Tajlandu smo, ovdje vrijede

malo drugačija pravila. Naš načelnik policije malo se umiješao i u kontaktima s Oslom tvrdio da imamo ubojicu. On smatra da je Brekke počinitelj, a kada sam ga upoznala s najnovijim razvojem događaja, strašno se razbjesnio i inzistirao da zadržimo Brekkea u istražnom pritvoru, sve dok ne uspije barem dokazati da ima alibi."

"Ah..."

"Radi se o dostojanstvu. Dostojanstvu. Ne zaboravi da se Tajlanđane odgaja tako da nikada ne priznaju pogrešku."

"Ali ako svi znaju tko je pogriješio?"

"Tada svi pomažu kako to ne bi izgledalo kao pogreška."

Na sreću, vrata lifta zatvorila su se iza Liz, prije nego je Harry uspio izgovoriti što misli o tome. Umjesto toga, sjetio se koja mu je ono pjesma cijelo vrijeme zvonila u uhu. *All Along The Watchtower.* A sada se sjetio i stiha; *"There must be some way out of here, said the joker to the thief."*

Kad bi barem bilo tako.

Vani ispred njegova stana ležalo je pismo, a na poleđini je prepoznao Runino ime.

Raskopčao je košulju. Znoj mu je poput tankog sloja ulja prekrivao prsa i trbuh. Pokušao se prisjetiti kako mu je bilo sa sedamnaest godina. Je li bio zaljubljen. Naravno.

Neotvoreno pismo stavio je u ladicu noćnoga ormarića jer ga je takvo htio vratiti. Zatim je legao na krevet, a pola milijuna automobila i klima-uređaja pokušavali su ga uljuljkati u san.

Mislio je na Birgittu, Švođanku koju je upoznao u Australiji i koja je tvrdila da ga voli. Što je Aune rekao? Da se "boji vezivati za ljude". Posljednja misao koje se sjećao bila je da čovjek mora ispaštati svako oslobođenje. I obratno.

Glava 32.

Jens Brekke je izgledao kao da uopće nije spavao od posljednjega susreta s Harryjem. Imao je plave podočnjake, a ruke je smušeno pomicao po stolu ispred sebe.

"Dakle, ne sjećate se tamnoputog čuvara s afro-frizurom?" upitao je Harry.

Brekke je odmahnuo glavom. "Kao što sam rekao, nikada nisam koristio podzemnu garažu."

"Zaboravimo zasad Jima Lovea", rekao je Harry. "Radije se koncentrirajmo na to tko vas je mogao pokušati strpati u zatvor."

"Kako to mislite?"

"Netko se svojski potrudio da vam uništi alibi."

Jens je podignuo obrve tako visoko da su skoro nestale ispod kose.

"Desetoga siječnja netko je ubacio u videorekorder kazetu od trećega siječnja i presnimio prizore u kojima smo vas trebali vidjeti kako pratite veleposlanika do njegova auta."

Jensove obrve ponovo su se spustile oblikujući slovo M. "Ha?"

"Razmislite."

"Mislite da imam neprijatelje?"

"Možda, no možda ste samo bili prikladan žrtveni jarac."

Jens se počešao po zatiljku. "Neprijatelji? Nitko mi zapravo ne pada na pamet." Lice mu se najednom razvedrilo.

"Ali to onda sigurno znači da izlazim odavde."

"Žao mi je, ali još niste oslobođeni sumnje."

"Da, ali, maloprije ste rekli da vi..

"Načelnik policije ne želi vas pustiti prije nego što budemo imali alibi. Zato vas molim da dobro razmislite. Postoji li netko, bilo tko, tko vas je vidio nakon što ste se oprostili od veleposlanika, a prije vašeg povratka kući? Netko u podzemnoj garaži kada ste izašli iz ureda, ili kada ste sjeli u taksi; jeste li možda svratili do nekog kioska, bilo gdje?"

Jens je zabio glavu u ruke. Harry je zapalio cigaretu.

"Sranje, Harry! S tim ste me videom potpuno zbunili, ne mogu se koncentrirati."

Jens je zastenjao i udario dlanom po stolu. "Znate li što se noćas dogodilo? Sanjao sam da sam ubio veleposlanika. Da smo izašli na glavni ulaz i njegovim se autom odvezli u motel, gdje sam mu zario u leđa mesarsku nožinu. Pokušao sam se tomu othrvati, ali nisam vladao vlastitim tijelom, kao da sam bio zarobljen u robotu koji je neprestano ubadao i ubadao, a ja..."

Zastao je.

Harry nije ništa rekao, dao mu je potrebno vrijeme.

"Harry, jednostavno ne mogu podnijeti da sam zarobljen", rekao je Jens. "Nikada to nisam mogao. Moj otac..."

Progutao je knedlu i stisnuo desnu šaku. Harry je vidio kako su mu zglobovi pobijeljeli. Kada je nastavio, Jens je gotovo šaptao: "Kada bi mi netko došao s unaprijed napisanim priznanjem i rekao da mogu ići ako

to potpišem ne znam što bih učinio."

Harry je ustao. "Pokušajte se sjetiti. Sada kada je video-dokaz sporan, možda možete ponovo jasno misliti."

Pošao je prema vratima.

"Harry?"

Harry se pitao zašto ljudi uvijek postanu razgovorljivi čim im okreneš leđa.

"Molim?"

"Zašto mislite da sam nevin kada su svi drugi uvjereni u suprotno?"

Harry je odgovorio ne okrenuvši se: "U prvom redu zato što nemamo ni najmanji dokaz protiv vas, samo nepostojeći alibi i prilično labavi motiv."

"A u drugom redu?"

Harry se nasmiješio i nagnuo glavu: "Zato što sam otpočetka smatrao da ste gnjida."

"I?"

"Moje poznavanje ljudi izrazito je loše. Ugodan dan vam želim."

Bjarne Moller otvorio je jedno oko, zirkajući prema satu na noćnom ormariću i pitajući se kome je, dovraga, moglo pasti na pamet da ga nazove u šest ujutro.

"Znam koliko je sati", rekao je Harry prije nego je Moller uspio išta reći. "Slušaj, ima ovdje jedan tip kojega mi moraš provjeriti. Nemam još ništa konkretno, samo predosjećaj."

"Predosjećaj?" Mollerov glas zvučao je kao komad kartona koji udara o žbice bicikla.

"Da, mogao bih se kladiti. Mislim da tražimo Norvežanina, a tu je izbor ograničen."

Moller se nakašljao i izbacio punu kantu šlajma. "Zašto Norvežanina?"

"Pa, na Molnesovom sakou našli smo tragove sobove masti, vjerojatno s noža. A ubodni kut pokazuje da je ubojica sigurno vrlo visoka osoba. Tajlanđani su u pravilu niži, kao što vjerojatno znaš."

"OK, Hole, ali zar nisi mogao pričekati s time nekoliko sati?"

"Naravno", rekao je Harry. Nastala je stanka.

"I zašto to nisi učinio?"

"Zato što ovdje pet istražitelja i načelnik policije čekaju da se baciš na posao, šefe!"

Moller je nazvao dva sata poslije.

"Hole, kako si došao na ideju da se provjeri baš taj tip?"

"Hm. Mislio sam da je netko tko koristi za nož sobovu mast sigurno morao biti u sjevernoj Norveškoj. Onda sam se sjetio dvojice prijatelja koji su služili vojsku u Laponiji i ondje kupili ogromne laponske nožekanje. Ivar Loken godinama je radio u Ministarstvu obrane i bio stacioniran u Vardou. Osim toga, imam osjećaj da zna baratati noževima."

"To bi moglo biti točno", rekao je Moller. "Što još znaš o njemu?"

"Ne mnogo. Tonje Wiig misli da je on ovdje maknut na neku vrstu slijepoga kolosijeka, sve do mirovine."

"Hm. U kaznenoj evidenciji nemamo ništa o

njemu." Moller je zastao.

"Ali?"

"Ipak smo ovdje imali spis o njemu."

"Kako to misliš?"

"Njegovo se ime pojavljuje na ekranu, ali nisam mogao otvoriti datoteku. Sat poslije nazvali su me iz Vrhovnoga zapovjedništva nacionalne obrane u Husbyju i pitali zašto sam pokušao otvoriti tu datoteku."

"O, Bože."

"Zamolili su me da pošaljem pisani zahtjev ako želim dobiti informacije o Ivaru Lokenu."

"Zaboravi."

"Već jesam, Harry, to nam ionako neće pomoći."

"Jesi li razgovarao s Hammervollom iz Odjela za seksualne delikte?"

"Da."

"I?"

"Naravno da ne postoji arhiva o norveškim pedofilima na Tajlandu."

"To sam i mislio. Jebena zaštita podataka!"

"Nema to veze s tim."

"Ne?"

"Prije nekoliko godina počeli smo voditi popis, ali ga nismo mogli neprestano ažurirati. Jednostavno ih je previše."

Kada je Harry nazvao Tonju Wiig i zamolio je za što skoriji sastanak, inzistirala je da se nađu u *Suthor's Loungeu* u hotelu Oriental na šalici čaja.

"Svi onamo idu", rekla je.

Harry je otkrio da je pod "svi" mislila na dobro

situirane i dobro odjevene bijelce.

"Dobro došli u najbolji hotel na svijetu, Harry", zacvrkutala je iz dubine naslonjača u predvorju hotela.

Na sebi je imala plavu pamučnu haljinu, a u ruci je držala slamnati šešir koji je, kao i svi ostali koji su bili u predvorju, podsjećao na dobra stara, bezbrižna kolonijalna vremena.

Otišli su u *Suthor's Lounge,* dobili čaj i uljudno kimali drugim bijelcima, koji su očigledno smatrali da je već sama rasa dovoljan razlog za pozdrav. Harry je živčano zveckao porculanom.

"Možda ovo nije baš pravo mjesto za tebe, Harry?" Tonje je uspjela srkati čaj i istodobno mu uputiti vragolast osmijeh.

"Baš se pitam zašto kimam Amerikancima u golferskoj odjeći."

Nasmijala se svojim cvrkutavim smijehom. "Ah, ovo malo kultivirane okoline neće ti škoditi."

"Otkada su karirane hlače kultivirane?"

"No dobro, onda kultivirani ljudi."

Harry je ustanovio da Frederikstad nije mnogo učinio za ženu koja je sjedila ispred njega. Mislio je na Sanpheta, staroga Tajlanđanina, koji je odjenuo svježe izglačanu košulju i duge hlače kada je primao posjet i zatim sjedio vani na vrelom suncu, kako nitko ne bi patio zbog njegovih skromnih životnih prilika. To je bilo kultiviranije od svega što je do sada vidio od stranaca u Bangkoku. Harry je upitao Tonju što zna o pedofilima.

"Samo to da ih Tajland masovno privlači. Kao što se možda sjećaš, prošle je godine u Pattayi uhvaćen

Norvežanin doslovno sa spuštenim hlačama. U norveškom je tisku izašla zgodno aranžirana slika s tri dječaka koji su ga prijavili policiji. Lice na fotografiji su mu zamutili, ali ne i lica djece. U izdanju *Parraya Maila* na engleskom jeziku bilo je obrnuto. Osim toga, u uvodu članka naveli su njegovo puno ime, a poslije su ga nazivali još samo 'Norvežanin'." Tonje je zavrtjela glavom.

"Ovdašnji ljudi, koji do tada još nisu čuli za Norvežane, odjednom su znali da je glavni grad Oslo, jer je u članku stajalo da su norveške vlasti zatražile da se tog muškarca zrakoplovom pošalje u Oslo. Svi su se ovdje pitali zašto su ga Norvežani htjeli natrag. Ovdje bi barem odsjedio nekoliko godina."

"Ako su kazne ovdje tako stroge, kako to da na Tajlandu ima toliko pedofila?"

"Vlasti žele da Tajland više ne bude na glasu kao pedofilski Eldorado, jer to šteti onom dijelu turizma koji nema veze sa seksom.

Ali, unutar policije ta vrsta istrage nema prioritet, jer svako uhićenje stranaca uvijek za sobom povlači užasan metež. Pedofili većinom dolaze iz bogatih europskih zemalja, iz Japana ili SAD-a koji odmah pokrenu svu svoju mašineriju kako bi ishodili izručenje, a to onda znači da nekakvi veleposlanici neprestano trče policijskim hodnicima, nižu se optužbe za podmićivanje i tako dalje."

"S rezultatom da vlasti rade jedne protiv drugih?"

Tonjino je lice ozario blistav osmijeh koji, kako je Harry shvatio, nije bio upućen njemu, nego jednome od "svih" koji je prolazio iza njegovih leđa.

"I jedno i drugo", odgovorila je. "Neki pušu u iste diple. Na primjer, vlasti u Švedskoj i Danskoj dogovorile su s tajlandskim vlastima da smiju uključiti vlastite policajce koji istražuju slučajeve u koje su upleteni švedski i danski pedofili. To je imalo za posljedicu zakonske promjene, koje su dovele do toga da danski i švedski državljani mogu sada i u svojoj domovini biti osuđeni za delikte nad djecom, koje su počinili na Tajlandu."

"A Norvežani?"

Tonje je slegnula ramenima. "Nemamo sporazum s Tajlandom. Znam da je norveška policija težila takvom sporazumu, ali ne vjerujem da je norveškim vlastima doista jasno što se zapravo događa u Pattayi i Bangkoku. Jesi li uočio djecu koja prodaju žvakaće gume?" Harry je kimnuo. Oko go-go barova u Patpongu vrvjelo je takvom djecom.

"To je takozvana tajna šifra. Žvakaća guma znači da su na prodaju."

Harry se s užasom sjetio kako je od dječaka bosih nogu, koji je u njega uplašeno zurio garavim očima, kupio paketić žvakaćih guma W*rigley's* i da je samo mislio kako se mališan boji jer je tamo bilo mnogo bučnoga svijeta.

"Možeš li mi reći nešto više o strasti za fotografijom Ivara Lokena?Jesi li vidjela neku njegovu fotografiju?"

"Ne, ali sam mu vidjela opremu i bila je zaista impresivna." Obrazi su joj se lagano zarumenjeli kada je shvatila zašto se Harryju oteo smiješak.

"A ona putovanja po Indokini, znaš li pouzdano

da je doista bio tamo?"

"Pa sad, zašto bi o tome lagao?"

"Ne pada ti ništa na pamet?"

Prekrižila je ruke na prsima, kao da joj je odjednom hladno. "Zapravo ne. Je li ti čaj bio ukusan?"

"Moram te zamoliti uslugu, Tonje."

"Da?"

"Poziv na objed."

Iznenađeno ga je pogledala.

"Ako imaš vremena", dodao je.

Trebalo joj je malo vremena da promijeni izraz lica, ali se naposljetku ponovo uspjela vragolasto osmjehnuti. "Moj kalendar poslova stoji ti na raspolaganju, Harry. Kad god želiš."

"Lijepo." Harry je udahnuo kroz zube. "Onda se pitam, možeš li večeras, između sedam i deset pozvati Ivara Lokena na večeru." Bila je dovoljno izvježbana da sačuva svoju ozarenu fasadu, kako situacija ne bi bila odveć neugodna. Nakon što joj je objasnio pozadinu stvari, čak je pristala. Harry je još jednom zvecnuo porculanom, izjavio kako mora poći te otišao prilično nespretno i naprasno.

Glava 33.

Svatko može provaliti u kuću; potrebno je samo u visini brave gurnuti polugu u vrata i svom snagom upirati dok drvo ne pukne. Ali, provaliti u kuću tako da njezin stanar nikada ne primijeti da je imao nezvane goste, to je već pravo umijeće. Umijeće koje je Sunthorn razvio do savršenstva, kako će se uskoro pokazati.

Ivar Loken živio je u stambenoj zgradi s druge strane mosta Phra-Pinklao, a Sunthorn i Harry već su sat vremena čekali u autu, dok ga napokon nisu vidjeli kako odlazi. Pričekali su još deset minuta da budu sigurni kako se Loken neće vratiti po neku zaboravljenu stvar.

Čuvari na recepciji nisu se pretrgnuli od posla. Dvojica muškaraca u službenoj odori koji su razgovarali na ulazu u podzemnu garažu, kratko su podignuli pogled, vidjeli jednoga bijelca i jednoga donekle dobro odjevenog Tajlanđanina kako idu prema liftu te su nastavili čavrljati.

Kada su se Harry i Sunthorn zaustavili ispred Lokenova stana na dvanaestom katu, Sunthorn je izvadio iz džepa dva otpirača nalik na ukosnice, u svaku ruku uzeo po jedan, gurnuo ih u bravu i gotovo istog časa ih izvukao.

"Samo mirno", šapnuo je Harry. "Ne budite pod stresom, imamo sve vrijeme ovoga svijeta. Pokušajte nekim drugim otpiračem."

"Nemam drugih."

Sunthorn se nasmiješio i odškrinuo vrata.

Harry nije vjerovao svojim očima. Možda ipak nije bila šala ono što je Nho natuknuo o Sunthornovom zanimanju, prije negoli je počeo raditi u policiji. Ali ako nije prije imao putra na glavi, sada ga ima, pomislio je Harry izuvši cipele i ušavši u stan u kojem je bilo mračno kao u rogu. Liz je objasnila da im je potreban potpis državnoga odvjetnika kako bi dobili nalog za pretres, a da ona o tome mora obavijestiti načelnika policije. Što bi, kako je rekla, moglo otežati stvar, jer je on izrijekom inzistirao na tome da se sve istražne radnje usredotoče na Jensa Brekkea. Harry je napomenuo da on nije u nadležnosti načelnika policije i da bi volio držati malo na oku Lokenov stan, ako se bilo što dogodi. Shvatila je primjedbe i rekla da želi što manje znati o tome, ali da je Sunthorn doista ugodno društvo.

"Čekajte dolje u autu", šapnuo je Harry Sunthornu. "Ako se Loken pojavi, nazovite s mobitela njegov broj i pustite da triput odzvoni, OK?"

Sunthorn je kimnuo i nestao.

Harry je upalio svjetlo nakon što se uvjerio da nema prozora koji gledaju na ulicu, potražio telefon i provjerio zvuk slobodne linije. Zatim se osvrnuo. Bio je to momački stan bez ikakvih ukrasa i topline. Tri gola zida, četvrti pokriven regalom na kojem su, osim skromnoga portabl-televizora, posvuda stajale knjige. Prirodno središte prostrane otvorene prostorije bio je masivan drveni stol na križnim nogarima i svjetiljka kakvu je već viđao na crtaćim daskama arhitekata.

U kutu su stajale dvije otvorene fotografske torbe i tronožac fotoaparata, naslonjen na zid. Stol je bio prepun papirnatih traka, vjerojatno odrezani rubovi

slika, jer su nasred stola stajale dvoje škare, velike i male.

Dva fotoaparata, Leica i Nikon F5 s teleobjektivom, mutno su zurila u Harryja. Pored fotoaparata stajao je uređaj za noćno promatranje. Harry je takvo što već jednom vidio, bio je to izraelski proizvod koji su i sami već koristili prilikom promatranja. Baterije su pojačavale ono malo ulaznoga svjetla tako da se moglo vidjeti čak i ondje gdje bi se golim okom vidjela samo mrkla noć.

Druga vrata u stanu vodila su u spavaću sobu. Krevet je bio nenamješten, iz čega je zaključio da Loken pripada rijetkim strancima u Bangkoku koji nemaju kućnu pomoćnicu. To nije bilo skupo i Harry je načuo da se od stranca gotovo očekuje da na taj način pridonese gospodarskome boljitku zemlje.

Pored spavaće sobe nalazila se kupaonica.

Upalio je svjetlo i odmah uočio zašto Loken nema spremačicu.

Kupaonica je očigledno služila kao tamna komora, zaudarala je na kemikalije, a zidovi su bili načičkani crno-bijelim fotografijama. Slike su se sušile, obješene o špagu iznad kade. Prikazivale su muškarca s boka, od prsa naniže i Harry je sada mogao prepoznati da nije prozorska prečka zaklanjala prikaz cijeloga tijela, nego se gornji dio prozora sastojao od uredno složenoga mozaika s motivima lotosova cvijeta i Buddhe.

Dječak kojemu je moglo biti jedva nešto više od deset godina ustima ga je zadovoljavao, a kamera je toliko zumirala da je mogao vidjeti dječakov pogled. Bio je bezizražajan, odsutan i vjerojatno ni na što

konkretno usmjeren. Na sebi je imao majicu kratkih rukava, s poznatim *Nikeovim* sloganom.

"Just do it", promrmljao je Harry sebi pod nos. Pokušao je zamisliti o čemu je dječak u tom trenutku razmišljao.

Osim majice kratkih rukava dječak je bio gol. Harry je još pozornije pogledao zrnatu sliku. Muškarac je jednu ruku oslonio na bok, a drugom je držao dječaka za zatiljak. Harry je iza staklenoga mozaika vidio sjenu profila, ali je bilo nemoguće razaznati bilo kakve crte lica. Najednom ga obuzme osjećaj da se ta mala smrdljiva kupaonica stišće i da mu se slike približavaju. Harry je podlegao impulsu, te dijelom iz bijesa, a dijelom iz očaja strgao slike sa zida. Sljepoočnice su mu pulsirale. U zrcalu je ugledao odbljesak vlastita lica prije nego je, s hrpom slika ispod ruke i omaglicom pred očima, natraške isteturao iz kupaonice. Sjeo je na stolicu.

"Usrani amater!" povikao je kada je opet došao do daha.

To je bilo posve suprotno planu. Budući da nisu imali nalog za pretres, nisu htjeli ostavljati tragove, nego samo izvidjeti čega ima u stanu kako bi se poslije, ako što pronađu, mogli vratiti s nalogom.

Harry je pokušao naći djelić zida u koji bi mogao piljiti i sam sebe uvjeriti da je bilo nužno ponijeti konkretne dokaze, kako bi uvjerili zadrtoga načelnika policije. Požure li, možda bi još večeras mogli doći do državnog odvjetnika i s potrebnim papirima dočekati Lokena kada se vrati s večere. Dok je tako razmišljao, uzeo je uređaj za noćno promatranje, uključio ga i

pogledao kroz prozor. Prozor je gledao na stražnje dvorište i Harry je nesvjesno tražio prozor s odgovarajućim okvirom i staklenim mozaikom, ali je u zelenkastom svjetlu uređaja za noćno promatranje vidio samo bijelo okrečene zidove.

Pogledao je na sat. Zaključio je da mora vratiti fotografije. Načelnik policije morat će se zadovoljiti njegovom izjavom. U tom trenu krv mu se sledila u žilama.

Začuo je zvuk. To jest, tisuću zvukova, ali jedan od njih tisuću nije se uklapao u sada već dobro znanu kakofoniju ulice. Osim toga, dopirao je s hodnika iza ulaznih vrata. Lagani škljocaj. Ulje i metal. Kada je osjetio strujanje zraka i shvatio da je netko otvorio vrata, prvo je pomislio na Sunthorna, dok nije shvatio da se onaj koji je ušao kretao što je tiše mogao. Sa svoga mjesta nije mogao vidjeti vrata pa je zadržao dah dok mu je mu je mozak munjevitom brzinom pretraživao arhivu glasova. Neki stručnjak za zvukove u Australiji objasnio mu je da bubnjić u uhu može razlikovati promjene tlaka milijun različitih frekvencija. No, to nije bilo škljocanje kvake na vratima nego zvuk repetiranja svježe podmazanog pištolja.

Harry je stajao u dnu prostorije kao živa meta ispred bijeloga zida, a prekidač za svjetlo bio je na drugoj strani sobe, odmah pored vrata. Uzeo je sa stola velike škare, sagnuo se i slijedio kabel svjetiljke sve do utičnice u zidu. Zatim je iščupao kabel i na tom mjestu iz sve snage škarama probio tvrdu plastiku.

Iz utičnice je sijevnula plava iskra, praćena tihim pucketanjem. Nastao je mrkli mrak.

Od strujnoga udara ukočila mu se ruka, pa je sa smradom spaljene plastike i metala u nosu stenjući spuznuo na pod uza zid.

Osluškivao je, no jedino što je čuo bio je promet i lupanje vlastitog srca. Tuklo je tako snažno da ga je mogao osjetiti. Bilo je kao da sjedi na konju u punom galopu. S vrata je čuo kako je nešto oprezno spušteno na pod i shvatio da je osoba izula cipele. Još uvijek je držao škare u ruci. Je li to sjena koja se kreće? Bilo je nemoguće reći, jer su u mrklom mraku nestali čak i bijeli zidovi. Škripnula su vrata spavaće sobe, potom se začuo škljocaj. Harry je zaključio da je osoba pokušala ponovo upaliti svjetlo, no kratki spoj izbacio je sve osigurače u stanu. To je u svakom slučaju otkrivalo da osoba poznaje stan. Ali, da je to bio Loken, Sunthorn bi prije nazvao. Ili ne bi? Pred očima mu je proletio prizor Sunthorna uz prozorsko staklo automobila, s rupicom tik iza uha.

Pitao se treba li pokušati odšuljati se do vrata, no nešto mu je govorilo da onaj drugi upravo to čeka. Otvori li vrata, njegova će se silueta ocrtati kao jedna od onih meta u streljani u Okernu. Sranje! Vjerojatno sada sjedi negdje na podu i cilja prema vratima.

Kada bi barem mogao dati znak Sunthornu! U istom trenutku Harry je primijetio da mu oko vrata još uvijek visi uređaj za noćno promatranje. Stavio ga je pred oči, ali je vidio samo zelenu kašu, kao da je netko slinama namazao leće. Okrenuo je dokraja kotačić za izoštravanje. Još uvijek nije vidio oštro, ali je barem mogao razabrati obrise osobe uza zid s druge strane stola.

Harry se usredotočio, objema rukama zgrabio ploču stola i gurnuo je ispred sebe, kao ovna za razbijanje vrata. Čuo je stenjanje i tresak kada je pištolj pao na pod, zatim je kliznuo preko stola i uhvatio nešto što je pod prstima sličilo na glavu. Ruku u laktu obavio je oko vrata i stegnuo.

"Policija", viknuo je, a onaj se ukočio kada mu je Harry pritisnuo plosnatu stranu hladnih metalnih škara uz toplu kožu lica. Neko vrijeme tako su sjedili, zakvačeni jedan za drugoga, dva nepoznata muškarca u mrklom mraku, obojica se boreći s dahom, kao poslije maratonske utrke.

"Hole?" prostenjao je onaj drugi.

Harry je shvatio da je u onoj panici bio progovorio na norveškom.

"Bilo bi lijepo da me sada pustite. Ja sam Ivar Loken i bit ću miran."

Glava 34.

Loken je upalio svijeću, dok je Harry proučavao njegov pištolj, specijalni primjerak Glocka 31. Izvadio je šaržer i spremio ga u džep. Pištolj je usprkos tomu još uvijek bio teži od svih koje je Harry ikada držao u ruci.

"Taj sam pištolj nabavio dok sam bio stacioniran u Koreji", rekao je Loken.

"Ah da, Koreja. Što ste tamo radili?"

Loken je vratio šibice u ladicu i sjeo za stol nasuprot Harryju.

"Norveška je tamo imala poljsku bolnicu pod upravom Ujedinjenih naroda, a ja sam bio mladi desetnik u potrazi za pustolovinom. Nakon postignutoga mira 1953. godine nastavio sam raditi za UN, za novoosnovani Visoki komesarijat za izbjeglice. Nahrupili su preko granice Sjeverne Koreje i prilike su bile prilično kaotične. Spavao sam s njim pod jastukom." Pokazao je na pištolj.

"O, Bože. A što se poslije radili?"

"Bangladeš i Vijetnam. Glad, rat i *boatpeople.* Poslije toga, život u Norveškoj činio mi se nevjerojatno trivijalnim pa sam kod kuće izdržao samo nekoliko godina, zatim sam ponovo morao otići. Razumijete?"

Harry nije razumio. Također nije znao što bi mislio o mršavom čovjeku ispred sebe. Sličio je na staroga poglavicu, orlovskoga nosa i upalih izražajnih očiju. Kosa mu je bila sijeda, lice smeđe i naborano. Erik Bye pomislio je Harry. Osim toga, činilo se da je usprkos situaciji u kojoj su se našli posve opušten, zbog

čega je Harry bio osobito oprezan.

"Zašto ste se vratili? I kako ste prošli pored moga kolege?" Sjedokosi Norvežanin nasmiješio se vučjim osmijehom, a zlatni zub bljesnuo je u treperavoj svjetlosti svijeće.

"Auto u kojem ste sjedili ne uklapa se sasvim u ovaj kraj; ovdje inače prometuju tuk-tuk trokolice, taksiji i krntije koje se parkiraju uz rub ceste. Vidio sam dvije osobe u autu, obje malo preravnih leđa. Dakle, otišao sam u kafić iza ugla da bih vas mogao promatrati. Nakon nekog vremena vidio sam kako se pali svjetlo u autu i kako izlazite. Računao sam s time da će jedan od vas čuvati stražu, pa sam pričekao da se vaš kolega vrati. Zatim sam izašao i pozvao taksi koji me odvezao u podzemnu garažu, odakle sam se popeo liftom. Ono s kratkim spojem bio je dobar sitni trik..."

"Ali obični ljudi ne obraćaju pozornost na automobile parkirane uz rub ceste. Osim ako to nisu vježbali ili ako su jako oprezni."

"Pa sad. Tonje Wiig vjerojatno neće tako skoro dobiti Oscara."

"Dakle, čime se vi ovdje *doista* bavite?"

Loken je rukom pokazao na fotografije i opremu koja je sada ležala na podu.

"Živite od.... izrade takvih slika?" upitao je Harry.

"Aha."

Harry je osjetio kako mu se puls ubrzava.

"Znate li kolika je ovdje zatvorska kazna za to? Mislim da imam dovoljno da vas strpam u buksu na deset godina."

Loken se promuklo nasmijao. "Mislite li,

komesare, da sam glup? Niste morali provaljivati ovdje, ako ste imali nalog za pretres. Ako sam ovim što se nalazi u mome stanu doista riskirao da me uhite, vi i vaš kolega upravo ste mi dali odrješenje. Nijedan sudac nikada neće prihvatiti dokaze pribavljene na taj način; to ne samo da je suprotno pravilima igre nego je posve protuzakonito. Možda se vi sami možete nadati produženom boravku ovdje, Hole?"

Harry ga je tresnuo pištoljem. Bilo je to kao da je netko odvrnuo slavinu - Lokenu je krv liptala iz nosa.

Loken nije reagirao. Samo je spustio pogled i promatrao kako mu se košulja na cvjetiće i bijele hlače boje u crveno.

"Znate, ovo je prava tajlandska svila", rekao je. "Nije jeftina." Taj izljev nasilja trebao ga je smiriti, no Harry je, naprotiv, osjećao neprestanu navalu bijesa.

"Vi si to možete priuštiti, usrani pederu. Pretpostavljam da vam dobro plaćaju za to smeće." Harry je gazio fotografije na podu.

"Pa, ne znam", rekao je Loken i pritisnuo nos bijelim rupčićem. "Normalna službenička plaća, plus dodaci za život u inozemstvu."

"O čemu govorite?"

Ponovo je bljesnuo zlatni zub. Harry je osjetio da je tako čvrsto stegnuo ručku pištolja da ga je zaboljela ruka. Bio je zadovoljan što je izvadio šaržer.

"Ima nekoliko stvari koje ne znate, Hole. Možda ste to trebali prije saznati, no vaša načelnica smatrala je to suvišnim jer nema veze s vašim slučajem ubojstva. No, sada sam raskrinkan, pa možete saznati i ostatak. Načelnica policije i Dagfinn Torhus obavijestili su me o

fotografijama koje ste našli u Molnesovu kovčegu, a vi ste sada, naravno, shvatili da te slike potječu od mene." Raširio je ruke. "Te i ostale slike koje vidite ovdje dio su istrage u pedofilskom slučaju, koji se iz određenih razloga za sada drži u tajnosti. Tu osobu nadzirem već duže od šest mjeseci. Fotografije su dokazno sredstvo." Harry nije morao razmisliti. Znao je da je to istina. Sve je sjelo na svoje mjesto, kao da je to cijelo vrijeme znao. Tajnovitost u vezi s Lokenovim poslom, fotografska oprema, uređaj za noćno promatranje, navodna putovanja u Vijetnam i Laos, sve se poklapalo. A čovjek koji pred njim krvari, više nije bio neprijatelj nego kolega, saveznik kojemu je vrlo ozbiljno htio razbiti nos.

Kimnuo je glavom i spustio pištolj na stol.

"OK, vjerujem vam. Čemu tolika tajnovitost?"

"Znate li nešto o sporazumu sa Švedskom i Danskom koji im omogućuje izravno istraživanje zločina nad djecom koji se ovdje dogode?"

Harry je kimnuo.

"Pa, Norveška je u pregovorima s tajlandskim vlastima, ali za sada ne postoji takav sporazum. Dotada ću obavljati vrlo neslužben posao. Imamo dovoljno da ga strpamo u zatvor, ali ipak još moramo pričekati. Ako ga sada uhitimo, morali bismo priznati da smo na tajlandskom tlu vodili nedopuštenu istragu, a to je politički neprihvatljivo."

"Dakle, za koga radite?"

Loken je okrenuo dlanove prema gore. "Za veleposlanstvo."

"To znam, ali od koga primate zapovijedi? Tko

stoji iza toga? Što je s parlamentom, je li obaviješten?"

"Jeste li doista sigurni da sve to želite znati, Hole?"

Njegove izražajne oči susrele su se s Harryjevim pogledom. Htio je nešto reći, ali se zaustavio i odmahnuo glavom.

"Radije mi recite tko je muškarac na fotografiji."

"To ne mogu. Žao mi je, Hole."

"Je li to Atle Molnes?"

Loken je pogledao ploču stola i počeo se smješkati. "Ne, to nije veleposlanik. On je potaknuo istragu."

"Je *li* to..."

"Kao što sam rekao, to vam za sada ne smijem reći. Ispostavi li se da su naši slučajevi na neki način povezani, tada možda, ali o tome će morati odlučiti naši pretpostavljeni."

Ustao je. "Pospan sam."

"Kako je prošlo?" upitao je Sunthorn kada je Harry ušao u auto. Harry ga je zamolio cigaretu, zapalio ju je i punim plućima povukao dim.

"Nisam ništa našao. To vjerojatno nije bilo ništa. Kladim se da je tip čist."

Harry je sjedio u svome stanu.

Gotovo pola sata razgovarao je sa Sos. To jest, najviše je ona govorila. Nevjerojatno je koliko se toga u ljudskom životu može dogoditi u samo jednom tjednu. Pričala je i kako je nazvala tatu i da u nedjelju treba ići k njemu na ručak. Kosani odresci. Sos je htjela kuhati i nadala se da će i tata malo govoriti. Tome se i Harry

nadao.

Zatim je prelistao svoju bilježnicu i nazvao drugi broj.

"Halo?" začulo se s druge strane žice.

Zaustavio je dah.

"Halo?" ponovio je glas.

Harry je spustio slušalicu. Runin glas bio je gotovo molećiv. Doista nije imao pojma zašto ju je nazvao. Nekoliko sekundi poslije, zazvonio je telefon. Podignuo je slušalicu očekujući da će čuti njezin glas. Na drugom kraju bio je Jens Brekke.

"Sjetio sam se", rekao je. Glas mu je zvučao živahno. "Kada sam se liftom vozio iz podzemne garaže gore u ured, u prizemlju je ušla mlada djevojka. Izašla je iz lifta na petom katu. Mislim da bi me se sjetila."

"Zašto bi vas se sjetila?"

Začuo se nervozan smijeh. "Zato što sam je pozvao da izađemo."

"Pozvali ste je?"

"Da. To je jedna od žena koje rade za McEllis, vidio sam je već nekoliko puta. Bili smo sami u liftu i tako mi se ljupko osmjehnula, da mi je jednostavno izletjelo."

Nastala je stanka.

"I toga ste se tek sada sjetili?"

"Ne, ali sam tek sada skopčao da je to bilo nakon što sam se spustio s veleposlanikom u garažu. Iz nekog razloga stalno sam mislio da se to dogodilo dan prije. Zatim sam se sjetio da je ušla u prizemlju, a to svakako znači da sam dolazio odozdo. A ja nikada ne idem u podzemnu garažu."

"Što je odgovorila?"

"Pristala je, a ja sam se istoga časa pokajao. Bilo je to samo očijukanje pa sam je zamolio posjetnicu i rekao da ću se javiti, kako bismo dogovorili termin. Naravno da od toga nije bilo ništa, no ipak mislim da će me se sjetiti."

"Imate li još njezinu posjetnicu?" Harry je bio potpuno zbunjen.

"Da, zar to nije sjajno?"

Harry je razmišljao. "Pazite, Jens. Sve je to vrlo lijepo, ali stvar nije tako jednostavna. To vam još uvijek ne daje alibi. Teoretski ste se mogli liftom odmah vratiti dolje. Mogli ste, na primjer, samo otići po nešto što ste zaboravili u uredu, zar ne?"

"Oh." Zvučao je zatečeno. "Ali..."

Jens je zašutio i Harry je čuo uzdah.

"Kvragu, Harry, imate pravo."

Glava 35.

Harry se prenuo iz sna. Kroz jednolični šum koji je dopirao s mosta Taksin, začuo je tutnjavu broda koji je isplovljavao na Chao Prayi. Začulo se pištanje i u očima ga je zapekla svjetlost. Uspravio se, rukama primio za glavu i čekao da pištanje prestane, kad je napokon shvatio da je to zvonjava telefona. Mrzovoljno je dignuo slušalicu.

"Jesam li vas probudio?" Ponovo se javio Jens.

"Nema veze", rekao je Harry.

"Baš sam idiot. Tako sam glup da vam se gotovo ne usudim ispričati."

"Onda nemojte."

Nastala je tišina, čulo se samo zveckanje kovanice ubačene u automat.

"Samo sam se šalio, dajte, pričajte."

"OK, Harry. Cijelu noć probdio sam razmišljajući. Pokušavao sam se sjetiti što sam točno radio te večeri u uredu. Znate, kod određenih transakcija starih i po nekoliko mjeseci još se mogu sjetiti brojeva iza decimalnog zareza, ali nisam u stanju sjetiti se jednostavnih činjenica dok sjedim u zatvoru, pod sumnjom da sam počinio ubojstvo. Možete li to razumjeti?"

"To je vjerojatno upravo zato tako. Nismo li o tome već jednom razgovarali?"

"OK, ali sada se u svakom slučaju nešto dogodilo. Sjećate li se da sam izjavio kako sam te večeri isključio telefon? Ležao sam i mislio, kakvo sranje, jer da je

telefon ostao uključen i da je netko nazvao, razgovor bi bio snimljen i to bi bio dokaz. Tamo se podatak o vremenu ne može promijeniti onako kako je to učinio čuvar s videosnimkom."

"Što želite reći?"

"Sjetio sam se da mogu telefonirati van iako mi je telefon isključen. Zato sam zamolio našu gospođu na prijamu da presluša vrpcu. I znate što? Našla je razgovor i onda sam se svega sjetio. U osam sati nazvao sam sestru u Oslu. Pokušajte naći nešto bolje." Harry nije ni pomišljao na nešto takvo.

"Sestra vam može dati alibi, a vi se toga ne možete sjetiti?"

"Ne. A znate zašto? Zato što nije bila kod kuće. Samo sam joj ostavio poruku na sekretarici."

"I toga se niste mogli sjetiti?" ponovio je Harry.

"Čovječe, pa te stvari zaboraviš čim spustiš slušalicu, zar ne? Sjećate li se vi svih telefonskih poziva kada nikoga niste dobili?" Harry je morao priznati da ima pravo.

"Jeste li razgovarali s odvjetnikom?"

"Danas još nisam. Htio sam najprije vama reći."

"OK, Jens. Nazovite sada svoga odvjetnika, poslat ću nekoga u vaš ured da to provjeri."

"Znate, ti uređaji za snimanje priznaju se na sudu kao dokazno sredstvo." Glas mu je zvučao napeto.

"Smirite se, Jens. Neće još dugo trajati. Sada vas moraju pustiti." Zapucketalo je u slušalici kada je Brekke odahnuo. "Molim vas, recite to još jednom, Harry."

"Sada će vas morati pustiti."

Jens se smijao neobičnim, hrapavim smijehom. "Ako je to tako, zovem vas na ručak, komesare."

"Radije ne."

"Zašto ne?"

"Zato što sam policajac."

"Nazovite to saslušanjem."

"Ne, mislim da radije ne bih, Jens."

"Kako god želite."

S ulice se začuo prasak, možda petarda ili pucanje automobilske gume.

"Razmislit ću o tome."

Harry je spustio slušalicu, otišao u kupaonicu i pogledao u zrcalo. Pitao se kako je moguće da je još uvijek tako blijed, premda već toliko dugo boravi u tropskom području. Nikada nije osobito volio sunce, ali nikada nije trebalo toliko vremena da dobije boju. Možda je promjena u njegovu životu u posljednjih godinu dana zaustavila pigmentaciju? Neće biti. Umio je lice hladnom vodom, sjetio se preplanulih pijanaca iz *Schrodera* i još jednom se pogledao u zrcalo. No dobro, sunce ga je barem počastilo crvenim nosom.

"Krećemo opet od nule", rekla je Liz. "Brekke ima alibi, a Lokena možemo zasad otpisati."

Nagnula je stolicu unatrag i zurila u strop. "Imate li kakvih prijedloga, ljudi? Ako ne, sastanak je završen. Radite što hoćete, ali mi još uvijek nedostaju neka izvješća. Sutra ujutro želim ih vidjeti na stolu."

Nazočni su teška koraka izašli iz prostorije. Harry je ostao sjediti.

"I?" upitala je Liz.

"Ništa", rekao je premećući u kutu usana neupaljenu cigaretu. Glavna komesarica proglasila je definitivnu zabranu pušenja u svome uredu.

"Ipak osjećam da nešto imaš."

Harry je podignuo kutove usana. "Samo sam to htio znati, gospođo glavna komesarice. Da osjećaš da nečega ima."

Između obrva joj se pojavila bora zabrinutosti. "Obećaj da ćeš mi to reći kada mi budeš imao što ispričati."

Harry je izvadio cigaretu iz usta i vratio je u kutiju.

"Da", rekao je i ustao. "Hoću."

Glava 36.

Jens je sjedio zavaljen u stolici i ozareno se smješkao. Rumeni obrazi sjajili su se iznad leptir-kravate. Harry se nehotice sjetio jednoga dječaka na svojoj rođendanskoj proslavi.

"Gotovo da mi je drago što sam neko vrijeme bio zatvoren, to ti pomogne da bolje naučiš cijeniti jednostavne stvari. Kao na primjer bocu *Dom Perignona 1985."*

Pucnuo je prstima, a konobar se stvorio pored stola, izvadio iz hladionika za vino orošenu bocu šampanjca i natočio.

"Volim kada to rade. Gotovo se osjetiš kao nadčovjek. Što vi mislite, Harry?"

Harry je prstima lupkao po čaši. "Tako-tako, nije baš po mome ukusu."

"Različiti smo, Harry."

Jens je to konstatirao široko se nacerivši. Sada je ponovo popunio svoje odijelo. Osim ako ne nosi neko drugo, gotovo identično, Harry nije bio sasvim siguran.

"Nekim je ljudima potreban luksuz kao drugima zrak da bi mogli disati", rekao je Jens. "Meni jednostavno treba skup automobil, lijepa odjeća i malo ugađanja da bih se dobro osjećao, da bih osjetio kako postojim. Možete li to razumjeti?"

Harry je odmahnuo glavom.

"Hm, da." Jens je držao čašu šampanjca za nožicu. "Od nas dvojice ja sam onaj dekadentni. Trebali biste ostati vjerni svome prvom dojmu, Harry, ja sam gnjida.

A dokle god na ovome svijetu ima mjesta za gnjide poput mene, nastavit ću ovako. Živjeli!" Zadržao je šampanjac u ustima prije nego što je progutao. Zatim je iskesio zube i zastenjao od silnog zadovoljstva. Harry se nasmiješio i posegnuo za svojom čašom, no Jens ga je prijekorno pogledao.

"Voda? Nije li već vrijeme da i vi počnete uživati u životu, Harry? Nije moguće da je potrebno biti toliko strog prema samome sebi?"

"Katkada jest."

"Glupost. U osnovi, svi su ljudi hedonisti, samo nekima treba malo duže da bi to shvatili. Imate li ženu?"

"Ne."

"Nije li vrijeme?"

"Dakako. Ali, ne shvaćam sasvim kakve to ima veze s uživanjem u životu."

"Točno." Jens je pogledao u svoju čašu. "Jesam li vam pričao o svojoj sestri?"

"O onoj koju ste nazvali?"

"Da, znate, neudana je."

Harry se nasmijao. "Ne morate mi biti zahvalni, Jens. Ako zanemarimo vaše uhićenje, nisam bogzna što učinio."

"Ne šalim se. Ona je sjajna žena. Urednica je u izdavačkoj kući, no mislim kako previše radi, da bi imala vremena tražiti muža. Osim toga, odmah ih sve preplaši. Ista je kao vi, stroga, svojeglava i prodorna. Jeste li primijetili da sve norveške mišice u intervjuima za sebe tvrde da su prodorne? Kakvo preseravanje, čista inflacija."

Jens je izgledao zamišljeno.

"Moja je sestra na dan kada je postala punoljetna uzela majčino djevojačko prezime. Ne kažem tek tako punoljetna, već točno tako mislim."

"Nisam baš siguran da bismo ona i ja doista bili dobar par."

"Zašto ne?"

"Pa, vjerojatno zato što sam kukavica. Ono što tražim je samozatajna djevojka, po zanimanju njegovateljica, koja je toliko lijepa da joj se to nitko do sada nije usudio reći."

Jens se nasmijao. "Onda mirne duše možete oženiti moju sestru. Ne smeta ako vam se ne svidi, toliko radi da je ionako nećete često viđati."

"Zašto ste je onda nazvali kod kuće, a ne na poslu? U Norveškoj je bilo dva poslijepodne kada ste nazvali."

Jens je odmahnuo glavom. "Nemojte nikome reći, ali ja jednostavno ne mogu zapamtiti te vremenske razlike. Hoću reći, moram li oduzeti ili dodati sate. To je doista neugodno, moj otac smatra da postajem senilan, kaže da mi je to od majke."

Zatim je brže-bolje stao uvjeravati Harryja da njegova sestra uopće nema te simptome, čak naprotiv.

"Dosta, Jens, radije mi recite kako ste i jeste li već razmišljali o braku?"

"Psss, ne tako glasno, dobim infarkt već od pomisli na to. Brak..." Jens se zgrozio. "Problem je u tome što u neku ruku nisam stvoren za monogamiju, s druge pak strane romantičan sam. Kada se oženim, neću se više smjeti spetljati ni s jednom drugom, shvaćate? A pomisao na to da se cijeli život neću moći poševiti ni s

jednom drugom ženom, prilično je zastrašujuća, zar ne?"

Harry je pokušao zamisliti.

"Na primjer, onaj slučaj s djevojkom u liftu. Ona koju sam pozvao. Znate li zašto sam to učinio? Iz čiste panike, nema sumnje. Samo da bih samome sebi dokazao da sam još u stanju zainteresirati se i za druge žene. Zapravo prilično glupo. Hilde je..."

Jens je tražio prave riječi.

"Ima nešto što ni kod koga nisam našao. A tražio sam, možete mi vjerovati. Ne znam mogu li doista objasniti što je to, ali nipošto to ne želim izgubiti jer znam da tako nešto neću skoro naći." Harry je pomislio kako ni to nije ništa bolji razlog od svih koje je već čuo. Jens je lupkao prstima po čaši i cerio se.

"Boravak u zatvoru očito je na meni ostavio traga; doista mi nije slično da govorim o takvim stvarima. Obećajte mi da to nećete ispričati nikome od svojih frendova."

Konobar je prišao stolu i dao im znak.

"Dođite, već je počelo", rekao je Jens.

"Što je počelo?"

Konobar ih je poveo kroz restoran, zatim kroz kuhinju, pa uskim stubištem na kat. Korita za pranje stajala su u hodniku naslagana jedna preko drugih, a na stolici je sjedila starica i cerila im se crnim zubima.

"Betel orasi", rekao je Jens. "Grozna navika. Žvaču ih dok im mozak ne istrune a zubi poispadaju."

Iza nekih vrata Harry je čuo graju muških glasova. Konobar je otvorio i našli su se na prostranu potkrovlju bez prozora. Dvadeset, trideset muškaraca stajalo je u

gusto zbijenom krugu. Ruke su gestikulirale i pokazivale, dok su se brojile zgužvane novčanice i mahnito brzo dodavale. Muškaraci su većinom bili bijelci, neki u svijetlim pamučnim odijelima. Harryju se učinilo da je prepoznao lice iz autorske lože hotela Oriental.

"Borbe pijetlova", objasnio je Jens. "Privatna predstava."

"Zašto?" Harry je u tolikoj buci morao vikati. "Čini mi se da sam pročitao kako su borbe pijetlova na Tajlandu još uvijek dopuštene."

"U načelu jesu. Vlasti su odobrile izmijenjenu varijantu borbe pijetlova, u kojoj se između ostaloga kandže na stražnjoj strani nogu zamataju, da njima ne mogu ubiti. Također, tako postoji vremensko ograničenje, više nema borbe na život i smrt dok jedan ne padne na tlo. Ovdje se sve još odvija prema starim pravilima. I visina uloga nije ograničena. Hoćemo li prići bliže?"

Harry je bio viši od muškaraca ispred sebe i gledao je unutar kruga. Dva pijetla, oba smeđe-crvena i narančasta, kružili su klimajući glavama i izgledali gotovo nezainteresirani jedan za drugoga. "Kako će ih natjerati da se bore?" upitao je Harry.

"Bez brige. Ta dva pijetla mrze se više nego što ćemo to nas dvojica ikada moći."

"Zašto?"

Jens ga je pogledao. "U istom su ringu. I pijetlovi su."

Zatim su, kao na znak, navalili jedan na drugoga. Jedino što je Harry mogao razabrati bilo je mahanje

krilima i perje koje se razletjelo. Muškarci su urlali od ushićenja, a neki su počeli poskakivati. Prostorijom se širio neobičan oporo-slatkasti miris znoja i adrenalina.

"Vidite li onoga s razdvojenom krijestom?" upitao je Jens. Harry nije ništa vidio.

"To je pobjednik."

"Kako to vidite?"

"Ne vidim. Znam. Znao sam to unaprijed."

"Kako...?"

"Ne pitajte." Jens se smješkao.

Graja je odjednom utihnula. U ringu je ležao pijetao. Netko je zastenjao, a čovjek u sivom lanenom odijelu bijesno je bacio šešir na pod. Harry je promatrao pijetla koji je ugibao. Ispod perja se trznuo mišić, a zatim je ostao nepomično ležati. Bilo je apsurdno; izgledalo je kao igra, kao hrpa perja, nogu i cike.

Pored lica lebdjelo mu je krvavo pero. Tajlanđanin u širokim hlačama odnio je pijetla iz ringa. Činilo se da je na rubu suza. Drugi se pijetao ponosno šepurio. Sada je Harry vidio razdvojenu krijestu.

Konobar je prišao Jensu sa svežnjem novčanica. Neki su ga muškarci pogledali, neki kimali glavom, ali nitko nije rekao ni riječ.

"Dogodi li se da izgubite?" upitao je Harry kada su ponovo sjedili uz prozor restorana. Jens je zapalio cigaru i naručio konjak, stari *Richard Hennessy* 40%, pa je konobar, za svaku sigurnost, morao dvaput pitati. Bilo je nevjerojatno da je ovo isti čovjek kojega je Harry tješio dan prije.

"Znate li zašto je klađenje bolest, a ne zanimanje, Harry? Zato što igrači vole rizik. Oni žive za osjećaj

strepnje."

Otpuhivao je debele kolute dima.

"Sa mnom je obratno, spreman sam prihvatiti najekstremnije izazove da bih rizik sveo na minimum. To što sam večeras zaradio, taman pokriva sve moje silne troškove i vlastiti rad, a on nije bio zanemariv, vjerujte mi."

"Ali, zar nikada ne izgubite?"

"To donosi sasvim pristojnu dobit."

"Pristojnu dobit? Hoćete reći da igrači prije ili poslije moraju založiti svu svoju imovinu?"

"Na neki način da."

"Ali, ne gubi li igra pomalo na draži ako je ishod unaprijed poznat?"

"Na draži?" Jens je podignuo svežanj novčanica. "Mislim da je ovo dovoljno dražesno. Pomaže mi osjetiti draž." Zamahnuo je rukom.

"Ja sam jednostavan čovjek." Promatrao je žar na cigari. "Ili, nazovimo to pravim imenom. Malo sam skučen."

Prasnuo je u glasan zvonki smijeh. I Harry se morao osmjehnuti.

Jens je pogledao na sat i skočio.

"SAD otvara burzu. Strašne turbulencije. Vidimo se. Mislite na ono u vezi s mojom sestrom."

Nestao je kroz vrata, a Harry je ostao sjediti pušeći cigaretu i misleći na svoju sestru. Zatim se odvezao taksijem u Patpong. Nije znao što traži, ali je otišao u go-go bar, naručio pivo pa brzo izašao. U *Le Boucheronu jeo je* žablje krake, a vlasnik je prišao stolu i na vrlo lošem engleskom objasnio mu kako čezne za

povratkom u Normandiju. Harry mu je rekao kako je njegov djed bio ondje na Dan D. To nije bilo sasvim točno, ali je barem oraspoložilo Francuza.

Harry je platio i prešao u drugi bar. Djevojka na smiješno visokim štiklama sjela je pored njega, pogledala ga krupnim smeđim očima i upitala želi li da mu ga popuši. Kvragu, naravno da želim, pomislio je Harry i odmahnuo glavom. Primijetio je da se na televizoru iznad zrcalnoga regala prikazuje utakmica Manchester Uniteda. U zrcalu je mogao promatrati i djevojke koje su plesale na malenoj intimnoj pozornici točno iza njega. Po sebi su polijepile zlatnožute papirnate zvjezdice koje su im pokrivale tek bradavice na grudima, tako da lokal nije kršio zakon o zabrani golotinje. Na minijaturnim hlačicama svaka je djevojka nosila broj za koji policija nije pitala, nego koji je, kao što su svi znali, trebao spriječiti nesporazume kada kupac želi otkupiti neku od barskih djevojaka. Harry ju je već primijetio. Broj dvadeset. Dim je stajala sasvim na kraju reda koji su činile četiri plesačice i umornim je pogledom, poput radara, prelazila preko muškaraca načičkanih uz šank. Katkad bi joj na usnama zatitrao površan osmijeh, ali joj oči ne bi živnule. Činilo se da je stupila u kontakt s mršavim muškarcem u nekakvoj tropskoj odori. Nijemac, pomislio je Harry, ne znajući zašto. Gledao je kako lagano njiše bokovima, kako joj sjajna crna kosa poskakuje na leđima dok se okreće i njezinu glatku vruću kožu koja kao da je blistala osvijetljena unutrašnjim sjajem. Bez tih očiju bila bi lijepa, pomislio je Harry.

Pogledi su im se na trenutak susreli u zrcalu i

Harryja je istog časa obuzela tjeskoba. Činilo se da ga nije prepoznala, no on je usmjerio pogled prema televizijskom ekranu na kojem su se vidjela leđa igrača kojega je trebalo zamijeniti. Isti onaj broj. "Solskjaesr" pisalo je na vrhu dresa. Harry kao da se probudio iz sna.

"Kvragu!" viknuo je i prevrnuo čašu iz koje je prsnula kola u krilo nepokolebljive kurtizane. Harry si je krčio put prema izlazu, dok je iza sebe čuo njezin ljutiti glas kako mu dovikuje: *"You not my friend!"*

Kada nije uspio dobiti Ivara Lokena, nazvao je Tonju Wiig.

"Harry, pokušala sam stupiti s tobom u kontakt!" rekla je, "Loken jučer nije došao, a jutros je na poslu rekao da je pogriješio restoran i da me je čekao na pogrešnom mjestu. Što se zapravo zbiva?"

"Drugi put", rekao je Harry. "Znaš li gdje je on sada?"

"Ne. Zapravo, čekaj, danas je srijeda. On i još nekoliko zaposlenika veleposlanstva na stručnom su usavršavanju u FCCT-u. To je klub stranih dopisnika u Bangkoku, ali tu ima i mnogo drugih *ex-pats* suradnika."

"Ex-pats?"

"Oh, oprosti, Harry. *Ex-patriots.* Stranci koji su se ovdje nastanili koji ovdje rade."

"Drugim riječima, doseljenici."

Nasmijala se. "Ne nazivamo se baš tako."

"Kada je počeo sastanak?" upitao je Harry.

"U sedam i devet."

"I devet?"

"To je budistički običaj. Devet je sretan broj."

"Isuse!"

"Nije to ništa, trebao bi vidjeti što se događa kada se ovdje trebaju održati važni događaji. Prije nego što su došli iz Hong Konga, radi potpisivanja sporazuma BERTS, dva su se tjedna četiri vidovnjaka bavila određivanjem najpovoljnijega datuma i najboljeg vremena za potpisivanje. Ne želim reći ništa loše o Azijatima, doista su marljivi i ljubazni, ali u mnogočemu se može primijetiti da zapravo još nisu izašli iz prašume."

"Zanimljivo, no trebao bih..."

"Moram sada ići, Harry, možemo li nastaviti razgovor drugom zgodom?"

Spustivši slušalicu, Harry je zavrtio glavom nad svim zlom ovoga svijeta. Tako gledajući, činilo se da sretan broj nije pretjerano apsurdan.

Nazvao je policijsku upravu i dobio Rangsana, koji mu je dao privatni broj profesora u muzeju Benchamabophit.

Glava 37.

Dva muškarca u zelenim odorama jurišala su kroz šikaru, jedan od njih pognut s ranjenim drugom preko ramena. Smjestili su ga u zaklon iza srušenoga stabla, uzeli puške, naciljali i zapucali prema gustišu ispred sebe. Hrapavi glas objavio je da su to prizori očajničke borbe u Istočnome Timoru protiv strahovlade predsjednika Suharta.

Na podiju neki je čovjek nervozno šuškao papirima. Krstario je zemljom da bi govorio o svojoj domovini, a ta je večer za njega bila važan trenutak. U *Foreign Correspondents Clubu Thailand* nije bilo previše ljudi, možda četrdeset do pedeset osoba, ali važnih, koje su njegovu poruku mogle odaslati milijunima čitatelja. Film koji je prikazivao vidio je već stotinu puta i znao je da točno za dvije minute mora stati pred publiku.

Ivar Loken nehotice se trgnuo kada je osjetio ruku na ramenu i kada mu je nečiji glas šapnuo: "Moramo razgovarati. Odmah."

U polumraku prepoznao je Holeovo lice. Ustao je i izašao s njim iz prostorije, dok je gerilski vojnik, kojemu je pola lica bilo spaljeno i pretvoreno u krutu masku, na velikome platnu objašnjavao zašto je posljednjih osam godina svoga života proveo u indonezijskoj džungli.

"Kako ste me našli?" upitao je kada su izašli.

"Razgovarao sam s Tonjom Wiig. Dolazite li često ovamo?"

"Što znači često? Važno mi je da budem obaviješten. Osim toga, ovdje susrećem ljude s kojima se isplati razgovarati."

"Na primjer ljude iz danskoga i švedskog veleposlanstva?" Bljesnuo je zlatni zub.

"Kao što sam rekao, važno mi je da budem obaviješten. Što je posrijedi?"

"Sve."

"Ma zbilja?"

"Znam na koga sumnjate. I znam da su ti slučajevi povezani." Lokenov je smiješak nestao.

"Neobično je to što sam na samome početku svoga boravka ovdje bio udaljen samo korak od mjesta na kojemu ste sjedili i promatrali ga."

"Ma što ne kažete?" Bilo je teško procijeniti je li u Lokenovu glasu bilo sarkazma.

"Glavna komesarica Crumley povela me u turistički razgled brodom po rijeci. Pokazala mi je kuću nekoga Norvežanina, koji je dao preseliti cijeli hram iz Burme u Bangkok. Poznajete Ovea Klipru, zar ne?"

Loken nije odgovorio.

"No, veze su mi se razjasnile tek sinoć dok sam gledao nogometnu utakmicu."

"Utakmicu?"

"Najslavniji Norvežanin na svijetu slučajno igra u Kliprinoj omiljenoj momčadi."

"I što s tim?"

"Znate li koji broj dresa ima Ole Gunnar Solskjaer?"

"Ne, zašto bih, dovraga, znao takve stvari?"

"Pa, to znaju dječaci po čitavom svijetu i njegov

dres možete nabaviti u svakom sportskom dućanu, od Cape Towna do Vancouvera. Katkada ih kupuju i odrasli."

Loken je kimao, ne ispuštajući Harryja iz očiju. "Broj dvadeset", rekao je.

"Kao na slici. A time su mi se razjasnile još neke stvari. Držak noža zabijenog u Molnesova leđa sadrži specijalni stakleni mozaik, a jedan profesor povijesti umjetnosti rekao nam je da je to vrlo star nož sa sjevera Tajlanda. Vjerojatno su ga izradili pripadnici naroda Shan. Sinoć sam s njim ponovo razgovarao. Ispričao mi je da je taj narod živio i u dijelovima Burme, u kojima su između ostaloga gradili i hramove. Jedna od osobitosti tih hramova jest ta što su prozori i vrata ukrašeni sličnim staklenim mozaicima kao i nož. Na putu ovamo svratio sam do profesora i pokazao mu jednu od vaših fotografija. Uopće ne sumnja da je na slici prozor hrama naroda Shan, *Loken."*

Mogli su čuti da je govornik upravo počeo. Iz zvučnika je odzvanjao oštar metalni zvuk.

"Dobro obavljen posao, Hole. I što sada?"

"Sada ćete mi detaljno ispričati što se zbiva iza kulisa, a onda ću nastaviti istragu."

Loken se glasno nasmijao. "Šalite se?"

Harry se nije šalio.

"Zanimljiv prijedlog, Hole, ali mislim da to neće ići. Moji pretpostavljeni..."

"Mislim da 'prijedlog' nije prava riječ, Loken. Nazovimo to ultimatumom."

Loken se još glasnije nasmijao. "Hrabri ste, mora vam se priznati. Ali zbog čega mislite da ste u poziciji

postavljati mi ultimatum?"

"Zbog činjenice da ćete se naći u vrlo teškom položaju ako svoga tajlandskog načelnika obavijestim što se ovdje zbiva."

"Dobit ćete otkaz, Hole."

"Zašto? U prvom redu, imam nalog da istražim ubojstvo, a ne da nekom činovniku u Oslu spašavam guzicu. Osobno nemam ništa protiv da pokušate ovdje nekog pedera strpati u buksu, ali to nije moja odgovornost. A ako u Stortingu saznaju da nisu bili obaviješteni o nedopuštenim istražnim radnjama, mislim da će prije odletjeti neke druge glave nego moja. Kako ja vidim stvar, prije se izlažem opasnosti da izgubim posao ako budem suodgovoran jer sam zadržao za sebe sve te informacije. Cigaretu?"

Harry mu je pružio tek otvorenu kutiju Camela. Loken je odmahnuo glavom, ali se predomislio. Harry je zapalio i njemu i sebi. Zatim su sjeli na dvije stolice koje su stajale uza zid. Iz kafića se začuo glasan pljesak.

"Zašto sve to jednostavno ne pustite, Hole? Odavno ste shvatili da vaš zadatak ovdje nije da riješite slučaj. Dakle, zašto se jednostavno ne priklonite i poštedite sebe i druge gomile posla?"

Harry je duboko udahnuo dim i polako ga ispuštao. Najveći dio dima ostao je u njemu.

"Ove jeseni ponovo sam počeo puški Camel", rekao je Harry i lupnuo se po džepu. "Imao sam djevojku koja je pušila Camel. Nisam smio od nje žicati cigarete jer je smatrala da se to može pretvoriti u lošu naviku. Putovali smo *Interrailom* i u vlaku između Pamplone i Cannesa primijetio sam da sam ostao bez

cigareta. Rekla je da mi to treba biti pouka. Vožnja je trajala gotovo deset sati i na kraju sam morao ići u druge kupee i tamo žicati od ljudi cigarete, dok je ona pušila svoj Camel. Smiješno, zar ne?"

Podignuo je cigaretu i puhnuo u žar.

"I, kada smo napokon stigli u Cannes, nastavio sam od nepoznatih ljudi žicati cigarete. Ispočetka joj je to bilo zabavno. Ali kada sam u Parizu u restoranu počeo obilaziti stolove, to joj se manje svidjelo pa me ponudila cigaretom. No, odbio sam. Kada smo u Amsterdamu sreli poznanike iz Norveške, a ja ih zamolio cigaretu, premda je njezina kutija stajala na stolu, rekla mi je da sam djetinjast. Kupila mi je kutiju cigareta rekavši da to nije žicanje, no ostavio sam je u hotelu. Kada smo se vratili u Oslo, a ja se nastavio tako ponašati, rekla mi je da sam bolestan."

"Ima li priča kraj?"

"Naravno. Prestala je pušiti."

Loken se zabavljao. "Dakle, *happy end."*

"Otprilike u isto vrijeme otišla je s nekim glazbenikom u Englesku."

Loken se od nečega zagrcnuo.

"Znači da ste možda malo pretjerali?"

"Naravno."

"Ali iz toga niste mnogo naučili?"

"Ne."

Nastavili su šutke pušiti.

"Shvaćam", rekao je Loken i ugasio cigaretu. Ljudi su počeli izlaziti iz dvorane.

"Hajdemo nekamo na pivo, pa ću vam ispričati cijelu priču."

"Ove Klipra gradi ceste. Osim toga ne znamo o njemu mnogo. Saznali smo da je kao dvadesetpetogodišnjak, sa završenom višom inženjerskom školom i lošom reputacijom, otišao na Tajland i promijenio prezime iz Pedersen u Klipra, prema imenu gradske četvrti u Alesundu u kojoj je odrastao."

Sjedili su u dubokoj kožnoj sofi, a pred njima je bila muzička linija, televizor i stol s bocom piva, bočicom vode, dva mikrofona i pjesmaricom. Harry je prvo mislio da se Loken šali kada je predložio da odu na karaoke, ali mu je objasnio zašto. Možeš po satu unajmiti prostoriju sa zvučnom izolacijom, pritom ne moraš reći svoje ime, naručiš piće i ostatak vremena puste te na miru. Osim toga, ondje je bilo dovoljno ljudi da si mogao neopaženo doći i otići. To je doista bilo najbolje mjesto za tajne sastanke i činilo se da Loken ondje nije prvi put.

"S koliko lošom reputacijom?" upitao je Harry.

"Kada smo počeli istraživati predmet, ispostavilo se da je bilo nekoliko incidenata s maloljetnim dječacima u Alesundu. Nije bilo prijava, no ljudi su govorkali, pa je smatrao da mu je bolje otići. Kada je stigao ovamo, registrirao je inženjersko poduzeće, tiskao posjetnice na kojima se okitio doktorskom titulom te stao kucati na vrata, kako bi razglasio da ima iskustva u cestogradnji. Tada, prije dvadeset godina, postojale su zapravo samo dvije mogućnosti kako na Tajlandu doći do projekata u cestogradnji: ili si bio u rodu s nekim iz vlade ili si bio dovoljno bogat da takvu osobu podmitiš. Klipra nije bio ni jedno ni drugo i sve

se urotilo protiv njega. Ali, naučio je dvije stvari i one su postavile temelj cjelokupnom imetku kojim danas raspolaže, u to možete biti posve sigurni: tajlandski jezik i umijeće dodvoravanja. Što se tiče ulizivanja, to nisam ja izmislio, sam se time ovdje hvalio pred nekim Norvežanima. Tvrdi da se tako dobro naučio smješkati da čak i Tajlanđani smatraju da pretjeruje. Osim toga, navodno je dijelio isti interes s nekim političarima kojima se okružio: interes za dječake. Ne bi se reklo da mu je naštetilo to što je s njima dijelio taj porok, kada su dijeljeni poslovi proširenja takozvanog Hopewell Bangkok Elevated Road and Train Systemsa."

"Ceste i željezničke pruge?"

"Točno. Sigurno ste primijetili goleme metalne nosače koje posvuda u gradu zabijaju u tlo?"

Harry je kimnuo.

"Sada ih je šest tisuća, no bit će ih još. I nisu samo za autocestu, po njima treba prolaziti i nova željeznica. Riječ je o pedeset kilometara najmodernije autoceste i šezdeset kilometara tračnica za ukupno 25 milijardi kruna, što ovaj grad treba spasiti da sam sebe ne uguši. Shvaćate? To je vjerojatno najveći prometni projekt koji je ikada postojao, spas u obliku asfalta i željezničkih pragova."

"A Klipra u tome ima svoje prste?"

"Čini se da nitko zapravo ne zna tko je uključen u to, a tko nije. Jasno je samo to da se prvotni glavni poduzetnik iz Hong Konga povukao te da su proračun i rokovi vjerojatno zaboravljeni."

"Probijanje proračuna? U šoku sam!" rekao je Harry jetko.

"No, to u svakom slučaju znači da ima više posla za ostale, a kladim se da je Klipra već duboko zagazio u projekt. Kada jedni odustanu, političari moraju prihvatiti da oni drugi izmijene svoje ponude. Ako Klipra ima financijske mogućnosti da proguta dio kolača na koji se namjerio, mogao bi brzo postati najmoćniji građevinski poduzetnik u cijeloj regiji."

"Da, ali kakve to ima veze sa seksualnim zločinima nad djecom?"

"Samo to da moćnici imaju vrlo svojstvenu sposobnost tumačenja zakona u svoju korist. Nemam razloga sumnjati u integritet sadašnje vlade, ali izgledi za izručenje sigurno neće biti veći ako čovjek ima politički utjecaj i ako bi uhićenje usporilo cijeli projekt."

"Što onda namjeravate?"

"Stvari se kreću. Nakon Norvežanina koji je prošle godine uhićen u Pattayi, političari u domovini probudili su se i rade na sličnom sporazumu kakav već postoji s Danskom i Švedskom. Kada dođe do njega, još ćemo malo pričekati, pa uhititi Klipru i objasniti tajlandskim vlastima da su fotografije, dakako, nastale nakon potpisa sporazuma."

"I onda će biti osuđen zbog spolnoga općenja s maloljetnicima?"

"Plus ubojstvo, možda."

Harry se trgnuo na stolici.

"Zar mislite da ste jedini koji je onaj nož doveo u vezu s Kliprom, gospodine komesare?" upitao je Loken pokušavajući zapaliti lulu.

"Što znate o nožu?"

"Bio sam u pratnji Tonje Wiig kada je u motelu

identificirala veleposlanika. Uspio sam snimiti nekoliko fotografija."

"Ispred nosa cijeloj četi policajaca?"

"Pa, fotoaparat je bio prilično malen. Stane u ručni sat poput ovoga ovdje." Loken se smješkao. "Naravno, ne može se kupiti u običnom dućanu."

"I onda ste povezali stakleni mozaik na nožu s Kliprinom kućom?"

"Bio sam u kontaktu s nekim tko je sudjelovao u prodaji hrama Klipri; bio je to *pongyi* iz centra Mahasi u Rangunu. Nož je bio dio interijera koji je također pripadao prodanom hramu. Prema izjavi redovnika ti se noževi uvijek izrađuju u identičnim parovima. Trebao bi postojati još jedan potpuno isti nož."

"Čekajte", rekao je Harry. "Ako ste kontaktirali s redovnikom, morali ste već prije naslutiti da bi nož mogao imati nekakve veze s burmanskim hramovima?"

Loken je slegnuo ramenima.

"Dođite", rekao je Harry. "Niste povjesničar umjetnosti. Trebamo profesora da bismo utvrdili da to ima veze s nekim narodom Shan. Osumnjičili ste Klipru prije negoli ste pitali."

Loken je opekao prst i ljutito bacio na pod dogorjelu šibicu. "Imao sam razloga pretpostaviti da ubojstvo ima veze s Kliprom. Naime, onoga dana kada se dogodilo, sjedio sam u stanu preko puta Kliprine kuće."

"I?"

"Atle Molnes se pojavio ondje oko sedam sati. Otprilike oko osam odvezao se svojim autom, zajedno s Kliprom."

"Jeste li sigurni da su to bila njih dvojica? Vidio sam auto; kao većina diplomatskih vozila, ima zatamnjena neprozirna stakla."

"Promatrao sam Klipru kroz objektiv fotoaparata kada je stigao automobil. Parkirao je u garaži iz koje se ulazi izravno u kuću. Prvo sam vidio samo kako Klipra ustaje i ide prema vratima. Zatim neko vrijeme nisam nikoga vidio, no onda sam ugledao veleposlanika kako prolazi kroz sobu. Zatim sam vidio kako automobil odlazi i Klipra je nestao."

"Ne možete biti sigurni da je to bio veleposlanik", ustvrdio je Harry.

"Zašto ne?"

"Zato što ga sa svoje promatračke pozicije možete vidjeti samo od leđa naniže jer ostatak prekriva mozaik."

Loken se nasmijao.

"Pa, to je više nego dovoljno", rekao je i napokon uspio zapaliti lulu. Zadovoljno je puckao. "Postoji samo jedna osoba u Tajlandu koja nosi takva odijela."

U drugim okolnostima Harry bi mu se možda nacerio, no u tom mu se trenutku po glavi motalo previše pitanja.

"Zašto Torhus i načelnica policije u Oslu nisu bili obaviješteni o tome?"

"Tko kaže da nisu bili obaviješteni?"

Harry je osjetio pritisak u dnu očiju. Osvrtao se tražeći što bi mogao razbiti.

Glava 38.

Bjarne Moller stajao je uz prozor i gledao van. Činilo se da ih hladnoća neće u dogledno vrijeme pustiti iz svojih kandža. Dječaci su bili oduševljeni kada su se bolno promrzlih jagodica na prstima i rumenih obraza vraćali kući na večeru, prepirući se tko je najdalje skočio na skijama.

Vrijeme je letjelo i činilo mu se da uopće nije bilo tako davno kada ih je držao među nogama i s njima plužio niz brežuljke na Grefsenkollenu. Jučer je ušao u njihovu sobu i upitao žele li da im nešto pročita, no oni su ga samo začuđeno pogledali.

Trine mu je rekla da djeluje umorno. Je li bio umoran? Možda. Valjalo je o mnogočemu razmišljati, možda i više no što je pretpostavljao, preuzimajući dužnost načelnika odjela. Ako se nije radilo o izvješćima, sjednicama ili proračunima, tada je netko od njegovih ljudi stajao pred vratima s problemom koji nije mogao riješiti ili žena traži rastavu ili su rate za kuću previše porasle ili su nekom otišli živci.

Policijski posao kojemu se radovao kada ga je prihvaćao - vođenje istraga - postao je gotovo sporedna stvar. Još uvijek se nije mogao pomiriti s onim prikrivenim poslovima, čitanjem između redaka, karijerističkim smicalicama. Katkada se pitao nije li trebao nastaviti raditi kao prije, ali je znao da su Trini važni viši platni razredi. A dečki su htjeli vježbati skijaške skokove. Možda je već bilo vrijeme da dobiju računalo koje su odavno tražili. Sićušne snježne pahulje

kovitlale su se ispred prozorskoga stakla. Nekoć je doista bio vraški dobar policajac.

Telefon je zazvonio.

"Moller."

"Ovdje Hole. Jesi li zaista sve vrijeme znao?"

"Zdravo, Harry, to si ti?"

"Jesi li znao da su posve ciljano odabrali mene, jer su htjeli biti sigurni da ova istraga neće uroditi plodom?"

Moller je spustio glas. Zaboravio je skijaške skokove i računalo. "Samo malo, mislim da ne razumijem sasvim o čemu govoriš."

"Samo želim čuti od tebe kako nisi znao da je nekoliko ljudi u Oslu od samoga početka imalo izvjesnu sumnju tko je mogao počiniti to ubojstvo."

"OK, Harry, nisam imao pojma... to jest, *nemam* uopće pojma o čemu govoriš."

"Načelnica policije i Dagfinn Torhus otpočetka su znali da se, pola sata prije Molnesova dolaska u motel, Norvežanin po imenu Ove Klipra zajedno s veleposlanikom odvezao od svoje kuće njegovim autom. Osim toga, znaju da je Klipra imao vraški dobar motiv da ubije veleposlanika."

Moller je klonuo na stolicu.

"A to bi bilo?"

"Klipra je jedan od najbogatijih ljudi u Bangkoku, a veleposlanik je bio u novčanim neprilikama. Na njegovu inicijativu vođena je posve ilegalna istraga nad Kliprom, zbog seksualnog iskorištavanja djece, a kada je nađen mrtav, u aktovki je imao fotografije Klipre s nekim dječakom. Doista nije tako teško zamisliti zašto

je bio kod Klipre. Molnes je sigurno uspio uvjeriti Klipru da sam stoji iza toga i da je sam snimio fotografije. Vjerojatno mu je tada i rekao cijenu 'negativa', tako se to zove, zar ne? Naravno da nije bilo moguće utvrditi koliko je bilo kopija. Isto tako nije teško zamisliti da je Klipra shvatio kako će mu se iznudivač, ovisan o kocki, kao što je bio veleposlanik, u nekom trenutku ponovo pojaviti na vratima. Pa još i još. Možda je Klipra predložio vožnju autom, zatim kod neke banke izašao iz auta i zamolio Molnesa da ga pričeka u motelu dok ne podigne novac. Kada se Klipra vratio, nije trebao tražiti sobu, jer je ispred vidio veleposlanikov auto, zar ne? O Bože, tip je čak slijedio nož, dok ga nije doveo do Klipre."

"Koji tip?"

"Loken. Ivar Loken. Stari, bivši obavještajac koji ovdje operira već nekoliko godina. Zaposlen je pri UN-u, kako tvrdi, na nekom programu zbrinjavanja izbjeglica, ali to možeš zaboraviti. Mislim da veći dio plaće prima od NATO-a ili tome slično. Već mjesecima prati Klipru."

"Zar veleposlanik to nije znao? Čini mi se da si rekao kako je inicijativa za istragu potekla od veleposlanika."

"Kako to misliš?"

"Pa, tvrdiš da je veleposlanik otišao onamo da bi ucjenjivao Klipru, premda je znao da ih agent promatra?"

"Naravno da je znao za to, dobio je od Lokena kopije fotografija. I što s tim? Nije neuobičajeno da veleposlanik ode u prijateljski posjet najbogatijem

Norvežaninu u Bangkoku, zar ne?"

"Možda nije. Što je još ispričao taj Loken?"

"Rekao je nešto o pravome razlogu zašto sam poslan ovamo."

"A to je?"

"Pričekaj trenutak."

Moller je čuo kako ruka pokriva slušalicu i uslijedili su ljutiti povici na norveškom i engleskom. Zatim se Harry ponovo javio.

"Oprosti, Molleru, ali ovdje gotovo sjedimo jedni drugima na glavi; kolega pored mene stao mi je stolicom na telefonski kabel. Gdje smo ono stali?"

"Razlog zašto si odabran."

"Da. Svi koji su znali za Lokenovu istragu prihvatili su veliki rizik. Izađe li to na vidjelo, bit će sranja, letjet će glave, zar ne? No, kada je veleposlanik pronađen mrtav, a njima je bilo prilično jasno tko je to mogao učiniti, morali su se pobrinuti da istraga ubojstva ne razotkrije cijelu igru. Morali su naći zlatnu sredinu, nešto *učiniti,* ali ne tako da se digne prašina. Pošalju li norveškoga policijskog službenika, neće ih moći optužiti za pasivnost. Načuo sam da nisu htjeli poslati cijeli tim jer se to ne bi svidjelo Tajlanđanima." Harryjev smijeh pomiješao se s nekim drugim razgovorom koji se odvijao negdje između Zemlje i satelita.

"Umjesto toga odabrali su policajca za kojega su bili gotovo sigurni da neće ništa pronaći. Dagfinn Torhus malo se raspitao i pronašao savršenog kandidata, nekoga tko im sigurno neće stvarati poteškoće. Zato što će vjerojatno provoditi večeri nad sandukom piva, a

danju mamuran vegetirati. Harry Hole bio je savršen jer upravo tako funkcionira, ali ništa više od toga. Da je tko pitao, izbor su mogli objasniti time što je dotični dobio vrlo dobre ocjene za sličan posao u Australiji. Ali ni to nije bilo dovoljno; njegov načelnik uprave Moller zauzeo se za njega, a on valjda najbolje zna, zar ne?" Molleru se nije nimalo svidjelo to što je čuo. Osobito zato što je sada sve shvatio - pogled načelnice policije preko stola kada je to pitanje postavljeno i jedva vidljivo podignute obrve. To je bila zapovijed.

"Ali, zašto bi Torhus i šef policije riskirali svoja radna mjesta kako bi uhvatili nekog jadnog pedera?"

"Dobro pitanje."

Nastala je tišina. Nijedan se nije usudio glasno reći ono što misli. "Dakle, što se sada događa, Harry?"

"Sada slijedi operacija *save ass."*

*"*A to znači?"

"To znači da sada nitko ne želi imati Crnog Petra. Ni Loken ni ja. Dogovorili smo se da ćemo zasad držati jezik za zubima i zajedno raskrinkati Klipru. Računam s time, šefe, da ćeš poslije rado preuzeti stvar? Najbolje je ići izravno preko parlamenta. Mislim da i ti moraš spašavati guzicu "

Moller je razmišljao. Nije bio sasvim siguran želi li biti spašen. U najgorem slučaju, opet bi mu povjerili normalan policijski posao.

"To je teška artiljerija, Harry. Moram razmisliti pa ću te nazvati, OK?"

"OK."

Primali su slabe signale nekog drugog razgovora u svemiru koji je istodobno utihnuo. Neko vrijeme sjedili

su i slušali zvjezdanu prašinu.

"Harry?"

"Da?"

"Okanimo se razmišljanja. Pridružujem se."

"S time sam zapravo i računao, šefe."

"Nazovi me kada ga uhitite."

"O da, zaboravio sam ti reći. Nakon ubojstva veleposlanika, nitko nije vidio Klipru."

A onda je svanuo dan kada Harry nije baš ništa radio.

Crtao je krugove na papiru i pokušavao uočiti jesu li slični.

Nazvao je Jens raspitujući se o napretku istrage. Harry je rekao da je to službena tajna i Jens je razumio, ali je dodao da bi bolje spavao kada bi znao da imaju glavnog osumnjičenika. Zatim je ispričao vic koji je maloprije čuo preko telefona, o ginekologu koji je rekao kolegi kako jedna pacijentica ima klitoris veličine usoljene svinjske koljenice.

"Tako velik?" upitao je kolega.

"Ne", odgovorio je ginekolog, "tako slan."

Jens se ispričavao što se u financijskim krugovima pričaju samo svinjske šale.

Poslije je Harry pokušao prepričati vic Nhou, no da li zbog Nhoova ili Harryjeva engleskog, u svakom slučaju nastala je neugodnost.

Zatim je otišao do Liz i upitao je ima li što protiv da malo posjedi kod nje. Poslije nekog vremena dojadila joj je njegova šutljiva nazočnost pa ga je zamolila da ode.

Opet je ručao u *Le Boucheronu.* Francuz je s njim razgovarao na francuskom, a Harry je smiješeći se odgovarao na norveškom.

Bilo je gotovo jedanaest navečer kada se vratio kući.

"Imate posjet", rekao je čuvar na recepciji.

Harry se popeo liftom, legao na leđa uz rub bazena i slušao ritmično i tiho pljuskanje Runinih plivačkih zamaha.

"Morate poći kući", rekao je nakon nekog vremena. Nije odgovorila, pa je ustao i stubama se popeo do stana.

Glava 39.

Loken je dodao Harryju uređaj za noćno promatranje.

"Sve je jasno", rekao je. "Znam rutinu. Čuvar će sada sjesti u kućicu, dolje na ulaznim vratima. U idući obilazak krenut će tek za dvadeset minuta."

Sjedili su na tavanu kuće, udaljene otprilike stotinu metara od Kliprina imanja. Prozori su bili zakovani, no između dasaka bilo je dovoljno mjesta za uređaj za noćno promatranje. Ili za fotoaparat. Između tavana i Kliprine kuće od tikovine, ukrašene zmajevom glavom, pružao se niz ulica i malenih koliba te visoki bijeli zid s bodljikavom žicom.

"Nema problema", rekao je Harry.

"Jedini problem u ovom gradu je to što su posvuda ljudi. Stalno. Moramo, dakle, ići okolo i popeti se preko zida iza one kolibe."

Pokazao je u tom smjeru, a Harry je pogledao kroz uređaj.

Loken ga je bio zamolio da odjene usku, tamnu, neupadljivu odjeću. Odlučio se za crne traperice i staru crnu majicu *Joy Division.* Dok ju je navlačio, morao je pomisliti na Kristin i na to kako je *Joy Division* bilo jedino što joj je uspio učiniti privlačnim. Možda je to bio nadomjestak za prestanak pušenja.

"Hajdemo", rekao je Loken.

Vani je zrak stajao, a iznad šljunčane ceste lebdjela je prašina. Skupina mladih igrala je *takraw;* stajali su u krugu i držali nogama u zraku gumenu

lopticu, pa nisu primijetili dvojicu u crno odjevenih *faranga.* Prešli su preko ceste, zašli među kolibe i neopaženo stigli do zida. Maglovito večernje nebo odražavalo je prljavožutu svjetlost milijuna malih i velikih svijetlećih reklama, koje nisu dopuštale da večer poput ove u Bangkoku bude mračna. Loken je prebacio preko zida svoju malu naprtnjaču i razmotao usku, tanku gumenu prostirku kojom je prekrio bodljikavu žicu.

"Vi prvi", rekao je, stao leđima uza zid i napravio "lopovske ljestve".

"A vi?"

"Ne brinite za mene, idemo."

Pomogao je Harryju da se popne i dohvati jednu od čeličnih šipki na vrhu zida. Prebacio je jednu nogu preko prostirke i čuo kako pod njegovom težinom bodlje grebu po gumi, kada je privukao i drugu nogu. Pritom je pokušao ne misliti na priču o mladiću koji se na sajmu u Romsdalu spuštao niz koplje zastave, smetnuvši s uma kuku za koju se vezuje uže. Njegov je djed često pričao kako su se preko cijeloga fjorda mogli čuti krici kastriranog mladića.

Loken je stajao pored njega.

"Oh, to je bilo brzo", šapnuo je Harry.

"Dnevna tjelovježba za umirovljenike."

S umirovljenikom ispred sebe, Harry je trčao pognut preko tratine, uzduž zida kuće, sve dok nisu zastali na uglu kuće. Loken je uzeo uređaj za noćno promatranje i čekao dok se nije uvjerio da čuvar gleda u suprotnom smjeru.

"Sada!"

Harry je trčao zamišljajući da je nevidljiv. Do garaže nije bilo tako daleko, ali bilo je svijetlo i ništa nije zastiralo pogled prema čuvarovoj kućici. Loken ga je u stopu pratio.

Harry je smatrao da nema tako mnogo načina provaljivanja u kuću, no Loken je inzistirao da sve isplaniraju do najsitnijih detalja. Kada je naglasio da će posljednji, kritični dio, morati pretrčati zbijeni jedan uz drugoga, Harry se pitao nije li bolje da pretrče brisani prostor jedan za drugim, dok onaj drugi čuva stražu.

"A što biste vi čuvali?" upitao je Loken iziritirano. "Već ćemo primijetiti ako nas otkriju. Trčimo li jedan za drugim, izgledi da nas otkriju dvostruko su veći. Recite, zar danas više ništa ne učite u policijskoj školi?" Harry više nije imao primjedaba na ostatak plana.

Bijeli *Uncoln continental* šepurio se u garaži iz koje su bočna vrata doista vodila u kuću. Loken je smatrao da će se brava tih vrata otvoriti lakše nego brava kućnih vrata; osim toga, ovdje ih se ne može vidjeti s dvorišnog ulaza.

Izvadio je otpirač i prionuo na posao.

"Pazite li na vrijeme?" šapnuo je, a Harry je kimnuo. Prema planu bilo je još šesnaest minuta do čuvarova sljedećeg obilaska.

Nakon dvanaest minuta Harry je osjetio kako ga cijelo tijelo počinje svrbjeti. Nakon trinaest minuta poželio je da Sunthorn sasvim slučajno svrati. Nakon četrnaest minuta shvatio je da moraju prekinuti operaciju. "Bježimo!" šapnuo je.

"Samo još trenutak", dahtao je Loken nagnut nad bravom.

"Nemamo više vremena!"

"Samo još nekoliko sekundi."

"Ne, sada!" zasiktao je Harry kroz stisnute zube.

Loken nije odgovorio. Harry je udahnuo i stavio ruku Lokenu na rame. Loken se okrenuo prema njemu i pogledi su im se sreli. Bljesnuo je zlatni zub. "Otključano", šapnuo je Loken.

Vrata su se bešumno otvorila. Ušuljali su se i tiho ih zatvorili za sobom. U tom trenutku začuli su korake u garaži, zatim su ugledali svjetlost džepne svjetiljke kako svijetli kroz prozor, a onda je netko divljački zatresao kvaku na vratima. Stajali su leđima uza zid. Harry je zadržao dah, osjećajući kako mu srce lupa i tjera krv kroz tijelo. Koraci su se udaljili.

Harry je jedva uspijevao tiho govoriti. "Dvadeset minuta, rekli ste!"

Loken je slegnuo ramenima. "Nekoliko minuta manje ili više."

Harry je brojio, dišući na otvorena usta.

Upalili su džepne svjetiljke i namjeravali ući u kuću, kada je ispod Harryjevih cipela nešto škripnulo.

"Što je to?" Usmjerio je svjetiljku prema podu. Na parketu su ležale bijele grudice.

Loken je osvijetlio bijelo okrečeni zid.

"No, dakle, Klipra je muljao. Ova kuća navodno je sagrađena isključivo od tikovine. Sada ću zaista izgubiti poštovanje prema tom momku", rekao je sarkastično. "Hajdemo, Harry, sat nam otkucava."

Kuću su pretraživali brzo i sistematično, pri čemu je Loken davao upute. Harry se usredotočio da učini ono što mu je rečeno, da zapamti gdje su stvari stajale prije

nego ih podigne, da ne ostavi otiske prstiju na bijelim vratima i da pripazi da ladice i ormari koje otvara nisu zalijepljeni selotejpom. Nakon gotovo tri sata sjeli su za kuhinjski stol. Loken je našao nekoliko časopisa s dječjom pornografijom i revolver iz kojega se očito već godinama nije pucalo. Fotografirao je jedno i drugo.

"Tip je pobjegao navrat-nanos", rekao je. "Gore u spavaćoj sobi nalaze se dva prazna kovčega, neseser je u kupaonici, a garderobni ormari dupkom su puni."

"Možda ima i treći kofer?" predložio je Harry.

U Lokenovu pogledu bio je izraz gađenja i nadmoći. Tako bi vjerojatno i on doživljavao revnoga, ali ne osobito bistrog novaka, pomislio je Harry.

"Nitko nema dva nesesera, Hole."

Novak, pomislio je Harry.

"Još nam je ostala jedna prostorija", rekao je Loken. "Ured na prvom katu zaključan je, a brava je nekakvo njemačko čudovište koje se ne da otvoriti." Iz naprtnjače je izvadio željeznu polugu.

"Nadao sam se da nam to neće trebati", rekao je. "U vratima će ostati povelika rupetina."

"Nema veze", rekao je Harry. "Mislim da sam njegove šlape ionako vratio u pogrešnu ladicu."

Loken se zabavljao.

Polugu nisu prislonili uz bravu nego uza šarke. Harry nije reagirao na vrijeme, pa su teška vrata tresnula na pod. Nekoliko sekundi stajali su ukipljeni, čekajući povike čuvara.

"Mislite li da su nešto čuli?" upitao je Harry.

"Ne. U ovome gradu je toliko decibela po glavi stanovnika, da se tresak više i ne primijeti."

Snopovi svjetlosti njihovih svjetiljaka trčkarali su po zidovima kao žuti žohari.

Na zidu iznad pisaćeg stola visjela je crveno-bijela zastava Manchester Uniteda, nad uokvirenom slikom momčadi. Ispod nje je bio crveno-bijeli grb grada, s izrezbarenim jedrenjakom.

Svjetlost je zastala na jednoj fotografiji. Prikazivala je muškarca široka osmijeha s povećim podbratkom i lagano izbočenim, nasmiješenim očima. Ove Klipra izgledao je kao čovjek koji se s lakoćom smijao. Imao je plave uvojke kojima se vjetar poigravao. Možda je slika nastala na brodu.

"Ne izgleda baš onako kako čovjek zamišlja pedofila", rekao je Harry.

"Pedofili rijetko tako izgledaju", odgovorio je Loken. Harry ga je pogledao, ali ga je zabljesnulo svjetlo. "Što je to?"

Harry se osvrnuo. Loken je osvijetlio sivu metalnu kutiju u kutu. Harry ju je odmah prepoznao.

"Hm, ovo vam mogu ja objasniti", oglasio se Harry, zadovoljan što napokon i on može biti od koristi. "To je uređaj za snimanje koji košta pola milijuna kruna. Isti takav vidio sam u Brekkeovu uredu. Uređaj snima telefonske razgovore i na njemu se ne može izmijeniti ni snimka ni šifra vremena, tako da se snimke čak priznaju na sudu. Važna stvar, ako primate telefonske narudžbe milijunske vrijednosti."

"Važna stvar ako imaš posla s ljudima iz najkorumpiranije branše, u jednoj od najkorumpiranijih zemalja svijeta", dodao je Loken.

Harry je na brzinu prelistao papire koji su ležali na

stolu. Vidio je zaglavlja japanskih i američkih tvrtki, sporazume, ugovore, nacrte i nacrte izmjena. U nekima od njih spominjao se BERTS. Za oko mu je zapela zaklamana brošura s natpisom Barclay Thailand. Očito je bila riječ o analizi tvrtke Phuridell. Zatim je pomaknuo snop svjetlosti i ukočio se kada je osvijetlio predmet na zidu.

"Bingo! Pogledajte, Loken, to je sigurno onaj drugi nož o kojem ste govorili."

Loken nije odgovorio, okrenuo mu je leđa.

"Jeste li čuli što sam rekao..."

"Moramo van, Harry. Odmah."

Harry se okrenuo i vidio kako Lokenova svjetiljka pokazuje kutijicu na zidu na kojoj je treperilo crveno svjetlo. U tom trenutku učinilo mu se kao da mu je netko zabio pletaću iglu u uho. Visokofrekventno zavijanje bilo je tako glasno da je trenutačno napola oglušio.

"Alarm s vremenskom odgodom!" povikao je Loken trčeći. "Ugasite svjetlo!"

Harry je bauljao za njim niz mračno stubište. Pojurili su prema bočnim vratima garaže. Kada je Harry uhvatio kvaku na vratima, Loken ga zaustavi.

"Čekajte!"

Vani su se čuli glasovi i zveckanje ključeva.

"Stoje ispred kućnih vrata", rekao je Loken.

"Onda bježimo!"

"Ne, odande će nas vidjeti ako sada izađemo", šapnuo je Loken. "Iskrast ćemo se kroz vrata kada uđu, OK?"

Harry je kimnuo. Tračak mjesečine obojen u

plavo padao je sa staklenog mozaika na prozoru iznad vrata na parket ispred njih. "Što to radite?"

Harry je čučnuo. Rukama je skupljao grudice kreča koje su ležale na podu. Loken je odškrinuo vrata i Harry je šmugnuo van. U idućem trenutku trčali su pognuti preko travnjaka dok je histerično zavijanje alarma iza njih bivalo sve tiše.

"Close call", rekao je Loken kada su se našli s druge strane zida. Harry ga je pogledao. Mjesečina mu je svjetlucala na zlatnom zubu. Loken čak nije bio ni zadihan.

Glava 40.

Kada je Harry zabio škare u utičnicu, jedna je žica izgorjela duboko u zidu, pa su zbog toga ponovo sjedili uz treperavu svjetlost svijeće. Loken je upravo otvorio bocu *Jim Beama.*

"Zašto se mrštite, Hole? Ne volite ovaj miris?"

"S mirisom je sve u redu."

"A s okusom?"

"S okusom također, Jim i ja stari smo prijatelji."

"Aha." Loken si je natočio. "A sada više niste u dobrim odnosima?"

"Kažu da loše utječe na mene."

"Tko vam sada pravi društvo?"

Harry je podignuo čašu kole. "Američki kulturni imperijalizam."

"Zaista ne pijete?"

"U jesen sam pio mnogo piva."

Loken je dobroćudno i umirujuće mrmljao.

"Dakle, to je objašnjenje. Već sam se pitao zašto je pobogu Torhus baš vas odabrao."

Harry je shvatio da je to prikriveni kompliment. Loken je, dakle, mislio da su mogli pronaći i većeg idiota. Njegove policijske sposobnosti nisu bile razlog.

Harry je kimnuo u smjeru boce. "Ublažava li to mučninu?" Loken ga je upitno pogledao.

"Možete li pomoću toga na trenutak zaboraviti posao? Mislim na one dječake, fotografije, cijelo to sranje?"

Loken je iskapio piće pa ponovo natočio. Otpio je

gutljaj, spustio čašu i naslonio se.

"Za taj posao, Harry, imam vrlo specifičnu kvalifikaciju." Harry je naslućivao što je time htio reći.

"Znam što ti ljudi misle, što čine, što ih uzbuđuje, kojim se izazovima mogu oduprijeti, a kojima ne." Uzeo je lulu. "Razumijem ih dokle god mogu misliti o tome."

Harry nije znao što bi rekao. Šutio je.

"Rekli ste da ne pijete? Možete li to, Hole? Distancirati se? Kao u onoj priči o cigaretama, kada ste donijeli odluku i zatim je provodili, ma što da se dogodilo?"

"Hm, pa sad, valjda mogu", rekao je Harry. "Problem je u tome što odluke nisu uvijek dobre."

Loken je ponovo nešto zadovoljno mrmljao. Harry se sjetio jednog starog prijatelja koji je mrmljao na sličan način. Pokopao ga je u Sydneyju, ali je još dugo poslije toga svake noći dolazio Harryju u goste.

"Onda imamo nešto zajedničko", rekao je Loken. "Nikada u životu nisam taknuo dijete. O tome sam sanjao, maštao i zbog toga suze ronio, ali nikada to nisam učinio. Možete li to shvatiti?" Harry je progutao knedlu. Glavom su mu bjesnjeli osjećaji gađenja.

"Ne znam koliko mi je bilo godina kada me očuh prvi put silovao, ali kladim se, ne više od pet. S trinaest sam ga udario sjekirom po nozi. Pogodio sam arteriju, pao je u šok i gotovo umro. Preživio je, ali je završio u invalidskim kolicima. Rekao je da je to bila nezgoda, da je sjekira odskočila kada je cijepao drva. Valjda je mislio da smo poravnali račune."

Loken je podignuo čašu i prijekorno pogledao smećkastu tekućinu.

"To vam se sigurno čini užasno paradoksalnim", rekao je. "To da djeca, koja su bila seksualno zlostavljana, s najvećom statističkom vjerojatnošću i sama postanu zlostavljači djece."

Harry je načinio grimasu.

"To je istina", rekao je Loken. "Pedofili često predobro znaju kakvu patnju nanose djeci; mnogi počinitelji i sami su doživjeli strah, zbunjenost i osjećaj krivnje. Jeste li znali da i psiholozi tvrde kako postoji velika sličnost između spolnog uzbuđenja i čežnje za smrti?"

Harry je odmahnuo glavom. Loken je iskapio piće i razvukao usne iznad zubi.

"To je kao ugriz vukodlaka. Čovjek misli da je mrtav, no onda se probudi i vidi da je postao vukodlak. Besmrtan i s neutaživom žeđu za krvlju."

"I s vječnom čežnjom za smrću?"

"Točno."

"U kojoj ste mjeri vi drugačiji?"

"Svatko je na neki način drugačiji, Hole." Loken je napunio lulu i spustio je na stol. Skinuo je crni pulover s visokim ovratnikom, a znoj mu je svjetlucao na koži gologa poprsja. Bio je čvrst i dobro građen, no mlohava koža i splasnuli mišići otkrivali su da je star i da će ipak jednoga dana umrijeti.

"Kada su u mojem ormariću u vojarni u Vardou pronašli časopis s dječjom pornografijom, poslali su me zapovjedniku baze. Pretpostavljam da sam jednostavno imao sreće: nisu me prijavili jer nisu imali razloga pretpostaviti da sam učinio bilo što drugo, osim što sam volio te slike. Zbog toga nisam imao zabilješku u

dosjeu, nego samo preporuku da dam otkaz u zrakoplovstvu. Zahvaljujući svojoj obavještajnoj djelatnosti, bio sam u kontaktu s odjelom koji se tada zvao Special Services i bio je preteča CIA-e. Odjel me poslao u Sjedinjene Države prije nego su me, pod izgovorom da radim za norvešku poljsku bolnicu, premjestili u Koreju."

"Za koga sada radite?"

Loken je slegnuo ramenima da bi pokazao kako je to nebitno.

"Ne sramite se?" upitao je Harry.

"Naravno da se sramim", rekao je Loken i umorno se osmjehnuo. "Svaki dan. To je moja slabost."

"Zašto mi sve to pripovijedate?" upitao je Harry.

"Pa, sjedne strane vjerojatno zato što sam prestar da bih se neprekidno skrivao. S druge strane, zato što ne moram imati obzira ni prema komu osim prema sebi. I kao treće, jer me je sram više na osjećajnoj, nego na intelektualnoj razini."

Jedan kut njegovih usana zategnuo se u sarkastičan osmijeh.

"Svojedobno sam bio pretplaćen na časopis *Archives of Sexual Behaviour,* da bih vidio može li netko od znanstvenika točno utvrditi koja sam ja vrsta monstruma. Više iz znatiželje nego iz srama. Pročitao sam članak o pedofilskom redovniku iz Švicarske koji također nikada nikomu nije naudio, ali usred članka je pisalo da se zatvorio u sobu i popio riblje ulje s krhotinama stakla, pa nisam dokraja pročitao tekst. Draže mi je smatrati se proizvodom obrazovanja i okoline, ali usprkos tome moralnom osobom.

Uspijevam sam sa sobom izaći na kraj, Hole."

"Ali kako se možete kao pedofil baviti dječjom pornografijom? To vas uzbuđuje?"

Loken je odsutno pogledao ploču stola.

"Jeste li ikada maštali kako silujete ženu, Hole? Ne morate mi odgovoriti, znam da jeste. Ali ne znači da ste željeli to učiniti, zar ne? Također ne znači da ste neprikladni za vođenje istrage silovanja, zar ne? Iako možete razumjeti da muškarac može izgubiti samokontrolu. To je zapravo jednostavno. I pogrešno je. Protuzakonito je i te svinje treba pohvatati."

I treće piće nestalo je u Lokenovu ždrijelu. Razina se spustila do naljepnice na boci.

Harry je vrtio glavom. "Žao mi je, Loken, ali doista mi to ne ide u glavu. Vi kupujete dječju pornografiju. Dio ste te mašinerije. Bez ljudi poput vas, ne bi postojalo tržište tih gadarija."

"Točno." Lokenov pogled sada je bio lagano zamućen. "Nisam svetac. Točno je da sam pridonio tomu da je svijet, kakav je danas, postao dolina suza. Što da kažem? Kako ono kaže pjesma: *Ja sam kao i svi drugi, kada kiši, pokisnem?"*

I Harry se najednom osjetio staro. Staro i umorno.

"Čemu je zapravo služilo ono sakupljanje grudica kreča?" Loken je nešto mumljao.

"Tek tako mi je palo na pamet. Učinilo mi se da pomalo sliči vapnenoj prašini kakvu smo pronašli na odvijaču u Molnesovu kovčegu. Nekako je žućkasta. Nije bijela kao obični kreč. Zatražit ću da te grudice analiziraju i usporede ih s vapnenom prašinom u autu."

"I što bi to onda značilo?"

Harry je slegnuo ramenima. "Nikad se ne zna što bi što značilo. Devedeset i devet posto informacija koje prikupimo tijekom istrage suvišne su. Čovjek se samo može nadati da će biti dovoljno budan kad mu se ravno ispred nosa nađe onaj jedan posto."

"Baš tako." Loken je sklopio oči i naslonio se.

Harry je izašao na ulicu i od krezuba muškarca s kapom Liverpoola kupio juhu s rezancima i škampima. Juhu mu je nagrabio iz crnoga kotla u plastičnu vrećicu, zavezao je i iskesio se, pokazujući svoju krezubost. Harry je našao u kuhinji dva tanjura za juhu. Loken se prenuo iz sna kada ga je Harry prodrmao, a zatim su šutke jeli.

"Mislim da znam tko je izdao zapovijed za praćenje", rekao je Harry.

Loken nije odgovorio.

"Shvaćam zašto niste mogli pričekati s motrenjem dok ne bude postignut sporazum s Tajlandom. Bilo je žurno, zar ne? Hitno ste trebali rezultate, zbog toga taj preuranjeni start."

"Ne odustajete?"

"Ima li to sada još smisla?"

Loken je puhao u žlicu.

"Može potrajati dok se ne prikupe pravi dokazi", rekao je. "Možda i godinama. Vremenski aspekt bio je važniji od svega ostaloga."

"Pretpostavljam da ne postoji ni jedan jedini pisani dokument koji dokazuje od koga je potekla ta inicijativa i Torhus bi morao sam za sve platiti. Imam li pravo?"

Loken je podignuo žlicu sa škampom u ravnini svojih očiju i rekao škampu: "Lukavi političari uvijek se pobrinu da sebi sačuvaju odstupnicu, zar ne? Za prljave poslove imaju državne tajnike. A državni tajnici ne izdaju zapovijedi. Potrebno je da samo spomenu načelniku odjela kako bi mu učmala karijera mogla ponovo živnuti."

"Askildsen?"

Loken je stavio škamp u usta i šutke žvakao.

"Čime su namamili Torhusa da vodi tu operaciju? Mjestom zamjenika direktora?"

"Nemam pojma. O takvim stvarima ne govorimo."

"A što je s načelnicom policije, i ona štošta riskira?"

"Pretpostavljam da je ona dobar socijaldemokrat."

"Političke ambicije?"

"Možda. Možda nitko od njih ne riskira tako mnogo kako vam se čini. Činjenica da imam ured u zgradi veleposlanstva ne znači..."

"Da ste na njihovoj platnoj listi? Dakle, za koga radite? Jeste li samostalni?"

Loken se smješkao svome odrazu u juhi. "Recite, Hole, što je zapravo bilo s vašom djevojkom?"

Harry ga je zaprepašteno pogledao.

"S onom koja je prestala pušiti."

"Pa rekao sam vam. Otišla je s nekim glazbenikom u Englesku."

"A poslije?"

"Tko je rekao da se poslije nešto dogodilo?"

"Vi. Način na koji ste govorili o njoj." Loken se nasmijao. Spustio je žlicu i naslonio se u stolici.

"Recite, Hole. Je li doista prestala pušiti? Zauvijek?"

"Ne", rekao je Harry tiho. "Ali je *sada* zauvijek prestala." Pogled mu je pao na bocu *Jim Beama* i sklopio je oči, pokušavajući se sjetiti topline samo toga jednoga, toga prvog pića.

Harry je ostao sjediti dok Loken nije zaspao. Zatim mu je pomogao leći u krevet, pokrio ga dekom i otišao.

Čuvar na ulazu u River Garden također je spavao. Harry se pitao bi li čovjeka probudio, ali je odustao - ta svatko noću želi malo odspavati. Ispod vrata je bilo ubačeno pismo. Harry ga je neotvoreno stavio u ladicu noćnog ormarića, zajedno s onim prijašnjim, te stao uz prozor i gledao kako teretni brod bešumno klizi u mraku ispod mosta Taksin.

Glava 41.

Bilo je gotovo deset sati kada je Harry stigao u ured. Sreo je Nhoa koji je bio na izlasku.

"Jesi li čuo?"

"Što?" upitao je Harry zijevajući.

"Naredbu načelnika policije?"

Harry je odmahnuo glavom.

"Saznali smo na jutrošnjem sastanku. Glavešine su razgovarali."

Liz se trgnula na stolici kada je Harry bez ikakvih formalnosti banuo u ured.

"Jesi li se naspavao, Harry?"

"Ne baš. Legao sam tek oko pet. Što to čujem, trebamo usporiti istragu?"

Liz je uzdahnula.

"Izgleda da su naši šefovi ponovo razgovarali. Tvoja načelnica policije govorila je o ograničenom proračunu, o tome da im nedostaje ljudi te kako bi voljeli da se vratiš, dok je naš načelnik policije pod sve većim pritiskom, zbog ostalih ubojstava koje smo stavili u drugi plan zbog slučaja Molnes. Naravno da nije riječ o tome da obustavimo istragu, nego samo o tome da joj ne dajemo najviši prioritet."

"A to znači?"

"To znači da sam dobila zapovijed pobrinuti se da se tijekom idućih dana nađeš u zrakoplovu za Norvešku."

"I?"

"Rekla sam im da su letovi u siječnju u pravilu

rasprodani i da će to potrajati barem tjedan dana."

"Znači da imamo još tjedan dana?"

"Ne, ako je rasprodan turistički razred, trebam rezervirati *business class."*

Harry se nasmijao. "Trideset tisuća kruna, uz ograničeni proračun? Ajoj, netko je postao nervozan."

Škripnulo je kada se Liz naslonila na stolici.

"Želiš li o tome razgovarati, Harry?"

"Želiš li ti?"

"Ne znam *želim li",* rekla je. "Neke je stvari bolje ne dirati, zar ne?"

"Zašto to onda ne učinimo?"

Okrenula je glavu, razmaknula zavjesu i pogledala van. S Harryjeva mjesta izgledalo je kao da sunce na njezinoj ćelavoj glavi crta blistavu svetačku aureolu.

"Znaš li kolika je prosječna plaća pripravnika Nacionalnog policijskog departmana, Harry? Sto pedeset dolara mjesečno. U departmanu je sto dvadeset tisuća policajaca koji pokušavaju prehraniti svoje obitelji, no nismo ih u stanju platiti ni toliko da njima samima bude dovoljno. Zar te onda čudi što si neki od njih pokušavaju popraviti plaću, tako što povremeno zažmire na jedno oko?"

"Ne."

Uzdahnula je.

"Osobno to nikada nisam činila. Iako mi je bilo vraški potrebno nešto više novca, ali ja to nekako ne mogu. Tebi to sigurno zvuči kao časna pionirska, ali netko ovdje mora raditi taj posao."

"Osim toga, to je tvoja..."

"... odgovornost, da." Umorno se osmjehnula.

"Čovjek mora nositi svoj križ."

Harry je počeo govoriti. Otišla je po kavu, obavijestila telefonsku centralu da joj ne spajaju pozive, zapisivala, otišla po još kave, pogledala u strop, opsovala i najzad poslala Harryja van, kako bi mogla razmišljati.

Sat vremena poslije ponovo ga je pozvala k sebi. Bila je bijesna.

"Kvragu, Harry, znaš li zapravo što tražiš od mene?"

"Da. I vidim da si shvatila."

"Riskiram radno mjesto ako budem pokrivala tebe i toga Lokena."

"Čestitam."

"Idi kvragu!"

Harry se nacerio.

Žena koja se u gospodarskoj komori Bangkoka javila na telefon, poklopila je slušalicu kada je Harry progovorio engleski. Zamolio je Nhoa da nazove umjesto njega te je slovkao ime koje je stajalo na naslovnoj stranici analize pronađene u Kliprinu uredu. "Moraš samo otkriti čime se bavi, tko je vlasnik i tako dalje."

Nho je otišao, a Harry je lupkao prstima po stolu prije nego je nazvao.

"Hole", čulo se u slušalici. Naravno da je to bilo prezime njegova oca, no Harry je znao da se oduvijek tako javljao misleći pritom na cijelu obitelj. Zvučalo je kao da majka, vezući ili čitajući, još uvijek sjedi u svome zelenom naslonjaču u dnevnom boravku. Harry

je posumnjao da je ponovo počeo razgovarati s njom.

Otac je bio netom ustao. Harry ga je upitao što je naumio toga dana i začudio se čuvši da kani otići u kolibu u Raulandu. "Cijepati drva", rekao je. "Polako nam ponestaje."

Od smrti Harryjeve majke nije bio u kolibi.

"Kako si?" upitao ga je otac.

"Dobro, uskoro se vraćam kući. Kako je Sos?"

"Snalazi se, ali nikada neće postati kuharica."

Obojica su se nasmijali. Harry je mogao itekako zamisliti kako izgleda kuhinja, nakon što Sos skuha nedjeljni ručak.

"Da, trebao bi joj donijeti nešto lijepo", rekao je.

"Naći ću već nešto. A što je s tobom, imaš li ti kakvu želju?" Nastala je tišina. Harry je u sebi opsovao jer je znao da sada obojica misle na isto, naime, da to što otac želi, Harry ne može donijeti iz Bangkoka. Tako je bilo svaki put. Kada bi napokon imao osjećaj da je ocu skrenuo misli na nešto drugo, izgovorio bi pogrešnu riječ koja bi ga podsjetila na nju i on bi se ponovo zatvorio i nestao u svojoj samonametnutoj izolaciji. To je bilo loše za Sos jer su ona i otac bili najveći prijatelji, kako je to otac oduvijek nazivao. Sada, kada Harry nije bio kod kuće, bila je dvostruko sama.

Otac se nakašljao.

"Možda bi mogao... donijeti nekakvu tajlandsku košulju."

"Da?"

"Da, to bi bilo lijepo. I nekoliko dobrih *Nike* tenisica za trčanje, navodno su tamo jako jeftine. Jučer sam izvukao one stare, ali nisu više ni za što. Kako tvoja

kondicija, hoćemo li otići u Hansekleivu i provjeriti je?"

Kada je Harry spustio slušalicu, visoko gore u prsima osjetio je čudnu grudu.

Harry ju je opet sanjao. Crvena kosa na vjetru i njezin spokojni pogled. Čekao je ono što obično slijedi - da joj morska trava počne rasti iz usta i očiju, no ovaj put to se nije dogodilo.

"Ovdje Jens."

Harry se uplašio i primijetio da je u snu zacijelo dignuo slušalicu. "Jens?" Pitao se zašto mu srce najednom tako ubrzano tuče. "Vi doista imate gadne navike telefoniranja, znate li koliko je sati?"

"Žao mi je, Harry, ali ovdje imamo kriznu situaciju. Runa je nestala."

Harry se u djeliću sekunde razbudio.

"Hilde je izvan sebe. Runa se trebala vratiti na objed, a sada su tri sata u noći. Već sam nazvao policiju i oni su svim policijskim ophodnjama proslijedili prijavu nestanka, ali sam vas usprkos tome htio zamoliti za pomoć."

"Što trebam učiniti?"

"Što? Ne znam. Zar ne možete nakratko svratiti ovdje? Kvragu, čovječe, Hilde samo sjedi i tuli!"

Harry je to mogao zamisliti. Nije imao osobitu želju gledati sve to.

"Slušajte, Jens, večeras više ne mogu mnogo učiniti. Dajte joj tabletu za smirenje, ako već nije previše popila, i nazovite sve Runine prijateljice."

"Isto je rekla i policija. Hilde kaže da Runa nema prijateljica."

"Kvragu!"

"Što?"

Harry se uspravio u krevetu. Ove noći ionako više neće moći spavati. "Žao mi je! Doći ću za sat vremena."

"Hvala, Harry!"

Glava 42.

Hilde Moines definitivno je bila previše pijana da bi uzela tabletu za smirenje. Bila je, recimo to otvoreno, previše pijana za bilo što, osim da nastavi piti.

Činilo se da Jens to ne primjećuje; kao gonjeni zec neprestano je trčkarao u kuhinju po vodu i led.

Harry je sjedio na sofi i na pola uha slušao kako Hilde plete jezikom.

"Ona misli da se dogodilo nešto strašno", rekao je Jens.

"Recite joj da više od osamdeset posto nestanaka završi tako da se nestala osoba vrati živa i zdrava", rekao je Harry, kao da se njegova izjava tek mora prevesti na njezin zapleteni jezik.

"Već sam joj to rekao. No ona misli da je Runi netko naudio, kaže da to može osjetiti."

"Glupost!"

Jens je sjedio na prednjem rubu stolice i lomio prste. Djelovao je posve paralizirano i molećivo je zurio u Harryja: "Runa i Hilde u posljednje su se vrijeme neprestano svađale, mislim da je možda..." pobjegla ne rekavši ništa, kako bi kaznila majku? Posve moguće."

Hilde Molnes nakašljala se i sofa se malo pomaknula. Uspravila se i ispila još jedan džin. Tonika sada definitivno više nije bilo.

"Ponekad joj se to dogodi", rekao je Jens kao da uopće nije prisutna. Što zapravo i nije bila, kao što je Harry ustanovio. Usta su joj bila otvorena i tiho je hrkala. Jens je pogledao prema njoj.

"Kada sam je prvi put sreo, rekla mi je da pije tonik kako ne bi dobila malariju. Znaš da u njemu ima kinina? Samo što je onaj bez džina nezanimljivog okusa." Slabašno se osmjehnuo i podignuo slušalicu, još jednom provjeravajući da je s telefonskom vezom sve u redu.

"Ako ona..."

"Shvaćam", rekao je Harry.

Sjeli su na terasu i osluškivali grad. Kroz buku prometa probijala se tutnjava bjesomučnih pneumatskih bušilica.

"Nova super autocesta", rekao je Jens. "Rade dan i noć. Prolazit će ravno kroz onu ondje četvrt." Pokazao je.

"Čuo sam da u projektu sudjeluje neki Norvežanin. Ove Klipra. Znate li ga?" Harry je pogledao Jensa krajičkom oka.

"Ovea Klipru, da, naravno. Mi smo njegov glavni investicijski upravitelj. Obavio sam za njega nebrojene novčane poslove."

"Doista? Znate li što trenutačno radi?"

"Pa, teško je reći. U svakom slučaju, u posljednje vrijeme pokupovao je cijeli niz poduzeća."

"Kakvih poduzeća?"

"Malih građevinskih. Valjda se želi proširiti i pokupovati dobavljače, kako bi imao dovoljno kapaciteta da iz projekta BERTS uzme velik dio kolača."

"Je li mu to pametno?"

Jens je živnuo, očigledno zadovoljan time što može misliti na nešto drugo. "Dokle god može

financirati kupovanje drugih poduzeća, a ona dobivati očekivane poslove prije nego što propadnu."

"Znate li za poduzeće po imenu Phuridell?"

"Pa naravno!" Jens se nasmijao. "Po Kliprinoj narudžbi izradili smo analizu i savjetovali mu kupnju. No, pitanje bi zapravo trebalo glasiti otkuda vi to znate."

"To vjerojatno nije bila osobito sretna preporuka, zar ne?"

"Ne, ne baš..." Jens je izgledao dezorijentirano.

"Jučer sam zatražio da provjere tu tvrtku i ispostavilo se da je više-manje u stečaju", rekao je Harry.

"To je točno, ali... Kako to da se zanimate za Phuridell?"

"Dopustite da to ovako kažem, zanimam se za Klipru. Vi imate uvid u njegovu financijsku situaciju. Koliko ga je taj stečaj uzdrmao?"

Jens je slegnuo ramenima. "To inače ne bi bio problem, ali u vezi s BERTS-om financirao je tolike kupnje putem kredita, da je sve zajedno nalik na kulu od karata. Dovoljan je dašak vjetra da sruši cijelu građevinu, ako shvaćate što želim reći. A tada će i Klipra potonuti."

"Dakle, kupio je Phuridell po savjetu vaše tvrtke ili trebam li reći, po vašem osobnom savjetu? Samo dva tjedna poslije, tvrtka je otišla u stečaj, a on je sada u opasnosti da sve što je izgradio propadne, zbog pogrešnog savjeta jednog brokera. Ne razumijem se u financijske analize, ali znam da tri tjedna nisu dugo razdoblje. On sigurno ima dojam da ste mu podvalili rabljeni auto bez motora. I da lupeži poput vas trebaju

završiti u zatvoru."

Činilo se da Jens polako shvaća kamo Harry smjera.

"Da je Ove Klipra...? Šalite se!"

"Pa, sad, imam svoju teoriju."

"A ona glasi?"

"Da je Ove Klipra u motelu ubio veleposlanika i pobrinuo se da vi ispadnete krivi."

Jens je ustao. "No, sada ste stupili vraški daleko, na sklizak teren, Harry."

"Sjednite i slušajte me, Jens."

Jens je uzdahnuvši klonuo na stolicu. Harry se nagnuo preko stola.

"Ove Klipra je agresivan čovjek, zar ne? Čovjek od akcije, kako se to lijepo kaže."

"To je točno, ali..." Jens je oklijevao.

"Zamislite da Atle Molnes ima nekakve dokaze protiv Klipre i traži od njega mnogo novca i to upravo u trenutku kada se ovaj ionako bori da financijski ne potone."

"Kakvo novčano potraživanje?"

"Pođimo jednostavno od toga da je Molnesu trebao novac i da mu je dospio u ruke materijal kojim je mogao stvoriti Klipri velike neugodnosti. Klipra bi inače izašao na kraj s takvom situacijom, ali ne pod pritiskom kojemu je već bio izložen tako da se osjećao kao štakor stjeran u kut. Možete li me pratiti?"

Jens je kimnuo.

"Vi odlazite s Kliprina imanja u veleposlanikovu autu jer Klipra inzistira da se razmjena kompromitirajućeg materijala obavi na malo

diskretnijem mjestu. Iz dobrih razloga veleposlanik nema ništa protiv. Pretpostavljam da Klipra još ne misli na vas kada ispred svoje banke izlazi iz auta i pušta veleposlanika da se odveze do motela. To je izveo da bi neopaženo ušao u motel. No, tada počne razmišljati. Možda bi jednim udarcem mogao ubiti dvije muhe. Zna da je veleposlanik prije toga bio kod vas i da će vas policija na ovaj ili onaj način staviti pod povećalo. Zbog toga se počinje poigravati mišlju možda dobri Brekke nema alibi za tu večer?"

"Zašto bi pobogu takvo što pretpostavio?" prigovorio je Jens.

"Zato što je sam od vas naručio analizu koju mu idućega dana trebate isporučiti. Već dugo koristi vaše brokerske usluge i otprilike zna kako radite. Možda će vas čak nazvati iz telefonske govornice i dobiti potvrdu da ste isključili telefon, tako da vam nitko drugi ne može dati alibi. Nanjušio je krv i želi nastaviti i navesti policiju da povjeruje kako svjesno lažete."

"Videosnimka?"

"Već dugo radite za njega i sigurno vas je više puta posjetio u uredu i poznat mu je sustav u podzemnoj garaži. Možda je i Molnes uzgred spomenuo da ste ga otpratili u podzemnu garažu. Mogao je pretpostaviti da ćete to spomenuti pri eventualnom ispitivanju i da će svaki imalo oprezni istražitelj to provjeriti uz pomoć videozapisa."

"Dakle, Ove Klipra podmitio je čuvara i poslije ga ubio cijanovodičnom kiselinom? Žao mi je, Harry, ali to mi je doista nezamislivo. Da se Ove Klipra upustio u takve poslove s nekim crncem, da je kupio opijum i da

je kod kuće u kuhinji smiješao koktel." Harry je uzeo iz kutije posljednju cigaretu, koju je čuvao što je duže mogao. Pogledao je na sat. Zapravo, nije bilo razloga pretpostaviti da bi Runa mogla nazvati u pet ujutro. Unatoč tome primijetio je da stalno ima na oku telefon. Jens se stvorio s upaljačem prije nego je Harry posegnuo za vlastitim.

"Hvala. Je li vam poznat Kliprin *background, Jens? Jeste* li znali da je došao ovamo s prekinutim studijem i smušenim planovima i da je zapravo pobjegao iz Norveške jer su tamo počele kružiti ružne glasine?"

"Znam da u Norveškoj nije imao nikakvu formalnu akademsku titulu. Ovo drugo mi je nepoznato."

"Mislite li da takav bjegunac, netko tko je već društveni autsajder, nema skrupula upotrijebiti sva sredstva da bi postigao nešto u životu, osobito ako su ta sredstva više-manje otmjena? Klipra više od trideset godina posluje u jednoj od najkorumpiranijih branši na svijetu i to ne bilo gdje, nego u jednoj od najkorumpiranijih zemalja na svijetu. Zar ne znate onu pjesmu; *Ja sam kao i svi drugi, kada kiši, pokisnem?"*

Jens je odmahnuo glavom.

"Time želim reći samo to da Klipra kao poslovni čovjek poseže za istim sredstvima kao i svi drugi. Ti ljudi samo moraju paziti da sami ne okaljaju ruke; za takve poslove imaju svoje specijalce. Rekao bih da Klipra i ne zna kako je poginuo Jim Love."

Harry je potegnuo dim cigarete. Nije mu prijala onako kako je zamišljao.

"Shvaćam", rekao je Jens naposljetku. "Ali postoji objašnjenje za stečaj i zato teško mogu povjerovati da je krivnju doista htio svaliti na mene. To poduzeće kupili smo od multinacionalnog koncerna koji nije terminski osigurao dolarski dug poduzeća jer su još imali dolarske prihode iz drugih sestrinskih poduzeća."

"Kako molim?"

"Drugim riječima - kada je poduzeće izdvojeno i kada je dospjelo u Kliprine ruke, dolar je otišao nebu pod oblake. Takvo je eksponiranje kao tempirana bomba. Molio sam ga da dug odmah osigura i da proda dolarske opcije, ali htio je čekati jer je smatrao da je dolar precijenjen. Pri normalnom kretanju tečaja moglo bi se reći da je samo ušao u izvjestan rizik. No, ispalo je gore nego bilo koji *worst case scenario.* Kada se vrijednost dolara u samo tri tjedna udvostručila u odnosu na baht, udvostručili su se i dugovi poduzeća. Poduzeće nije otišlo u stečaj za tri tjedna nego za *tri dana!"*

Hilde Molnes trgnula se kada je Jens dreknuo u dnevnom boravku i malo se uznemirila u snu. Zabrinuto je pogledao prema njoj i pričekao da se okrene na stranu i nastavi hrkati.

"Tri dana!" ponovio je šaptom te palcem i kažiprstom pokazao kako je to bio kratak rok.

"Vi, dakle, mislite da bi bilo nerazumno vas za to okrivljavati?" Jens je kimnuo. Harry je ugasio cigaretu. Bila je čisti promašaj.

"Nakon svega što sam čuo o Klipri, u njegovu rječniku ne postoji riječ 'razumno'. Ne smijete zaboraviti ljudsku sklonost iracionalnosti, Jens."

"Kako to mislite?"

"Ako želite zakucati čavao u zid i pritom se udarite po palcu, što tada bacite u zid?"

"Čekić?"

"Točno. Kakav je osjećaj biti čekić, Jens Brekke?"

Oko pola šest Harry je nazvao policijsku upravu i triput su ga prespajali prije negoli mu se na telefon javio netko tko je dovoljno dobro govorio engleski i kojemu je mogao reći da nestaloj djevojci i dalje nema traga.

"Pojavit će se", rekao je čovjek na telefonu.

"Sasvim sigurno", odgovorio je Harry. "Kladim se da je u nekom hotelu i da upravo naručuje doručak."

"Što?"

"Kladim se... Ah, zaboravite! Hvala na pomoći!"

Jens ga je otpratio do stubišta. Harry je pogledao nebo; noć je polako blijedjela.

"Kada sve ovo prođe, htio bih vas nešto zamoliti", rekao je Jens. Zaustavio je dah i bespomoćno se smješkao. "Hilde je prihvatila moju ženidbenu ponudu, pa trebam svjedoka na vjenčanju."

Harryju je trebalo nekoliko sekundi da shvati na što Jens misli. Bio je toliko zbunjen da nije znao što bi rekao.

Jens je gledao u vrhove svojih cipela. "Znam da zvuči čudno da se želimo vjenčati tako brzo nakon smrti njezina muža, ali postoje razlozi za to."

"Sigurno, ali ja..."

"Ne poznajete me još dovoljno dugo? Znam, Harry, ali da nije vas, ja sada ne bih bio slobodan čovjek." Podignuo je glavu smješkajući se. "Razmislite

malo o tome."

Kada je Harry na ulici zaustavio taksi, iznad krovova kuća na istoku je svitalo. Magla ispušnih plinova za koju je Harry mislio da će preko noći nestati, samo je prespavala između kuća. Sada se dizala zajedno sa suncem i slikala na nebu veličanstveni crveni izlazak sunca. Vozili su se Sil Roadom, a ulični stupovi kao usnuli dinosauri bacali su duge, nijeme sjene na krvlju umrljani asfalt.

Harry je sjedio na krevetu i zurio u ladicu noćnoga ormarića. Tek sada mu je palo na pamet da bi Runino pismo moglo sadržavati informaciju o tome kamo je otišla. Otvorio je ladicu, izvadio posljednje pismo i otvorio ga ključem od stana. Možda je zbog istovjetnih kuverti podrazumijevao da je i to pismo poslala Runa. Natipkani i laserskim pisačem otisnuti tekst bio je kratak i sažet:

Harry Hole. Vidim te. Ne približavaj se. Vratit će se neozlijeđena kada budeš sjedio u avionu na povratku u domovinu. Mogu te naći bilo gdje. Sam si. Veoma sam.

Broj 20.

Osjećao se kao da mu je netko stavio omču oko vrata, pa je morao ustati da dođe do daha.

Ovo nije istina, pomislio je. Ovo *ne smije* biti istina - ne opet.

Vidim te. Broj 20.

Zna ono što oni znaju. Sranje!

Sam si.

Netko govori. Uzeo je telefonsku slušalicu u ruku, ali ju je ponovo spustio. Misliti, misliti. Woo nije ništa dirao. Ponovo je uzeo telefonsku slušalicu i odvrnuo poklopac donjeg dijela. Uz mikrofon, kojemu je ondje bilo mjesto, bio je pričvršćen sićušni crni predmet koji je izgledao kao čip. Harry je takvo što već vidio. Bio je to ruski model, sigurno još bolji nego CIA-ine bube.

Bol u stopalu na trenutak je nadjačala sve druge bolove, kada je šutnuo noćni ormarić koji se treskom prevrnuo.

Glava 43.

Liz je prinijela šalicu kave ustima i tako glasno srknula da je Loken visoko uzdignutih obrva pogledao Harryja, kao da pita kakvu je to spodobu poveo sa sobom. Sjedili su u *Millie's Karaoke* baru, sa zida ih je gladnim pogledom promatrala platinasto plava Madonna, dok je veselo odzvanjala digitalizirana karaoke verzija pjesme *I just called to say I love you.* Harry je očajnički pritiskao daljinski upravljač, pokušavajući ugasiti glazbu. Pročitali su pismo i još su uvijek šutjeli. Harry je našao pravu tipku i glazba je odjednom prestala.

"To je ono što sam htio reći", rekao je Harry. "Vidite, dakle, da negdje curi u našim vlastitim redovima."

"Što je s prislušnim uređajem koji vam je Woo navodno postavio u telefon?" upitao je Loken.

"To ne objašnjava kako on zna da smo mu za petama. Tim se telefonom nisam mnogo služio. No, neovisno o tome, predlažem da se od sada nalazimo još samo ovdje. Kada otkrijemo doušnika, mogao bi nas dovesti do Klipre, ali ne vjerujem da trebamo odatle početi."

"Zašto ne?" upitala je Liz.

"Imam osjećaj da se krtica skriva jednako dobro kao i Klipra."

"Zašto?"

"Klipra u pismu otkriva da je dobio povjerljive informacije. Ne bi to učinio kada bismo mogli razotkriti

njegov izvor."

"Zašto ne bismo postavili najočitije pitanje?" upitao je Loken. "Kako znate da doušnik nije netko od nas?"

"Ne znam. Ali ako je to točno, onda smo ionako već izgubili, dakle, moramo riskirati."

Ostali su se složili.

"Ne moramo napominjati da vrijeme radi protiv nas i da su djevojčini izgledi utoliko gori što ovo duže traje. Sedamdeset posto ovakvih otmica završi tako da otmičar ubije žrtvu." Pokušao je to reći koliko je mogao neutralnije, izbjegavajući njihove poglede, no bio je siguran da su mu se osjećaji vidjeli na licu.

"Dakle, gdje ćemo početi?" upitala je Liz.

"Trebali bismo početi isključivanjem nekih stvari", objasnio je Harry. "Gdje ona *nije?"*

"Pa, sve dok drži djevojku, vjerojatno još nije prešao državnu granicu", rekao je Loken. "I vjerojatno nije otišao u hotel."

Liz se s time suglasila. "Vjerojatno je negdje gdje se mogu duže skrivati."

"Je li sam?" upitao je Harry.

"Klipra nije pripadao nijednom ovdašnjem klanu", rekla je Liz. "On nema veze s organiziranim otmicama. Ne bi smio biti problem naći nekoga tko bi likvidirao ovisnika o heroinu poput Jima Lovea. No, sasvim je nešto drugo oteti mladu bjelkinju, k tomu još veleposlanikovu kćer. Ako je pokušao naći za to ljude, sigurno je razgovarao s profesionalcima, a oni uvijek procijene rizik prije nego prihvate zadatak. U tom slučaju sigurno bi shvatili da će, ako obave taj posao,

imati protiv sebe cjelokupnu policiju ove zemlje."
"Dakle, mislite da je to učinio sam?"

"Kao što rekoh, ne pripada nijednom klanu. Unutar tih obitelji cijeni se lojalnost i tradicija, no ljudi koje bi Klipra morao angažirati, slobodnjaci su kojima ne bi mogao vjerovati. Oni bi prije ili poslije shvatili zašto je trebao djevojku, pa bi riskirao da sljedeći put to saznanje upotrijebe protiv njega. Likvidirao je Jima Lovea. Dakle, želi biti siguran da mu poslije nitko neće moći nauditi."

"OK, pretpostavimo da je sam. Ali gdje je?"

"Ima bezbroj mogućnosti", rekla je Liz. "Njegova poduzeća sigurno raspolažu brojnim nekretninama, od kojih neke moraju biti prazne."

Loken se glasno nakašljao, ponovo udahnuo i progutao.

"Već odavno sumnjam da Klipra ima tajno ljubavno gnijezdo. Katkada bi poveo jednoga ili dva dječaka i ne bi ga bilo do idućeg jutra. Nikada nisam uspio otkriti to mjesto; u svakom slučaju, pod njegovim imenom nije upisana nijedna druga nekretnina. No, sasvim sigurno je riječ o nekom mjestu na osami, u blizini Bangkoka."

"Možemo li identificirati nekoga od dječaka i ispitati ga?" upitao je Harry.

Loken je slegnuo ramenima i pogledao prema Liz.

"Grad je velik", rekla je. "A iz iskustva znamo da ti dječaci nestanu kao igla u plastu sijena, kada se damo u potragu za njima. Osim toga, to bi značilo uključivanje čitavoga niza drugih ljudi."

"Zaboravi to", rekao je Harry. "Moramo spriječiti

da do Kliprinih ušiju dopre i najmanja sitnica od onoga što poduzimamo." Harry je ritmično lupkao olovkom po stolu. Iritiralo ga je kada je shvatio da mu se još uvijek mota po glavi *I just called to say I love you.*

"Da rezimiramo; pretpostavljamo da je Klipra sam izveo otmicu da se nalazi na sigurnom mjestu, udaljen od Bangkoka najviše sat vožnje autom."

"Što ćemo onda?" upitao je Loken.

"Onda ću ja na izlet u Pattayu", rekao je Harry.

Roald Bork stajao je na ulaznim vratima dvorišta kada se Harry u velikoj *toyoti* s pogonom na sva četiri kotača zaustavio ispred kuće. Prašina se slijegala na šljunak prilaznoga puta, dok je Harry muku mučio sa sigurnosnim pojasom i ključem za paljenje. Kao i obično, nije bio pripremljen na vrućinu koja ga je zapljusnula čim je otvorio vrata auta. Instinktivno se počeo boriti da dođe do daha. Zrak je bio slankast, po čemu se moglo zaključiti da se more nalazi odmah iza pitomih brežuljaka.

"Čuo sam vas kako dolazite prilaznim putem", rekao je Bork. "Vozite moćan stroj."

"Unajmio sam najveći koji su imali", rekao je Harry. "Primijetio sam da se tako na izvjestan način stječe prednost prolaza. A to je potrebno jer ovi luđaci voze lijevom stranom."

Bork se nasmijao. "Jeste li našli novu autocestu o kojoj sam vam pričao?"

"Jesam. Samo još nije dovršena, pa je na nekim mjestima zatvorena pješčanim zaprekama. No, svi su vozili preko njih pa sam i ja vozio za njima."

"To je normalno", rekao je Bork. "Nije baš sasvim korektno, ali nije ni stvarno zabranjeno. Nije ni čudo da se čovjek može zaljubiti u ovu zemlju."

Izuli su se i ušli u kuću. Ugodno hladan kameni pod peckao je Harryjeva bosa stopala. U dnevnom boravku visjele su slike Fridtjofa Nansena, Henrika Ibsena i kraljevske obitelji. Na komodi je stajala slika dječaka koji zuri u fotoaparat. Moglo mu je biti deset godina i držao je pod rukom nogometnu loptu. Na kuhinjskome stolu i na klaviru bili su uredno složeni papiri i novine.

"Pokušavam si malo arhivirati život", rekao je Bork. "Da bih otkrio što se dogodilo i zašto."

Pokazao je na jednu hrpu. "To su dokumenti od rastave. Gledam u njih i pokušavam se sjetiti."

Ušla je djevojka s poslužavnikom. Harry je srknuo kavu koju je natočila i upitno je pogledao, shvativši da je ledeno hladna. "Jeste li oženjeni, gospodine Hole?"

Harry je odmahnuo glavom.

"Dobro. Izbjegavajte to i dalje. Prije ili poslije pokušat će vas oguliti do kože. Imam ženu koja me upropastila i odrasloga sina koji sada pokušava isto. A ja ne mogu razumjeti što sam im nažao učinio."

"Kako ste se ovdje zatekli?" upitao je Harry i srknuo još jedan gutljaj. Okus zapravo nije bio tako loš.

"Radio sam ovdje za telekomunikacijsku kompaniju koja je u to vrijeme postavljala nekoliko centrala za tajlandskoga davatelja telefonskih usluga. Nakon trećega boravka ovdje zbog poslova montaže, više se nisam vratio."

"Nikada više?"

"Bio sam rastavljen i ovdje sam imao sve što mi je trebalo. Doduše, neko vrijeme mislio sam da ću čeznuti za norveškim ljetom, za fjordovima i planinama i tome slično." Kimnuo je glavom u smjeru slika koje su visjele na zidu, kao da one mogu ispripovijedati ostatak priče.

"Zbog toga sam dvaput odlazio u Norvešku, ali sam se oba puta vratio ovamo već za tjedan dana. Nisam izdržao; od trenutka kada sam stupio na norveško tlo, želio sam se vratiti ovamo. U međuvremenu sam shvatio da pripadam ovamo."

"Čime se bavite?"

"Savjetnik sam za telekomunikacije, uskoro idem u mirovinu, tu i tamo prihvatim neki posao, ali ne previše. Pokušavam izračunati koliko mi je vremena ostalo i koliko će mi trebati za to vrijeme. Ne želim ostaviti lešinarima ni prebijene pare."

Smijao se i odmahivao rukom u smjeru dokumenata od rastave, kao da mahanjem želi rastjerati smrad.

"Što je s Oveom Kliprom? Zašto je još uvijek ovdje?"

"Klipra? Pa, vjerojatno će vam ispričati sličnu priču, barem tako mislim. Nitko od nas nema dovoljno razloga za povratak."

"Reklo bi se da je Klipra imao još više razloga ne vratiti se."

"Ma, znam na što aludirate", rekao je Bork. "Sve su to samo šuplja naklapanja. Da je Ove s time doista imao ikakve veze, nikada se ne bih s njim družio."

"Jeste li sigurni?"

Borku su se oči zacaklile. "Ima nekoliko

Norvežana koji su iz pogrešnih razloga došli ovamo u Pattayu. Kao što znate, ja sam svojevrsni nestor ovdašnje norveške zajednice u gradu i mi osjećamo izvjesnu odgovornost za ono što naši zemljaci ovdje rade. Većina nas pošteni su građani i učinili smo što smo morali. No, ti pedofilski idioti ipak su tako temeljito uništili ugled Pattaye da neki, kada ih u Norveškoj pitaju gdje žive, sada već navode imena gradskih četvrti kao što su Naklua i Jomtien."

"Što mislite s time 'učinili smo što smo morali'?"

"Reći ću to ovako: dva takva tipa vratila su se kući, no jedan nije stigao tako daleko."

"Da nije možda pao kroz prozor?" upita Harry.

Bork se grohotom nasmijao. "Ne, tako daleko ipak ne idemo. Ali pretpostavljam da se prvi put dogodilo da je policija primila anonimni poziv na tajlandskom, s norveškim naglaskom."

Harry se smješkao.

"Vaš sin?" Pogledao je upitno prema slici na komodi.

Bork je djelovao pomalo zatečeno, ali je kimnuo.

"Naizgled bistar momak."

"Nekad bio."

Bork se tužno osmjehnuo i ponovio: "Nekad bio."

Harry je pogledao na sat. Vožnja od Bangkoka ovamo trajala je gotovo tri sata, jer je bio spor kao vikend-vozač dok se napokon nije malo oslobodio u posljednjim kilometrima. Možda će mu za povratak trebati dobra dva sata. Izvadio je iz mape tri slike i stavio ih na stol pred Borka. Loken ih je povećao na 24 x 30 centimetara, da bi postigao što šokantniji učinak.

"Mislimo da Ove Klipra ima skrovište negdje u blizini Bangkoka. Hoćete li nam pomoći?"

Glava 44.

Sos je na telefonu zvučala sretno. Upoznala je nekog mladića, Andersa. Uselio je u stan na istome katu i bio je godinu dana mlađi od nje.

"I nosi naočale. Ali to mi ne smeta jer je jako drag."

Harry se nasmijao zamišljajući njezina novog Einsteina. "Totalno je otkačen. On zaista vjeruje da ćemo jednom smjeti imati djecu. Zamisli ti to."

Harry je to zamislio i shvatio da ga u doglednoj budućnosti čekaju teški razgovori. No, ovoga se trenutka samo radovao, jer je Sos zvučala vrlo zadovoljno.

"Zašto si tako tužan?" Pitanje se u jednom dahu nadovezalo na vijest da joj je otac bio u posjetu.

"Tužan sam?" uzvratio je Harry pitanjem, dobro znajući da je njegovo duševno stanje uvijek znala bolje procijeniti nego on sam.

"Da, tuguješ zbog nečega. Je li to zbog Šveđanke?"

"Ne, nije zbog Birgitte. Ovdje ima nekih tužnih stvari, ali to će se uskoro riješiti. Napravit ću ovdje reda."

"Dobro."

Nastala je jedna od rijetkih stanki u kojima Sos nije govorila. Harry je pomislio kako je vrijeme da spusti slušalicu.

"Čuj, Harry?"

"Molim, Sos?"

Čuo ju je kako u sebi hvata zalet. "Misliš li da sada možemo zaboraviti onu stvar?"

"Koju stvar?"

"Onu stvar, ma znaš, s onim čovjekom. Anders i ja, tako... tako nam je lijepo. Nemam više volju misliti na ono."

Harry je zašutio pa udahnuo.

"Ranio te nožem, Sos."

Glas joj se odmah ispunio suzama.

"Znam. Ne moraš to ponavljati. Ali ti ipak kažem da više ne želim misliti na to."

Jecala je i Harry je osjetio kako mu se grudi stišću.

"Molim te, Harry, vrijedi?"

Najednom je primijetio kako steže slušalicu. "Nemoj na to misliti. Ne misli na to, Sos. Sve će biti u redu."

Gotovo dva sata ležali su u visokoj travi i čekali da sunce zađe. Stotinu metara ispred njih stajala je kućica na rubu šume. Bila je izgrađena na tradicionalan tajlandski način, od bambusa, s otvorenim dvorištem u sredini. Nije bilo kolnoga ulaza, nego samo mala šljunčana staza koja je vodila do kućnih vrata. Ispred kuće stajalo je nešto što je sličilo na šarenu krletku na stupu. To je bila *phra phum,* kuća duhova koja bi trebala štititi kuću od zlih duhova.

"Vlasnik im mora sagraditi kuću da se ne bi uselili u glavnu kuću", rekla je Liz i ispružila se. "I mora im se prinijeti jelo i pušačke potrepštine poput cigareta i slično da bi se udobrovoljili."

"I to je dovoljno?"

"Ne uvijek."

Nisu čuli ni vidjeli bilo kakve znakove života. Harry je pokušavao ne razmišljati što bi mogao zateći unutra. Trebalo im je samo sat vožnje autom iz Bangkoka, ali se osjećao kao da su u nekom drugom svijetu. Parkirali su iza kućice uz cestu, pored nekog svinjca i našli puteljak koji je strmini, šumovitim obronkom vodio gore, prema zaravni na kojoj se, kako im je Roald Bork objasnio, nalazila Kliprina kućica. Šuma je bila bujno zelena, nebo posve modro, a ptice u svim duginim bojama prhale su Harryju iznad glave dok je ležao na leđima i slušao tišinu. Isprva je mislio da ima vatu u ušima, dok nije shvatio u čemu je stvar: otkako je napustio Oslo, ovakvu tišinu još nije doživio.

Kada je pao mrak, prestala je i tišina. Počelo je pojedinačnim zrikanjem i zujanjem, poput simfonijskoga orkestra koji ugađa instrumente. Potom je uslijedio koncert kreketanja i gakanja koji je kulminirao krešendom, kada se orkestru pridružilo zavijanje i piskutavo, bolno kriještanje iz krošnji drveća.

"Jesu li te životinje sve vrijeme bile tu?" upitao je Harry.

"Pitaj me nešto lakše", rekla je Liz. "Ja sam gradska djevojka." Harry osjeti kako mu nešto hladno gmiže po koži i munjevito povuče ruku.

Lokenu je to bilo zabavno.

"To su samo žabe, idu u večernju šetnju", rekao je. I doista, uskoro su bili okruženi žabama koje su naizgled besciljno skakutale.

"OK, OK", rekao je Harry, "dokle god ovdje pasu

samo žabe, još je sve u redu."

"I žabe su ovdje samo hrana", rekao je Loken. Preko glave je navukao crnu kapuljaču. "Gdje ima žaba, ima i zmija."

"Šalite se!"

"Pet-šest različitih vrsta kobri, zelena riđovka i još nekoliko vrsta. Čuvajte se jer od trideset najčešćih vrsta zmija na Tajlandu, dvadeset i šest ih je otrovno."

"Jebemti!" omaklo se Harryju. "A kako znati koje su otrovne?" Loken mu uputi onaj svoj sažalni pogled, kao da gleda zbunjenog novaka.

"Harry, kod ovakvoga omjera možda je najbolje pretpostaviti da su sve otrovne."

Bilo je osam sati.

"Spremna sam", rekla je Liz nestrpljivo i treći put provjerila je li njezin Smith & Wesson repetiran i otkočen.

"Je li te strah?" upitao je Loken.

"Samo od toga da ne dođemo na vrijeme prije nego načelnik policije ukapira što se događa", rekla je. "Znate li kolika je prosječna životna dob prometnoga policajca u Bangkoku?"

Loken joj je stavio ruku na rame.

"OK, hajdemo."

Liz je sagnuta potrčala kroz visoku travu i nestala u mraku. Loken je promatrao kuću uređajem za noćno promatranje, dok je Harry pokrivao pročelje kuće puškom za slonove koju je Liz zaplijenila u policijskoj oružarnici. Osim toga, dobila je još jedan pištolj, Ruger SP-101 koji je Harry htio-ne htio morao nositi u nožnoj futroli, jer su ramene futrole besmislene u zemlji u kojoj

je sako nepraktično opterećenje. Puni mjesec stajao je visoko na nebu i davao sasvim dovoljno svjetlosti da se mogu prepoznati obrisi prozora i vrata.

Liz je jedanput bljesnula džepnom svjetiljkom kao znak da je zauzela položaj ispod prozora.

"Vi ste na redu", šapnuo je Loken primijetivši da Harry oklijeva.

"Kvragu, zašto ste morali spomenuti to sa zmijama?" rekao je Harry i još jednom provjerio visi li mu za pojasom nož.

"Ne volite ih?"

"Pa, onih nekoliko koje sam do sada sreo, nisu na mene ostavile dobar dojam."

"Ako vas koja ugrize, pobrinite se da je ulovite, kako biste dobili odgovarajući serum. U principu nije velika razlika ako vas još jednom ugrize."

Bilo je previše mračno da bi vidio smješka li se Loken, no Harry je to pretpostavio.

Harry je trčao prema kući koja je pred njim izranjala iz mraka. Silueta glave gnjevnoga zmaja na zabatu izgledala je kao da se kreće. Usprkos tomu, kuća je djelovala mrtvo. Držak čekića koji je imao u torbi udarao mu je u leđa. Više nije mislio na zmije.

Dotrčao je do drugog prozora, dao Lokenu znak i sjeo. Već dugo nije ovako daleko trčao, vjerojatno mu je zato srce tako bjesomučno tuklo. Kraj sebe je začuo tiho disanje. Bio je to Loken.

Harry je predlagao suzavac, no Loken je izričito odbio. Bilo je tako mračno da ne bi ništa vidjeli; osim toga nisu imali razloga pretpostaviti da ih Klipra čeka s nožem na Runinu grkljanu.

Loken je Harryju pokazao šaku - dogovoreni znak za početak.

Harry je kimnuo i osjetio da su mu usta suha, što je bio pouzdan znak da mu adrenalin u obilnim količinama teče žilama. Ručka pištolja ležala mu je u ruci, hladna od znoja. Provjerio je otvaraju li se vrata prema unutra, prije no što je Loken zamahnuo čekićem.

Mjesečina je svjetlucala na željezu i na trenutak je izgledao kao tenisač koji servira, a zatim je čekić svom snagom udario u bravu i ona je uz prasak popustila.

Idućeg trenutka Harry je bio unutra i snop svjetlosti njegove džepne svjetiljke šarao je po prostoriji. Odmah ih je ugledao, ali svjetlost je trčala dalje, sama od sebe. Kuhinjski elementi, hladnjak, klupa, raspelo. Više nije čuo glasanje životinja, samo zveckanje lanaca; čuo je valove u sidnejskoj marini koji su pljuskali bokove broda i krike galebova, možda zato što je Birgitta ležala na palubi i i bila tako beskrajno mrtva.

Stol s četiri stolice, ormar, dvije boce piva, muškarac na podu, nepomičan, s krvlju ispod glave i rukom skrivenom ispod njezine kose, pištolj ispod stolice, slika kore voća i prazne vaze. Mrtva priroda. Nepomična priroda. *Nature morte.* Svjetlost je preletjela preko njih i ponovo ih je vidio; ruka naslonjena na nogu stola i dignuta u zrak. Čuo je njezin glas: "Možeš li to osjetiti? Možeš dosegnuti vječni život!" Kao da pokušava skupiti snagu za posljednju pobunu protiv smrti. Vrata, zamrzivač, zrcalo. Prije negoli ga je svjetlost zaslijepila, na djelić sekunde vidio je samoga sebe - ljudski lik u crnoj odjeći, s kapuljačom preko

glave. Izgledao je kao krvnik. Harry je ispustio svjetiljku.

"Jesi li OK?" Liz mu je stavila ruku na rame. Htio je odgovoriti, otvorio je usta, ali ništa nije izašlo.

"Da, to je Ove Klipra", rekao je Loken. Čučnuo je ispred pokojnika dok je gola žarulja osvjetljavala prizor. "Neobično, ovoga sam tipa mjesecima nadzirao."

Dotaknuo je Kliprino čelo.

"Ništa ne dirajte!"

Harry je ščepao Lokena za ovratnik i povukao uvis. "Ništa...!"

Pustio ga je isto tako neočekivano. "Žao mi je, ja... Ali ništa ne dirajte. Još ne."

Leken nije ništa rekao, samo je zurio u njega. Liz je ponovo imala duboku boru između golih obrva.

"Harry?"

Klonuo je u stolicu.

"Gotovo je, Harry. Žao mi je, svima nam je žao, ali gotovo je."

Harry je samo odmahnuo glavom.

"Želiš li mi nešto ispričati, Harry?"

Nadvila se nad njim i velikom toplom rukom primila ga za zatiljak. Tako je uvijek činila njegova majka. Kakvo sranje.

Ustao je, gurnuo je u stranu i izašao. Liz i Loken unutra su tiho razgovarali. Pogledao je u nebo tražeći zvijezdu, ali nijednu nije našao.

Bila je gotovo ponoć kada je Harry pozvonio. Hilde Molnes je otvorila. Gledao je u tlo, čak nije unaprijed nazvao, a po njezinu dahu znao je da će se

sada rasplakati.

U dnevnom boravku sjeli su jedno nasuprot drugomu. Nije vidio nijednu bocu džina, a ona mu se činila dovoljno trijeznom. Obrisala je suze. "Htjela je postati skakačica u vodu, jeste li to znali?"

Kimnuo je.

"Ali joj nisu htjeli dopustiti da sudjeluje u standardnim kvalifikacijama. Tvrdili su da suci ne znaju kako bi je ocijenili. Neki su čak smatrali da je prednost skakati s jednom rukom i da to nije fer."

"Žao mi je", rekao je. To je bilo prvo što je rekao otkako je ušao.

"Nije znala za ovo", rekla je. "da je znala, ne bi samnom tako razgovarala." Lice joj se izobličilo i suze su kao dva malena potoka potekle preko sitnih bora oko usana.

"Znala za što, gospođo Molnes?"

"Da sam bolesna!" viknula je i rukama pokrila lice.

"Bolesni?"

"Što mislite, zašto bih se inače toliko opijala? Tijelo će mi uskoro biti iznutra izjedeno, ono je još samo hrpa truleži i mrtvih stanica."

Harry je šutio.

"Htjela sam joj reći", prošaptala je kroz prste. "Da mi liječnici daju još šest mjeseci. No, to sam joj htjela reći jednoga lijepog dana." Glas joj je sada bio jedva čujan. "Ali više nije bilo lijepih dana." Harry je ustao, jednostavno nije mogao sjediti. Prišao je velikom prozoru koji je gledao na vrt, izbjegavši obiteljske fotografije na zidu, jer je znao s kim bi se njegove oči

srele. Mjesec se zrcalio u bazenu.

"Jesu li ponovo zvali? Ljudi kojima je vaš muž dugovao novac?" Maknula je ruke. Oči su joj bile uplakane i ružne.

"Nazvali su, ali je Jens bio ovdje i razgovarao s njima. Otada više ništa nisam čula."

"Znači da on pazi na vas?"

Harry se pitao zašto je baš to pitao. Možda je to bio nespretan pokušaj da je utješi, da je podsjeti kako u njezinu životu postoji još netko.

Nijemo je kimnula glavom.

"I sada ćete se vjenčati?"

"Imate li što protiv?"

Harry se okrenuo prema njoj. "Ne, zašto bih?"

"Runa..." Nije mogla nastaviti i suze su joj se ponovo skotrljale niz obraze.

"Gospodine Hole, u životu nisam doživjela mnogo ljubavi. Tražim li previše ako prije smrti želim imati još nekoliko sretnih trenutaka? Zar mi to nije mogla priuštiti?"

Harry je vidio kako u bazenu pluta ljubičasta latica. Pomislio je na tegljače iz Malezije.

"Volite li ga, gospođo Molnes?"

U tišini koja je uslijedila slušao je ritmove trublji.

"Volim li ga? Kakvu to igra ulogu? Uspijevam si umisliti da ga volim; mislim da bih mogla voljeti svakoga tko mene voli, shvaćate li?"

Harry je pogledao prema polici s pićem. Bila su samo tri koraka do tamo. Tri koraka, dvije kocke leda i čaša. Sklopivši oči mogao je čuti kako led u čaši zvecka i poskakuje, kako boca klokoće dok toči smećkastu

tekućinu i na kraju šištanje dok se soda-voda miješa s alkoholom.

Glava 45.

Bilo je sedam ujutro kada se Harry vratio na mjesto zločina. U pet ujutro odustao je od pokušaja da zaspi, obukao se i sjeo u unajmljeni auto koji je još uvijek stajao u garaži. Ondje nije bilo nikoga; Odjel za izuzimanje tragova prekinuo je posao tijekom noći i sigurno će se vratiti tek za sat vremena. Prekoračio je narančastu policijsku zapreku i ušao u kuću.

Pri dnevnom svjetlu sve je izgledalo posve drugačije, mirno i uredno. Samo krv i kredom ocrtani obrisi dvaju tijela na grubom drvenom podu, potvrđivali su da se radi o onoj istoj prostoriji u kojoj je bio noću.

Nisu našli nikakvo pismo, no usprkos tome nitko nije sumnjao što se dogodilo. Pitanje je bilo samo zašto je Ove Klipra prvo ustrijelio nju pa sebe. Je li shvatio da je njegova igra izgubljena? Ali, ako je to točno, zašto je jednostavno nije pustio? Možda to nije bilo planirano, možda ju je ustrijelio pri pokušaju bijega ili je rekla nešto što ga je razbjesnilo. A zatim je ubio sebe? Harry se počešao po glavi.

Promatrao je poteze kredom, koji su oslikavali položaj njezina tijela, i krv koja još nije oprana. Pištoljem marke Dan Wesson, koji su našli, Klipra joj je pucao u vrat. Zrno je nesmetano prošlo i potrgalo arteriju koja je istisnula još toliko krvi da se razlila do sudopera prije nego joj je srce stalo. Liječnik je smatrao da je odmah izgubila svijest jer joj mozak više nije dobivao kisik i da je umrla nakon tri ili četiri otkucaja srca. Rupa u prozoru pokazivala je gdje je Klipra stajao

kada ju je ustrijelio. Harry je stao u obris Kliprina tijela. Kut je odgovarao.

Pogledao je u pod.

Na mjestu gdje mu je ležala glava, krv je ocrtala zgrušanu, crnu aureolu. To je bilo sve. Pucao si je u usta. Harry je primijetio da su ljudi iz Odjela za izuzimanje tragova kredom obilježili mjesto na kojem se zrno zabilo u dvostruki bambusov zid. Zamišljao je kako je Klipra legao, okrenuo glavu na stranu i gledao je. Možda se pitao gdje je ona sada, prije no što je povukao okidač.

Izašao je i u zidu našao rupu kroz koju je prošao metak. Zavirio je unutra i pogled mu je pao na sliku na suprotnome zidu. Mrtva priroda. Neobično, mislio je da gleda u Kliprinu siluetu. Vratio se na mjesto na kojem su večer prije ležali u travi, nogom snažno udario po tlu da ne bi nagazio na kakve gmizavce, pa produžio do kuće duhova. Maleni nasmiješeni Buddha obla trbuha stolovao je u unutrašnjosti kućice, okružen s nekoliko uvelih cvjetova u vazi, četiri filtar-cigarete i nekoliko dogorjelih svijeća. Bijela rupica na stražnjem rubu keramičke figurice otkrivala je gdje je metak pogodio. Harry je uzeo svoj švicarski nožić i iščeprkao deformirano olovno zrno. Pogledao je natrag prema kući. Metak je letio ravnom, vodoravnom putanjom. Dakako, Klipra je stajao kada se ustrijelio. Zašto je mislio da je ležao na podu?

Vratio se u kuću. Nešto se tu nije slagalo. Sve je djelovalo vrlo čisto i uredno. Otvorio je hladnjak. Prazan, ništa od čega bi dvoje ljudi moglo preživjeti. Kada je otvorio kuhinjski ormar, iz njega je ispao

usisavač i udario ga po nožnom palcu. Opsovao je i ugurao usisavač natrag u ormar, no ovaj se ponovo prevrnuo na njega prije nego je uspio zatvoriti vrata. Pogledavši malo bolje, otkrio je kuku za koju ga može privezati.

Sistem, pomislio je. Tu postoji nekakav sistem. Ali, netko je ovdje varao.

Iz zamrzivača je izvadio pivske boce i otvorio ih. Zasvjetlucalo je blijedo, crveno meso. Nije bilo zapakirano nego samo zamrznuto u velikim komadima. Na nekim mjestima krv se zaledila, stvorivši tamnu ovojnicu. Izvadio je jedan komad i promatrao ga prije nego je prokleo svoju morbidnu maštu i vratio ga. Izgledalo je kao sasvim obična svinjetina.

Harry je začuo glas i naglo se okrenuo. Netko se ukipio na vratima. Bio je to Loken.

"Isuse, što si me uplašio, Harry. Bio sam siguran da ovdje nema nikoga. Što radiš ovdje?"

"Ništa. Razgledam. A ti?"

"Htio sam samo provjeriti ima li ovdje kakvih papira koje bismo mogli upotrijebiti u vezi s onim pedofilskim slučajem."

"Zašto? Sada, kada je mrtav, stvar je valjda riješena."

Leken je slegnuo ramenima.

"Trebamo pouzdane indicije da bismo dokazali da je naš postupak bio ispravan, napokon, sada moramo računati s time da će se saznati za nadzor."

Harry je promatrao Lokena. Nije li izgledao malo napeto? "Ali, pobogu, imaš fotografije. Ima li boljih dokaza?"

Loken se osmjehnuo, ali ne dovoljno široko da bi Harry mogao vidjeti zlatni zub. "Možda imaš pravo, Harry. Valjda sam običan plašljivi starac koji želi biti posve siguran. Jesi li što našao?"

"Samo ovo ovdje", rekao je Harry i podignuo u zrak olovnu kuglicu.

"Hm", rekao je Loken gledajući je. "Gdje si je našao?"

"Vani u kući duhova. Nekako se ne slaže."

"Zašto ne?"

"To znači da je Klipra morao stajati kada se ustrijelio."

"Pa što?"

"Tada bi krv prskala po cijelom kuhinjskom podu. No, njegove krvi nema nigdje osim ondje gdje je ležao. A čak i tamo vrlo malo."

Loken je uzeo zrno vrhovima prstiju. "Zar još ništa nisi čuo o vakuumskom efektu kod hica u usta?"

"Kakve to ima veze?"

"Kada žrtva izdahne zrak u ustima obuhvati cijev pištolja, nastaje vakuum kroz koji se krv slijeva u usnu šupljinu, umjesto da istječe kroz izlaznu ranu. Odande se slijeva u trbušnu šupljinu i za sobom ostavlja samo ove male tajne."

Harry ga je skeptično gledao. "To prvi put čujem."

"Bilo bi dosadno kada bi čovjek u srednjim tridesetima sve znao", rekao je Loken.

Nazvala je Tonje Wiig i javila da su ih zvale sve veće norveške novine. Najkrvožedniji među njima najavili su svoj dolazak u Bangkok. Naslovnice u

Norveškoj za sada su se bavile samo nedavno preminulom veleposlanikovom kćeri. Unatoč svome položaju u Bangkoku, Ove Klipra u Norveškoj je bio nepoznato ime. Doduše, časopis *Kapital* intervjuirao ga je prije nekoliko godina, ali kako nikada nije gostovao u nekom popularnom *talk-showu,* rijetki su za njega znali.

"Veleposlanikova kći" i "nepoznati norveški magnat", stajalo je u članku, oboje ubijeni vatrenim oružjem, najvjerojatnije žrtve provalnika ili razbojnika.

No, na naslovnici tajlandskih novina kočila se Kliprina slika. Novinar *Bangkok Posta* čak je stavio upitnik na policijsku teoriju o tome kako su se stvari odigrale. Pisao je kako se ne može isključiti da je Klipra ubio Runu Molnes, a zatim počinio samoubojstvo. Časopis je povrh toga otvoreno nagađao kakve će to imati posljedice za daljnji razvoj BERTS-a. Harry je bio impresioniran.

No, i jedne i druge nacionalne novine isticale su da su rezultati istrage tajlandske policije za sada vrlo skromni.

Harry se odvezao do ulaza u Kliprino imanje i potrubio. Morao si je priznati da je zavolio tu prostranu *toyotu.* Prišao mu je čuvar, a Harry je spustio prozorsko staklo.

"Policija, zvao sam telefonom", rekao je.

Čuvar mu je uputio neizbježni, zaštitarski strogi pogled prije nego je otvorio kolni ulaz.

"Hoćete li mi otvoriti i kućna vrata?" zamolio je Harry.

Čuvar je naskočio na stepenicu terenca i Harry je osjetio njegov pogled. Parkirao je u garaži. Zaštitar je

zveckao ključevima.

"Glavni je ulaz s druge strane", rekao je, a Harry se umalo izlanuo da zna. Kada je čuvar stavio ključ u bravu, s namjerom da otključa, okrene se prema Harryju s pitanjem: "Jesam li vas već negdje vidio, Sil?"

Harry se nasmiješio. Kako je to moguće? Njegov losion poslije brijanja? Sapun koji je koristio? To znači da se ljudski mozak najbolje sjeća mirisa.

"Ne vjerujem."

Čuvar mu je uzvratio osmijehom. "Oprostite, *Sil.* Bit će da sam vas s nekim zamijenio. Jako teško *razlikujem farange."*

Harry je prevrnuo očima, ali je zastao i pogledao. "Recite mi, sjećate li se plavog diplomatskog vozila koje je došlo ovamo, neposredno prije Kliprina nestanka?"

Čuvar je kimnuo. "Automobili nisu problem. Vozač je također bio *farang."*

"Kako je izgledao?"

Čuvar se nasmijao. "Kao što sam rekao..."

"Kakvu je odjeću nosio?"

Odmahnuo je glavom.

"Odijelo?"

"Mislim da jest."

"Žuto odijelo? Žuto kao kanarinac."

Čuvar se namrštio i pogledao ga. "Kanarinac? Takva odijela valjda nitko ne nosi?"

Harry je slegnuo ramenima. "Pa, neki čak i nose."

Stajao je u hodniku u kojemu su bili on i Loken i promatrao malenu, okruglu rupu u zidu. Izgledala je kao da je ondje netko uzalud pokušavao zabiti vijak u zid,

kako bi objesio sliku. Ali, moglo je biti i nešto drugo.

Ušao je u ured, prelistao neke papire, reda radi upalio računalo, a ono je zatražilo da upiše lozinku.

Pokušao je s "MAN U". *Incorrect.* Pogrešno.

Uljudan jezik, taj engleski.

"OLD TRAFFORD". Ponovo *incorrect.*

Posljednji pokušaj prije negoli ga definitivno blokira. Osvrnuo se kako bi našao nekakvo uporište u prostoriji. Što on sam koristi? Zadovoljno je promrmljao. Naravno. Najčešća lozinka u cijeloj Norveškoj. Oprezno je otipkao slova "PASSWORD" prije negoli je pritisnuo ENTER.

Činilo se da stroj na trenutak oklijeva. Zatim se ugasio, a on je crno na bijelo dobio malo manje uljudnu poruku da mu je pristup zabranjen.

"Sranje!"

Pokušao je upaliti i ugasiti stroj, ali je dobio samo bijeli ekran. Napokon je prelistao još nekoliko papira i pronašao nedavno ažurirani popis dioničara Phuridella. Novi dioničar, Ellem Ltd, imao je tri posto upisanih dionica. Ellem. Sinula mu je suluda pomisao, ali ju je odagnao.

Sasvim na dnu ladice našao je upute za uporabu telefonske sekretarice. Pogledao je na sat i uzdahnuo. Mora to pročitati. Nakon pola sata počeo je preslušavati snimljene poruke. Kliprin glas uglavnom se čuo na tajlandskom jeziku, ali je više puta čuo spominjanje imena Phuridell. Nakon tri sata je odustao. Razgovor vođen s veleposlanikom na dan ubojstva nije bio ni na jednom uređaju za snimanje kao ni, istini za volju, nijedan drugi razgovor. Jednu od vrpci stavio je u džep,

isključio uređaj i pri izlasku nogom napucao računalo.

Glava 46.

Nije mnogo osjećao. Pogreb je bio poput televizijske reprize. Isto mjesto, isti svećenik, ista urna, isti šok za oči kada ponovo izađeš na sunce i isti ljudi koji su stajali gore na stubama i neodlučno se pogledavali. Gotovo isti ljudi. Harry je pozdravio Roalda Borka.

"Hm, našli ste je", rekao je samo. Njegove živahne oči prekrila je siva koprena, djelovao je drugačije, kao da su ga događaji postarali za nekoliko godina.

"Našli smo je."

"Bila je još tako mlada." Zvučalo je kao pitanje. Kao da želi da mu netko objasni kako je takvo što moguće.

"Toplo je", rekao je Harry da bi promijenio temu.

"Na mjestu gdje je sada Ove, još je toplije." Rekao je to nehajno, no glas mu je zvučao grubo i ogorčeno. Rupcem je obrisao čelo. "Osim toga, otkrio sam da mi je potreban odmor od ove vrućine. Rezervirao sam let kući."

"Kući?"

"Pa da, u Norvešku. Što je prije moguće. Nazvao sam sina i rekao mu da bih ga volio vidjeti. Trebalo mi je neko vrijeme da shvatim da na telefonu nije on nego njegov sin. He-he, polako postajem senilan. Senilni djed, baš lijepo."

Malo sa strane, u hladu crkve, stajali su Sanphet i Ao. Harry im je prišao i uzvratio na njihov *wai.*

"Mogu li vam samo na brzinu postaviti pitanje, gospođice Ao?"

Pogled joj je nesigurno preletio preko Sanpheta, zatim je kimnula.

"U veleposlanstvu razvrstavate poštu. Možete li se sjetiti jeste li dobili nešto od tvrtke po imenu Phuridell?"

Trenutak je razmišljala prije negoli se nasmiješila, ispričavajući se: "Ne sjećam se, mnogo je pisama. Ako hoćete, mogu ujutro pogledati u veleposlanikovu uredu. Ali to može malo potrajati jer baš nije bio uredan."

"Ne mislim na veleposlanika."

Pogledala ga je ne shvaćajući.

Harry je uzdahnuo.

"Ne znam je li to važno, no hoćete li mi se javiti ako nešto nađete?" upitao je.

Pogledala je Sanpheta.

"Hoće, gospodine komesare", rekao je.

Harry ju je čekao sjedeći u njezinu uredu, kada je Liz uletjela gotovo bez daha. Na čelu su joj bili grašci znoja.

"Prokleta vrućina", rekla je, "vani osjećaš asfalt kroz đonove cipela."

"Kako je prošao razgovor?"

"Prilično dobro, za sada. Šefovski kat čestitao je na razrješenju slučaja i nije postavljao nikakva dodatna pitanja u vezi s izvješćem. Čak su popušili i to da smo Klipru uzeli pod povećalo na temelju anonimne dojave. Ako načelnik policije i sumnja što se ovdje dogodilo, očigledno ne namjerava raditi probleme."

"Zapravo sam računao s time. On tako ne bi ništa

dobio."

"Čujem li ja to izvjesni sarkazam, gospodine Hole?"

"Nipošto, gospođice Crumley. To je samo glas mladoga, naivnog policijskog službenika, koji je polako počeo shvaćati pravila igre."

"Možda. Ali svi sudionici potajno su zadovoljni što je Klipra mrtav. Tijekom sudskoga postupka nužno bi na vidjelo izašli neki neugodni detalji i to ne samo nekoliko policijskih načelnika, nego i vlasti naših dviju zemalja."

Liz je izula cipele i zadovoljno se naslonila. Opruge njezine stolice zaškripile su, a prostorijom se proširio prepoznatljivi miris znojnih nogu.

"Da, nekim ljudima to gotovo i predobro odgovara, ne čini li ti se?" upitao je Harry.

"Kako to misliš?"

"Ne znam", rekao je Harry. "Mislim da tu nešto smrdi."

Liz je pogledala svoje nožne prste pa sumnjičavo zaškiljila prema Harryju.

"Je li ti već netko rekao da boluješ od paranoje?"

"O, kako da ne. Ali to nužno ne znači da ti mali zeleni nisu za petama, zar ne?"

Pogledala ga je ne shvaćajući. "Saberi se, Harry."

"To i pokušavam."

"Dakle, kada putuješ?"

"Čim obavim razgovor s liječnikom i kriminalističkim vještacima."

"Što će ti oni?"

"Moram se osloboditi paranoje. Znaš već.... neke

šašave ideje koje mi se motaju po glavi."

"Da, da", rekla je Liz. "Jesi li već jeo?"

"Jesam", slagao je Harry.

"Kvragu, mrzim sama jesti. Zar mi ne možeš barem praviti društvo?"

"Drugi put, OK?"

Harry je ustao i izašao iz ureda.

Mladi policijski liječnik razgovarao je brišući naočale. Stanke između riječi katkada su bile tako duge da se Harry pitao nije li njegov usporeni govor sada definitivno zapeo. No, onda bi ponovo izustio riječ, pa još jednu, sve dok čep ne bi izletio i govor se nastavio. Činilo se da se gotovo boji kako bi Harry mogao imati primjedaba na njegovo znanje engleskoga.

"Muškarac je ondje ležao najviše dva dana", rekao je liječnik. "Još malo na toj temperaturi i tijelo bi..."

Napuhnuo je obraze i pokazao rukama.

"... izgledalo kao veliki plinski balon. A tada biste nešto i nanjušili. Što se tiče djevojke..."

Još jednom je napuhnuo obraze.

"... ista stvar."

"Koliko je brzo Klipra umro od hica?"

Liječnik je ovlažio usne, a Harry je pomislio kako osjeća da vrijeme leti.

"Brzo."

"A ona?"

Policijski liječnik vratio je rupčić u džep.

"Trenutačno, jer je presječena vratna kralježnica."

"Hoću reći, je li se netko od njih poslije hica mogao još micati, jesu li mogli imati trzaje ili što

slično?"

Liječnik je stavio naočale, provjerio stoje li dobro pa ih ponovo skinuo.

"Ne."

"Čitao sam da su početkom Francuske revolucije, kada giljotina još nije bila izumljena i kada su ljudima ručno odrubljivali glave, osuđenicima obećavali slobodu ako krvnik traljavo obavi posao i ako budu u stanju ustati i otići sa stratišta. Navodno su neki uspjeli bez glave još jednom ustati i napraviti nekoliko koraka prije negoli su se srušili, dakako, popraćeni bučnim klicanjem publike. Ako se dobro sjećam, neki je znanstvenik to objasnio time da se u određenoj mjeri mozak može unaprijed programirati i da mišići mogu raditi prekovremeno, ako se neposredno prije smaknuća u srce ubrizga velika količina adrenalina, da je to kao kod kokoši kojima se odreže glava."

Liječnik se usiljeno smješkao.

"Zanimljivo, gospodine komesare. No, bojim se da su to samo jezovite bajke."

"A postoji li kakvo drugo objašnjenje za ovo ovdje?"

Pružio je liječniku fotografiju Rune i Klipre kako leže na podu. Liječnik je dugo proučavao fotografiju, prije nego je stavio naočale i još jednom je pažljivo pogledao.

"Objašnjenje za što?"

Harry je pokazao sliku. "Pogledajte ovamo! Ruka mu je ispod njezine kose."

Liječnik je žmirkao kao da ima prašinu u očima, koja mu smeta da shvati što Harry želi reći.

Harry je otjerao muhu. "Čujte, vama je poznato da podsvijest automatski stvara zaključke, zar ne?"

Liječnik je slegnuo ramenima.

"Eh. Nije mi to sasvim jasno, ali sam zaključio da je Klipra morao ležati na podu kada se ustrijelio, jer je samo tako mogao imati ruku ispod njezine kose. Shvaćate li? Međutim, kut hica pokazuje da je stajao. Kako je mogao ustrijeliti prvo nju pa sebe, a da se zatim njegova ruka nađe ispod njezine kose; moralo bi biti obratno." Liječnik je skinuo naočale i ponovo ih stao brisati.

"Možda je *ona* ustrijelila njih oboje", rekao je, no Harry je već otišao.

Harry je skinuo sunčane naočale; oči su ga pekle pa je žmirkao u mračnoj sali restorana. Neka je ruka mahnula i on se zaputio prema stolu ispod palme. Kada je čovjek ustao, metalne naočale bljesnule su pod snopom sunčeve svjetlosti.

"Kao što vidim, primili ste obavijest", rekao je Dagfinn Torhus. Na košulji ispod pazuha imao je velike znojne krugove, a preko naslona stolice bio je prebačen sako.

"Glavna komesarica Crumley obavijestila me da ste zvali. Što vas vodi ovamo?" upitao je Harry rukujući se.

"Administrativni poslovi u veleposlanstvu. Stigao sam jutros da bih sredio neke papire. Osim toga, moramo naći novog veleposlanika."

"Tonje Wiig?"

Torhus se blago osmjehnuo. "Vidjet ćemo. Tu se

mora štošta uzeti u obzir. Što se ovdje jede?"

Konobar je već stajao kraj stola i Harry je upitno dignuo pogled.

"Jegulja", preporučio je konobar. "Vijetnamski specijalitet. S vijetnamskim *roseom* i ..."

"Ne, hvala", prekinuo ga je Harry, bacio pogled na jelovnik i pokazao na kokosovu juhu.

"S mineralnom vodom."

Torhus je slegnuo ramenima i kimnuo, dajući do znanja da je suglasan.

"Čestitam." Torhus je gurnuo čačkalicu među zube. "Kada putujete?"

"Hvala, gospodine Torhus, no bojim se da je za to još malo prerano. Ima još nekoliko tragova koje moramo provjeriti."

Torhus je prestao čačkati zube. "Tragova? Nije na vama da sve dovedete do savršenstva, Hole. Trebali biste spakirati stvari i gledati da se vratite kući."

"To nije baš tako jednostavno."

U krutim plavim činovničkim očima sijevnulo je. "Gotovo je, shvaćate li? Slučaj je riješen. U Oslu su jučer sve naslovnice prenijele da je Klipra ubio veleposlanika i njegovu kćer. No, mi smo preživjeli, Hole. Pozivamo se na izjavu ovdašnjega šefa policije da motiv još nije razjašnjen i da je Klipra možda bio duševno poremećen. Tako jednostavno i *tako posve* neshvatljivo. Najvažnije je da nam ljudi povjeruju, a to i čine."

"Dakle, skandal je postao činjenica?"

"Da i ne. Ono s motelom uspjeli smo sačuvati u tajnosti. Najvažnije je da to ne našteti predsjedniku

vlade. Sada moramo razmišljati o drugim stvarima. Novine su se počele raspitivati ovdje, na licu mjesta, zašto nije prije objavljeno da je veleposlanik žrtva ubojstva."

"I što tada odgovarate?"

"Kvragu, što da kažem? Jezični problemi i nesporazumi. Da nam je tajlandska policija isprva davala neistinite rezultate istrage, nešto u tom stilu."

"I povjeruju vam?"

"Ne baš. Ali nam tada barem ne mogu predbacivati da ih namjerno pogrešno informiramo. U izjavi za tisak stoji da je veleposlanik nađen mrtav u jednom hotelu, a to je uglavnom istina. Što ste ono rekli, kako ste pronašli veleposlanikovu kćer i Klipru?"

"Nisam o tome baš ništa rekao." Harry je nekoliko puta duboko udahnuo. "Slušajte, Torhuse, u Kliprinoj kući našao sam nekoliko pornića koji ukazuju na to da je bio pedofil. U policijskim izvješćima to se ne spominje."

"Ne? Hm." Glas ni na trenutak nije otkrivao da laže. "Bilo kako bilo, vi ovdje u Tajlandu više nemate mandat. A Moller je naglasio kako želi da se što prije vratite."

Stigla je vruća kokosova juha i Torhus je skeptično pogledao u tanjur. Naočale su mu se zamaglile.

"Žuti tisak sigurno će vas lijepo poslikati kada stignete na aerodrom", rekao je mrzovoljno.

"Probajte jednu od ovih crvenih", rekao je Harry i pokazao u tanjur.

Glava 47.

Liz je tvrdila da je Supawadee riješio najveći broj ubojstava na Tajlandu. Pritom su mu najvažnija pomagala bili mikroskop, nekoliko staklenih retorti i lakmus-papir. Ozareno se smješkao sjedeći ispred Harryja.

"Točno je, *Hally.* Mrvice žbuke koje ste nam dali sadrže istu boju kao i prašina na odvijaču u prtljažniku automobila koji je veleposlanik vozio."

Umjesto da na Harryjevo pitanje odgovara jednostavno, s da ili ne, sva je pitanja ponavljao kako ne bi bilo nesporazuma. Razlog je bio to što je Supawadee dobro vladao jezikom i znao da se na engleskom iz nekog razloga koristi dvojna negacija. da je Harry na Tajlandu ušao u pogrešan autobus i zatim pun dvojbi upitao nekog putnika: "Nije li ovo autobus za Hualamphong?" Tajlanđanin bi vjerojatno odgovorio s "yes", da bi potvrdio kako je točno to što je Harry rekao, naime, da to nije autobus za Hualamphong. *Farangi* koji imalo govore tajlandski, znaju to, ali nesporazumi nastaju kada Tajlanđanin, koji malo bolje govori engleski, odgovori s "no". Supawadee je iz iskustva znao *da farangi* u pravilu ne razumiju kada im pokuša nešto objasniti, zato je počeo s njima razgovarati onako kako se to radi s malo manje inteligentnim stvorenjima.

"I ono drugo je točno, *Hally.* Sadržaj vrećice za prašinu iz usisavača u Kliprinoj kolibi bio je vrlo zanimljiv. Sadrži vlakna tepiha iz prtljažnika veleposlanikova auta, vlakna iz veleposlanikova odijela

i iz Kliprina sakoa."

Harry je zapisivao sa sve većim oduševljenjem. "Što je s dvjema vrpcama koje sam vam dao? Jeste li ih poslali u Sydney?"

Suppawadeejev smiješak postao je, ako je to uopće moguće, još širi, jer je slijedio onaj dio kojim je bio najzadovoljniji.

"Živimo u dvadesetom stoljeću, gospodine komesare, i *ne šaljemo* vrpce jer bi stigle najranije za četiri dana. Digitalizirali smo ih na DAT-vrpcu i snimku e-mailom poslali vašem stručnjaku za zvuk."

"Oh, takvo što je moguće?" upitao je Harry, dijelom da bi obradovao Supawadeeja, dijelom rezignirano. Uz te kompjutorske *frikove* sam je sebi djelovao užasno staro. "I što je na to rekao Jesus Marguez?"

"Prvo sam mu rekao da se na temelju snimke na telefonskoj sekretarici ne može reći iz kakve prostorije osoba zove. No, vaš prijatelj djelovao je vrlo uvjerljivo i raspričao se o frekvencijskim područjima i hertzima, što je za mene bilo vrlo poučno. Jeste li primjerice znali da uho u samo jednoj mikrosekundi može razlikovati milijun različitih zvukova? Mislim da bismo on i ja mogli..."

"Rezultat, Supawadee?"

"Došao je do zaključka da te dvije snimke potječu od dviju različitih osoba, ali da su najvjerojatnije izgovorene u istoj prostoriji." Harry je osjetio kako mu srce brže tuče.

"A meso u zamrzivaču. Je li bila svinjetina?"

"Točno je to što kažete, *Hally.* Meso u zamrzivaču

bila je svinjetina."

Supawadee mu je namignuo i od sreće se zahihotao. Harry je shvatio da mu još nešto želi reći.

"I?"

"Ali krv nije bila samo svinjska. Dijelom je ljudska."

"Znate li čija?"

"Pa, trebat će nekoliko dana dok ne dobijem rezultat konačne DNK analize; zasad mogu reći samo s otprilike devedesetpostotnom sigurnošću."

Harry je bio siguran da bi Supawadee, da je imao trubu, sada prvo odsvirao fanfaru.

"Krv potječe od našeg prijatelja, *nai* Klipre."

Harry se napokon probio do Jensova ureda. "Kako ste, Jens?"

"Ide pomalo."

"Jeste li sigurni?"

"Kako to mislite?"

"Zvučite tako..." Harry se nije uspio sjetiti pravoga izraza. "Zvučite pomalo žalosno", rekao je.

"Da. Ne. Nije tako jednostavno. Izgubila je cijelu obitelj, a ja..." Glas mu je puknuo.

"A vi?"

"Ma, ništa."

"Recite, Jens!"

"Radi se o tome da sada više ne mogu natrag. Mislim, ako bih se još predomislio u vezi s vjenčanjem."

"Zbog čega?"

"O, Bože, ona sada ima samo mene, Harry. Zato

znam da bih zapravo trebao misliti na nju i na sve što je proživjela, no umjesto toga sjedim ovdje i razmišljam u što se to upuštam. Ja sigurno jesam loš čovjek, no cijela ta stvar utjerala mi je strah u kosti, možete li me shvatiti?"

"Mislim da mogu."

"Kvragu. Da se barem radilo samo o novcu. U to se razumijem. Ali ti..." Tražio je pravi izraz.

"Osjećaji?" predložio je Harry.

"Točno. To je sranje." Tugaljivo se nasmijao. "Svejedno. Eto, naumio sam barem jednom u životu učiniti nešto, a da to ne bude samo radi sebe. Želim da budete ovdje i da me udarite nogom u dupe ako primijetite na meni i najmanji znak odustajanja. Hilde doista mora skrenuti misli u drugom smjeru i zato smo već odredili datum. Četvrti travnja. Uskrs u Bangkoku, što kažete? Već je malo pozitivnija, čak razmišlja da smanji piće. Poštom ću vam poslati zrakoplovnu kartu, Harry. Mislite na to da računam na vas i da sada više ne smijete odustati."

"Ako sam ja doista najbolji kandidat za vašega svjedoka na vjenčanju, ne usudim se razmišljati o vašem društvenom životu, Jens."

"Sve koje poznam već sam najmanje jednom preveslao. A takve stvari nisu baš najzgodnije za kumov govor na vjenčanju, zar ne?"

Harry se nasmijao. "OK, ali dajte mi još nekoliko dana za razmišljanje. Zapravo sam nazvao da bih vas zamolio uslugu. Pokušavam saznati nešto o jednome od vlasnika Phuridella, o poduzeću Ellem Limited, no u registru tvrtki nalazim samo adresu poštanskoga

pretinca ovdje u Bangkoku i potvrdu da je dionički kapital uplaćen."

"Sigurno je riječ o posve novom vlasniku jer to ime još nisam čuo. Naravno, mogu se malo raspitati i pokušati nešto doznati, pa ću vas nazvati."

"Ne, Jens. Stvar je strogo povjerljiva, do sada za to znamo samo Liz, Loken i ja. Ne smijete to nikomu spominjati. Čak ni policiji. Nas troje naći ćemo se večeras na tajnome mjestu i bilo bi izvrsno kada biste do tada nešto saznali. Nazvat ću vas odande, OK?"

"U redu. O, Bože, pa to zvuči ozbiljno. Mislio sam da je slučaj završen?"

"Večeras će biti završen."

Buka pneumatskoga čekića koji razbija kamen bila je zaglušujuća.

"Jeste li vi George Walters?" urlao je Harry na uho čovjeku sa žutom zaštitnom kacigom, kojega mu je pokazala skupina ljudi u radnim kombinezonima.

Okrenuo se prema Harryju. "Da, a tko ste vi?"

Deset metara ispod njih sporo je tekao promet. Činilo se da će to biti još jedno poslijepodne s prometnim čepovima.

"Komesar Hole iz norveške policije."

Walters je smotao nekakav nacrt i dodao ga jednome od radnika koji su stajali pored njega.

"Ah, da. Klipra?"

Radniku koji je rukovao bušilicom pokazao je znak za *time-out* i čim je bušilica isključena, na bubnjiće se poput filtra spustila relativna tišina.

"Stroj marke Wacker", rekao je Harry. "LHV 5."

"O, pa vi se razumijete u ovo?"

"Nekoliko godina radio sam u građevini u vrijeme ljetnih praznika. Tim strojem malo sam si protresao bubrege."

Walters je kimnuo. Imao je od sunca izblijedjelu sijedu kosu i izgledao je umorno. Bore su mu već duboko izbrazdale lice, iako još nije bio uistinu star.

Harry je pokazao na betonski put koji se poput rimskoga akvedukta protezao kroz kamenu pustinju kuća i nebodera. "Dakle, to je BERTS, Bangkokov spas."

"Da", rekao je Walters gledajući u istom smjeru kao i Harry. "Stojite na njemu."

Pobožan ton u njegovu glasu i činjenica da se nalazio ondje, a ne u uredu, otkrivali su Harryju da je šef Phuridella više volio inženjerski posao nego računovodstvo. Sigurno je bilo uzbudljivije gledati kako projekt poprima oblik, nego razbijati glavu što će biti s dolarskim dugom tvrtke.

"Čovjek samo što ne pomisli na Kineski zid", rekao je Harry.

"No, ovaj ovdje će povezivati ljude, a ne razdvajati."

"Došao sam vam postaviti nekoliko pitanja o Klipri i projektu. I o Phuridellu."

"Tragično", rekao je Walters ne precizirajući na što aludira.

"Jeste li poznavali Klipru, gospodine Walters?"

"Ne bih to tako nazvao. Na nekoliko sastanaka uprave razgovarali smo i nekoliko me puta nazvao." Walters je stavio sunčane naočale. "To je bilo sve."

"Nekoliko puta nazvao? Zar Phuridell nije prilično veliko poduzeće?"

"S više od osamsto zaposlenika."

"I tvrdite da kao šef ove tvrtke gotovo niste razgovarali s čovjekom kojemu ona pripada?"

"Dobro došli u svijet biznisa." Walters je promatrao grad i ulicu, kao da ga se ništa drugo ne tiče.

"Mnogo je novca uložio u Phuridell. Mislite da se nije brinuo?"

"Očigledno nije imao prigovora na način na koji se upravljalo tvrtkom."

"Poznajete li poduzeće Ellem Limited?"

"Vidio sam da su se iznenada pojavili na popisu dioničara. No, u posljednje vrijeme morali smo se baviti sasvim drugim mislima."

"Na primjer, kako riješiti problem dugova."

Walter se ponovo okrenuo prema Harryju. U staklima njegovih naočala vidio je svoj iskrivljeni odraz.

"Što znate o tome, mister?"

"Znam da je vašem društvu potrebno refinanciranje, kako bi moglo nastaviti poslovati. Vi ne podliježete obvezi prijave jer više niste zabilježeni na burzi, tako da te probleme možete još neko vrijeme tajiti, u nadi da će se odnekud pojaviti spasitelj s novim kapitalom. Bilo bi strašno neugodno da u nekom trenutku morate baciti ručnik u ring i to baš onda kad ste napokon u poziciji da u okviru projekta BERTS sklapate velike ugovore s tvrtkama, zar ne?" Walters je dao znak inženjerima da mu više nisu potrebni. "Procjenjujem da će se taj spasitelj pojaviti", nastavio je Harry. "Dotični će kupiti društvo za mali novac i uskoro, kada stignu

ugovori, bit će besramno bogat. Koliko je ljudi upoznato sa stanjem u vašoj tvrtki?"

"Slušajte, gospodine..."

"... komesare. Uprava, naravno, a osim nje?"

"Obavijestili smo sve vlasnike dionica, ali osim toga, ne vidimo razloga da sve i svakoga obavještavamo o stvarima koje ih se ne tiču."

"Što mislite, gospodine Walters, tko će preuzeti društvo?"

"Ja sam poslovodni direktor", rekao je Walters osorno. "Radim po nalogu dioničara i ne miješam se u vlasničke odnose."

"Čak i ako to za vas i osamsto ljudi može značiti gubitak posla? Čak i ako tada više ne biste sudjelovali u ovome?" Harry je pokazao glavom u smjeru u kojem je beton nestajao u prašini.

Walters nije odgovorio.

"Prilično lijepo", rekao je Harry. "Kao da malo podsjeća na žuti put iz Čarobnjaka iz Oza, sjećate se?"

George Walters lagano je kimnuo.

"Slušajte Walters, nazvao sam Kliprina odvjetnika i nekoliko ostalih dioničara. Ellem Limited posljednjih je dana pokupovao vaše dionice. Nitko drugi ne bi uspio isfinancirati Phuridell, pa su svi zadovoljni što su se riješili svoga udjela u tvrtki, a da nisu izgubili sve investicije. Tvrdite da promjena vlasnika nije vaš problem, Walters, no djelujete kao odgovoran čovjek. A Ellem je vaš novi vlasnik."

Walters je skinuo sunčane naočale i šakom protrljao oči. "Gospodine Walters, hoćete li mi, molim vas, reći tko stoji iza Ellem Limiteda?"

Pneumatski čekići ponovo su zatutnjali i Harry se morao nagnuti da bi ga razumio.

Harry je kimnuo. "Samo sam to htio čuti", doviknuo mu je.

Glava 48.

Harry nije mogao spavati. Gmizalo je i šuškalo, no kada bi upalio svjetlo, zvukovi su prestajali. Uzdahnuo je, nagnuo se iz kreveta i pritisnuo tipku za preslušavanje telefonske sekretarice. Iz zvučnika je ponovo zakriještao unjkavi glas:

"Ovdje Tonje. Samo sam ti htjela čuti glas." Sada je sigurno već deseti put preslušao tu poruku, ali uvijek bi se ponovo naježio: bila je poput one iz romana u nastavcima u nekom tjedniku. Ugasio je svjetlo. Prošla je minuta.

"Sranje", promrmljao je i ponovo upalio svjetlo.

Bila je ponoć kada se taksi zaustavio ispred omanje ali otmjene kuće, smještene iza niske bijele zidane vrtne ograde. Kada se Tonje Wiig javila na portafon, glas joj je zvučao iznenađeno, a kada je otvorila vrata, obrazi su se već zarumenjeli od žurbe. Nastavila se ispričavati zbog nereda u stanu, dok ju je Harry razodijevao. Bila je mršava, blijeda kao kreč, a na vratu joj se vidjelo bilo, kako brzo i uplašeno tuče. Zatim su joj ponestale riječi i nijemo je pokazala prema vratima spavaće sobe. Harry ju je dignuo na ruke, a ona je tako teatralno zabacila glavu da joj je kosa zaplesala iznad parketa. Cviljela je kada ju je spustio na krevet, hvatala dah dok si je raskopčavao hlače i slabašno se bunila kada je kleknuo na plahtu i privukao je k sebi.

"Poljubi me", šapnula je, ali Harry nije reagirao, nego je zatvorenih očiju prodro u nju.

Primila ga je za hlače želeći ih do kraja svući, no on joj je odgurnuo ruke. Na noćnom ormariću stajala je slika starijega para, vjerojatno njezinih roditelja. Harry je stisnuo zube, osjetio pucketanje iza očnih kapaka i pokušao je zamisliti.

"Što si rekao?" upitala je i pridignula glavu, no nije mogla razumjeti njegovo mrmljanje. Pokušavala je slijediti njegove pokrete, stenjati, ali on je istiskao zrak iz nje kao da je jahačica rodea, koju čas čvrsto drži čas pokušava zbaciti.

Svršio je neartikulirano ričući, a ona mu je u istom času zarila nokte u majicu, izvila se i kriknula. Zatim ga je privukla k sebi, a on je priljubio lice uz njezin vrat.

"Bilo je divno", rekla je, no riječi su ostale u zraku poput apsurdne, suvišne laži. Nije odgovorio.

Kada je čuo kako ravnomjerno diše, ustao je i u tišini se odjenuo. Oboje su znali da oboje znaju da ona ne spava. Zatim je izašao.

Zapuhao je vjetar. Harry je hodao šljunčanim kolnim putem, a njezin se miris polako rasplinuo na vjetru. Pored kolnoga ulaza čelično je uže bjesomučno udaralo o koplje barjaka. Možda je ove godine monsun uranio ili je to možda *El Nino.* Ili samo uobičajena promjena vremena.

Ispred kolnoga ulaza prepoznao je tamni automobil. Učinilo mu se da iza zatamnjenih stakala vidi siluetu, ali nije bio siguran sve dok nije čuo električno zujanje prozorskoga stakla koje se spuštalo i tihe zvuke Griegove simfonije u c-molu.

"Idete li kući, gospodine Hole?"

Harry je kimnuo, vrata su se otvorila i ušao je. Vozač je uspravio sjedalo.

"Što radite ovdje tako kasno, gospodine Sanphet?"

"Upravo sam odvezao gospodina Torhusa. Nema svrhe ići kući spavati, kada za nekoliko sati ionako moram ponovo doći po gospođu Wiig." Upalio je motor i auto je počeo kliziti po uspavanim ulicama rezidencijalne četvrti.

"A kamo je htio Torhus tako kasno?" upitao je Harry.

"Htio je pogledati Patpong."

"Ah, da, jeste li mu preporučili kakav bar?"

"Ne, činilo se da zna kamo želi otići. Valjda svatko najbolje zna koji mu je lijek potreban." Pogledi su im se susreli u zrcalu.

"Imate pravo", rekao je gledajući kroz prozor.

Stigli su do Rame V. i promet se usporio. Krezuba starica zurila je u njih iz teretnoga prostora kamioneta. Harryju se učinilo da ju je već negdje vidio, a ona se odjednom nasmiješila. Ubrzo je shvatio da nije mogla vidjeti u unutrašnjost automobila, nego se samo ogledala u tamnim staklima diplomatskog vozila.

Glava 49.

Ivar Loken znao je da je gotovo. Nijednim djelićem svoga tijela nije se predavao, ali bilo je gotovo. Panika je nadirala u valovima, zapljuskivala ga i povlačila se. Sve vrijeme znao je da će umrijeti. To je bio posve intelektualan zaključak, no ta izvjesnost kolala mu je žilama kao ledena voda. Kada je svojedobno u My Laiju upao u zamku u kojoj mu je bambusov štap, koji je smrdio po izmetu, probio natkoljenicu, a drugi mu kroz stopalo probušio nogu, sve do koljena, ni u jednom trenutku nije pomislio na smrt. Kada je poslije u vrućici ležao u Japanu, slušajući kako govore da mu moraju amputirati stopalo, tvrdio je da će radije umrijeti pri čemu je, doduše, jasno osjećao da smrt nije stvarna alternativa, nego je sasvim isključena. Kada su došli s narkozom, jednostavno je izbio injekciju iz ruke medicinskom bratu.

Idiotski. Ali, stopalo su mu ostavili. "Dok ima boli, ima i života", urezao je u zid iznad kreveta. Gotovo godinu dana ležao je u klinici u Okabeu, prije no što je dobio bitku s vlastitom zaraženom krvlju.

Uvjeravao je sam sebe kako je imao dug život. Dug. I to je bilo nešto. Osim toga, vidio je ljude koji su lošije prošli. Zašto se onda protiv toga boriti, mislio je. A borio se. Tijelo mu se borilo, kao što je to i sam cijeloga života činio. Borio se da ne prijeđe granicu kad god bi ga požuda mučki napala s leđa, borio se da ga ne uništi izbacivanje iz vojske i da si sam ne naudi kad god bi ga poniženje toliko povrijedilo da bi se rane ponovo

otvorile. No, ponajprije se borio protiv toga da ne zažmiri. Zato je doživio sve to; ratove, patnju, okrutnost, hrabrost i ljudskost. Toliko toga, da je sa sigurnošću mogao tvrditi da je proživio dug život. Čak ni sada nije zažmirio i jedva da je treptao. Loken je znao da će umrijeti. Da je imao suza, plakao bi.

Liz je pogledala na sat. Bilo je pola devet. Ona i Harry sjedili su gotovo sat vremena u *Millie's Karaoke* baru. Čak je i Madonna s plakata u međuvremenu gledala više nestrpljivo nego gladno.

"Gdje je zapeo?" upitala je.

"Loken će doći", rekao je Harry. Stajao je uz prozor, podignuo roletu i gledao kako njegov vlastiti odraz rešetaju farovi automobila koji su prolazili Sil Roadom.

"Kada si razgovarao s njim?"

"Odmah nakon razgovora s tobom. Bio je kod kuće i spremao slike i fotografsku opremu. Loken će doći."

Šakama je pritisnuo oči. Još od jutra bile su crvene i nadražene.

"Počnimo", rekao je.

"S čime? Nisi uopće rekao što radimo ovdje."

"Moramo sve još jednom proći", rekao je Harry. "Posljednja rekonstrukcija."

"OK, ali zašto?"

"Zato što smo cijelo vrijeme bili u zabludi."

Nije dalje objašnjavao aluziju. Dok je spuštao roletu, zvučalo je kao da nešto propada kroz gustu krošnju.

Loken je sjedio na stolici. Ispred njega na stolu stajalo je nekoliko noževa. Svaki od njih mogao bi u tren oka usmrtiti čovjeka. Općenito je začuđujuće koliko je lako ubiti čovjeka. Tako lako. Čovjek katkada ne može povjerovati da su ljudi doživjeli sve te godine. Kružni pokret kao da režeš vrh naranče i grkljan je već prerezan. Krv šiklja silinom koja jamči da će smrt nastupiti već nakon nekoliko sekundi, kada to obavi netko tko zna svoj posao.

Ubod u leđa zahtijevao je veću preciznost. Mogao si ubosti dvadeset, trideset puta, a da ništa ne pogodiš, nego da samo besciljno ubadaš ljudsko meso. No, ako se razumiješ u anatomiju i znaš gdje se mogu punktirati pluća ili pogoditi srce, tada je to umjetničko djelo. Ako ubadaš sprijeda, najbolje je ubosti nisko dolje i potegnuti prema gore tako da zađeš pod rebra i pogodiš vitalne organe. No, odostrag je lakše, moraš ubosti tik pored kralježnice.

Koliko je lako ustrijeliti čovjeka? Nevjerojatno lako. Prvoga je ubio u Koreji poluautomatskom puškom. Naciljao je, opalio i vidio kako je čovjek pao. To je bilo sve. Bez grižnje savjesti, noćnih mora ili sloma živaca. Možda zato što je bio rat, ali nije vjerovao da je to jedino objašnjenje. Možda mu je nedostajala empatija? Neki psiholog objasnio mu je da je pedofil zato što mu je duša povrijeđena. Mogao je mirne duše reći "loša".

"OK, sada me dobro slušaj." Harry je sjeo nasuprot Liz. "Na dan ubojstva veleposlanikov je auto oko sedam sati došao pred kuću Ovea Klipre, ali za

upravljačem nije sjedio veleposlanik."

"Ne?"

"Ne, čuvar se ne sjeća žutog odijela."

"Pa što?"

"Liz, vidjela si to odijelo; prema njemu benzinska pumpa izgleda samozatajno. Misliš li da se takvo odijelo zaboravlja?"

Lagano je odmahnula glavom i Harry je nastavio: "Vozač je parkirao auto u garaži i pozvonio na sporednom ulazu. Kada je Klipra otvorio vrata, vjerojatno je gledao ravno u cijev pištolja. Posjetitelj je ušao u kuću, zatvorio vrata i ljubazno zamolio Klipru da otvori usta."

"Ljubazno?"

"Samo pokušavam ovoj priči dati malo živosti. OK?"

Liz je stisnula usnice i kažiprstom si znakovito prešla preko usta. "Zatim je cijev pištolja gurnuo Klipri u usta, zapovjedio mu da stisne zube te opalio hladnokrvno i bez milosti. Metak mu je prošao kroz zatiljak i zabio se u zid. Ubojica je obrisao krv i ... da, znaš već kako te stvari tada izgledaju."

Liz je kimnula i dala mu znak da nastavi.

"Ukratko, dotični je uklonio sve tragove. Naposljetku je iz prtljažnika uzeo odvijač i izvadio metak iz zida."

"Otkuda to znaš?"

"Vidio sam žbuku na podu u hodniku i rupu od metka. Policijski vještaci dokazali su da je to ista žbuka kao i na odvijaču u prtljažniku."

"I onda?"

"Zatim je ubojica ponovo otišao do auta i pomaknuo malo u stranu veleposlanikovo truplo da bi mogao vratiti odvijač na mjesto."

"Veleposlanika je već ubio?"

"Na to ću se poslije vratiti. Ubojica se presvukao i odjenuo veleposlanikovo odijelo. Zatim je otišao u Kliprin ured i uzeo jedan od dvaju shanskih noževa kao i ključeve kolibe. Iz ureda je obavio kratak telefonski razgovor te ponio sa sobom i vrpcu sa snimkom. Zatim je Kliprino truplo strpao u prtljažnik te se oko osam sati odvezao."

"To sve zvuči pomalo blesavo, Harry."

"Oko pola devet prijavio se kod Wanga Leeja."

"Molim te, Harry, Wang Lee je identificirao veleposlanika kao onoga koji se kod njega prijavio."

"Wang Lee nije imao razloga pretpostaviti da mrtvac na krevetu nije onaj koji se kod njega prijavio. Napokon, vidio je nekakvog *faranga* u žutom odijelu. Osim toga..."

"... svi *farangi* izgledaju jednako. Kvragu!"

"Osobito onda kada sakriju lice sunčanim naočalama. A moraš uzeti u obzir i to da ga je prilikom identifikacije sigurno prilično dekoncentrirao nož koji je stršio iz leđa."

"Da, što je s nožem?"

"Veleposlanik je ubijen nožem, ali mnogo prije nego što je došao u motel. Mislim da je to laponski nož, namazan sobovom mašću. Takvi se noževi mogu kupiti posvuda u Finnmarku."

"Ali, liječnik je potvrdio da rana potječe od shanskoga noža."

"Poanta je u tome što su shanski noževi duži i širi od laponskih. Dakle, bilo je nemoguće uočiti da je prije toga upotrijebljen neki drugi nož. Pazi sada. Ubojica je stigao u motel s dva trupla u prtljažniku, zatražio sobu što dalje od recepcije, tako da se autom može odvesti pred sama vrata i neopaženo prenijeti Molnesa tih nekoliko metara do sobe. Također je zamolio da mu ne smetaju prije nego se sam javi. Zatim se u sobi opet presvukao i ponovo odjenuo veleposlanika u žuto odijelo. No, žurilo mu se pa je bio malo neoprezan. Sjećaš li se kako sam primijetio da je veleposlanik očigledno očekivao žensko društvo jer je zategnuo remen jednu rupicu uže nego inače?"

Liz je pucnula jezikom. "Ubojica nije pazio na rupice u remenu kada ga je zatezao."

"Neznatna pogreška, nije neki dokaz, ali je samo jedna od brojnih indicija koje vode prema rješenju ovoga matematičkog zadatka. Dok je Molnes ležao na krevetu, oprezno mu je ugurao shanski nož u već postojeću ubodnu ranu prije negoli je obrisao držak i uklonio sve tragove."

"To također objašnjava zašto je u motelskoj sobi bilo tako malo krvi; ubijen je negdje drugdje. Zašto liječnici nisu to primijetili?"

"Uvijek je teško reći koliko krvari takva ubodna rana; ovisi o tome koje su arterije presječene i koliko sam nož zaustavlja krvarenje. Ništa nije doista nenormalno. Oko devet sati napustio je motel s Kliprom u prtljažniku i odvezao se do Kliprine kolibe."

"Znao je gdje je koliba? Znači da je morao poznavati Klipru."

"Dobro ga je znao."

Preko stola pala je sjena i muškarac se spustio na stolicu koja je stajala ispred Lokena. Balkonska vrata bila su otvorena i u sobu je dopirala zaglušujuća tutnjava prometa, a cijela prostorija već je zaudarala po ispušnim plinovima.

"Zar je vrijeme?" upitao je Loken.

Div s repićem ga je pogledao. Bio je vidno iznenađen što Loken govori tajlandski.

"Spreman sam", odgovorio je.

Loken se slabašno osmjehnuo. Osjećao se beskrajno umorno.

"No, što čekaš, počni."

"Kada je stigao do kolibe, otključao ju je i stavio Klipru u zamrzivač. Zatim je usisao i isprao prtljažnik da ne bismo našli nikakve tragove."

"OK, ali otkuda to *znaš?"*

"Policijski vještaci našli su krv Ovea Klipre u zamrzivaču, a u vrećici usisavača vlakna iz prtljažnika i iz odjeće obojice ubijenih."

"O, Bože. Znači da veleposlanik nije bio pedantan tip, kakvim si ga smatrao kada smo pretraživali auto?"

Harry se nasmiješio. "Da veleposlanik nije bio uredan čovjek, shvatio sam kada sam vidio njegov ured."

"Jesam li dobro shvatila, priznaješ da si pogriješio?"

"Da." Harry je podignuo kažiprst. "Ali Klipra je bio fanatično uredan. Sve je ondje u kolibi djelovalo uredno, vrlo sistematično, sjećaš se? U ormaru je bila

čak i kuka za koju se mogao zakvačiti usisavač. No, kada sam sljedećega dana otvorio vrata ormara, usisavač je pao na mene. Kao da ga je koristio netko tko se tamo ne snalazi. Zato sam i došao na ideju da policijskim vještacima dam na ispitivanje vrećicu usisavača."

Liz je lagano zavrtjela glavom, no Harry je nastavio;

"Kada sam ugledao meso u zamrzivaču, palo mi je na pamet da se tamo bez problema može tjednima čuvati čovjeka, a da se..." Harry je napuhao obraze i pokazao rukama.

"Ni s tobom više nije sve u najboljem redu", rekla je Liz. "Trebao bi otići k liječniku."

"Hoćeš li čuti ostatak ili nećeš?"

Htjela je.

"Odvezao se natrag u motel, parkirao auto, otišao u sobu i tamo stavio ključeve u džep Molnesovih hlača. Zatim je netragom nestao u noći. U doslovnom smislu riječi."

"Čekaj malo! Kada smo se vozili do kolibe, trebalo nam je u jednom smjeru sat i pol, zar ne? Udaljenost odavde otprilike je ista. Naša prijateljica Dim našla ga je oko pola dvanaest, dakle dva i pol sata nakon što je ubojica, kako ti misliš, napustio motel. Nije mogao stići natrag u motel prije nego je otkriven Molnesov leš. Ili si to zaboravio?"

"Ne, ne. Čak sam i prešao taj put. Krenuo sam u devet, pričekao sam pola sata gore kod kolibe i odvezao sam se natrag."

"I?"

"Vratio sam se u dvanaest i petnaest."

"Eto, vidiš, ne uklapa se."

"Sjećaš li se što je Dim rekla o autu kada smo je ispitivali?"

Liz se ugrizla za donju usnu.

"Nije se sjećala auta", rekao je Harry. "Jer ga nije bilo. U dvanaest i petnaest bili su na recepciji i čekali policiju. Nisu ni primijetili da je stigao veleposlanikov auto."

"Ali, halo, ja sam mislila da imamo posla s opreznim ubojicom. Taj je riskirao da policija bude tamo kada se dovezao."

"Bio je oprezan, ali nije mogao predvidjeti da će ubojstvo biti otkriveno prije njegova povratka. Prema dogovoru, Dim je trebala doći u sobu tek nakon njegova poziva, zar ne? No, Wang Lee postao je nestrpljiv i gotovo mu je pomrsio račune. Dok je bio u sobi da bi vratio ključeve, ubojica vjerojatno nije ništa slutio o prijetećoj opasnosti."

"Dakle, puka sreća?"

"Radije bih to nazvao malo sreće u nesreći. Taj čovjek ništa ne planira pouzdajući se u sreću."

Sigurno je iz Mandžurije, pomislio je Loken. Možda iz provincije Jilin. Za vrijeme Korejskoga rata saznao je da je Crvena armija ondje novačila brojne vojnike zato što su tako visoki. Zapravo neobična logika, jer ti su ljudi dublje tonuli u blato i bili su bolje mete. Druga osoba u sobi stajala je iza njega i pjevušila. Loken se ne bi mogao zakleti, ali činilo mu se da prepoznaje I *Wanna Hold Your Hand.*

Kinez je uzeo sa stola jedan od noževa, ako se

sedamdeset centimetara dugu zakrivljenu mačetu, može nazvati nožem. Vagao ju je u ruci poput igrača bejzbola koji bira palicu, a zatim ju je bez riječi dignuo iznad glave. Loken je stisnuo zube. U tom trenutku nestao je ugodni umor od opijenosti barbituratnom kiselinom, a krv u žilama sledila se i izgubio je samokontrolu. Dok je vičući trzao kožne remene kojima su mu ruke bile zavezane za stol, odostrag se približavalo pjevušenje. Neka ga je ruka ščepala za kosu, potegnuvši mu glavu unatrag i ugurala mu u usta tenisku lopticu. Na jeziku i nepcu osjetio je pustenu površinu loptice koja je upijala slinu kao bugačica, a njegovi povici pretvorili su se u bespomoćno stenjanje.

Gumeno crijevo oko nadlaktice bilo mu je tako jako stegnuto da je u ruci odavno izgubio osjet, a kada je mačeta jednostavnim udarcem sijevnula prema dolje, a on nije ništa osjetio, prvo je pomislio da je promašila cilj. Zatim je svoju desnu šaku vidio s druge strane oštrice mačete. Maloprije ju je držao stisnutu, no sada se polako otvarala. Rez je bio ravan i čist. Mogao je vidjeti kako strše dva bijela, ravno odsječena batrljka kosti. Radius i ulna. To je već viđao kod drugih, ali nikada na sebi. Zbog gumenoga crijeva gotovo da nije krvario. Tvrdnja da iznenadne amputacije ne bole, nije bila točna. Bol je bila nepodnošljiva. Čekao je da nastupi šok, paralizirajuće stanje ništavila, no odmah su spriječili takvu mogućnost bijega. Muškarac koji je pjevušio zabio mu je kroz košulju injekciju u nadlakticu. Čak nije ni pokušao naći venu. Kod morfija je dobro to što djeluje gdje god ga ubrizgali. Znao je da to može preživjeti. Prilično dugo. Koliko god oni žele.

"A što je s Runom Molnes?" Liz je šibicom čačkala zube.

"Mogao ju je bilo gdje pokupiti", rekao je Harry. "Na primjer, na povratku iz škole."

"I onda ju je odveo u Kliprinu kolibu.

Što se potom dogodilo?"

"Krv i rupa od metka u prozoru upućuju na to da je ubijena u kolibi. Sigurno odmah po dolasku."

Sada kada je žrtva ubojstva, gotovo da nije bio problem govoriti o njoj.

"To ne razumijem", rekla je Liz. "Zašto bi je oteo i odmah zatim ubio? Mislila sam da je njome htio postići da obustaviš istragu. A to je mogao samo dok je Runa živa. Morao je pretpostaviti da ćeš tražiti dokaz da je još živa, prije nego što ispuniš njegov zahtjev."

"A kako bih ispunio njegov zahtjev?" upitao je Harry. "Jednostavno otputujem - a Runa se sretna i zadovoljna vrati kući? A otmičar bi s olakšanjem odahnuo iako više nema sredstvo pritiska, samo zato što sam obećao da ću ga pustiti na miru? Tako si to zamislila? Zar doista misliš da bi je tek tako pustio..."

Harry je primijetio Lizin pogled i shvatio da je postao glasan. Zbunjeno je zašutio.

"Ne radi se o meni. Pokušavam se uživjeti u ubojičinu psihu", rekla je Liz, još uvijek ga netremice gledajući. Među obrvama joj se ponovo pojavila duboka bora.

"Oprosti, Liz." Vršcima prstiju pritiskao si je kosti jagodica. "Valjda sam premoren."

Ustao je i prišao prozoru. Zbog hladnoće unutra i toploga vlažnog zraka vani, prozor se zamaglio u sivo.

"Nije ju oteo zato što se bojao da bih mogao otkriti više nego što smijem. Nije imao razloga za to, jer baš ništa nisam shvaćao."

"A koji je onda motiv otmice? Je li htio potvrditi našu teoriju da je Klipra odgovoran za ubojstvo veleposlanika i Jima Lovea?"

"To je bio sekundarni motiv", rekao je okrenut prema prozoru. "No primarno ju je morao ubiti. Kada sam..."

Iz susjedne prostorije čula se potmula tutnjava basa.

"Što, Harry?"

"Kada sam je prvi put vidio, već je bila osuđena na smrt."

Liz je duboko udahnula. "Harry, sada je skoro devet. Možda bi me ipak mogao upoznati s time tko je ubojica? Premda Loken još nije stigao."

U sedam sati Loken je zaključao vrata stana i izašao na ulicu, da bi se taksijem odvezao do *Millie's Karaoke* bara. Odmah je prepoznao auto. Bila je to *toyota corolla,* a muškarac za upravljačem kao da je ispunio cijeli auto. Na suvozačevu sjedalu prepoznao je siluetu drugoga muškarca. Pitao se treba li prići autu i upitati ih što žele, no onda je odlučio prvo ih iskušati. Mislio je da zna što žele i tko ih šalje.

Loken je pozvao taksi i nakon nekoliko skretanja shvatio da ga doista prate.

Taksist je instinktivno primijetio *da farang* na stražnjem sjedištu nije turist, pa je odustao od reklamiranja salona za masažu. No, kada ga je Loken

zamolio da vozi okolnim putovima, činilo se da se vozač predomislio. Loken mu je ulovio pogled u retrovizoru.

"Sightseeing, Sil?"

"Da, sightseeing."

Nakon deset minuta više nije bilo sumnje. Cilj je vjerojatno bio da Loken oba policajca odvede do njihova tajnog sastajališta. Pitao se kako li je samo šef policije saznao da se žele naći. I zašto je tako negativno reagirao na to što njegova glavna komesarica surađuje sa strancem, suprotno svim pravilima. Možda i nije sve bilo po propisima, ali je u konačnici dalo rezultate.

Na Sua Pa Roadu stvorio se prometni čep. Vozač se ubacio između dva autobusa i pokazao betonske stupove koje su gradili između prometnih trakova. Prošloga tjedna srušio se čelični nosač i ubio vozača. Čitao je o tome. Čak su objavili i fotografiju s mjesta događaja. Vozač je odmahnuo glavom, uzeo krpu i prebrisao upravljačku ploču, prozore, figuricu Buddhe i sliku kraljevske obitelji, prije negoli je s uzdahom otvorio novine i potražio sportsku rubriku.

Loken je gledao kroz stražnje staklo. Samo dva auta nalazila su se između njih i *corolle.* Pogledao je na sat. Pola osam. Zakasnit će čak i ako se ne bude morao otarasiti one dvojice idiota. Loken je donio odluku i kucnuo vozača po ramenu.

"Tamo sam vidio nekog poznatog", rekao je na engleskom i pokazao rukom odostrag.

Vozač je izgledao skeptično, vjerojatno je sumnjao da ga *farang* želi preveslati.

"Vraćam se začas", rekao je Loken i izašao. Živjet

ću dan kraće, pomislio je udahnuvši dozu CO2 koja bi ubila i čopor štakora, pa se mirno uputio prema *corolli.* Jedan far očigledno je bio oštećen jer mu je svijetlio ravno u lice. Razmišljao je što će im reći i već se radovao njihovim pokislim licima. Loken je bio udaljen još samo nekoliko metara i mogao je prepoznati dvojicu u autu. Najednom je postao nesiguran. S njihovom pojavom nešto nije bilo u redu. Premda policajci često ne slove kao najbistriji, u pravilu shvaćaju da je prigodom praćenja najvažnija diskrecija. Muškarac na suvozačevu sjedalu imao je sunčane naočale, premda je sunce već odavno zašlo, a iako mnogi Kinezi u Bangkoku nose na glavi pletenice, onaj div na vozačevu sjedalu bio je gotovo napadno uočljiv. Loken se htio okrenuti natrag, kada su se otvorila vrata *corolle.*

"Mistel", viknuo je slabašni glas. To je bilo posve pogrešno. Loken se pokušao vratiti do taksija, ali se neki automobil ubacio u prazan prostor i zapriječio mu prolaz. Okrenuo se i vratio prema *corolli.* Kinez mu je prišao.

"Mistel", ponovio je kada je u suprotnome traku promet ponovo krenuo. Zvučao je kao šapat uragana.

Loken je jednom prilikom golim rukama ubio čovjeka. Slomio mu je grkljan udarcem vanjskim bridom šake, točno onako kako je naučio u središtu za obuku u Wisconsinu. No, to je bilo davno. Tada je bio mlad. I umoran od života. Sada više nije bio umoran od života, već samo bijesan.

Između toga vjerojatno nije bilo nikakve razlike.

Kada je osjetio kako su ga obuhvatile dvije ruke te primijetio da mu noge više ne dotiču tlo, znao je da

doista nema razlike. Pokušao je vikati, ali mu je zrak potreban za titranje glasnica istisnut iz pluća. Vidio je kako se zvjezdano nebo polako okreće prije negoli ga je zaklonio tapecirani krov automobila.

Gledajući kroz vjetrobransko staklo *corolle* osjećao je na zatiljku topli zadah. Muškarac sa sunčanim naočalama stajao je pored taksija i kroz bočni prozor pružao nekoliko novčanica. Stisak je malo popustio i Loken je dugim, drhtavim udisajem upijao zagađeni zrak, kao da je čista izvorska voda.

Prozor na taksiju zatvorio se i muškarac s naočalama vraćao se prema autu. To jest, skinuo je sunčane naočale i kada se našao pod svjetlom oštećenoga fara, Loken ga je prepoznao.

"Jens Brekke?" šapnuo je iznenađeno.

Glava 50.

"Jens Brekke?" vrisnula je Liz.

Harry je kimnuo.

"Nemoguće! Pa ima alibi, onu idiotsku vrpcu koja dokazuje da je u petnaest do osam nazvao sestru."

"Da, ali ne iz svoga ureda. Pitao sam ga kako mu je palo na pamet da sestru radoholičarku zove na kućni broj usred radnoga vremena, a on je samo rekao da je zaboravio koliko je sati u Norveškoj."

"I?"

"Vjeruješ li brokeru koji ne zna koliko je sati u drugim zemljama?"

"Možda ne, ali kakve to ima veze?"

"Nazvao je njezinu telefonsku sekretaricu jer nije imao ni vremena ni volje s njom razgovarati."

"Ne razumijem."

"To mi je sinulo kada sam vidio da Klipra ima isti uređaj kao Brekke. Nakon što je ubio Klipru, nazvao je iz njegova ureda i ponio vrpcu sa sobom. Ona pokazuje kada je nazvao, ali ne i odakle. Nikada nismo pomislili da bi vrpca mogla potjecati iz nekog drugog uređaja. No, ja mogu dokazati da je vrpca uzeta iz Kliprina ureda."

"Kako?"

"Sjećaš li se da je trećega siječnja ujutro zabilježen Kliprin poziv na veleposlanikov mobitel? Toga nema ni na jednoj vrpci u njegovu uredu."

Liz je prasnula u smijeh.

"Harry, to je potpuno suludo. Tip si je pribavio

savršen alibi i dopustio da ga strpamo u zatvor, samo zato da bi svoju najjaču kartu odigrao u trenutku u kojem je morala djelovati posebno uvjerljivo?"

"Čujem li u tvome glasu izvjesno oduševljenje, gospođo glavna komesarice?"

"Čisto profesionalno. Misliš da je sve otpočetka bilo isplanirano?" Harry je pogledao na sat. Mozak mu je počeo slati signale da je nešto pošlo po zlu.

"Ako sam u nešto siguran, siguran sam da je sve što Brekke poduzima, pedantno isplanirano. Nijednu sitnicu nije prepustio slučaju."

"Kako možeš biti tako siguran?"

"Pa", rekao je i prislonio na čelo praznu čašu. "To mi je sam rekao. Da mrzi rizik i da ne igra ako nije siguran da će dobiti."

"Mislim da već imaš ideju kako je ubio veleposlanika?"

"Najprije ga je otpratio u podzemnu garažu, to može potvrditi gospođa s recepcije. Zatim se dizalom vratio gore, za to ima onu svjedokinju koja je ušla k njemu u dizalo i koju je pozvao da izađu. Veleposlanika je vjerojatno ubio u garaži, zabivši mu laponski nož u leđa, čim se ovaj okrenuo da bi ušao u auto. Zatim mu je vjerojatno uzeo ključeve i strpao ga u prtljažnik auta. Potom je ušao u dizalo i sačekao da ga netko pozove kako bi imao svjedoka da se dizalom vozio na kat."

"Čak ju je pozvao na večeru da bi ga se sjetila."

"Točno. da je netko drugi ušao u dizalo, smislio bi nešto drugo. Zatim je na svome telefonu blokirao dolazne pozive, kako bi stvorio dojam da je veza zauzeta, vratio se dizalom dolje i odvezao se do Klipre

veleposlanikovim autom."

"Ali, ako je veleposlanika ubio u garaži, to je snimljeno na videu."

"Zašto misliš da vrpce nije bilo? Nitko, naravno, nije pokušao uništiti Brekkeov alibi. On je sam nagovorio Jima Lovea da mu preda videosnimku. One večeri kada smo ga sreli na boksačkome meču, silno se žurio natrag u ured. Ne zato da bi razgovarao s američkim klijentom, nego zato što je imao dogovor s Jimom Loveom da ga pusti u prostoriju s videouređajima, kako bi prebrisao videosnimku na kojoj se vidi kako ubija veleposlanika. I da bi preprogramirao tajmer, kako bi izgledalo da mu je netko pokušao uništiti alibi."

"Zašto jednostavno nije odnio originalnu vrpcu?"

"Zato što je perfekcionist. Znao je da će iole oprezan istražitelj prije ili poslije otkriti da nešto nije u redu sa snimkom i podacima o vremenu snimanja."

"Kako?"

"Budući da je snimku zamijenio snimkom neke druge večeri, policija je prije ili poslije morala početi tražiti zaposlenike za koje se zna da su trećega siječnja u određenom trenutku automobilom prošli ispred kamere. A činjenica da ni njih nema na snimci bila je definitivan dokaz da je vrpca krivotvorena. Ono s kišom i mokrim tragovima kotača samo je malo ubrzalo cijelu stvar."

"Dakle, nisi bio pametniji nego što je pretpostavljao?"

Harry je slegnuo ramenima. "Ne, ali s tim mogu živjeti. Nažalost, ne i Jim Love. Usluga mu je plaćena u obliku otrovanog opijuma."

"Zato što je bio svjedok?"

"Kao što sam rekao, Brekke ne voli rizik."

"Ali, što je s motivom?"

Harry je ispuhao zrak kroz nos; zvučalo je kao šištanje kamionske hidraulične kočnice.

"Sjećaš li se da smo se pitali je li pedeset milijuna kruna na šest godina nekome dovoljan motiv da ubije veleposlanika? Nije bilo dovoljno. Ali, da može time raspolagati ostatak života, bio je dovoljan motiv Jensu Brekkeu da ubije troje uljudi. Prema oporuci, Runa je s punoljetnošću trebala naslijediti novac, no kako nije bilo određeno što bi se dogodilo u slučaju njezine smrti, primjenjivao bi se uobičajeni redoslijed nasljeđivanja. To znači da se imetak dodjeljuje Hildi Molnes. Oporuka također ne sadrži nikakva ograničenja na koji bi način ona sada trebala raspolagati tim novcem."

"A kako će je Brekke nagovoriti da mu preda novac?"

"Ne mora. Hildi Molnes preostalo je još šest mjeseci života. Dovoljno dugo da bi se za njega udala, ali ne predugo da Brekke ne bi uspio u tom vremenu odglumiti savršenog džentlmena."

"Likvidirao joj je muža i kćer, da bi naslijedio novac kada ona umre?"

"I ne samo to", rekao je Harry. "Novac je već potrošio."

Liz ga je upitno pogledala.

"Preuzeo je tvrtku po imenu Phuridell koja je gotovo u stečaju. Ostvare li se predviđanja Barclay Thailanda, to bi društvo za samo nekoliko godina moglo vrijediti dvadeset puta više nego što ga je sada platio."

"Pa zašto onda ostali prodaju?"

"Prema riječima Georgea Waltersa, poslovodnoga direktora Phuridella, 'ostali' predstavljaju nekoliko malih dioničara koji su odbili prodati svoje udjele kada je Ove Klipra stekao većinu dionica, jer su slutili da se iza brda valja nešto veliko. No, nakon Kliprina nestanka saznali su da dolarski dug strahovito ruši vrijednost društva, pa su sa zahvalnošću prihvatili Brekkeovu ponudu. Isto vrijedi i za odvjetnički ured koji upravlja Kliprinom ostavštinom. Ukupna kupovna cijena iznosi okruglo sto milijuna kruna."

"Ali Brekke ipak još nema taj novac?"

"Walters mi je ispričao da polovica iznosa dospijeva na naplatu sada, prigodom sklapanja ugovora, a druga polovica za šest mjeseci. Kako misli platiti prvi dio, ne znam; vjerojatno je nabavio novac na neki drugi način."

"Što ako ona ne umre za šest mjeseci?"

"Sve mi se čini da će se Brekke već pobrinuti da se to dogodi. Na kraju krajeva, on joj miješa koktele...."

Liz je zamišljeno zurila preda se. "Zar se nije bojao da će postati sumnjiv ako upravo sada najednom postane novi vlasnik Phuridella?"

"Jest. Zato je kupio dionice u ime društva Ellem Limited."

"Moglo bi se otkriti da on stoji iza toga imena."

"Ali ne stoji. Društvo je upisano na ime Hilde Molnes. Naravno, nakon njezine smrti i to će naslijediti."

Liz je zaokružila usne u nijemo "O".

"I sve si to sam otkrio?"

"Uz Waltersovu pomoć. No, posumnjao sam kada sam pronašao kod Klipre popis dioničara Phuridella."

"Je li?"

"Ellem Limited." Harry se smješkao. "To me je, dakako, navelo da prvo posumnjam na Ivara Lokena. Naime, njegov nadimak u vijetnamskom ratu bio je LM. No, rješenje je još banalnije."

Liz je stavila ruke iza glave. "Predajem se."

"Kada se Ellem čita odostrag, ispada Melle. To je djevojačko prezime Hilde Molnes."

Liz je buljila u Harryja, kao da je atrakcija u zoološkom vrtu. "Čovječe, pa ti nisi normalan", promrmljala je.

Jens je gledao u papaju koju je držao u ruci.

"Znate što, Loken? Kada zagrizeš papaju, uvijek smrdi na bljuvotinu, jeste li to već primijetili?"

Zario je zube u voćku. Niz bradu mu se cijedio sok.

"A onda ima okus pičke." Zabacio je glavu smijući se.

"Znate li da jedna papaja ovdje u Chinatownu stoji 5 bahta - to je gotovo ništa. Svatko si to može priuštiti; jesti papaju jedna je od takozvanih malih radosti. A kao i sve druge radosti, dok ih ima, čovjek ih ne zna cijeniti. To je kao..." Jens je mahao rukom ispred sebe, kao da traži odgovarajuću usporedbu.

"... sam sebi obrisati guzicu. Ili drkati. Jedino što ti je potrebno jest zdrava ruka."

Podignuo je u zrak Lokenovu odsječenu šaku, držeći je za srednji prst i prinio je ispred njegova lica.

"Imate još jednu. Razmislite o tome. I pomislite što sve bez ruku više nećete moći raditi. O tome sam već malo razmišljao i mogu vam drage volje pomoći. Nećete moći guliti naranču, nataknuti mamac na udicu, nećete moći milovati ženu ili si zakopčati hlače. Da, čak se više nećete moći ni sami upucati, ako to poželite. Za sve će vam trebati pomoć. Za sve, pomislite na to."

Krv je curila iz šake i kapala na rub stola, pa su se na Lokenovoj košulji stvarale male crvene mrlje. Jens je odložio šaku. Prsti su gledali u strop.

"S druge, pak, strane ne postoje granice što sve čovjek može uraditi s dvije zdrave ruke. Može zadaviti čovjeka kojega mrzi, privući lonac koji je na stolu, uhvatiti palicu za golf. Znate li koliko je medicina u međuvremenu napredovala?"

Jens je pričekao dok nije bio siguran da Loken neće odgovoriti. "Mogu ponovo prišiti šaku, a da se ni jedan živac ne uništi. Zađu vam duboko u podlakticu i povuku živce dolje kao gumene vrpce. Nakon šest mjeseci jedva ćete još osjećati da je jednom bila odsječena. Dakako, sve zavisi od toga hoćete li dovoljno brzo stići k liječniku i jeste li se sjetili ponijeti šaku."

Polako je obišao oko Lokenove stolice, spustio bradu na njegovo rame i šapnuo mu na uho: "Vidite kako je to lijepa šaka, zar ne? Gotovo kao ruka na onoj Michelangelovoj slici, kako li se ono zove?"

Loken nije odgovorio.

"Onoj iz reklame za Levi's. Znate je."

Loken je usmjerio pogled u neku točku u zraku ispred sebe. Jens je uzdahnuo.

"Izgleda da ni jedan od nas nije osobit poznavatelj

umjetnosti, zar ne? Pa, možda ću, kada sve ovo prođe, kupiti nekoliko poznatih slika, možda mi to uspije pobuditi interes. *Apropos* ovoga 'kada sve prođe', što mislite koliko treba proći vremena dok ne bude prekasno za prišivanje ovakve šake? Pola sata? Sat? Možda i duže, ako bismo je stavili na led, ali nam ga je danas nažalost ponestalo. Na vašu veliku sreću odavde do bolnice Answut treba samo petnaest minuta." Udahnuo je, približio usta Lokenovu uhu i zaurlao: "GDJE SU HOLE I ONA ŽENA?"

Loken se stresao i zinuo, bolno se nacerivši.

"Oprostite", rekao je Jens. S Lokenova obraza skinuo je komadić narančastog mesa voćke. "Radi se samo o tome da meni nije sasvim nevažno hoću li ih naći. Na kraju krajeva, vas troje ste jedini ukapirali u kakvoj je sve to vezi, zar ne?"

Starac je promuklo prošaptao: "Imate pravo..."

"Što?" upitao je Jens. Nagnuo se ispred Lokenovih usta. "Što kažete? Recite, čovječe!"

"Imate pravo za papaju. Smrdi na bljuvotinu."

Liz je prekrižila ruke iza glave. "Čuj, ona stvar s Jimom Loveom. Nekako ne mogu zamisliti Brekkea kako stoji u kuhinji i miješa cijanovodičnu kiselinu u opijum."

Harry je razvukao usta u grimasu. "Isto je rekao Brekke za Klipru. Ali imaš pravo, imao je nekoga tko mu je pomagao, nekog profesionalca."

"Takvi se ljudi baš i ne oglašavaju u novinama."

"Ne."

"Možda netko koga je slučajno upoznao. Na kraju

krajeva, druži se s ljudima iz prilično sumnjivih kockarskih krugova. Ili..."

Zastala je primijetivši da ju netremice gleda. "Što?" upitala je. "Što je?"

"Zar nije očito? To je naš stari prijatelj Woo. On i Jens cijelo su vrijeme surađivali. Jens mu je zapovjedio da mi u telefon stavi prisluškivač."

"Nije li malo prevelika slučajnost da bi isti čovjek koji je radio za Molnesova kreditora, radio i za Brekkea?"

"Naravno da nije slučajnost. Hilde Molnes ispričala mi je da joj se utjerivači dugova, koji su je nazvali nakon smrti njezina muža, više nisu javljali nakon što je razgovarala s Jensom Brekkeom. Čisto sumnjam da im je utjerao strah u kosti, da tako kažem. Kada smo posjetili Thai Indo Travellers, gospodin Sorensen je rekao da prema Molnesu više nemaju nikakvih potraživanja. Vjerojatno je govorio istinu, jer mi se čini da je Brekke podmirio veleposlanikove dugove. Naravno, za određenu protuuslugu."

"Wooove usluge."

"Točno." Harry je pogledao na sat. "Koje sranje. Gdje li je samo zapeo Loken?"

Liz je ustala i uzdahnula. "Trebali bismo ga pokušati nazvati. 'Možda je zaspao."

Harry se zamišljeno počeše po bradi.

"Možda."

Lokena je zaboljele u prsima. Još nikada nije imao problema sa srcem, ali je znao simptome. Ako je to infarkt, nadao se da će biti dovoljno jak da ga ubije.

Ionako mora umrijeti, pa je utoliko bolje da Brekkea liši barem toga zadovoljstva. Iako, tko zna, možda mu to uopće nije pričinjalo zadovoljstvo. Kao svojedobno njemu samome, možda je to Brekkeu bio samo posao koji mora obaviti. Pucanj, čovjek se sruši na tlo, i gotovo je. Pogledao je Brekkea. Vidio je da miče ustima i iznenadio se kako ništa ne čuje.

"Kada me Ove Klipra zamolio da osiguram dolarski dug Phuridella, nije to učinio telefonom, kao inače, nego na zajedničkom ručku", rekao je Jens. "Nisam mogao vjerovati da se to doista dogodilo. Narudžba u vrijednosti od gotovo petsto milijuna i to usmeno, bez magnetofonskog zapisa! Takvu priliku čovjek čeka cijeli život i ona se u pravilu nikada ne pruži." Jens je salvetom obrisao usta.

"Kada sam se vratio u ured, pod svojim sam imenom započeo dolarsko terminsko poslovanje. Ako bi dolar pao, to sam poslovanje poslije jednostavno mogao prepisati na Phuridell i tvrditi da je to ono dolarsko osiguranje. Ako bi dolar porastao, mogao sam ubrati dobit za sebe i jednostavno poreći da me Klipra zamolio da obavim terminske poslove. Ništa nije mogao dokazati. Pogađate li, Ivare, što se dogodilo? Smijem vas zvati Ivar?"

Zgužvao je salvetu i gađao koš za otpatke pored vrata.

"Pa, Klipra je prijetio da će se zbog toga obratiti upravi Barclay Thailanda. Objasnio sam mu da će mu, ako prihvate njegovu izjavu, Barclay Thailand morati nadoknaditi gubitak i da će izgubiti svoga najboljeg brokera. Drugim riječima: nisu imali izbora nego me

podržati. Zatim mi je prijetio da će upotrijebiti svoje političke veze. Znate što? Do toga nije došlo. Shvatio sam da mogu ukloniti problem, to jest Ovea Klipru, i da istodobno mogu preuzeti tvrtku Phuridell, društvo koje će se poput rakete vinuti nebu pod oblake. To ne kažem samo zato što u to vjerujem i tomu se nadam, kao što to čine oni patetični dioničarski špekulanti. Ja to *znam.* Pobrinut ću se da bude tako. To će se dogoditi."

Oči su mu se sjajile.

"Jednako kao što znam da će Harry Hole i ona ćelava ženturača večeras umrijeti. I to će se dogoditi." Pogledao je na sat. "Oprostite zbog melodramatičnosti, ali vrijeme leti, Ivare. Vrijeme je da mislite na vlastiti boljitak, zar ne?"

Loken ga je pogledao prazna pogleda.

"Ne bojite se, zar ne? Tvrd orah?" Brekke je pomalo iznenađeno povukao labavu nit koja je virila iz rupice za dugme. "Hoćete li da vam kažem kako će vas naći, Ivare? Svakoga od vas uz kolac pored rijeke, s metkom u trbuhu i *majmunskom grimasom.* Jeste li već čuli taj izraz, Ivare? Ne? Možda se to drukčije zvalo kada ste bili mladi? Ni ja nikada nisam točno znao što se pod tim podrazumijeva. Sve dok mi prijatelj Woo nije ispričao da se brodskim propelerom čovjeku doslovno može zderati koža s lica, tako da na površinu izbije crveno meso, shvaćate? A što je najbolje, to je klasična mafijaška metoda. Naravno da će se poslije neki pitati što je učinilo njih dvoje da su tako razbjesnili mafiju, ali na to pitanje vjerojatno nikada neće dobiti odgovor, zar ne? Sigurno ne od vas koji možete dobiti besplatnu operaciju i pet milijuna dolara, ako mi kažete

gdje se sada nalaze. Vi imate izvjesnog iskustva u skrivanju i pribavljanju novog identiteta, zar ne?"

Ivar Loken vidio je micanje Jensovih usana i čuo odjek vrlo udaljena glasa. Pored njega lepršale su riječi poput "brodski propeler", "pet milijuna" i "novi identitet". Nikada se nije smatrao junakom, niti je doista želio tako umrijeti. No, znao je razlikovati pravdu od nepravde i, uz izvjesna odstupanja, pridržavao se onoga što je smatrao pravednim. Nitko osim Brekkea i Wooa nikada neće saznati je li se suočio sa smrću uzdignute glave ili ne, a za stolovima rezerviranima za veterane obavještajne službe ili Ministarstva vanjskih poslova, nitko neće govoriti o starome Lokenu, i njemu je sve to zapravo bilo prilično svejedno. Što će mu slava nakon smrti? Život mu je bio dobro čuvana tajna, pa je bilo posve prirodno da mu takva bude i smrt. To nije bio trenutak za velike geste i jedino što je mogao postići ako da Brekkeu ono što traži, bila je brža smrt. Ni bol više nije osjećao. Dakle, nije bilo vrijedno toga. Ništa se ne bi promijenilo ni da je Loken čuo detalje Brekkeova prijedloga. Ništa se ne bi promijenilo, jer je u tom trenutku zazvonio mobitel koji mu je visio o pojasu.

Glava 51.

Kada je Harry već mislio spustiti slušalicu, čuo je klik, a zatim ponovni zvuk zvonjave telefona. Po tome je zaključio da je poziv s Lokenova fiksnog telefona preusmjeren nekamo drugdje. Čekao je da sedam puta odzvoni prije nego je odustao i djevojci za šankom s pletenicama u stilu Mickyja Mousea zahvalio na telefonu.

"Imamo problem", rekao je vrativši se u prostoriju. Liz je izula cipele, da bi mogla proučavati mjesto na kojem joj se osušila koža.

"Promet", rekla je. "Uvijek je promet u pitanju."

"Poziv je preusmjeren na njegov mobitel, ali se nije javio ni na taj poziv. To mi se ne sviđa."

"Smiri se. Što bi mu se dogodilo ovdje, u miroljubivom Bangkoku? Sigurno je ostavio mobitel kod kuće."

"Pogriješio sam", rekao je Harry. "Ispričao sam Brekkeu da ćemo se večeras naći i zamolio ga da istraži tko stoji iza Ellem Limiteda."

"Ti si, što?" Liz je skinula noge sa stola.

Harry je tresnuo šakom po stolu da su šalice kave poskočile. "Kakvo sranje! Htio sam vidjeti kako će reagirati."

"Kako će reagirati? Kvragu, Harry, to nije igra!"

"Ne igram se. Dogovorio sam se s njim da ću ga odavde nazvati, kako bismo utvrdili mjesto susreta. Mislio sam na *Lemon Grass."*

"Restoran u kojem smo bili?"

"To je u neposrednoj blizini i bolje je nego da nas namami u zasjedu u svojoj kući. Troje nas je, pa sam mislio da bismo ga mogli uhititi, kao nedavno Wooa."

"I onda si ga morao uplašiti spominjanjem Ellema!?" zastenjala je Liz.

"Brekke nije glup. Već odavno je nešto nanjušio. Ponovo je spominjao kako bi me volio imati za vjenčanoga kuma; htio me iskušati i vidjeti sumnjam li na njega."

Liz se uzrujala. "Kakvo mačističko sranje! Pa nije valjda da ste još i osobno spetljani. Harry, mislila sam da si previše profesionalan za takvo što."

Harry nije odgovorio. Znao je da Liz ima pravo i da se ponio kao amater. Zašto je pobogu spomenuo Ellem Limited? Mogao je naći stotinu drugih izgovora da bi se susreo s njim. Možda je bila točna ona Jensova da neki ljudi traže rizik radi rizika; možda je bio samo jedan od onih igrača koje je Brekke smatrao patetičnima. Ne, nije bilo tako. Barem ne samo tako. Djed mu je jednom zgodom objasnio zašto nikada nije pucao u bijele jarebice koje sjede na tlu: "To nije lijepo."

Je li to razlog? Neka vrsta naslijeđene lovačke etike po kojoj plijen poplašiš da bi ga ustrijelio u letu, da bi mu dao simboličnu šansu za bijeg?

Liz ga je prekinula u razmišljanju.

"Dakle, gospodine komesare, što ćemo sada?"

"Čekat ćemo", rekao je Harry. "Dat ćemo Lokenu još pola sata. Ako se do tada ne pojavi, nazvat ću Brekkea."

"A ako se Brekke ne javi na telefon?"

Harry je otpuhnuo. "Tada ćemo nazvati policiju i dignuti sve na noge."

Liz je opsovala stisnutih zuba. "Jesam li ti već rekla ono o prometnim policajcima?"

Jens je pogledao u ekran Lokenova mobitela i zahihotao se. Zvonjava je prestala.

"Imate lijep telefon, Ivare", rekao je. "Ericsson ga je zaista lijepo napravio, nije li? Možeš vidjeti broj pozivatelja, pa se jednostavno ne moraš javiti ako zove netko s kim ne želiš razgovarati. Ako se ne varam, netko se počinje pitati zašto nište došli. Sigurno nemate tako mnogo prijatelja koji vas zovu u ovo vrijeme, je li tako Ivare?"

Bacio je mobitel preko ramena, a Woo je spretno skočio u stranu i uhvatio ga.

"Nazovi informacije i saznaj komu pripada ovaj broj i gdje se nalazi. Odmah."

Jens je čučnuo pored Lokena. "Ova operacija polako postaje vrlo hitna, Ivare."

Stisnuo je nos i pogledao na pod na kojem se ispod stolice stvorila lokva."

"Mislim, doista, Ivare."

"Milli's Karaoke", čulo se odostraga na stakatiranom engleskom. "Znam gdje je to."

Jens je potapšao Lokena po ramenu.

"Sorry, ali sada moramo poći, Ivare. Kada se vratimo, odvest ćemo vas u bolnicu, obećavam, OK?"

Loken je osjećao vibracije koraka koji su se udaljavali i očekivao propuh od zatvaranja vrata. Nije ga bilo. Umjesto toga, tik do uha, ponovo je začuo

udaljeni odjek glasa: "Ah da, skoro sam zaboravio, Ivare." Na sljepoočnici je osjetio toplinu daha.

"Trebamo nešto da ih zavežemo za kolce. Mogu li posuditi ovo gumeno crijevo? Obećavam da ću vam ga vratiti."

Loken je zinuo i osjetio kako mu se otrgnula sluznica u grlu kada je zaurlao. Netko u njegovu mozgu preuzeo je zapovijedanje i osjetio je kako trza kožne remene, uvidjevši da se krv razlijeva po stolu. Rukavi košulje upijali su krv sve dok se nisu natopili. Propuh od zatvaranja vrata nije osjetio.

Harry je skočio začuvši kucanje na vratima.

Nehotice je napravio grimasu kada nije ugledao Lokena nego djevojku s pletenicama *a la* Micky Mouse.

"You *Hally, Sil?* Kimnuo je.

"Telephone"

"Što sam rekla?" kazala je Liz. "Kladim se u sto bahta da se radilo o prometu."

Slijedio je djevojku do recepcije i podsvjesno primijetio da ima istu garavocrnu kosu i tanki vrat, slično Runi. Netremice je gledao u crne maljice na zatiljku ispod kose. Okrenula se, nasmiješila i ispružila ruku. Kimnuo je i uzeo slušalicu.

"Da?"

"Harry? Ja sam."

Harryju se učinilo da osjeća kako mu natiču žile, kada mu je srce brže potjeralo krv kroz tijelo. Nekoliko puta je duboko udahnuo i izdahnuo, prije negoli je smireno i razgovijetno progovorio: "Gdje je Loken, Jens?"

"Ivar? Ah, znate, ima pune ruke posla i nije mogao doći." Harry mu je po glasu čuo da je prestao glumatati i da sada govori pravi Jens Brekke, ona ista osoba s kojom je razgovarao prvi put u uredu. Zafrkantsko izazovni ton čovjeka koji je već siguran u svoju pobjedu, ali koji se još želi naslađivati, prije nego što zada posljednji udarac. Harry je pokušao nešto na brzinu smisliti, da bi se stvar okrenula u njegovu korist.

"Čekao sam vaš poziv, Harry." To doista nije bio glas očajnika, nego glas čovjeka koji je nehajno sjedio s jednom rukom na upravljaču.

"Pa, pretekli ste me, Jens."

Jens se promuklo nasmijao. "Izgleda da vas uvijek preteknem, zar ne, Harry? Kakav je to osjećaj?"

"Naporan. Gdje je Loken?"

"Želite li znati što je Runa rekla prije smrti?"

Harry je osjetio žmarce pod kožom na čelu.

"Ne", čuo je samog sebe kako odgovara. "Samo želim znati gdje je Loken, što ste mu učinili i gdje vas možemo naći."

"Da, ali to su tri želje odjednom!"

Stijenka telefonskoga mikrofona zatresla se od njegova grohota. No, bilo je tu i nešto drugo što mu je izazivalo pozornost, nešto što još nije mogao identificirati. Smijeh je odjednom prestao.

"Znate li koliko truda iziskuje aranžman poput ovoga, Harry? Dvostruko se i trostruko osigurati i ići svim mogućim okolnim putovima, da bi stvar bila besprijekorna? A da ne govorim o fizičkoj nelagodi. Ubojstvo nije mala stvar, no zar mislite da su mi se svidjeli dani u zatvoru? Možda mi nećete vjerovati, ali

ono što sam vam rekao o boravku u zatvoru, doista je točno."

"Zašto ste onda išli svim tim okolnim putovima?"

"Već sam vam rekao da nije jeftino eliminirati rizik, ali se isplati, to je uvijek tako. Kao i sav posao koji sam morao obaviti da bi izgledalo kao da je Klipra počinitelj."

"Zašto to niste mogli izvesti jednostavnije? Sve ih pobiti i zatim cijelu stvar podvaliti mafiji?"

"Valjda mislite na nekoga od onih luzera s kojima inače imate posla, Harry. Poput kockara koji pola toga previde i ne shvate u čemu je kvaka. Naravno da sam Molnesa, Runu i Klipru mogao i jednostavnije ubiti i pripaziti da ne ostavim tragove. Ali to ne bi bilo dovoljno, jer bi, najkasnije u trenutku kada bih preuzeo Molnesov imetak i Phuridell, postalo više nego očito da sam imao motiv da ih sve troje ubijem, zar ne? Tri ubojstva i osoba koja ima motiv u sva tri slučaja; čak bi i policija mogla riješiti takvu jednadžbu, ne mislite li i vi tako? I bez uvjerljivih dokaza mogli biste mi pretvoriti život u pakao. Dakle, morao sam vam ponuditi alternativni scenarij u kojem je jedan od pokojnika i sam krivac. Rješenje koje nije previše zamršeno da biste ga mogli dokučiti, ali ni prejednostavno, kako biste se njime mogli zadovoljiti. Zapravo biste mi trebali biti zahvalni, Harry, učinio sam da stvarno ispadnete faca kada ste ušli u trag Klipri, zar ne?"

Harry je slušao samo s pola uha, vrativši se u mislima godinu dana unatrag. I tada mu je u uhu bio ubojičin glas. Otkrili su ga pozadinski zvukovi, no sada

je Harry čuo samo zvuke tihe glazbe koja je mogla dolaziti odsvakud.

"Što hoćete, Jens?"

"Što hoću? Hm, što hoću? Vjerojatno samo malo popričati."

I mene zadržavati, pomislio je Harry. Želi me zadržavati. Zašto? Sintetički bubnjevi tiho su udarali, a skakutanje klarineta nestajalo je u daljini.

"Ali ako doista želite znati, nazvao sam samo da vam kažem..."

"I Just Called To Say I Love You!

"... da bi vašoj kolegici uistinu dobrodošao *facelifting.* Što vi mislite, Harry? Harry?"

Telefonska slušalica ostala je njišući se, tik iznad tla.

Dok je jurio hodnikom, Harry je osjetio slatku navalu adrenalina, kao da je dobio injekciju. Djevojka s pletenicama *a la* Micky Mouse preneraženo je odskočila kada je bacio slušalicu i brzim potezom trgnuo iz futrole i repetirao svoj posuđeni Ruger SP-101. Je li shvatila da joj je viknuo neka zove policiju? No, za takve misli sada nije bilo vremena, on je bio tu. Harry je nogom otvorio prva vrata i ugledao preko pištolja četiri prestravljena lica.

"Sorry."

U idućoj prostoriji umalo je zapucao iz pukog straha. Na sredini sobe stajao je sićušni tamnoputi Tajlanđanin, u srebrnastom svjetlucavu odijelu, sa svodničkim naočalama i u širokom raskoraku. Prošlo je nekoliko sekundi dok je Harry shvatio što taj čovjek radi, no tajlandskome Elvisu ostatak *Hound Doga* već je

zapeo u grlu.

Harry je pogledao niz hodnik. Ondje je, sve u svemu, moralo biti najmanje pedeset soba. Da ode po Liz? Negdje u glavi zvonilo mu je zvono za uzbunu, no mozak mu je bio već toliko opterećen da je pokušao utišati zvono. Sada ga je najednom čuo jasno i glasno. Liz! Sranje, sranje, Jens *ga jest* zadržao.

Sjurio se niz hodnik, a čim je zašao iza ugla, ugledao je otvorena vrata njihove sobe. Nije više mislio, ničega se više nije bojao, ničemu se više nije nadao; nastavio je trčati, svjestan da je odavno prešao granicu iznad koje više nije teško ubiti. To više nije bilo poput ružnoga sna u kojemu moraš trčati kroz vodu koja ti dopire do kukova. Proletio je kroz vrata i ugledao Liz kako skvrčena leži iza sofe. Zamahnuo je pištoljem oko sebe, no prekasno. Nešto ga je pogodilo ispod bubrega, istisnuvši zrak iz njega i u idućem trenutku osjetio je kako mu nešto steže vrat. Krajičkom oka ugledao je mikrofonski kabel, a zgromio ga je zadah po *curryju.*

Harry je udario laktovima iza sebe, osjetivši da je nešto pogodio i začuo je stenjanje.

"Tay", rekao je glas, a odostrag je doletjela šaka i pogodila ga iza uha, pa mu se zacrnjelo pred očima. Odmah je osjetio da se njegovoj čeljusti dogodilo nešto *vrlo skupo.* Zatim se kabel oko njegova grkljana ponovo stegnuo. Pokušao je ugurati prst, ali bezuspješno. Jezik mu je utrnuo i ispao iz usta, kao da ga je netko iznutra poljubio. Možda će ipak biti pošteđen troška za stomatologa, jer mu se ponovo smračilo pred očima.

Harryju je šumjelo u glavi. Zapravo nije uspijevao, ali se ipak nekako pokušavao pripremiti za

smrt. Međutim, tijelo ga nije slušalo. Automatski je pružio ruku u zrak, no ondje nije bilo mreže za bazen koja bi ga spasila. Postojala je samo molitva, kao da stoji na mostu Siam Squarea i moli za vječni život.

"Stani!"

Kabel oko vrata olabavio je i kisik mu je prostrujao u pluća. Još samo malo, morao je još udahnuti. Činilo mu se da mu nije dovoljan ni zrak u cijeloj prostoriji; imao je osjećaj da će mu se od nadimanja pluća rasprsnuti grudi.

"Pusti ga!" Liz je čučnula i svojim Smith & Wessonom 650 pokazala prema Harryju.

Harry je osjetio kako se Woo iza njega sagnuo i napeo kabel, no Harry je sada uspio zavući lijevu ruku ispod kabela.

"Ubij ga." Harry je imao glas kao Patak Paško.

"Pusti ga! Smjesta!" Lizine zjenice bile su crne od straha i bijesa. Iz uha joj je, niz obraze i vrat, curila krv.

"Neće pustiti, moraš pucati", šapnuo je Harry promuklo.

"Smjesta!" viknula je Liz.

"Pucaj!" zagrmio je Harry.

"Začepi!" Liz je mahala pištoljem da bi sačuvala ravnotežu. Harry se naslonio leđima na Wooa. Kao da se naslonio na zid. Liz je imala oči pune suza i glava joj je klonula naprijed. Harry je poznavao simptome. Imala je težak potres mozga i ostalo im je vrlo malo vremena.

"Liz, poslušaj me!"

Kabel se stegnuo i Harry je osjetio kako mu se urezuje u kožu šake.

"Zjenice su ti širom otvorene, uskoro ćeš doživjeti

šok, Liz! Slušaj me! Moraš pucati prije nego bude prekasno. Uskoro ćeš se onesvijestiti, Liz!"

Zajecala je.

"Kvragu, Harry! Ne mogu ja to, ja..."

Kabel mu je klizio kroz dlan kao da je putar. Pokušao je stisnuti šaku, ali neki su živci sigurno bili presječeni.

"Liz! Pogledaj me! Liz!"

Liz je neprestano treptala i gledala ga pogledom koji je plutao.

"Kvragu, Liz, bit će sve u redu. Možeš li shvatiti zašto primaju u vojsku te sjeverne Kineze? Kvragu, na cijelom svijetu nema većih meta. Pogledaj ovog tipa, Liz. Ako ikako uspiješ pucati pored mene, bit ćeš gotovo prisiljena pogoditi ga!"

Gledala ga je otvorenih usta, a zatim je spustila pištolj i počela se smijati. Harry je pokušao zaustaviti Wooa koji je prošao pored njega, no kao da je stao na put lokomotivi. Stajali su iznad nje kada je u Harryjevu licu nešto eksplodiralo. Njegovim živčanim putovima ponovo je sijevnula reska bol, no ovaj je put bila drugačija, pekla je. Namirisao je njezin parfem i osjetio kako joj tijelo popušta pod Wooovom masivnom težinom, koja ih je sve troje gurala prema tlu. Jeka grmljavine pronijela se hodnikom kroz otvorena vrata. Zatim je zavladala tišina.

Harry je disao. Ležao je prikliješten između Wooa i Liz, ali je osjećao kako mu se prsa dižu i spuštaju. To je moglo značiti samo da je još živ. Nešto je kapalo i kapalo. Pokušao je odagnati misao; sada nije imao vremena za to nije imao vremena za mokro uže, za

hladne, slane kapi na palubi. Ovo ovdje nije bio Sydney. Kapale su Liz na čelo, na vjeđe. Ponovo je začuo njezin smijeh. Otvorila je oči i one su se pretvorile u dva crna prozora u bijelim okvirima, na zidu crvene boje. Djedovi udarci sjekirom, suhi, tupi udarci kada drvo pada na tvrdo ugaženo tlo. Nebo je bilo modro, trava je golicala uši, a u vidno polje neprestano mu je ulijetao galeb. Volio bi zaspati, no cijelo mu je lice gorjelo; osjećao je smrad vlastitog spaljenog mesa, u čije se pore uvukao miris baruta.

Zastenjavši, izvukao se iz ljudskoga sendviča. Liz se još uvijek smijala razrogačenih očiju. Pustio ju je.

Okrenuo je Wooa na leđa. Lice mu se ukočilo u izrazu čuđenja. Usta su mu bila napola otvorena, kao da protestira protiv crne rupe u svom čelu. Pomaknuo je Wooa, ali je još uvijek čuo kapanje. Okrenuo se prema zidu i shvatio da mu se nije samo pričinjalo. Madonna je ponovo imala drugačiju boju kose. Wooov se repić zalijepio pri samome vrhu okvira slike, dajući Madonni crni, pankerski izgled, iz kojega je kapalo nešto poput mješavine kajgane i soka od cikle. Lagano pljusnuvši palo je na debeli tepih.

Liz se nije prestajala smijati.

"Tako, dakle, imate ovdje tulum?" začuo je glas s vrata sobe. "A niste pozvali dragoga Jensa? Mislio sam da smo prijatelji..."

Harry se nije okrenuo, očima grozničavo tražeći pištolj na podu. Sigurno je skliznuo ispod stola ili iza naslonjača, kada ga je Woo udario u leđa.

"Tražite ovo ovdje, Harry?"

Naravno. Polako se okrenuo i ugledao otvor svoga Rugera SP-101. Htio je zinuti i nešto reći. Jens će pucati. Držao je pištolj objema rukama i već se nagnuo malo naprijed, kako bi ublažio trzaj.

Vidio je policijskoga službenika koji je sjedio kod *Schrodera* i njihao se na stolici, njegove vlažne usne, podrugljivi smiješak koji se ne smiješi, ali je ipak tu. Isti onaj nevidljivi smiješak kakav bi namjestila načelnica policije kada bi zamolila minutu šutnje za Harryja Holea.

"Igra je gotova, Jens", čuo je sam sebe kako govori. "S ovim se nećete izvući."

"Igra je gotova? Zar se zbilja tako kaže?" Jens je uzdahnuo i zavrtio glavom. "Gledali ste previše loših krimića, Harry."

Prst se savio oko okidača.

"Ali OK, imate pravo gotovo je. Upravo ste postigli da ova stvar ispadne za mene bolje nego što sam planirao. Što mislite koga će okriviti kada pronađu mafijaškoga potrčka i dvoje policajaca koji su se međusobno pobili?"

Jens je zažmirio na jedno oko, iako na jedva tri metra udaljenosti to nije bilo potrebno. Ne blefira, pomislio je Harry, zatvorio oči i nesvjesno duboko udahnuo, očekujući metak.

Bubnjići su mu popucali. Triput. Ne blefira. Harry je osjetio kako je leđima udario u zid, ili u tlo, nije znao, a smrad kordita žario ga je u nosu. Kordit? Više ništa nije shvaćao. Pa, Jens je triput pucao i on odavno više ne bi trebao biti u stanju nešto namirisati.

"U vražju mater!" Zvučalo je kao da netko viče

kroz deku. Dim se malo razišao i ugledao je Liz, naslonjenu na zid, kako jednom rukom drži pištolj iz kojega se dimi, a drugom pritišće trbuh.

"Kvragu, pogodio me! Jesi li tu, Harry?"

Jesam li tu? pitao se Harry. Maglovito se sjetio udarca u bok koji ga je prevrnuo.

"Što se dogodilo?" viknuo je Harry još uvijek napola gluh.

"Prva sam zapucala. Pogodila sam ga. Znam da sam pogodila, Harry. Kvragu, kako je uspio pobjeći?"

Harry se uspravio, srušio šalice sa stola i uspio stati na noge. Lijeva mu je noga utrnula. Utrnula? Stavio je ruku na bok i osjetio da su mu hlače posve mokre. Nije htio ni pogledati. Umjesto toga pružio je ruku.

"Daj mi pištolj, Liz."

Pogled mu je bio usmjeren prema vratima. Krv. Na linoleumu je bilo krvi. U tom smjeru. U tom smjeru van, Hole. Moraš samo slijediti trag. Pogledao je Liz. Na njezinoj plavoj košulji, među prstima se širila crvena ruža. U vražju mater!

Zastenjala je i pružila mu svoj Smith & Wesson 650.

"Za njim, Harry."

Oklijevao je.

"Kvragu, to je zapovijed!"

Glava 52.

Pri svakom koraku zabacivao je nogu prema naprijed, nadajući se da neće puknuti pod njim. Pred očima mu je titralo i znao je da mu mozak upravo pokušava pobjeći od bolova. Šepajući, prošao je pored djevojke na recepciji, koja se ukipila kao da pozira za "Krik" Edvarda Muncha, ali nije pustila ni glasa.

"Zovite Hitnu!" zaurlao je Harry i ona se probudila. "Doktora!"

Našao se na ulici. Vjetar se stišao i bilo je toplo, nesnosno toplo. Neki automobil otvorenih vrata ispriječio se na cesti, vozač je izašao i bijesno mlatarao rukama po zraku, neprestano pokazujući prema gore. Iza auta vidjeli su se tragovi kočenja. Harry je podignuo ruke u zrak i istrčao na cestu. Nije pazio na aute jer je znao da će se možda zaustaviti kada vide da trči. Gume su škripale. Pogledao je u smjeru kamo je pokazivao vozač. Iznad njega, zvjezdanim je nebom prolazila karavana sivih slonova. Kao jeftini autoradio, mozak mu se neprestano palio i gasio, a usamljeni zvuk trube ispunjavao je noć. Do vrha. Harry je osjetio vrtložnu struju kamiona koji je zatrubio i, protutnjavši iza njega, gotovo mu strgnuo odjeću.

Ponovo se vratio i pogledom pretraživao betonske stupove. *Yellow brick road.* BERTS. Da, zašto da ne? Djelovalo je logično.

Čelične ljestve vodile su prema rupi u betonu, petnaest, dvadeset metara iznad njega. Kroz rupu je mogao vidjeti vršak Mjeseca. Ručku pištolja stavio je u

zube. Primijetio je da mu remen labavo visi i pokušao ne misliti što je metak, koji je uspio probiti kopču remena, mogao učiniti njegovu boku. Rukama se pomagao, penjući se ljestvama. Čelik se utiskivao u ranu koju mu je kabel napravio na vratu.

Nemoj ništa osjećati, pomislio je Harry i opsovao kada se poskliznuo, jer mu je krv prekrivala dlan, kao skliska, crvena gumena rukavica. Uspio se desnom nogom uprijeti u prečku, savio je koljeno, odrazio se i jednu prečku više, ponovo je našao uporište. Sada je išlo bolje. Samo da se ne onesvijesti. Pogledao je dolje. Deset metara? Ne, definitivno se ne smije onesvijestiti. Dalje. Mračilo se. Prvo je mislio da se njemu mrači pred očima pa se prestao penjati, ali kada je pogledao dolje, mogao je vidjeti aute i čuti policijsku sirenu koja je rezala zrak poput pile. Ponovo je pogledao gore. Rupa na kraju ljestava zacrnjela se. Jesu li se navukli oblaci? Na cijevi pištolja rasprsnula se kaplja. Zar opet mango-pljusak? Harry je pokušao još jednom zakoraknuti. Osjetio je kako mu srce neravnomjerno tuče, preskačući pokoji otkucaj; sigurno je činilo sve što može.

Čemu sve to?, upitao se i pogledao dolje. Uskoro će stići prvo policijsko vozilo. Jens je sigurno već pobjegao ovom stazom duhova, gušeći se od smijeha i sada se spušta u nekoj drugoj četvrti da bi zatim hop nestao u mnoštvu. Čarobnjak iz ovoga prokletog Oza.

Kaplja je curila niz ručku pištolja prema Harryjevim stisnutim zubima.

Istodobno su se javile tri misli. Prva je bila, ako je Jens vidio da je Harry živ istrčao iz *Millie's Karaoke* bara, sigurno neće pobjeći; nije imao izbora, morao je

završiti svoje djelo.

Druga je govorila da kaplja nema ni slatkast ni metalan okus.

Treća je bila da se nije naoblačilo, nego da je netko zatvorio rupu, netko tko krvari.

Zatim se sve odigralo strelovitom brzinom.

Nadao se da u lijevoj ruci ima još dovoljno živaca da bi se čvrsto držao, dok je desnom trgnuo pištolj iz usta i vidio kako odozgo po prečkama frcaju iskre. Čuo je zvižduk metka i osjetio trzaj na nogavici prije negoli je i sam uperio oružje prema crnoj rupi i zapucao. U ozlijeđenoj čeljusti osjetio je povratni trzaj pištolja. I gore je bljeskala vatra iz cijevi, a Harry je pucao dok nije ispraznio šaržer. Nije prestajao okidati, no čulo se tek metalno škljocanje. Prokleti amater.

Ponovo je mogao vidjeti Mjesec; bacio je pištolj i nastavio se penjati ljestvama kada je oružje udarilo u tlo. Stigao je do vrha.

Ulica, kovčezi s alatom i građevinski strojevi, kupali su se u žutom svjetlu smiješno velikoga balona koji im je netko objesio iznad glave. Jens je sjedio na hrpi građevinskoga pijeska, pritišćući rukama trbuh, hihotao se i klatio gornjim dijelom tijela.

"Kvragu, Harry, sad si stvarno zabrljao. Pogledaj."

Pomaknuo je ruke u stranu. Potekla je krv, gusta i sjajna. "Crna krv. To znači da si pogodio jetru, Harry. Sad još riskiram da mi liječnik zabrani alkohol. To nije nimalo dobro."

Policijske sirene bivale su sve glasnije. Harry je pokušavao smiriti disanje.

"Na tvome mjestu ne bih zbog toga toliko žalio,

Jens. Čuo sam da konjak u tajlandskim zatvorima ionako nije bogznašto."

Pošao je šepajući prema Jensu, koji je ponovo uperio u njega pištolj.

"No, no, ne budi sada ohol, Harry, to samo malo boli. Ništa što se ne bi moglo srediti novcem."

"Nemaš više metaka", rekao je Harry i nastavio se približavati. Jens se nasmijao i zakašljao.

"Dobar pokušaj, Harry, no bojim se da si samo ti ispraznio šaržer. Naime, znam brojiti."

"Je li?"

"He, he, mislio sam da sam ti to objasnio. Brojke. Od njih živim."

Pokazivao je prstima slobodne ruke.

"Dva za tebe i onu žensku u karaoke ćumezu i tri ovdje na ljestvama. Ostao je još jedan za tebe, Harry. Čovjek ponekad treba nešto sačuvati za crne dane, zar ne?"

Harry je bio na svega dva koraka od njega.

"Gledao si previše loših krimića, Jens."

"Slavne posljednje riječi."

Jens se sažalno nacerio i opalio. Škljocaj je bio zaglušan. Jensov izraz lica pretvorio se u beskrajnu nevjericu.

"Samo u lošim krimićima svi pištolji imaju šest metaka, Jens. To je Ruger SP-101. On ih ima pet."

"Pet?" Jens je zurio u pištolj. "Pet? Kako si to znao?"

"Živim od toga, pa znam takve stvari."

Harry je dolje na ulici vidio plavo rotirajuće svjetlo.

"Bit će najbolje da mi predaš oružje, Jens. Policajci su skloni zapucati kada vide pištolj."

Jensu se zbunjenost čitala s lica dok je pružao pištolj Harryju, koji ga je potom zataknuo za pojas. Možda mu je zbog nedostatka remena pištolj skliznuo niz nogu, možda je jednostavno bio umoran ili je na trenutak izgubio koncentraciju, kada je u Jensovim očima vidio bljesak. Iznenađen Jensovim munjevitim pokretom, posrnuo je unatrag, pogođen udarcem, i osjetio da mu lijeva noga popušta, prije no što je potiljkom udario u beton.

Na trenutak je izgubio svijest. To si sada nije smio dopustiti. Njegov unutrašnji radio grozničavo je tražio neku postaju. Prvo što je vidio bio je bljesak zlatnoga zuba. Harry je trepnuo. To nije bio zlatni zub već odsjaj mjesečine na oštrici laponskoga noža. Žedni čelik spuštao se prema njemu.

Harry nikada neće saznati je li djelovao tek instinktivno ili mu je postupak bio promišljen. Njegova lijeva ruka raširenih se prstiju pružila prema nožu i oštrica je meko prosjekla dlan. Kada je prodrla sve do ručke, Harry je trgnuo ruku prema sebi te zadao udarac neozlijeđenom nogom. Pogodio je negdje u crnu krv, Jens se previo, zastenjao i bočno se srušio na pijesak. Harry je kleknuo. Jens se savio u pozi dojenčeta, objema rukama stišćući trbuh. Urlao je. Od smijeha ili od bola, teško je reći.

"Kvragu, Harry. Ovo tako boli da je fantastično."

Hvatao je zrak naizmjence krkljajući i smijući se.

Harry se osovio na noge. Pogledao je nož koji mu je stajao zabijen u ruku, ne znajući što učiniti: izvaditi

ga ili ostaviti u ruci kao čep? Čuo je kako dolje na ulici netko govori na megafon.

"Znaš li što se će sada dogoditi, Harry?" Jens je zažmirio.

"Ne baš."

Jens je zastao i pribrao se. "Onda ću ti objasniti što će se dogoditi, Harry. Danas je dan isplate plaća za hrpu policajaca, pravnika i sudaca. Nosi se k vragu, Harry, to će me skupo stajati."

"Kako to misliš?"

"Kako to mislim? Zar opet glumiš norveškog izviđača? Sve se može kupiti. Ako imaš novca. A ja ga imam. Osim toga..." Zakašljao se. Ima tu i nekoliko političara zainteresiranih za građevinu, kojima je važno da BERTS ne propadne."

Harry je odmahnuo glavom. "Ovaj put ne, Jens. Ovaj put ne." Jens je iskesio zube, bolno se cereći.

"Hoćemo li se kladiti?"

Makni se odavde, pomislio je Harry. Nemoj učiniti ništa što ćeš poslije požaliti, Hole. Pogledao je na sat, refleksno. Vrijeme uhićenja, za izvješće.

"Jedna mi stvar nije jasna, Jens. Glavna komesarica Crumley smatra da sam previše otkrio kada sam te pitao za Ellem Limited. Možda i jesam. Ali, već neko vrijeme znaš da sam te identificirao kao počinitelja, zar ne?"

Jens je pokušao zadržati pogled na Harryju.

"Već duže vrijeme. Zato nisam razumio zašto si se toliko trudio izvući me iz istražnoga pritvora. Zašto, Harry?"

Harry je osjetio kako mu se vrti u glavi, pa je sjeo

na kovčeg s alatom.

"Pa, možda mi tada još nije bilo posve jasno. Možda sam htio znati koju ćeš iduću kartu odigrati. Ili sam te na neki način htio uplašiti, ne znam. Po čemu si prepoznao da znam?"

"Netko mi je rekao."

"Nemoguće. Nisam o tome ni zucnuo, do večeras."

"Netko je shvatio, a da nisi ništa rekao."

"Runa?"

Jensu je zadrhtala čeljust, a u kutovima usana izbila je bijela slina. "Znaš što, Harry? Runa je imala ono što se zove intuicija. Ja to zovem sposobnost promatranja. Moraš bolje naučiti skrivati misli, Harry, ne otkrivati se neprijatelju. Nevjerojatno je što je žena spremna reći, kada zaprijetiš da ćeš joj odrezati ono što je čini ženom. Da, ipak je uspjela postati žena, zar ne, Harry? Ti..."

"Čime si joj zaprijetio?"

"Bradavicama. Da ću joj odrezati bradavice. Što kažeš na to, Harry?"

Harry je pružio lice prema nebu i zažmirio kao da čeka kišu. "Jesam li nešto krivo rekao, Harry?"

Harry je osjetio kako mu topao zrak struji nosnicama.

"Čekala te, Harry."

"U kojem hotelu odsjedaš kada si u Oslu?" prošaptao je Harry.

"Runa je govorila da ćeš je doći spasiti, znao si da sam je oteo. Tulila je kao dijete i mlatarala oko sebe onom protezom. Izgledalo je uistinu komično. Zatim..."

Zvuk čelika koji podrhtava. Cin, cin. Penjali su se ljestvama. Harry je pogledao nož koji mu je stajao zaboden u dlan. Ne. Osvrnuo se. Jensov glas grebao ga je u uhu. Slatko golicanje uzdizalo se odnekud iz dubine trbuha, tiho zujanje u glavi, kao opijenost šampanjcem. Nemoj to učiniti, Hole, drži se čvrsto. Ali već ga je obuzeo ekstatični osjećaj slobodnoga pada. Više se nije držao.

Brava kovčega s alatom popustila je nakon drugog udarca nogom. Pneumatski čekić marke Wacker, lagan model, jedva nešto teži od dvadeset kila, pokrenuo se na prvi pritisak prekidača. Jens je najednom zatvorio usta, a oči su mu se širile kako je mozak, malo-pomalo, shvaćao što će se dogoditi.

"Harry, ne možeš..."

"Zini", rekao je Harry.

Grmljavina vibrirajućeg čelika nadjačala je prometnu buku ispod njih, krčanje megafona i podrhtavanje čeličnih ljestvi. Harry se raširenih nogu nagnuo naprijed, lica još uvijek okrenuta prema nebu, sklopljenih očiju. Kišilo je.

Harry je klonuo u pijesak. Legao je na leđa i gledao u nebo; bio je na plaži, pitala ga je može li je namazati kremom jer ima vrlo osjetljivu kožu. Da ne bi izgorjela. Zatim su se stvorili ovdje, glasovi koji dozivaju, čizme na betonu i škljocanje šaržera. Kada je otvorio oči, zaslijepila ga je džepna svjetiljka, uperena u njega. Snop svjetlosti se pomaknuo i on ugleda Rangsanovu siluetu.

"I?"

"Nema karijesa", rekao je Harry, osjetivši miris

vlastite žuči prije negoli mu je sadržaj želuca začepio usta i nos.

Glava 53.

Liz se probudila znajući da će, otvori li oči, vidjeti žuti strop s pukotinom u obliku slova T. Već dva tjedna bulji u to. Zbog puknuća lubanje nije smjela ni čitati ni gledati televiziju, nego tek povremeno slušati radio. Prostrijelna rana brzo će zarasti, rekli su joj, nisu zahvaćeni vitalni organi.

Odnosno, nijedan za nju vitalan.

Bio je kod nje liječnik i pitao ju je li ikada namjeravala imati djecu. Odmahnula je glavom i nije htjela čuti ostatak. Pustio ju je na miru. Bit će poslije dovoljno vremena za loše vijesti, sada se prvo pokušavala usredotočiti na one dobre. Primjerice na onu da idućih godina neće morati regulirati promet. I da je šef policije bio kod nje i obećao joj nekoliko tjedana odmora.

Pogled joj je odlutao do okvira prozora. Pokušala je okrenuti glavu, no stavili su joj iznad glave nešto poput tornja naftne bušotine, pa nije mogla pomaknuti potiljak.

Uopće nije voljela biti sama, nikada to nije voljela. Tonje Wiig bila je kod nje dan prije i pitala je zna li gdje je nestao Harry Hole. Kao da je Liz, ležeći u komi, bila u nekakvoj telepatskoj vezi s Harryjem. No, Liz je shvatila da su brige koje more Wiig više nego profesionalne naravi pa nije komentirala, nego je samo rekla da će se Harry već pojaviti.

Tonje Wiig izgledala je tako usamljeno i izgubljeno, kao da je upravo shvatila da je vlak otišao

bez nje. No, dobro, već će se ona srediti. Tako je izgledala. Saznala je da bi trebala postati nova veleposlanica i 1. svibnja preuzeti dužnost.

Netko se nakašljao. Otvorila je oči.

"Kako si?" upitao je promukli glas.

"Harry?"

Škljocnuo je upaljač i osjetila je miris cigarete.

"Znači, vratio si se?" upitala je.

"Nekako preživljavam."

"Što radiš?"

"Pokuse", rekao je. "Tražim savršenu metodu gubljenja svijesti."

"Rekli su mi da si jednostavno išetao iz bolnice."

"Nisu mogli više ništa učiniti za mene."

Oprezno se nasmijala, ispuštajući zrak u malim, kratkim izdasima.

"Što je on rekao?" upitao je Harry.

"Bjarne Moller? Da u Oslu pada kiša i da izgleda kako će proljeće ove godine uraniti. Inače je sve po starome, zamolio me da ti prenesem pozdrave i kažem da su svi zadovoljni i sretni i da su odahnuli. Načelnik uprave Torhus donio je cvijeće i pitao za tebe. Zamolio me da ti čestitam."

"Što je rekao Moller?" ponovio je Harry.

Liz je uzdahnula.

"OK, rekla sam što sam trebala reći, a on je provjerio."

"I?"

"Znaš koliko je mala vjerojatnost da Brekke ima ikakve veze s tim silovanjem, zar ne?"

"Da." Čula je pucketanje duhana kad je povukao dim cigarete. "Možda bi to jednostavno trebao zaboraviti, Harry."

"Zašto?"

"Brekkeova bivša uopće nije shvatila pitanje. Razišla se s njim jer joj je bio dosadan, nije imala drugog razloga. I..."

Udahnula je.

"On uopće nije bio u Oslu kada se dogodilo ono tvojoj sestri. Budući da ga nije mogla vidjeti, pokušala je čuti kako je to primio.

"Žao mi je", rekla je.

Čula je kako je cigareta pala, a zatim škripu gumenih potplata na kamenom podu.

"Hm. Samo sam htio vidjeti kako si", rekao je.

Nogari stolice zastrugali su po podu.

"Harry?"

"Da, tu sam."

"Još samo nešto. Svrati opet, hoćeš li mi obećati? Nemoj ostati

Ćula ga je kako diše.

"Vratit ću se", rekao je bez tona, kao da je ta rečenica refren kojega se odavno zasitio.

Glava 54.

Gledao je prašinu kako treperi u samotnome snopu svjetlosti koja je prodirala kroz pukotinu u daskama iznad njega. Košulja mu se priljubila uz tijelo kao nasmrt preplašena žena, znoj ga je pekao na usnama, a od smrada tla hvatala ga je mučnina. No, tada mu je stigla lula, neka ruka držala je iglu i mazala rupu crnim katranom, a zatim je mirno stavila lulu tik iznad plamena i sve se ponovo razmekšalo. Nakon drugoga dima pojavili su se: Ivar Loken, Jim Love i Hilde Molnes. Nakon trećega dima pridružili su im se i ostali. No, jedna je nedostajala. Uvukao je dim duboko u pluća, zadržao ga dok nije pomislio da će se rasprsnuti, a onda se napokon i ona pojavila. Stajala je na vratima verande dok joj je sunce bočno obasjavalo lice. Dva koraka i vinula se u zrak po nježno iscrtanu pravcu, tamnoputa, tijela napeta od stopala sve do vrhova prstiju. Beskrajno polako probijala je površinu vode kao nježan poljubac, prodirući sve dublje i dublje, dok se voda nije zaklopila nad njom. Nekoliko mjehurića isplivalo je na površinu, a val je zapljusnuo rub bazena. Potom je zavladala tišina, a u zelenoj vodi nebo se održavalo kao da je nikada nije ni bilo. Udahnuo je posljednji put, legao leđima na bambusovu prostirku i sklopio oči. Sada je slušao nježan žubor njezinih plivačkih zamaha.

KRAJ

POMPEA